STEVEN SORA
COMOARA PIERDUTĂ A CAVALERILOR TEMPLIERI

Elucidarea misterului din Insula Stejarilor

Soţiei mele, şi celei mai bune prietene, Terry, şi fiilor noştri, Christian şi Mike

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

Cuvânt DE MULŢUMIRE

Doresc să mulţumesc, în primul rând, familiei mele: soţiei inele, Terry, pentru sprijinul său nepreţuit şi generozitatea sa de-a lungul atâtor ani şi mile pe care le-am parcurs împreună, fiilor mei, Christian *şi* Mike, pentru răbdarea de la început şi interesul lor ulterior. Ii mulţumesc lui Bob Melendandri, pentru sprijinul său în traducerea, editarea şi pentru observaţiile sale critice la adresa manuscrisului, pe parcursul scrierii acestei cărţi, şi pentru prietenia şi ajutorul său necondiţionat încă de la început.

Doresc să le mulţumesc celor care trudesc în numeroasele biblioteci şi librării din New York până în Pennsylvania şi Noua Scoţie, care m-au sprijinit să găsesc cărţi şi materiale greu de procurat. Mulţumiri speciale personalului de la Biblioteca Publică din Bethleem, statul Pennsylvania, angajaţilor de la Biblioteca J. V. Fletcher din Westford, statul Massachusetts, şi librăriei-anticariat Douglas N. Harding Rare Book Shop din Wells$_v$ statul Maine.

întreaga mea recunoştinţă tuturor celor care aduc trecutul în actualitate şi menţin vie flacăra istoriei, cu precădere lui l)r. Regis Courtemanche de la C. W. Post şi lui H. S. „Pete" Cummings, Jr., din cadrul Prince Henry Project.

Datorez cea mai profundă recunoştinţă echipei editurii Inner

Traditions, în mod deosebit lui Ehud Sperling, Jon Graham, Rowan Jacobsen, Peri Champine, Lee Wood şi Blake Maher, ca şi redactorului acestei ediţii, Marcia Merryman Means, pentru contribuţia sa riguroasă.
Iar, în final, un cuvânt de recunoştinţă tuturor istoricilor şi scriitorilor care înfruntă adversitatea intelectuală, dar rămân o sursă de inspiraţie în realizarea de noi descoperiri, mai ales lui Michael Baigent, Barry Fell, Charles Hapgood, Richard Leigh, Henry Lincoln şi Frederick Pohl.

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

INTRODUCERE

Un spion al regelui Angliei este înjunghiat şi lăsat să moară într-o baltă de sânge pe altarul unei capele izolate din Scoţia, aparţinând ordinului călugărilor minoriţi.

Un preot necunoscut de ţară dintr-un sat de munte din sudul Franţei devine peste noapte putred de bogat, după ce descoperă un pergament ascuns în altarul vechii biserici. Regi, capi ai Bisericii romano-catolice şi elita aristocraţiei pariziene devin brusc interesaţi de acest preot, urmărindu-l pas cu pas cum restaurează biserica parohială, recurgând la un model păgân atât de straniu, încât puţini ar recunoaşte în această clădire un edificiu creştin. Circumstanţele morţii sale sunt tot atât de inexplicabile ca şi modul în care s-a îmbogăţit.

în pădurea întunecată din Ardennes, are loc o întâlnire de taină între câţiva membri ai unei organizaţii secrete, având scopul precis de a pune la cale planul de bătaie pentru prădarea unui anumit tezaur aflat la Ierusalim. Gruparea de elită se ascunde în interiorul unei organizaţii militare, numai că, imediat după ce misiunea este dusă la îndeplinire, organizaţia secretă este scoasă în afara legii, iar conducătorii ei, condamnaţi la moarte.

Un golf învăluit în ceaţă devine centrul uneia din cele mai ample căutări de comori din istoria omenirii. Proiectul reuneşte oameni de afaceri, un preşedinte al Statelor Unite, actori de la Hollywood şi o grupare selectă de milionari americani şi canadieni, într-o întreprindere de proporţii care va costa milioane de dolari şi multe vieţi.

Ce au în comun toate aceste evenimente? Ele sunt legate în timp şi spaţiu de un fir călăuzitor unic: o societate secretă înfiinţată cu o mie de ani în urmă, care a reuşit să supravieţuiască persecuţiilor oficiale, continuându-şi discret activitatea din umbră şi perseverând în atingerea obiectivelor sale. în anumite momente ale istoriei, această organizaţie a controlat cele mai mari averi acumulate vreodată în lume, a deţinut cea mai puternică flotă din lume, a dat semnalul declanşării câtorva revoluţii şi a subminat autoritatea unor guverne naţionale. Această organizaţie este operativă şi în prezent.
în această carte, cititorul va afla despre o construcţie extrem de complexă, situată pe o insulă din largul Peninsulei Noua Scoţie, care a sfidat omenirea şi ştiinţa modernă timp de două secole. Minuscula Insulă a Stejarilor, având o suprafaţă de numai 128 de acri, este una din cele 350 de insuliţe răsfirate în Golful Mahone. Astăzi, ea se află la o distanţă de numai o oră de zbor de Halifax, în jumătatea sudică a Peninsulei Noua Scoţie. Aici s-au descoperit dovezi referitoare la existenţa unei comori secrete cu mult timp înainte de epoca modernă, din perioada de început a colonizării regiunii continentale. Dovada în chestiune este un stâlp vertical înalt de 6 metri, protejat de platforme din lemn de stejar, fixat în ciment şi susţinut de bare metalice. Acest pilon este susţinut de un întreg eşafodaj, aparent inofensiv, format dintr-o reţea de canale subterane plasate în mijloc, construit astfel încât să permită accesul a mii de galoane de apă oceanică. Scopul acestei construcţii elaborate este acela de a zădărnici orice încercare de a descoperi comoara tăinuită în cariera subterană secretă. Conductele care transportă apa se întind în adâncime pe o lungime de câteva sute de metri şi ies la suprafaţă pe o plajă artificială, unde a fost montat un sistem de protecţie din fibre şi iarbă de mare, menit să obtureze conductele prin care pătrunde apa oceanului. Acest sistem de construcţie extrem de complicat are scopul de a-i descuraja pe intruşii curioşi care încalcă proprietatea, blocând căutările la o anumită adâncime.
într-un fel sau altul, cineva a reuşit să construiască, în urmă

cu câteva secole, această ascunzătoare sigură. Ea a fost descoperită în urmă cu peste două sute de ani, însă metodele de datare cu carbon indică faptul că este mult mai veche. Undeva, ascunsă adânc în măruntaiele Insulei Stejarilor, s-ar putea să existe o comoară fabuloasă: o comoară îngropată de piraţi, sau prada tăinuită aici de cotropitorii spanioli, sau obiecte de cult aduse de peste ocean, din Europa. Nimeni nu ştie cu certitudine despre ce este vorba. Până în prezent, prea puţine lucruri au fost aduse la lumină, cu excepţia poate a constatării că istoria ne oferă tot mai multe indicii, încercările de a găsi comoara au consumat averi întregi, care ar putea rivaliza numai cu cea mai mare comoară a piraţilor descoperită vreodată. Eforturile i-au costat pe câţiva averile personale, iar pe mulţi alţii, viaţa. Sau, exprimându-ne altfel, nimeni nu s-a îmbogăţit de pe urma strădaniilor de a aduce comoara la suprafaţă.
Bun venit la Mina de aur!
Se spune că trecutul aparţine istoriei, totuşi, în prezent, două lucruri sunt certe. Astăzi, cei care doresc să îşi cheltuiască banii pentru a devoala secretele ascunse în mina de aur dispun de toate mijloacele tehnologice avansate. Şi există cineva care şi-a propus să-şi asume această întreprindere uriaşă. Un om de afaceri canadian foarte bogat a constituit aşa-numita Alianţă a Tritonului, o organizaţie formată din cincizeci şi doi de investitori canadieni şi americani care au subscris să susţină financiar săpăturile care se desfăşoară în prezent. Sub conducerea lui David Tobias, până şi respectabilul Institut de Oceanografie de la Woods Hole a acceptat să se lase antrenat în acest proiect aventuros. Insula Stejarilor este în stare de asediu, scopul fiind acela de a-i smulge tainele. Dar oare, ce valoare ar putea avea comoara? În opinia domnului Tobias, ea s-ar ridica la câteva miliarde de dolari.
îngropată sub plajele de pe Insula Stejarilor se odihneşte o comoară. Conform dovezilor istorice, această comoară, sau, mai precis, acest tezaur, are o vechime de o mie de ani şi este atât de preţioasă, încât din punctul de vedere al anumitor persoane (identitatea lor rămâne în continuare

necunoscută), aici un preţ nu este prea mare pentru a o proteja şi a-i împiedica pe intruşi să o caute, eventual să o descopere. În Mina de aur au fost poate ascunse, alături de un depozit monetar secret de o valoare inestimabilă, secrete de o importanţă crucială pentru omenire, chiar şi la atâtea secole după ce au fost îngropate în pământ. Din punctul de vedere al unora, aceste secrete ar trebui să rămână îngropate pentru totdeauna. Din punctul de vedere al altora, nici un preţ nu este prea mare pentru a scoate la lumină această comoară fabuloasă.

Premisa acestei cărţi este că o societate secretă, care a funcţionat de-a lungul istoriei sub câteva nume şi timp de peste un mileniu, se află la originea acumulării a ceea ce a rămas bine tăinuit în măruntaiele Insulei Stejarilor. Această grupare, care a dispus odinioară de bogăţii imense şi de o putere uriaşă, a decăzut de la putere, fiind obligată să opereze în secret. În clipa cea mai întunecată a istoriei sale, această organizaţie a fost obligată să renunţe la toate posesiunile sale materiale şi la bogăţii, cu preţul supravieţuirii. Tezaurul şi secretele organizaţiei au fost trecute sub protecţia unei familii de elită din Scoţia, care a moştenit şi rolul de gardian şi continuator al societăţii secrete. Această familie a instrumentat proiectarea şi construirea imensului complex subteran, ca şi utilizarea acestei insule îndepărtate din Lumea Nouă drept bancă particulară a organizaţiei.

De fapt, ce anume este protejat cu atâta străşnicie? Cu certitudine, trebuie să fie vorba despre o avere uriaşă, materializată în lingouri de aur şi argint, obiecte de cult, ca şi bijuterii de coroană din diverse regate şi ţări, depuse în prima instituţie bancară din Europa organizată în această formă, şi lăsate în gaj în schimbul unor împrumuturi diverse, în plus, există o multitudine de documente - unele dintre ele texte antice care conţin secrete protejate de peste o mie de ani (arborele genealogic al neamului lui Iisus Hristos, de la regele David până la Iisus Hristos şi la „urmaşii" lui Iisus). Aceste secrete au fost considerate atât atunci, în epoca în care au fost tăinuite, cât şi în prezent, drept o posibilă

ameninţare la adresa Bisericii catolice. În ce constau aceste secrete şi ce urmări ar putea avea pentru noi toţi? Pentru a descoperi adevărul, trebuie să pornim într-o călătorie şi să explorăm acest teritoriu necunoscut.
Hărţile maritime din Antichitate cuprindeau adeseori adnotări care aveau scopul de a indica un teritoriu necunoscut. Cât priveşte Insula Stejarilor, adevărul nu a ieşit încă la lumină. Exploratorului de altădată nu i se ofereau indicii referitoare la posibila existenţă a uscatului şi nici măcar la posibilitatea ca Pământul să se fi terminat în punctul respectiv. În schimb, literatura abundă în texte care vorbesc despre existenţa şerpilor de mare şi a sirenelor şi hărţi purtând menţiunea înfricoşătoare „Feriţi-vă de monştri marini".

Capitolul I

MISTERUL DIN INSULA STEJARILOR

La sfârşitul secolului al XVIII-lea, Peninsula Noua Scoţie avea prea puţine lucruri interesante de oferit, însă unul din ele era vânătoarea de comori secrete, fiindcă insula era recunoscută drept liman şi ascunzătoare predilecte ale corsarilor şi piraţilor, în după-amiaza unei zile de vară a anului 1795, trei tineri s-au hotărât să înceapă căutările şi săpăturile în urma cărora sperau să descopere comoara piraţilor.' În timp ce hoinărea prin codri de pe Insula Stejarilor, Daniel McGinnis, unul dintre cei trei tineri, a remarcat un luminiş care lăsa impresia că fusese curăţat recent, în porţiunea defrişată creşteau arbuşti de trifoi roşu şi diverse plante care erau străine de peisajul de pe insulă. Din ramura ruptă a unui copac atârna, la jumătate de metru deasupra solului, greementul unei corăbii. Copacul însuşi purta pe scoarţă diverse marcaje bizare.
Adevărata atracţie era însă o denivelare a solului pe care McGinnis a zărit-o în pământ. Arăta de parcă cineva ar fi îngropat ceva acolo. Tânărul Daniel, la vremea aceea în vârstă de numai şaisprezece ani, nu a trebuit să insiste prea mult spre a-şi convinge doi buni prieteni să revină împreună cu el pe insula nelocuită. Probabil că tinerii nu erau la prima lor încercare de a descoperi un cufăr burduşit cu aur, însă

acea zi avea să se sfârşească complet diferit faţă de altele, înarmaţi cu lopeţi, cazmale şi târnăcoape, Daniel McGinnis, adolescentul Anthony Vaughn şi John Smith, un tânăr în vârstă de douăzeci de ani, s-au pus imediat pe treabă. Au început să sape pornind din centrul acestei adâncituri şi au constatat că solul era mult mai moale în acest loc decât ar fi fost normal.
La nici un metru adâncime, au dat peste un strat de dale din piatră aşezate metodic, dintr-un material care nu provenea de pe insulă. (Ulterior avea să se stabilească că ele fuseseră aduse de pe Golden River, un râu aflat pe ţărmul continental al Peninsulei Noua Scoţie, adică de la nici două mile depărtare). După ce au scos bolovanii din piatră, şi-au dat seama că săpau într-un puţ care fusese excavat anterior. La o adâncime de trei metri în interiorul acestui puţ, au descoperit o platformă construită din buşteni de stejar. Buştenii erau putreziţi şi, prin urmare, uşor de scos. Buştenii tăiaţi la aceeaşi dimensiune erau îngropaţi pe laturile puţului cu o lăţime de patru metri, iar starea lor de degradare avansată lăsa impresia că zăcuseră îngropaţi acolo de multă vreme. Pe pereţii din argilă ai puţului, se mai păstrau urme ale unor săpături făcute anterior. Tinerii au dat buştenii la o parte şi au continuat să sape. La o adâncime de şase metri, au dat peste o altă platformă construită din buşteni de stejar care i-a împiedicat să avanseze, ceea ce le-a întărit încrederea că, şi mai adânc în acel puţ, fusese probabil ascuns ceva extrem de valoros.
După ce au îndepărtat şi buştenii celei de-a doua platforme, tinerii au continuat să sape, pentru a atinge încă o platformă, aflată de astă dat ă la o adâncime de nouă metri. Ajunşi în acest punct, au înţeles că au nevoie de ajutor, de mai multe mâini de lucru şi de mai multe utilaje. Numai că le-a fost imposibil să îi convingă pe fermieri să abandoneze munca pământului şi să-i ajute, astfel încât, preţ de câţiva ani, nu s-a mai întreprins aproape nimic la săpăturile de la puţ. Un alt obstacol care i-a oprit din încercarea de a angaja muncitori să îi ajute în proiect, este că prea puţini oameni erau dispuşi să calce pe insulă. Deşi era doar una din numeroasele insule

presărate în Golful Mahone, micuţa insulă de numai 128 de acri devenise, dintre toate, celebră. Cu mulţi ani înaintea acestei întâmplări, locuitorii de pe ţărmul continental zăriseră luminiţe ciudate licărind noaptea pe insulă, iar câţiva localnici plecaseră cu bărcile până acolo, să vadă ce se-ntâmplă. Se spune că de atunci nimeni nu a mai auzit de ei şi nici nu i-a mai văzut vreodată şi toată lumea a crezut^că insula era bântuită.
În lipsa ajutorului atât de necesar, tinerii aventurieri şi căutători ai comorii au renunţat pentru moment să continue săpăturile, înainte de sfârşitul acelui an, John Smith a cumpărat o fâşie de teren pe insulă, iar, după ce s-a însurat, s-a mutat acolo şi a început cultivarea pământului. Şi Daniel McGinnis a cumpărat o fâşie de pământ pe insulă, pe care s-a apucat imediat s-o lucreze. Când soţia lui John a rămas însărcinată cu primul lor copil, cuplul a plecat pe continent pentru ca femeia să-şi facă un control la medicul lor de familie. Smith i-a vorbit doctorului Simeon Lynds, care era înrudit cu asociatul său căutător de comori, Anthony Vaughn, despre descoperirea pe care o făcuseră cei trei, iar doctorul Lynds s-a arătat interesat, ba chiar atât de interesat, încât s-a învoit să investească în săpăturile de la puţ.
în anul 1801, doctorul Lynds a înfiinţat prima întreprindere sindicalizată care s-a lansat în cucerirea Minei de aur. A strâns capitalul necesar convingând alţi treizeci de investitori, personaje de altfel marcante din Noua Scoţie, şi s-a pus imediat pe treabă. Folosindu-se de parâme şi de scripeţi, muncitorii au scos mai întâi pământul noroios care se depusese în galerii după ce adolescenţii abandonaseră proiectul, apoi au continuat săpăturile. Din nou au dat peste platforme din stejar, amplasate la intervale de câte trei metri. Sindicatul Onslow, denumit astfel după oraşul de baştină al doctorului Lynds, a mai dat şi peste straturi de cărbuni, cărămidă arsă şi un material fibros de culoare maro, descoperiri care au fost suficiente pentru a menţine viu interesul tuturor celor implicaţi. După toate aparenţele, cineva se străduise serios să ascundă ceea ce părea a fi o comoară foarte importantă.

La aproape douăzeci şi şapte de metri adâncime, au descoperit un nou strat de lespezi din piatră care purtau o inscripţie, amplasat chiar deasupra următoarei platforme pe care toţi se aşteptau s-o găsească. Simbolurile înscrise pe aceste lespezi nu au fost descifrate de la început. Când i-au fost arătate unui profesor de limbi străine de la un colegiu din Halifax aflat nu departe de insulă, acesta a declarat că inscripţia vorbea despre existenţa unei comori îngropate la alţi „doisprezece metri sub pământ". Codul inscripţiei era unul banal, acelaşi pe care l-a folosit şi Edgar Allan Poe în povestirea sa intitulată „Cărăbuşul de aur", un cifru simplu care oferea indicii căutătorilor de comori îngropate în pământ. Codul a fost spart prin înlocuirea simbolului care se repeta cel mai frecvent cu cea mai des utilizată literă a alfabetului englez, şi anume, literal. Piatra inscripţionată a fost apoi inclusă în construcţia şemineului din casa lui John Smith, pentru a lua mai târziu drumul unei librării din Halifax, unde un alt grup sindicalizat s-a folosit de ea, invocând-o pentru a face colectă. Apoi, după închiderea librăriei, ea s-a pierdut fără urmă.
La un alt interval aflat la o adâncime de douăzeci şi opt de metri de la suprafaţa solului, căutătorii de comori au constatat că se confruntă cu o altă problemă. După ce au depăşit o nouă platformă din lemn, ei au constatat că pentru fiecare găleată cu pământ pe care o scoteau la suprafaţă, trebuiau să scoată şi două găleţi cu apă. Totuşi, optimismul grupului s-a menţinut la cote ridicate. Târziu în noaptea respectivă, oamenii au plecat spre casele lor, încrezători şi surescitaţi la gândul că aveau, cu siguranţă, să dea a doua zi peste comoara mult râvnită. Când au revenit însă a doua zi pe şantier, ei au găsit puţul inundat cu apă. în acel moment, pomparea apei a luat locul săpăturilor, numai că groapa se inunda neîncetat până aproape la trei metri. Muncitorii s-au străduit din răsputeri să scoată apa din galerii cu ajutorul unei pompe, numai că strădaniile lor au fost zadarnice. Pompa s-a ars şi, spre nemulţumirea generală, lucrările au fost oprite. Tunelul de inundare era o capcană construită anume să zădărnicească eforturile căutătorilor de comori. Să

fi fost inscripţia un simplu şiretlic? Săpătorii nu au descoperit nici o comoară, iar un metru sub pământ putea la fel de bine să reprezinte şi o milă sub pământ din cauza apei care inunda continuu puţul.
În anul următor, din iniţiativa sindicatului, au început săpăturile la cel de-al doilea din nenumăratele puţuri care aveau toate să sfârşească prin a se nărui, într-un rând, după ce au ajuns la peste trei metri adâncime, au început să sape o galerie pentru a face legătura cu primul puţ. Şi iată că, din nou, apa a inundat noua galerie şi, prin ricoşeu, noul puţ. Investitorii şi-au pierdut curând răbdarea şi, o dată cu ea, şi fondurile. Lucrările nu s-au reluat decât abia după patruzeci de ani, deşi comoara nu fusese niciodată dată uitării. În anul 1845, s-a înfiinţat o nouă companie, al cărei scop era găsirea comorii din mină. Din această a doua firmă făceau parte un alt doctor Lynds, de felul lui din Truro, Noua Scoţie, şi un inginer minier, pe nume James Pitbaldo. Deşi, când au început noile săpături, Anthony Vaughn şi John Smith se 'apropiau de vârsta de şaptezeci de ani, interesul lor era la fel de treaz, astfel încât cei doi au asistat la această nouă rundă a lucrărilor.
După numai douăsprezece zile, lucrările avansaseră din nou până la o adâncime de doi metri (cele două puţuri care fuseseră săpate anterior se prăbuşiseră între timp, fiind acoperite de apă) şi au continuat până într-o zi de sâmbătă. Duminică dimineaţă, chiar înaintea slujbei religioase, puţul a fost inspectat, iar rezultatul a fost satisfăcător - nu se zărea nicăieri nici strop de apă. Totuşi, după ce au ieşit de la biserică, muncitorii au descoperit că puţul se inundase din nou. Sindicatul îşi luase măsuri de precauţie, aşteptându-se la acest neajuns care făcuse din prima expediţie un fiasco. A fost înălţată o platformă şi instalat un sfredel de mină pus în mişcare de forţa unui cal. La trei metri adâncime, sfredelul a străpuns o platformă groasă de 13 centimetri, care s-a dovedit a fi construită din lemn de molid. După alţi treizeci de centimetri, au dat peste o platformă din lemn de stejar. De astă dată, toată lumea era convinsă că ajunseseră la comoară. După ce sfredelul a perforat un baraj metalic,

având o grosime de cincizeci şi şase de centimetri, lucrătorii au dat peste încă o platformă de stejar.
Lucrătorii au crezut că sfredelul străpunsese iniţial un cufăr şi că acum pătrunsese într-un nou cufăr. După încă un strat din lemne de molid, au dat de un strat de argilă. O a doua manevră de forare a atins „cufărul" din lemn, despre care toţi erau acum încredinţaţi că trebuie să fi fost marele tezaur, numai că pe sfredel ridicau la suprafaţă acelaşi material fibros de culoare maronie peste care dăduseră şi echipele dinaintea^lor. Ulterior, această fibră s-a dovedit a fi pănuşă de cocotier. în afara fragmentelor metalice pe care săpăturile le-au adus la suprafaţă, nu s-a mai găsit nimic altceva. Conform mărturiilor lui Joth'am McCully, care era şeful echipei de foraj, aceste fragmente semănau cu „zalele de lanţ de ceas", iar muncitorii au încercat să recupereze o cantitate cât mai mare posibil din acest material, în cursul operaţiunilor, printre muncitorii care se ocupau de sortarea materialelor recuperate s-a produs rumoare. Unul dintre ei, l-a văzut pe şeful de echipă, James Pitbaldo, strecurând în buzunar ceva şi ferindu-se să fie văzut de ceilalţi. Deşi omul a susţinut că urma să prezinte obiectul respectiv la următoarea întrunire a directorilor sindicatului, el nu a mai arătat nimănui nimic. Ceea ce a încercat, în schimb, să facă a fost să cumpere printr-un intermediar, şi anume omul de afaceri Charles Archibaid, proprietar al minelor de fier Acadia Iron Works, toate drepturile de proprietate asupra puţului, însă ceilalţi directori au refuzat să vândă. Şeful de echipă a murit la scurt timp după aceea într-un accident de mină, luând cu el în mormânt secretul descoperirii pe care o făcuse.
În anul 1850, din iniţiativa sindicatului a fost forat încă un puţ, la o adâncime de treizeci de metri, şi s-a făcut o nouă încercare de a se ajunge la puţul originar printr-o galerie nou săpată. Această nouă galerie i-a dus pe lucrători la o descoperire importantă: galeria era inundată de apa oceanului. Observând cu atenţie mişcarea apei din galerie şi mişcarea apei din largul coastei, ei au descoperit că nivelul apei din puţ se ridica şi scădea o dată cu valurile care

ajungeau în golf. Unica concluzie logică era că de la plaja din apropiere şi până la puţ se întindea un canal subteran natural, care constituia şi cauza inundării minei şi a galeriilor. Plaja numită Golful lui Smith a fost cercetată amănunţit, cu scopul de a descoperi indicii menite să confirme existenţa unui canal natural, iar în cele din urmă a fost descoperit un loc din care apa ţâşnea direct din nisip, în jurul acestui canal, au mai descoperit o aglomerare artificială de material fibros. Sub stratul de la suprafaţă, se afla iarbă de mare, iar sub stratul de iarbă de mare au găsit o aglomerare de roci de felul celor care se găseau pe coastă, dar pe care nu erau urme de nisip. Spre stupoarea generală, canalul „natural" s-a dovedit a fi, în realitate, unul artificial. Sindicatul a hotărât atunci construirea unui stăvilar care să reducă din cantitatea de apă care se scurgea în micul golf, permiţând astfel continuarea cercetărilor. Strădaniile lor şi-au arătat imediat roadele şi s-a dovedit că acesta era într-adevăr un canal care deversa apă în puţ. Următoarele săptămâni au fost dedicate eforturilor de construire a stăvilarului din piatră şi argilă, iar lucrătorii au descoperit că pe plaja - care s-a dovedit a fi şi ea creată de mâna omului - fuseseră construite în total cinci conducte de scurgere. Chiar şi în zilele noastre, o asemenea construcţie de anvergură este considerată a fi o lucrare complexă. Constructorii au săpat un tunel de cincisprezece metri, cu o capacitate de transportare a unei cantităţi de apă marină de două mii două sute de litri de mare pe minut, prevăzut cu un sistem de filtrare care prevenea colmatarea bazinelor după ani sau secole de funcţionare. În plus, ei au ascuns întreaga lucrare sub o plajă artificială, amenajată special cu scopul a proteja funcţionarea acestui sistem de deversare elaborat. Pentru anul 1850, aceasta era o idee cu adevărat remarcabilă, servind să întărească convingerea că sub plajele din Insula Stejarilor fusese ascuns ceva foarte important.
Muncitorii au demontat cele cinci conducte care erau astfel dispuse încât se distanţau semnificativ în apropiere de vărsarea în ocean, dar se uneau în apropiere de plajă. Fiecare era construită din rânduri duble de rocă de stâncă,

amplasate la câte douăzeci de centimetri depărtare una de alta şi placate cu lespezi tăiate din piatră. Apoi, ghinionul s-a abătut din nou asupra expediţiei. Pe Oceanul Atlantic s-a stârnit o furtună puternică care a distrus digul construit cu intenţia de a stăvili torentul oceanic. Fiindcă era spre sfârşitul anului, iar vremea rea nu permitea refacerea stăvilarului, şefii au hotărât să inunde încă o conductă aflată între ţărm şi puţ, construită cu scopul de a absorbi cantitatea de apă care putea proveni de la sistemul de drenare distrus. Cum unul dintre canale devenise inutilizabil, au săpat până au ajuns la următorul canal care s-a inundat, la rândul lui. Chiar la sud de prima galerie, săpăturile au scos la iveală ceea ce aveau să constate că este cel de-al patrulea puţ, când au întâmpinat o nouă piedică. Noua galerie s-a prăbuşit într-o grotă şi a fost imediat acoperită de apă. Din fericire, păţania s-a petrecut în pauza de masă, astfel încât nimeni nu a fost omorât. În schimb, oamenii au refuzat să mai intre în subteran, astfel încât săpăturile au fost sistate.
în anul 1859, sindicatul a reuşit din nou să strângă fondurile necesare reluării lucrărilor. Au fost angajaţi şaizeci şi trei de oameni, s-au săpat şi mai multe puţuri, iar pompele manuale au fost înlocuite cu pompe cu aburi. Cu toate acestea, Mina de aur a învins din nou ceea ce, la acea vreme, era considerată tehnologie modernă. Explozia unui boiler a luat viaţa unui muncitor, iar lucrările s-au sistat încă o dată.
Proprietarii terenului pe care se afla Mina de aur erau John Smith şi alţi câţiva asociaţi, însă după eşecul a ceea ce avea să rămână cunoscut sub denumirea de Sindicatul Truro, cea mai mare parte n Insulei Stejarilor i-a fost vândută lui Anthony Graves. Graves rra unul din fermierii din regiune, care nu participase niciodată la excavaţii, deşi le închiriase pământul său căutătorilor de comori. A fost înfiinţat un nou sindicat cu scopul de a lua terenul în chirie şi de a relua activitatea, numai că acest sindicat nu a reuşit să strângă întreaga sumă necesară.
în anul 1866, a fost înfiinţată o nouă companie, cu scopul de a construi un stăvilar mai mare. Lucrările au început, însă Oceanul Atlantic a refuzat să colaboreze, iar cel de-al doilea

dig a fost şi el inundat. Şi această companie cu existenţă efemeră a reuşit să scufunde câteva alte puţuri şi galerii, ceea ce a complicat lucrurile pentru întreprinzătorii viitori, însă nici de astă dată nu s-a descoperit nimic. Între timp, pământul care îi aparţinea lui Anthony Graves a fost transformat în teren arabil, în anul 1880, în timp ce proprietarul îşi ara pământul cu plugul, s-a produs o alunecare de teren, la o distanţă de nici doi metri şi jumătate de primul puţ descoperit. Căutătorii de mai târziu au presupus că alunecarea fusese provocată de existenţa unei galerii subterane, însă, la vremea respectivă, n-a venit nimeni să facă cercetări, în epocă, circula zvonul că fusese descoperită o monedă purtând neverosimila datare a anului 1317 după Hristos, însă, asemenea pietrei inscripţionate, şi moneda avea să dispară curând din peisaj. Nici un numismat din epoca modernă nu a avut ocazia să studieze această descoperire.
în anul 1891, pe lista întreprinzătorilor care au luat cu asalt Mina de aur s-a adăugat şi numele lui Frederick Blair, un tânăr de douăzeci şi patru de ani originar din oraşul Amherst, aflat în Noua Scoţie. La înfiinţare, firma sa, Compania Comorii din Insula Stejarilor, dispunea de un capital depus de şaizeci de mii de dolari, prin asocierea a câtorva acţionari, jumătate din această sumă fiind suficientă pentru a acoperi cheltuielile legate de închirierea terenului. Utilizând tehnologie modernă pentru a preveni inundarea puţurilor cu apa oceanică, muncitorii au săpat o întreagă reţea de galerii subterane, folosind în acest scop şaptezeci şi două de kilograme de dinamită, însă puţurile au continuat să se umple cu apă. După ce au făcut o verificare folosind vop,sea de culoare roşie, oamenii au descoperit existenţa a încă unui sistem de galerii prin care circula apa, care, de astă dată, se întindea de la una din plaje, până pe versantul celălalt al insulei, în partea sudică a plajei se întindea, de astă dată, la o adâncime de optsprezece metri, un alt tunel şi o a doua capcană menită să protejeze ceea ce era atât de bine ascuns în Mina de aur.
În afara unei doze imense de dezamăgire, deceniul 1890 a

adus cu sine şi o seamă de descoperiri. Unul din echipamentele de forare ajunsese într-un punct aflat la o adâncime de patru metri şi jumătate, când s-a lovit brusc de ceva. Trăgând concluzia că obstacolul trebuie să fi fost un cufăr, muncitorii au străpuns ceea ce se prinsese în sfredel şi au ridicat la suprafaţă un obiect având aspectul unui pergament. Pe pergamentul sfâşiat de sfredel se mai puteau citi doar literele „V.I.". În urma eforturilor ulterioare, au fost recuperate un hârleţ, o lampă cu ulei de balenă şi un cap de topor, articole pe care Blair le-a aproximat ca datând cel puţin din anii 1680. în timpul expediţiei conduse de Blair s-a produs cea de-a doua tragedie din istoria săpăturilor din mină: un muncitor a căzut de pe o schelă şi a murit.
în anul 1897, au fost scoase la suprafaţă fragmente de metal şi ciment, despre care se credea că făcuseră parte dintr-o cameră secretă. Analizele întreprinse la Halifax au evidenţiat că în cazul materialului respectiv era într-adevăr vorba de ciment, că era prin urmare fabricat de om şi nu un produs natural, în mod similar, în urma analizării „lutului bătătorit cu apă şi pietriş" s-a confirmat faptul că materialul era foarte asemănător lutului pe care îl foloseau în mod curent minerii din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea. în ciuda faptului că întreprinzătorii erau mai convinşi ca niciodată că în subteran era ascunsă o comoară imensă, spectrul falimentului îi ameninţa pe membri companiei, astfel încât se impunea o nouă infuzie de capital.
în anul 1909, Franklin Delano Roosevelt, la vremea respectivă tânăr avocat la firma Carter, Ledyard şi Milburn, plecase în vacanţă la bordul iahtului său şi naviga de-a lungul coastei provinciei New Brunswick. Auzise de activitatea intensă care se desfăşura în Noua Scoţie învecinată şi s-a alăturat căutărilor. El a ajuns să fie astfel unul din investitori în sindicatul iniţiat de Blair şi a atras după sine câteva personaje foarte sus-puse ale statului, printre care se numără Duncan Harris, Albert Gallatin şi John Shields (prieteni sau membri bogaţi ai familiei), pe care i-a convins să investească. Roosevelt vizitase personal şantierul, ba chiar participase la lucrări, în mod surprinzător,

Roosevelt nu era străin de căutarea de comori. În anul 1896, tânărul Roosevelt îşi petrecuse patru zile la excavaţiile din Insula Grand Manan pentru descoperirea comorii celebrului Captam Kidd. În calitate de preşedinte, Roosevelt a trimis un crucişător al marinei să acosteze pe Insula Cocos, aflată la 350 de mile de Costa Rica, unde, conform legendei, corsarul Edward Davis ascunsese din prada pe care o făcuse în cursul raidurilor şi aventurilor sale pe coasta Pacificului cucerit de spanioli.
Franklin Roosevelt nu a fost ultimul personaj celebru fascinat de Insula Stejarilor. Sindicatele organizate ulterior cu scopul de a găsi comoara susţin că au primit fonduri de la John Wayne, de la amiralul Richard Byrd, Errol Flynn şi Vincent Astor, deşi, nici unul din aceşti investitori celebri nu s-a îmbogăţit de pe urma tentativei respective. Eforturile depuse de grupul condus de Blair nu s-au oprit aici. S-a folosit din nou dinamită şi s-au descoperit mai multe elemente din ciment. Ca şi în celelalte rânduri, Mina de aur nu i-a recompensat pe căutători nici cu bani şi nici cu comori. Şeful de şantier al expediţiei Blair, pe numele său Harry Bowdoin, a susţinut ulterior că „orice inginer competent ar fi putut să lămurească imediat chestiunea". El a fost acuzat că s-ar fi folosit de expediţie pentru a face publicitate propriei sale firme de recuperare a epavelor, iar după eşecul respectiv a declarat într-un interviu de presă că era convins că Mina de aur nu este altceva decât o enormă farsă.
De-a lungul anilor, eforturile de căutare a comorii au fost continuate prin operaţiuni de mai mică anvergură, până când, în anul 1922, s-a găsit un investitor important. William Chappell din Sydney, Noua Scoţia, şi fiul său, Mei, i s-au alăturat lui Blair. Mei era de formaţie inginer şi a decis că este mai potrivit să se redeschidă mina şi să se folosească o pompă centrifugală, încă o dată, echipamentele de ultimă oră pe care le putea oferi tehnologia modernă de atunci s-au dovedit neputincioase, nereuşind să aducă la lumină secretele ascunse în mină. Totuşi, puţul deschis le-a oferit căutătorilor satisfacţia de a fi descoperit un vârf triunghiular

de ancoră şi câteva bucăţi de ciment. Plimbându-se pe insulă, Chappell a descoperit, la o oarecare depărtare de puţ, un alt indiciu menit să încurce şi mai mult iţele misterului. Un triunghi format din pietre fusese instalat ca marcaj, iar după douăzeci de ani, semnul avea să fie considerat afi de o importanţă capitală, în anul 1937, Charles Roper, un inspector topograf din Halifax, angajat de Hedden, a efectuat diverse măsurători între anumite stânci care fuseseră perforate şi triunghiul din piatră, însă studiul său nu a reuşit să ofere nici o explicaţie plauzibilă asupra marcajului, în anii 1950, Fred Noian, topometrist din Bedford, Noua Scoţie, a confirmat teoria conform căreia pe insulă fuseseră amplasate numeroase pietre, ca marcaje pentru măsurători. Noian, care deţine în prezent în proprietate o parte din insulă, nutreşte convingerea fermă că triunghiul din piatră este cheia misterului şi indiciul locului precis în care a fost ascunsă comoara.
Adevărul este că marcajul din piatră este un simplu indiciu, deşi el nu l-a ajutat nici pe Noian, nici pe altcineva să descifreze misterul. Şi expediţia Chappell şi-a epuizat curând fondurile, ca, de altfel, toate tentativele care îi precedaseră. Marea criză economică din anii 1930 nu a putut zădărnici alte două tentative, de mai mică anvergură, de descoperire a comorii, însă Mina de aur nu şi-a dezvăluit secretele nici dinaintea noilor căutători ai comorii. În anul 1934, Gilbert Hedden, care condusese o afacere de familie din domeniul metalurgic în New Jersey, împreună cu proprietarul unei firme de vânzări de automobile şi primarul oraşului Chatham din statul său de baştină, a fost investitorul de care aveau nevoie Blair şi Chappell. Chappell, care a murit în anul 1946, avea şaptezeci şi şapte de ani şi era presat de timp. Parteneriatul cu Hedden a adus electricitatea pe insulă şi o echipă de foraj angajată cu contract, adusă de la minele de cărbune din Pennsylvania, însă, nici un rezultat. După trei ani, eşecul expediţiei şi afacerile pe care le neglijase l-au făcut pe Hedden să îşi facă bagajele şi să plece.
Chappell şi Hedden nu descoperiseră nici o comoară, însă eforturile lor au adus câteva completări cercetărilor de pe

misterioasa Insulă a Stejarilor, în afara triunghiului de piatră, Hedden a descoperit şi alte monumente. Printre acestea se numără doi galeţi rotunjiţi de mişcarea valurilor, cu orificii pentru odgoanele cu care erau legate corăbiile la ţărm, foarte asemănătoare celor folosite de marinarii din Marea Nordului şi descoperite ca atare în Norvegia - conform afirmaţiilor unor istorici, chiar şi în statul Maine. Hedden a adus pe insulă un topograf care a descoperit într-un alt amplasament blocuri mari din piatră astfel amplasate încât formau un desen în formă de vârf de săgeată. Pornind dinspre punctul cel mai înalt al insulei, cercetările au scos în evidenţă un alt loc în care se puteau face excavaţii, aflat chiar în apropierea primului puţ, însă nimic nou nu a fost descoperit în acest nou amplasament. După moartea lui Chappell, fiul său, Mei, care avea numai zece ani când venise pentru prima oară în Insula Stejarilor, mai precis, în anul 1895, a continuat activitatea tatălui său, în calitate de proprietar al insulei şi de căutător de comori, până în anul 1975. Lui Hedden i-a urmat un alt inginer, pe nume Edwin Hamilton, care a preluat conducerea lucrărilor, dar nu a reuşit nici el să facă vreo descoperire, în acel moment, fuseseră săpate atâtea puţuri şi galerii, încât nu se mai ştia cu certitudine care şi unde este puţul originar. Dintr-un singur punct de vedere, se pare că, totuşi, eforturile lui Hamilton au fost încununate de succes: Hamilton era convins că localizase amplasamentul uneia din cele două galerii^prin care pătrundea apa în interior, ca şi puţul autentic, în anii 1950, un inginer petrolist din Texas, pe nume George Green, şi un proprietar de mine de aur, înarmat cu un sfredel de mină nou-nouţ, în valoare de zece mii de dolari, pe numele său^John Lewis, au încercat şi au ratat alte noi descoperiri. În anul 1960, Robert Restall, cascador şi pilot de motocros, împreună cu fiul său şi cu alţi doi muncitori s-au adăugat pe lista victimelor pe care le-a făcut necruţătoarea Mină de aur. Restall îşi dedicase ultimii cinci ani ai vieţii încercând să rezolve problema inundării puţurilor şi făcând diverse măsurători pe insulă, într-o zi de august, el s-a prăbuşit din cauza gazelor de monoxid de carbon care emanau din puţ.

Fiul său a coborât după el să-l salveze, însă a pierit la rândul lui. Alte două persoane au depus eforturi eroice pentru a-i salva pe tată şi pe fiu, însă şi-au pierdut, la rândul lor, viaţa, iar activitatea a fost din nou oprită. Aşa cum s-a întâmplat de atâtea ori, s-au găsit alţii care le-au luat locul pe insulă. Următorii au fost un geolog american, pe nume Bob Dunfield, şi un antreprenor de construcţii, Dan Blanckenship, care au sosit pe insulă în anul 1965. Dunfieîd a adus cu el echipament greu, printre care şi două buldozere, pentru a curăţa porţiunea în care se afla puţul iniţial, şi o macara de şaptezeci de tone, cu scopul de a mări groapa şi de a excava şanţuri care să prevină inundarea puţului cu apă. El a construit digul şi drumul pietruit care leagă în prezent insula de ţărmul peninsulei Noua Scoţie. Nu au fost puţini cei care l-au criticat, iar reclamaţiile locuitorilor oraşului Halifax, ca şi unele probleme inexplicabile pe care le-a avut cu echipamentele aduse de el, au pecetluit soarta operaţiilor. Lucrările întreprinse de el au acoperit triunghiul format din blocuri de piatră, care, în prezent, a revenit la forma iniţială.

Cronologie

1795 Este descoperită Mina de aur

1802 Se constituie Sindicatul Onslow

1849 Se constituie Sindicatul Truro

1861 Se formează diverse grupuri de iniţiativă (încetează implicarea lui Graves)

1893 Blair (în anul 1897 i se alătură Chappel tatăl şi fiul)

1909 Henry Bowdoin (Blair continuă să fie implicat) 1931 Chappell/Blair 1934 Prima participare a lui Hedden 1955 Greene (continuă participarea lui Chappel) 1959 Restall efectuează ample lucrări la sistemul de drenare a apei 1965 Dunfield construieşte digul şi şoseaua care leagă continentul de insulă, iar Blankenship preia lucările de excavare 1970 Tobias înfiinţează asociaţia Triton Alliance şi preia conducerea lucrărilor de excavare care se desfăşoară în prezent.

în anul 1966, încetează contractul dintre Dunfield şi Mei ('happell, care refuză prelungirea înţelegerii. Dunfield încearcă să cumpere insula de la Chappell însă cererea îi este respinsă. Dunfield a ieşit din scenă, însă Blankenship a rămas agăţat de proiect. Din ziua în care i-a captat atenţia articolul despre comoară, publicat în revista *Readers' Digest,* el a devenit pur şi simplu obsedat de Insula Stejarilor. Şi-a vândut afacerea prosperă antrepriza de construcţii din Miami şi s-a mutat definitiv în Noua Scoţie. Patru ani mai târziu, mai precis, în anul 1970, l)avid C. Tobias din Montreal a constituit ultima organizaţie sindicalizată, care funcţionează sub denumirea de Triton Aliance. Purtând numele unui semizeu din mitologia greacă şi lui al zeului mării, Poseidon, sindicatul Triton desfăşoară în prezent excavaţiile de pe Insula Stejarilor. Blankenship se numără printre primii săi investitori, în anul 1965 el pornind ca asociat minoritar alături de Dunfield. împreună cu un fermier din statul New York, pe nume Dan Hanskee, cei doi lucrează de atunci neîntrerupt în mină. în anul 1990, cu ocazia primei mele vizite în Insula Stejarilor, Dan Hanskee mi-a servit drept ghid în turul insulei, arătându-mi lucrările care se desfăşoară aici. Puţul la care se lucrează în prezent a fost denumit Mina 10X, iar muncitorii sunt încredinţaţi că este amplasamentul cel mai apropiat de locul în care au început primele săpături. Mina 10X era funcţională atunci şi este funcţională şi în prezent. Mei Chappell a murit însă între timp. Tobias, Blankenship şi Noian sunt în continuare proprietarii unor loturi de teren pe insulă.
La patru ani după împlinirea a două secole de excavaţii pe Insula Stejarilor, investiţia pe care a făcut-o cel mai important susţinător al proiectului îi asigură continuitatea. Tobias, un multimilionar canadian din Montreal care conduce câteva afaceri de succes, dispune de sumele necesare investiţiei, însă nu mai dispune de prea mult timp. Din acest motiv, Tobias şi Blankenship au încheiat în urmă cu câţiva ani un parteneriat în care asociaţii au drepturi egale. Printr-o ofertă publică de vânzare de acţiuni, au fost invitaţi să contribuie la acest proiect şi alţi investitori, dar, chiar şi

după succesul repurtat prin atragerea în cadrul parteneriatului a celebrului vânător de comori Mei Fisher - ce-i drept, pentru o perioadă relativ scurtă de timp, dar care a meritat efortul - a fost dificil de găsit şi alţi amatori. Tobias continuă să-şi îngroape banii în această operaţiune şi, Între cheltuielile legate de rezolvarea litigiilor juridice şi de continuarea excavaţiilor, contribuţia sa personală a depăşit plafonul de un milion de dolari. Triton Alliance este în prezent un consorţiu format din cincizeci şi doi de investitori americani şi canadieni, din care fac parte George Jennison, fostul preşedinte al Bursei din Toronto; Charles Brown, afacerist din Boston, specializat în dezvoltarea de afaceri noi; Donald Webster, bancher din Toronto; Bill Sobey, de la cel mai mare lanţ canadian de supermarket-uri; Bill Parkin, proiectant de sisteme de apărare la Pentagon; şi Gordon Coles, procurorul general al provinciei Noua Scoţie. Gruparea Triton Alliance a încheiat un parteneriat cu un alt sindicat, cu scopul de a colecta fonduri pentru continuarea proiectului. Cel mai nou grup se numeşte Oak Island Discoveries şi s-a format prin semnarea unui parteneriat între un milionar din Boston, pe nume David Mugar, şi un regizor de film, pe nume William Cosei. Triton Alliance şi Oak Island Discoveries furnizează în comun fondurile necesare pentru efectuarea unei serii de analize necesare, iar, pornind de la rezultatele acestor teste, vor stabili etapele viitoare. Prestigiosul Institut de Oceanografie de la Woods Hole efectuează o serie de teste în galeriile subterane de pe insulă, folosind echipament performant, similar celui care a fost utilizat în cursul expediţiei de explorare *ŞI* epavei vasului Titanic, care s-au desfăşurat în anul 1991. Dacă rezultatele acestor teste vor fi satisfăcătoare, Tobias şi Mugar vor dispune de argumentele necesare strângerii a încă zece milioane de dolari. Contribuţia lui Tobias la acest proiect depăşeşte cu mult simpla atribuţie de responsabil cu strângerea fondurilor. Sub conducerea sa, lucrările de excavare au trecut prin cea mai ştiinţifică abordare de până acum şi prin cea mai serioasă cercetare istorică care a încercat vreodată să determine cine a construit această mină

elaborată şi ce s-ar putea descoperi aici într-o bună zi. Tobias a apelat la resursele Ştiinţifice şi umane de la Muzeul Naţional de Ştiinţe Naturale din Ottawa, iar cercetătorii au confirmat că materialul fibros descoperit pe insulă este fibră de cocotier. S-a adresat Companiei Metalurgice a Canadei pentru efectuarea testelor de laborator şi utilizarea fragmentele de fier descoperite în cufărul din galerie a stabilit că ele au fost turnate înainte de anul 1790.
În anul 1990, Tobias şi-a reafirmat convingerea că navigatorul şi corsarul englez Sir Francis Drake este candidatul principal la titlul de responsabil de construirea Minei de aur. Drake a efectuat, în numele reginei Elisabeta I, incursiuni de jeluire pe coasta americană care aparţinea Coroanei spaniole, a luat partea care i se cuvenea din profit, iar, bazându-se pe iivsle da’te, Tobias îi atribuie lui Drake încercarea de a pune la adăpost o parte din câştigurile personale, şi anume cât mai departe de Anglia. Tobias considera că mina era o tainiţă ideală, pe care Drake a ales-o pentru a-şi ascunde partea din prada capturată în numele reginei Elisabeta I. Extraordinara ipoteză pe care a elaborat-o pornind de la cercetări ştiinţifice serioase nu este, totuşi, singura teorie meritoasă. După două secole de căutări, săpături şi cercetări, există câteva aspecte care au fost stabilite în mod cert. în primul rând, elaboratele lucrări subterane mint o realitate şi au fost crea’te de mâna omului, în al doilea rând, indiferent cine a fost persoana sub conducerea căreia s-a construit Mina de aur, ea trebuie să *fi* avut cunoştinţe avansate în domeniul ingineriei hidraulice, în al treilea rând, lucrările propriu- zise de construcţie, care trebuie să fi durat cel puţin un an, s-au încheiat înainte de anul 1750, când colonizarea teritoriului canadian ar fi făcut imposibilă păstrarea secretului asupra unei construcţii de o asemenea anvergură, în afara aspectelor despre care ştim că sunt adevărate, mai putem face şi câteva speculaţii. Ceea ce a fost îngropat pe această insulă trebuie să aibă o valoare inestimabilă, dacă ar fi să judecăm după eforturile extraordinare depuse pentru a ascunde cu atâta străşnicie acest lucru. Mina de aur a învins omul de fiecare dată,

sortind eşecului toate strădaniile de a elucida misterul şi de a scoate tezaurul la suprafaţă. Este foarte probabil că, adânc în măruntaiele pământului, se ascunde o comoară de o valoare inestimabilă, al cărei secret aşteaptă în continuare să fie descoperit.

Capitolul 2

IPOTEZE ŞI SUSPECŢI: CINE A SĂPAT MINA Cu BANI ŞI CE SE ASCUNDE În GALERIILE SUBTERANE?

Timp de două secole, Mina cu bani a sfidat priceperea inginerilor şi excavatoriştilor, tot aşa cum misterul în care este învăluită persoana responsabilă de existenţa ei sfidează înţelegerea tuturor. Lista completă a persoanelor pe care le-am putea suspecta de construirea Minei ar putea include orice individ sau grup de persoane despre care se ştie că au locuit la un moment dat în această zonă geografică. De pildă, se ştie că Provinciile Maritime Canadiene au fost locuite de un popor pe care antropologii îi descriu sub denumirea de paleo-indieni, sau popor cu piele roşie, care existau aici încă din anul 8500 înainte de Hristos şi se cunosc puţine lucruri despre istoria acestui popor, un lucru este cert: ei nu aveau cunoştinţe avansate de inginerie hidraulică.
începând din anul 700 după Hristos şi până în anul 1100 după Hristos, istoria consemnează prezenţa, pe ambele ţărmuri ale Atlanticului, a unei civilizaţii avansate. Populaţia este recunoscută sub denumirea generică de popoare micmac, denumire care derivă din termenul *nikmaq,* cu sensul de „prietenul meu de suflet". Populaţia micmac era o populaţie de nomazi, care îşi petreceau iarna în interiorul teritoriului, iar vara se stabileau pe coasta Oceanului Atlantic. Deveniseră pescari iscusiţi, pescuind de-a lungul litoralului Atlanticului, iar, către secolul al optsprezecelea, reuşiseră să pună la punct un sistem propriu de scriere. Din nou, ne vedem obligaţi să ştergem de pe lista suspecţilor acest grup etnic, deoarece lor le lipseau atât motivul, cât şi mijloacele de a construi o peşteră subterană, cu scopul precis de a fi folosită ca seif secret, mai ales de complexitatea Minei de aur.
Relatările istorice convenţionale despre America de Nord

încep, cel mai frecvent, cu expediţiile de explorare a Lumii Noi, susţinute de trezoreria diverselor Coroane. Acest aspect îngustează câmpul nostru de cercetare, ca şi perioada la care ar trebui să ne referim, care se cuvine să înceapă cu 1497, anul în care primul explorator european a ajuns pe coasta Canadei, şi să se încheie cu anul 1795, când a început colonizarea regiunii şi a fost descoperită mina. Acest prim explorator este John Cabot, navigator italian care a navigat sub flamura Angliei la cinci ani după ce Columb descoperise Marea Caraibilor. Lui Cabot i se atribuie şi recunoaşte meritul de a fi fost primul european care a atins coasta atlantică a Canadei. El a pus piciorul pe pământul canadian în data de 24 iunie 1497, zi care coincide cu sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul. El nu a întemeiat nici o colonie europeană, însă are meritul cert de a fi deschis coasta peninsulelor Nova Terra şi Labrador pescarilor europeni. După toate probabilităţile, însă, aceştia profitaseră din plin de bogăţia bancurilor cu peşti cu mult timp înainte de Columb, deşi se ştie că pentru ei zona nu reprezenta altceva decât o regiune bogată în peşte, în nici un caz „Lumea Nouă", sau mult-doritul loc de trecere către Cathay în căutarea căruia plecase Columb în expediţia sa pe mare.
La cinci ani de la încheierea aventurii conduse de Cabot, s-a organizat o expediţie portugheză care a plecat către continentul american. Expediţia a fost condusă de Pedro de Barcelos, latifundiar din Insulele Azore. La bordul corăbiei sale se afla un prieten de-al său şi concetăţean din Azore, pe nume Joao Fernandes. Fiindcă atunci când nu era pe mare, Fernandes se îndeletnicea cu agricultura, el fusese poreclit *lavrador,* care în limba portugheză are sensul de „fermier". Deşi data exactă a descinderii pe pământul canadian a acestei expediţii este discutabilă, rămâne totuşi cert faptul că denumirea provinciei canadiene Labrador a fost inspirată de porecla lui Joao Fernandes, un simplu fermier care se îmbarcase în această expediţie.
În ceea ce-i priveşte pe portughezi, aceştia au fost dezamăgiţi să descopere aici întinderi nesfârşite de ape acoperite cu sloiuri de gheaţă, în locul porturilor comerciale

cu mărfuri exotice aduse din Orient. Sub pavilionul Coroanei portugheze a mai navigat şi Gaspar Corte Real. Este posibil ca şi el să fi ajuns pe coasta provinciei Terra Nova, însă consemnările despre călătoria sa sunt rare şi imprecise. Nici data la care a plecat în expediţie, nici durata acesteia nu au fost stabilite cu certitudine, în cursul celei de-a doua călătorii transoceanice, toţi membri echipajului său s-au pierdut undeva în larg. Unul din fraţii lui, Miguel, a pornit în căutarea sa, însă şi-a pierdut şi el viaţa pe mare. Dacă existenţa bogatelor bancuri de peşti din largul coastei Nova Terra şi Labrador constituise vreodată un secret, acum era un fapt cunoscut de toată lumea. Vase de pescuit bretone, basce, franceze şi engleze au ridicat pavilionul pornind în propriile lor expediţii maritime, care nu au rămas, însă, consemnate. Pescarii nu ţineau jurnale de bord, însă au lăsat anumite urme ale trecerii lor. Unii istorici susţin că portughezii au ajuns aici cu mult înaintea datei unanim acceptate, iar indiciul furnizat în sprijinul acestei ipoteze este termenul folosit uzual de amerindieni pentru Grand Banks sau baccaloes, care coincide cu cuvântul portughez pentru peştele cod.
în epoca în care un alt italian, pe nume Giovanni Verrazano, care naviga sub pavilion francez, a ajuns pe coasta lumii Noi, pe râuri, fluvii şi la gurile lor de vărsare, pe care europenii aveau „să le descopere" mai târziu, se puteau zări deja navigând adevărate flotile şi ambarcaţiuni pescăreşti mai modeste. Expediţia sa a avut loc în anul 1524 şi a durat numai câteva luni. Lui Verrazano i se atribuie meritul de-a fi dat regiunii Nova Scoţia unul dintre primele sale nume, despre care se spune ca apare pe hărţile maritime în forma „Arcadia". Această denumire va figura abundent în legenda care relatează cum a ajuns o comoară antică în Mina de aur din Lumea Nouă. Dacă, în epoca modernă, denumirea de Arcadia şi-a pierdut semnificaţia pentru un neiniţiat, în schimb, pentru un cerc restrâns de persoane, tema Arcadiei şi filonul de cunoaştere ezoterică, transmisă din generaţie în generaţie, are o importanţă covârşitoare.
Probabil că şi Giovanni Verrazano a făcut parte dintr-o

grupare de elită, aşa cum este cazul câtorva din cei mai mari exploratori ai tuturor timpurilor. El trăia într-o lume încă dominată de terifianta putere pe care o exercita Inchiziţia. Ideile novatoare, printre care se numără şi posibilitatea descoperirii de teritorii noi, erau suspectate de erezie şi îi puteau aduce unui savant, la fel de bine, închisoarea sau tortura, dar şi mari recompense. Exploratorii şi erudiţii erau obligaţi să se alăture celor câteva societăţi existente în epocă (cu care vom face cunoştinţă pe parcursul acestei cărţi), despre care sunt consemnate da’te certe, şi care le asigurau membrilor lor, până la un punct, protecţie împotriva persecuţiilor. Pe blazonul de familie al lui Verrazano era reprezentată şi o stea în şase colţuri, despre care unii cercetători susţin că ar fi un indiciu al faptului că el nu era creştin aşa cum se presupunea. Religia a jucat un rol extrem de important în perioada de dominaţie a Inchiziţiei, astfel încât, orice persoană care nu aparţinea de Biserica catolică se descalifica şi decădea imediat din calitatea de conducător al unei misiuni de o asemenea importanţă. Chiar şi religia lui Columb continuă să constituie un subiect de discuţie controversat.
Prin urmare, se pune întrebarea: cărui teritoriu anume i-a atribuit Verrazano denumirea de Arcadia? Scrierile cronicarilor şi însemnările primilor exploratori şi cartografi nu concordă întotdeauna. Unul dintre cartografii timpului indică faptul că Arcadia ar fi fost situată la nord de Fluviul Hudson. Alţii susţin că s-ar fi aflat pe malul dinspre Carolina de Nord şi fac afirmaţia corectă că numele propriu Verrazano ar fi fost inspirat de un text literar extrem de popular în epocă, scris de Jacobo Sannazaro, şi a cărui acţiune se petrece în Grecia. „Arcadia" lui Sannazaro a fost tipărită în cincisprezece ediţii distincte înainte ca Verrazano să fi atins coasta Americii. Iar cum Verrazano a notat latitudinea corect, cel puţin Morison consideră că Maine şi zona maritimă a Canadei constituie în fapt Arcadia. Arcadia, aşa cum este definită şi descrisă de Sannazaro, era o lume idilică, un soi de Grădină a Edenului, sau paradis pierdut pentru lumea modernă (medievală). Era vorba de viaţă în

forma sa pură, în care ideile circulau libere, faptele erau pe potrivă, iar teama de ameninţarea şi pedeapsa oficială a Bisericii şi a statului lipsea cu desăvârşire. Gânditori, printre care se numără filozoful englez Sir Francis Bacon şi alţii, considerau că această lume perfectă nu putea exista decât în afara Europei şi ei au susţinut şi dezvoltat această temă. Credeau cu tărie în naşterea unei noi naţiuni, care să garanteze anumite libertăţi şi să tolereze coexistenţa tuturor religiilor în armonie. Bacon face o descriere a acestui ţinut nou în opera sa, intitulată „Noua Atlantida". Foarte interesant este faptul că în franceză, denumirea Noii Scoţii era Acadia, o denumire împrumutată dintr-un cuvânt folosit de populaţia nativă micmac, cu sensul de „ţară". Este posibil ca, prin comprimarea celor două denumiri, cartografii să fi compus o singură denumire, astfel încât, Noua Scoţie a fost cunoscută o vreme sub numele de Acadia sau Arcadia. Călătoria întreprinsă de Verazzano în America, în anul 1524, a fost de scurtă durată prin comparaţie cu expediţiile altor exploratori europeni. El a pornit din Insulele Madeira, aflate în largul coastei africane, în data de 17 ianuarie şi s-a întors în Franţa la jumătatea lunii iunie a aceluiaşi an. Singurul loc din America în care şi-a petrecut ceva mai mult timp a fost zona cunoscută astăzi sub denumirea de Rhode Island, populată de băştinaşi pe care îi descrie ca având „obiceiuri dintre cele mai civilizate" şi drept „a fi mai degrabă înclinaţi să coopereze", descriere care poate constitui indiciul existenţei unor contacte anterioare dintre europeni şi această populaţie, dar şi a amestecurilor mixte cu primii europeni ajunşi aici. Verazzano atras de toponimicele greceşti, de aceea a atribuit pentru Khode Island denumirea actuală în urma primei sale vizite în zona de coastă, inspirându-se şi de astă dată din opera lui Sannazaro. Navigatorul francez Jacques Cartier a fost cel de-al doilea explorator care a ridicat pânzele îndreptându-se spre Lumea Nouă, animat de ţeluri mai înalte decât de dezvoltarea jK'Heuitului. în anul 1534, flota condusă de Cartier s-a întâlnit în larg cu un pescador francez mare, despre care Cartier susţine că s-ar fi „pierdut" pe mare, vădit enervat de

a nu fi fost primul care a ajuns în această regiune. El a explorat coastele Insulei Mewlbundland, a Insulei Prinţul Edward şi a Peninsulei Gaspe. în incursiunile sale maritime a întâlnit cel puţin două flotile aparţinând populaţiei micmac, formate din patruzeci şi cinci, cincizeci de ambarcaţiuni. Pe băştinaşi nu-i interesau schimburile comerciale cu corabia franceză, numai că, finul depăşit numeric, Carter a preferat să adopte o atitudine violentă. În cele din urmă, el a permis unui mic convoi format dim nouă canoe de dimensiuni mari să tragă suficient de aproape de corabia francezilor încât să facă schimburile respective de mărfuri. Acest episod furnizează dovada că nativii erau familiarizaţi cu activităţile comerciale şi că, probabil, acestea se dezvoltaseră ca urmare a unor contacte anterioare. După ce Carter a ridicat pânzele, îndreptându-se spre Fluviul Sfântul Laurenţiu, el a întâlnit o altă flotilă de canoe, pe care se aflau, de astă dată, nativi din tribul huron. La prima vedere, el nu a făcut diferenţa dintre băştinaşii huron şi micmac, deşi huronii păreau a fi mai săraci decât primii; el a notat că îşi transformau ambarcaţiunile în locuinţe, întorcându-le cu fundul în sus. Este foarte probabil ca el să fi întâlnit o flotilă de vase pescăreşti ale huronilor care îşi ridicaseră o tabără temporară foarte departe de casă. Călătoria de revenire în Europa i-a luat numai trei săptămâni, ceea ce constituie o dovadă a faptului că traversarea Atlanticului de Nord era o bagatelă pentru marinarii experimentaţi.
în anul 1604, exploratorul francez Samuel de Champlain ajunge în Noua Scoţie şi pune bazele unei aşezări temporare la La Ha’ve, din Noua Scoţie, adică la numai cincisprezece mile de Insula Stejarilor. Ulterior, el se va muta într-o altă aşezare întemeiată în Golful Fundy, unde îşi va petrece trei ani. Aşezările înfiinţate de Champlain în Noua Scoţie au fost, în majoritatea lor, de scurtă durată, iar, în afara unor banale trocuri cu blănuri oferite de populaţia băştinaşă, nu s-au desfăşurat alte activităţi comerciale importante. Relaţiile de ostilitate existente în Europa între Franţa şi Anglia au fost transferate de colonişti în Lumea Nouă. Dreptul de proprietate şi supremaţia asupra regiunii respective erau

disputate de britanici şi de francezi, însă, în afara construirii, în anul 1644, a fortului de la Louisbourg, situat în Insula Cape Breton şi la oarecare distanţă de Insula Stejarilor, între cele două tabere nu s-au produs ostilităţi militare. Pentru ridicarea fortului au fost aduşi ingineri din străinătate, ceea ce a alimentat zvonul potrivit căruia aceştia ar fi participat la construirea, pe Insula Stejarilor, a unei „bănci secrete, subterane". Forma de plată a soldaţilor şi ofiţerilor se materializa cel mai frecvent în monede sau lingouri de aur şi argint, iar cum ameninţarea raidurilor piratereşti, pe mare sau pe uscat, era o constantă, înfiinţarea unei atare bănci devenise o necesitate. Ipoteza referitoare la existenţa unei bănci este consolidată de disponibilitatea mâinii de lucru. În acest sens, se poate afirma că primul suspect de pe listă, armata franceză, avea atât motivele, cât şi mijloacele necesare construirii unei asemenea „bănci" complexe cum este Mina de aur. Ipoteza se bucură de oarecare credibilitate, numai că, în lipsa unor dovezi certe menite să susţină o asemenea construcţie logică, singurul său merit rămâne faptul că, pur şi simplu, ea nu poate fi ignorată. Francezii care au ridicat fortul Louisbourg nu au deţinut pentru mult timp controlul asupra Insulei Stejarilor şi a regiunii din jurul Golfului IVIahone, cedându-le britanicilor, printr-un tratat care a fost semnat mai târziu.
în perioada 1606 - 1749, cea mai mare parte a jumătăţii sudice a Peninsulei Noua Scoţie a rămas nelocuită. Pe coasta de nord, în regiunea care se întinde de-a lungul Golfului Fundy şi Bazinului Minas, s-au statornicit şaizeci de familii acadiene franceze. În anul 1632, câteva din aceste familii au traversat zona sudică a peninsulei şi s-au stabilit la La Ha’ve. Localitatea l Ainenburg din zilele noastre nu se află la o distanţă foarte mare de Insula Stejarilor. Ostilitatea constantă şi permanentă dintre Franţa şi Anglia a dus la încheierea tratatului de la Utrecht, prin care, în anul 1715, Noua Scoţie era transferată sub controlul Angliei. Măsura nu a fost de natură să stopeze dezvoltarea aşezărilor franceze care fuseseră deja întemeiate. Noua Scoţie a cunoscut o creştere rapidă a populaţiei engleze după înfiinţarea, În anul

1749, a aşezării Halifax, situată la patruzeci de mile depărtare de Golful Mahone. Cu toate acestea, britanicii erau îngrijoraţi de densitatea populaţiei acadiene, care ajunsese să numere zece mii de locuitori, şi de aceea au convins colonişti britanici să se stabilească în această regiune. Mulţi dintre aceşti colonişti britanici proveneau din coloniile americane din Noua Anglie. Zece ani mai târziu, mai precis în anul 1759, prin grantul 111 i Shoreham, noii colonişti din Noua Anglie erau împroprietăriţi cu pământ aici. La acea vreme, Insula Stejarilor, una din cele 150 de insule aflate în Golful Mahone, era împărţită şi dată în proprietate printr-o serie de acte oficiale, deşi nu era încă populată, în anul 1795, când cei trei adolescenţi au început săpăturile şi căutarea comorii, insula continua să fie nelocuită. cei care cred că Mina de aur a fost construit de piraţi, iirbnie precizat că denumirea de Mahone derivă din termenul li.mccz *mahonne,* care are sensul de mic vas pirateresc de cabotaj, frecvent întâlnit în apele spaniole şi nord-africane ale Mării Mediterane.
în anul 1775, ostilităţile dintre englezi şi francezi continuau. Teama englezilor de a nu fi copleşiţi numeric de francezi i-a determinat să mu’te forţat o populaţie de şase mii de francezi acadieni către zone îndepărtate ale coloniilor, începând din Georgia şi până în Louisiana. Poemul intitulat „Evangeline", compus de poetul american Henry Wadsworm Longfellow, imortalizează acest exod forţat. Mulţi dintre exilaţi au rămas să trăiască în Sudul american, unde termenul „acadian" a fost transformat în „cajun". Alţii au luat drumul Noii Scoţii natale. În iureşul ciocnirilor dintre băştinaşi şi colonişti, pe de o parte, şi războaiele dintre francezi şi englezi, se mişcau cu naturaleţe piraţii. Războaiele practic neîntrerupte dintre Franţa şi Anglia au creat condiţiile de menţinere a activităţii neîntrerupte a corsarilor şi piraţilor.
Lista posibilelor persoane care ar fi putut ascunde comoara în Insula Stejarilor nu este deloc scurtă, începând din secolul al XlX-lea şi până în zilele noastre, toţi cei care au căutat comoara în timpul verii şi-au petrecut probabil iernile

străduindu-se să găsească indicii posibile şi făcând exerciţii de imaginaţie încercând să-şi închipuie ce ar fi putut scoate la suprafaţă din adâncurile Minei de aur. Teoriile referitoare la identitatea celor care ar fi putut ascunde comoara sunt tot atât de numeroase ca şi insulele presărate în Golful Mahone, iar, pe de altă parte, se crede că aici ar fi fost îngropate bijuteriile Coroanei engleze şi franceze, comorile piraţilor, hoardelor vikinge, manuscrisele originale ale operelor lui William Shakespeare, chiar şi prada de pe corabia lui Mayan. Au fost formulate chiar şi ipoteze conform cărora mina nu ar fi fost săpată ca adăpost pentru o comoară, ci că ea ar fi fost folosită drept lift hidraulic sofisticat pe un „şantier naval" de întreţinere şi reparare a corăbiilor. Şi că galeriile şi canalele ar fi fost construite pur şi simplu pentru a face să crească sau să scadă nivelul apei.
Această teorie, ca de altfel Insula Stejarilor în sine, prezintă o serie de lacune. Prima lacună este aceea că, făcând o estimare rezonabilă a perioadei necesare construirii minei, cel mai probabil este că ea a durat mai mult de un an, construcţia presupunând şi o cantitate apreciabilă de efort uman. Şi cum Golful Fundy se află la mică distanţă de Golful Mahone, iar acest golf prezintă cea mai mare diferenţă de nivel al mării între perioada de flux şi reflux din toată America de Nord, exista o modalitate mult mai simplă de a „carenisi" o navă. O corabie poate fi trasă pe plajă şi reparată în timpul refluxului, pentru a fi a apoi, în mod simplu şi natural, trasă înapoi în mare de flux. În acest caz, nu este necesară construirea nici unei structuri de o asemenea complexitate. O altă neconcordanţă serioasă rezidă în faptul că, nicăieri în lume nu există o construcţie de o asemenea amploare similară cu Mina de aur din Insula Stejarilor. Nu există nici un precedent atestat documentar al unei construcţii atât de elaborate de întreţinere şi de reparare a corăbiilor; în plus, regiunea, relativ nepopulată, este unul din cel mai puţin verosimile locuri în care s-ar fi putut realiza aşa ceva.
De asemenea, există diverse ipoteze şi teorii conform cărora mina ar fi una produsă pe cale naturală - adică un imens puţ

format prin surparea terenului, care ar fi înghiţit buştenii din jur, sau una în care ar fi fost aruncaţi laolaltă pietre şi buşteni cu scopul de a astupa groapa respectivă. Michael Bradley, unul din autorii citaţi de Fanthorpe în cartea sa intitulată „Secretele ilc la Rennes-le-Chateau", avansează ideea producerii pe cale naturală a unei „cariere de calcar". Toate aceste teorii ignoră însă faptul că lespezile de piatră au fost transportate de pe continent pe insulă, că platformele din buşteni de stejar sunt amplasate la intervale egale, că au fost instalate conducte de scurgere etanşate cu fibră de cocotier, că a fost construită o plajă artificială şi că pietrele au fost inscripţionate. Teoriile mai nesocotesc faptul că insula nu era locuită anterior perioadei în care au început primele săpături pentru găsirea comorii şi că nevoia de a acoperi o groapă provocată de un fenomen natural, şi anume pe o insulă pustie, nu este tocmai o variantă plauzibilă.
în lumina acestor afirmaţii, se impune compilarea unei liste a candidaţilor cel mai probabil responsabili de tăinuirea comorii în acest loc, dar şi examinarea minuţioasă a momentului istoric în care s-a produs evenimentul respectiv. Dacă expediţiile de explorare oficiale sau sponsorizate de diverse state ale lumii • > instituie un punct de pornire, nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că au existat în epocă şi călătorii maritime neoficiale şi nici nu s-au bucurat de susţinere financiară. Primii pe lista suspecţilor sunt vikingii.

Vikingii

Navigatorii din ţinuturile nordice pot fi consideraţi primii suspecţi, deoarece se ştie cu certitudine că ei au traversat Atlanticul înaintea lui Columb. Dovezile în favoarea prezenţei vikingilor în regiune trebuie să înceapă de la reputaţia de prădători ai mărilor pe care şi-au câştigat-o. în acest context, a ne imagina că ei deţineau comori importante de tăinuit nu devine un exerciţiu dificil de imaginaţie. Dacă odinioară prezenţa vikingilor pe coasta americană constituia o temă de dezbatere, în prezent este atestat faptul că vikingii au debarcat într-adevăr în America de Nord cel mai târziu în jurul anului 1001. Iar faptul că această dată nu mai poate fi contestată se datorează moştenirii pe care ne-a lăsat-o

reputata echipă formată din Helge Ingstad (fost guvernator al Groenlandei^de Est şi de Spitsbergen) şi arheologul Anne Stine Ingstad. întemeindu-şi convingerea pe o hartă islandeză care datează din anul 1590 şi pe indiciile care se regăsesc în legendele popoarelor scandinave, cei doi cercetători au explorat Insula Newfoundland. Ei au descoperit pe coasta nordică a acestei provincii ruinele unor aşezări de origine vikingă. După efectuarea unor excavaţii susţinute, efectuate la L'Anse aux Meadows, cei doi Ingstad au descoperit şi demonstrat existenţa în acest loc a unei aşezări, a cărei comunitate se ocupa cu agricultura, capabilă să susţină până la trei sute de suflete dârze.
Au fost excavate cu această ocazie urmele unor bordeie acoperite cu iarbă, formate din cinci până la şase încăperi, ale unui atelier de potcovărie, a unui cuptor pentru arderea varului şi a cărămizilor, ale unei băi publice şi ale câtorva şoproane care serveau drept adăpost pentru ambarcaţiuni. De asemenea, au mai fost descoperite numeroase artefacte, printre care se numără cuie şi nituri din fier, o roată de tors din steatit, o lampă cu gaz şi un ac de pelerină confecţionat din bronz. Săpăturile, care au început în anii 1960, au stabilit cu certitudine că vikingii au pus bazele a cel puţin o aşezare în Lumea Nouă, cu cinci secole înainte ca America să fi fost descoperită de Columb. Aşezarea L'Anse aux Meadows a fost reconstituită cu scopul de a oferi o reprezentare a stilului de viaţă pe care o duceau coloniştii nord-europeni statorniciţi aici, iar această zonă este în prezent un parc de istorie a Canadei. Descoperirea în Noua Anglie, în teritoriile din nordul şi vestul Canadei şi în vestul Statelor Unite, până în Minnesota (deşi autenticitatea acestor artefacte rămâne totuşi discutabilă), a altor obiecte şi unelte primitive care au aparţinut vikingilor nu egalează valoarea indubitabilă şi acceptarea de care se bucură ferma din Newfoundland, deşi, în prezent, nu mai există îndoieli referitoare la faptul că ambarcaţiunile vikingilor ar fi putut ajunge pe coasta Noii Scoţii.
Cu toate acestea, vikingii nu dispuneau de mijloacele materiale necesare construirii Minei de aur, după cum nici

nu aveau nici un motiv s-o construiască. Cei care au ajuns în Lumea Nouă, migrând de pe o insulă pe alta din regiunea nord-atlantică, nu se îndeletniceau în nici un caz cu incursiunile de jaf şi cotropire, ci erau agricultori. Spre deosebire de rudele lor scandinave - invadatori care au navigat şi au întreprins raiduri de jefuire în Marea Mediterană, Marea Neagră şi pe râurile şi fluviile navigabile de pe continentul european, sau pe coastele din apropierea Irlandei - vikingii despre care discutăm erau săraci chiar şi conform standardelor europene ale vremii. Ei nu deţineau nici o comoară atât de însemnată încât să merite a fi ascunsă, nici nu aveau capacitatea sau cunoştinţele tehnice necesare construirii unei structuri de o asemenea complexitate şi asemenea sisteme hidraulice sofisticate.

Amerindienii

O altă teză susţine probabilitatea ca indigenii nord-americani să fie răspunzători de construirea Minei de aur. Fireşte, locuitorii Americii de Nord erau capabili să facă lucruri mult mai complexe decât îşi închipuiau contemporanii lor europeni că puteau face. Ei dispuneau de un sistem de guvernare bine pus la punct, reuşiseră să dezvolte schimburile comerciale şi dispuneau de cunoştinţe tehnice şi ştiinţifice avansate, care ilrpfişeau puterea de înţelegere a primilor exploratori europeni. Abia de puţin timp, oamenii au reuşit să descifreze sensul şi menirea conglomeratelor din piatră care serveau drept calendar Ntilar şi lunar, descoperite în sudul şi nordul Mexicului, în Noua Anglie, au fost descoperite construcţii megalitice similare, de dimensiuni grandioase, cărora nu li se acordă încă importanţa cuvenită, deoarece ele nu intră în matricea de înţelegere pe care o are lumea civilizată despre popoarele indigene care a populat America de Nord anterior venirii lui Columb. Deşi acceptăm în prezent ideea că triburile băştinaşe din Florida şi cele din Noua Anglie întreţineau relaţii comerciale cu triburile indigene din Munţii Stâncoşi, complexele calendare din piatră care au fost descoperite pe întregul teritoriu al Statelor Unite, probabil la fel de importante ca şi megalitul de la Stonehenge, nu sunt

popularizate de istorici de teama consecinţelor pe care le-ar putea avea, în sensul repunerii în discuţie a civilizaţiei moderne. Cu toate acestea, istoria nu consemnează mărturii referitoare la existenţa unui tezaur material al indigenilor nord-americani, suficient de însemnat încât să justifice o desfăşurare de forţe şi un efort atât de considerabile încât să impună construirea unei ascunzători complexe pentru comoara respectivă. Adevărul este că, pentru popoarele care au dus o viaţă nomadă, jaful şi cotropirea constituiau mai degrabă un inconvenient. La extrema opusă, în cadrul ceremonialelor amerindienilor din triburile potlatch, cutuma de a oferi daruri oaspeţilor furnizează mai degrabă dovada credinţei lor în importanţa gestului de a oferi, şi nu de a primi, în ciuda complicatelor calendare şi a nenumăratelor monumente funerare de tip tumulus, descoperite pe întregul teritoriu nord-american, nici una din aceste mărturii nu a furnizat dovada că amerindienii deţineau cunoştinţe avansate de inginerie hidraulică. Din cauza absenţei resurselor şi a motivaţiei, amerindienii pot fi excluşi de pe lista suspecţilor.

Conchistadorii hispanici şi apărătorii incaşi

Spaniolii sunt probabil primii dintre europenii care au colonizat America şi care au acumulat bogăţii fabuloase în urma expediţiilor de cucerire întreprinse. Corăbiile spaniole, gemând de aur şi argint, adevărate tezaure plutitoare, cădeau frecvent pradă mării, naufragiind pur şi simplu, sau deveneau victima piraţilor care încercau să pună mâna pe comori pentru propriul folos. Valurile succesive de căutători de comori care au întreprins săpături la Mina de aur n-au mai lăsat piatră la locul ei, în încercarea de a dezlega enigma care continuă să rămână neelucidată. În încercarea lor disperată de a afla adevărul, nici un efort nu li s-a părut a fi suficient de mare. Au apelat la cunoştinţe mediumnice şi de radiestezie, şi au consultat ingineri şi savanţi, în cadrul uneia din cele mai puţin convenţionale încercări pe care le-au făcut, Frederick Blair şi Mei Chappell au recurs la serviciile unui paranormal, cunoscut sub numele de „scribul automat", un medium care face posibilă comunicarea dintre cei vii şi

cei morţi. Conform acestui medium, comoara ascunsă adânc în măruntaiele Minei de aur ar consta din aurul incaşilor. Legenda susţine că în jurul anului 1524, conchistadorul spaniol Francisco Pizarro a ajuns în cetatea incaşă Tumbes, aflată în Peru. El nu deţinea încă autoritatea de a prăda tezaurul incaş, astfel încât a lăsat în urma sa doi din spanioli, cu misiunea precisă de a asigura paza cetăţii. Când, patru ani mai târziu, Pizarro a revenit în Peru după ce primise, în sfârşit, permisiunea regelui Carol al V-lea al Spaniei, el a găsit cetatea pustiită şi în ruine. Tumbes căzuse victimă a războiului civil dintre regele Atahualpa şi fratele său vitreg, Huascar, pretendentul la tronul incaş. Cetatea fusese distrusă şi jefuită în cursul incursiunii învingătorilor conduşi de Huascar. Cu ajutorul unui medium pe nume John Wicks, spiritul preotului, care era unul din cei doi oameni lăsaţi de Pizarro să păzească cetatea Tumbes, le-a relatat lui Frederick Blair şi lui Mei Chappell că tezaurul fusese dus pe mare până în Panama şi transportat mai departe la bordul unor ambarcaţiuni de construcţie incaşă. Aceste corăbii care navigau spre nord au fost împinse de furtună şi au acostat pe ţărmul Peninsulei Noua Scoţie unde fusese construită special o tainiţă menită să adăpostească comoara.
Pentru mulţi, această legendă poate părea exagerată adevărul este că avem de-a face cu o poveste complet inventată. Mărturiile istorice atestă faptul că Atahualpa a ieşit învingător În urma războiului civil şi că a păstrat tot aurul şi argintul regatului său în cetatea Tumbes. Această comoară, care umplea o încăpere cu o parte de aur şi două părţi de argint, i-a fost ulterior oferită lui Pizarro ca troc în schimbul libertăţii lui. Numai că spaniolii l-au trimis la moarte, punând să fie strangulat. Aurul conchistadorilor spanioli continuă să înflăcăreze imaginaţia căutătorilor de comori. Este foarte probabil ca, dintre toate corăbiile spaniole despre care se presupune că ar fi traversat Atlanticul încărcate cu prăzi bogate, una să fi luat drumul unei ascunzători secrete, cunoscute de un oarecare guvernator spaniol, pentru a nu mai intra niciodată în posesia proprietarilor săi de drept, a-şi pierde urma şi a nu

mai fi recuperată de istorici şi de arheologi. Dacă lucrurile stau astfel, atunci este probabil ca tezaurul să fi fost mai degrabă ascuns de conchistadorii spanioli decât de navigatorii incaşi, undeva, într-o regiune aflată în Atlanticul de Nord. într-adevăr, în drumul lor spre casă, corăbiile spaniole erau împinse de curenţii oceanici înspre nord, şi nu o dată, ele au ajuns la patru sute de mile de coasta Noii Scoţii.

Corăbiile pe care le-a pierdut Coroana spaniolă în cursul expediţiilor de cucerire a Mexicului şi Americii de Sud sunt de ordinul sutelor, însă nu toate dintre ele au eşuat în largul coastei Floridei sau în Marea Caraibilor. Adevărul este că Atlanticul de Nord şi-a primit un tribut de epave mai mare decât era necesar, în regiunea Noua Scoţie, minuscula Insulă Sabie a făcut până acum 250 de victime. Este foarte probabil ca vasele spaniole, deviate de la cursul firesc pentru revenirea acasă, să se numere printre epavele care au căzut în capcana deschisă de apele înşelătoare care scaldă ţărmurile Noii Scoţii. Este oare posibil ca una sau mai multe corăbii spaniole să fi eşuat pe micuţa Insulă a Stejarilor iar marinarii, nemaiputându-se întoarce acasă, să fi îngropat comoara construind un complex atât de elaborat? Cum spaniolii au adus cu ei mineri care să lucreze în zăcămintele din America de Sud, nu ar fi improbabil ca la bordul corăbiilor să fi avut şi un inginer minier.

În cartea sa, intitulată „Marea căutare" *(The Big Dig),* autorul D'Arcy O'Connor avansează ipoteza conform căreia producerea unui asemenea eveniment este mai mult decât probabilă. O corabie navigând în derivă este forţată să acosteze pe insulă pentru reparaţii, iar încărcătura este lăsată la ţărm. Agentul regal însărcinat să asigure protecţia tezaurului regal porunceşte să fie construită o ascunzătoare secretă. Comoara va fi lăsată aici până când va putea fi trimisă să o recupereze o corabie aflată într-o stare mai bună. Imediat după ce lucrarea este terminată, corabia avariată, reparată atât de bine pe cât'] permit condiţiile^da’te, ridică din nou pânzele, pentru a se scufunda în mare. În acest fel, dispar atât martorii, cât şi

dovezile - iar ceea ce rămâne în urmă este o comoară a cărei existenţă rămâne necunoscută. Teoria conform căreia conchistadorii spanioli ar fi ascuns aurul şi argintul incaşilor este cel puţin bizară. Iar dacă nu spaniolii sunt cei care au construit Mina de aur, există posibilitatea ca unul din nenumăraţii piraţi şi corsari care navigau pe ruta maritimă spaniolă să fi fost la originea acestei iniţiative. Unul dintre cei mai mari şi mai faimoşi aventurieri ai mărilor a fost Sir Francis Drake.

Sir Francis Drake

În anul 1990, am purtat o discuţie cu David Tobias, proprietarul actual al celei mai mari părţi a Insulei Stejarilor şi cel mai important iniţiator al excavaţiilor întreprinse pe insulă începând din anii 1970 şi până în prezent. Conform teoriei sale, Sir Francis Drake ar fi la originea construirii minei, scopul fiind acela de a ascunde o parte din prada făcută în incursiunile sale pe mare. Drake şi-a construit reputaţia de corsar datorită raidurilor întreprinse pe coasta teritoriilor spaniole din Lumea Nouă, unde spaniolii au presupus că englezii nu vor ajunge niciodată să facă negoţ. Faptul că el nu a fost condamnat ca pirat şi nu a murit atârnând în spânzurătoare este dovada relaţiilor pe care le avea la curtea britanică. El şi-a început cariera de corsar, prin capturarea unor vase neînsemnate care navigau în apele americane. În anul 1572, era pregătit să facă carieră şi asociat cu William Le Tetsu, piratul francez care avea să fie spâmzurat mai târziu pentru asocierea sa cu Drake. Drake nu numai că a supravieţuit acestei încercări, dar a revenit în ţară ca uм bogat.

Conform afirmaţiilor biografului său, James A. Williamson, în anul 1576 Drake a avut o întrevedere secretă cu regina Elisabeta I a Angliei, în cadrul căreia i-a prezentat un plan secret, ca parte a unui alt plan secret, în postura sa oficială de trimis al Coroanei, el urma să navigheze în Oceanul Pacific, în scopul de a descoperi teritorii noi şi de a le revendica pentru i i-jţina sa. Iar dacă acest secret transpira, nu era nici o problemă, deoarece acest secret nu avea cum să o pună pe regină într-o lumină ingrată. Adevăratul plan secret se pare că a fost un aranjament de împărţire a tuturor capturilor piratereşti între el şi coroana britanică. Cu *ocazia* călătoriei maritime întreprinse de Drake, corabia sa, „Cerboaica de aur",

a făcut ocolul pământului, după ce capturase douăzeci şi şase de tone de aur spaniol. Iar cum Spania şi Anglia nu se aflau în război la acea dată, acţiunile sale nu puteau fi susţinute în chip făţiş de regina Elisabeta. Ceea ce consemnează istoria este faptul că, la întoarcerea acasă, lui Drake i s-a făcut o primire de erou, permiţându-i-se să ducă o viaţă pe picior mare. El a cumpărat reşedinţa unuia din rivalii săi şi a investit sume importante din averea personală pentru a moderniza sistemul de alimentare cu apă din oraşul său natal, Plymouth, din Anglia.
După o perioadă de câţiva ani de trai bun pe uscat, Drake a revenit pe mare, după ce primise binecuvântarea reginei. În acel moment, Anglia se afla în război. În cursul anului 1585, Drake a prădat porturi şi corăbii, extinzându-şi aria de acţiune din Marea Caraibilor şi până în Insulele Azore. Zece ani mai târziu, el a pornit în ceea ce avea să se transforme în ultima sa călătorie de navigator şi a murit răpus de dizenterie în Panama, la un an după ce corabia sa ridicase din nou pânzele. Tobias susţine că după unul din raidurile sale, Drake ar fi angajat o echipă de mineri, pe care i-a adus din Cornwall pe mare, cu scopul de a construi tainiţa din Insula Stejarilor. Desigur, ideea prezintă o oarecare doză de credibilitate, fiindcă Drake avea capacitatea de a pune la punct detaliile unei astfel de expediţie, care, pentru o sumedenie de piraţi lucrând pe cont propriu, ar fi fost mult prea costisitoare. El dispunea de resurse materiale suficient de mari pentru a-şi procura mijloacele tehnice, ceea ce un pirat de rând n-ar fi reuşit să facă. Eu însumi am analizat cu atenţie această ipoteză, însă am respins-o iniţial, în mod paradoxal tocmai din cauza faptului că părea atât de veridică. Semăna prea bine cu o teorie de tip „Captain Kidd", care îi atribuia acestui pirat cu viaţă scurtă meritul de a fi acumulat jumătate din toate comorile despre care circulau poveşti piratereşti pe coasta Atlanticului. La o analiză mai atentă, însă, am constatata că teoria avea toate datele de a deveni credibilă, cu toate că îi lipsea motivaţia. Drake nu avea nici un motiv să-şi ascundă averea, ba mai mult, faptul că el cumpărase proprietatea duşmanului său era în perfect acord cu stilul lui Drake, care era o persoană trufaşă. El şi-a

cheltuit averea nefăcând un secret din asta, şi chiar dacă actele sale piratereşti nu au fost niciodată condamnate în mod oficial, ele au fost, în schimb, recompensate în mod oficial. Mai mult decât atât, în anul 1580, regina l-a ridicat la rangul de cavaler.
în secolul al XVI-lea, era o dovadă de înţelepciune să ai prieteni sus-puşi. începând din anul 1558, Inchiziţia însângerase trupul Europei, iar regina Elisabeta I a Angliei nu le oferea adăpost celor persecutaţi decât dacă îmbrăţişau religia catolică, până când, la rândul ei, regina a fost excomunicată de Biserică. Unul din motivele pentru care regina a fost excomunicată era credinţa ei fermă că un rege sau o regină au puterea de a vindeca prin simpla atingere cu mâinile, îşi consultase astrologul personal, pe John Dee, pentru a stabili ziua încoronării. Ceva mai târziu, Dee avea să scrie o carte, intitulată „Arta perfectă a navigaţiei", care i-a oferit lui Drake argumente convingătoare referitoare la posibilitatea de a naviga în jurul globului. În timp ce regina îşi trăia viaţa intelectuală sub îndrumarea magicienilor şi a alchimiştilor de felul lui John Dee sau Dr. Philip Sydney, Elisabeta trăia o existenţă palpitantă prin intermediul unor aventurieri de marcă precum Sir Francis Drake şi Sir Walter Raleigh. Totuşi, Raleigh a sfârşit prin a cădea în dizgraţia reginei şi a fost alungat de la curte.
Sub domnia regelui englez Iacob I, Raleigh a fost aruncat în închisoare, sub acuzaţia de conspiraţie împotriva Coroanei, unde a zăcut până în anul 1616. în temniţă, el a scris o carte despre istoria lumii, abordată dintr-o perspectivă proprie, în opera sa, el susţine că Dagon, zeul mării la filisteni, este unul şi acelaşi cu zeul grec Triton. Rămâne necunoscut motivul pentru care acest aspect era atât de important pentru Raleigh, deşi este demn de amintit faptul că acest zeu din mitologia greacă are o semnificaţie certă în elucidarea misterului din Insula Stejarilor. Triton este zeul care le-a sărit în ajutor argonauţilor plecaţi în expediţia de căutare a Lânii de Aur. Raleigh a mai scris şi despre convingerea sa că piatra filozofală, substanţa necunoscută despre care alchimiştii medievali presupuneau că ar fi putut transforma

metalele primare în aur, era, în realitate, Lâna de Aur în căutarea căreia plecaseră Iason şi argonauţii săi. Atât Raleigh, cât şi Drake au convins-o pe Elisabeta să urmărească cu perseverenţă scopul şi dreptul său de a revendica teritorii în Lumea Nouă. Cum printre curtenii Elisabetei se numărau magicieni şi alchimişti de felul lui Dee, putem oare considera că în Anglia prevala teoria conform căreia piatra filozofală, sau Lâna de Aur, s-ar fi aflat în America? La curtea elisabetană intrigile de palat erau la mare căutare, iar, atâta vreme cât personaje ca Dr. Dee sau intriganţi ca Sir Francis Bacon insistau să o convingă pe regina Elisabeta că este dreptul ei legitim de a se înscăuna ca regină supremă a Americii, nu putem desconsidera ideea ca unii dintre cei care au contribuit la ridicarea construcţiei de pe Insula Stejarilor să se fi numărat printre curtenii săi. O altă ipoteză incitantă este şi ideea că manuscrisele operelor lui Shakespeare ar fi fost ascunse în Mina de aur.

Manuscrisele lui Shakespeare

în anii 1770, adică la peste un secol de la moartea marelui bard al literaturii engleze, preotul englez James Wilmot s-a hotărât să scrie o monografie despre personalitatea celui care fusese unul dintre cei doi scriitori preferaţi ai săi. Pastorul a plecat într-o călătorie spre Stratford-upon-Avon, cu scopul de a strânge istorioare pentru subiectul său, dar a descoperit că nu era nimic interesant acolo. Apoi, a încercat să dea de urma cărţilor care îi aparţinuseră odinioară lui Shakespeare, împărtăşind convingerea fermă că un om cu o asemenea inteligenţă şi atare cunoştinţe vaste despre lume şi viaţă, va fi dispus de o bogată bibliotecă personală. Numai că nu avea să găsească nici o carte. Ceea ce a descoperit totuşi Wilmot este că respectivul autor era fiul unui măcelar, care îmbrăţişase profesiunea de actor, o carieră nu tocmai respectabilă în epoca respectivă. El a mai constatat că majoritatea istoriilor despre fiul măcelarului erau născocite de persoane care îşi propuseseră să câştige de pe urma adevăratei industrii ţesute în jurul lui Shakespeare şi în jurul colibei din cătunul Stratford-upon-Avon. în cele din urmă, Wilmot a ajuns la concluzia că operele lui Shakespeare nu

fuseseră de fel scrise de acesta. La moartea sa, Shakespeare nu era în posesia nici măcar a unui singur manuscris, după cum nici nu lăsase prin testament familiei sau prietenilor apropiaţi vreunul din manuscrisele respective. Wilmot a conchis că piesele semnate de Shakespeare fuseseră în realitate compuse de celălalt autor preferat al său, şi anume de Sir Francis Bacon.

Bacon avea educaţia despre care se presupunea că dispusese Shakespeare. Bacon studiase discipline din cele mai diverse ca botanica, legea, administraţia, istoria şi medicina, în timp ce nu există nici o singură dovadă certă menită să ateste că Shakespeare ar fi ştiut să scrie şi să citească. În calitate de curtean al reginei Elisabeta, Bacon avea toate motivele să ascundă faptul că era autorul unor piese de teatru. În cel mai bun caz, gestul său ar fi fost socotit ca lipsit de respectabilitate, iar, în cel mai rău caz, i-ar fi atras dispreţul reginei care nu aprecia deloc piesele lui Shakespeare.

Ceva mai târziu, şi anume în anul 1857, un alt scriitor englez, William Henry Smith, a publicat cartea intitulată „Bacon şi Shakespeare", o monografie care prezintă viaţa celor două personalităţi, şi a ajuns la aceeaşi concluzie. Bacon avea cunoştinţe vaste, suficiente pentru a putea scrie operele respective, în timp ce Shakespeare nu le avea. în America, Delia Bacon (este o simplă coincidenţă de nume cu Sir Francis), profesor, scriitor şi lector universitar, a ajuns la o concluzie similară. Lucrările sale au inspirat alţi autori să pună sub semnul îndoielii paternitatea lui Shakespeare asupra operelor semnate de el. Cu timpul, pe listă s-au adăugat şi alte nume, printre care le amintim pe cele ale lui John Greenleaf Whittier, Ralph Waldo Emerson, Nathaniel Hawthorne şi Oliver Wendell Holmes. La zece ani de la apariţia cărţii lui Smith, un bibliotecar însărcinat de ducele de Northumberland să recupereze şi să conserve manuscrise originale, a descoperit printre lucrurile care i-au aparţinut lui Bacon câteva manuscrise şi o listă cu alte câteva titluri, dar nu În folio, despre care se presupune că ar fi fost scrise de Shakespeare. Din acel moment şi până în prezent, au fost lansate pe piaţă şi alte cărţi pe tema paternităţii Bacon şi

Shakespeare. Este vorba probabil de patru sute de cărţi care tratează acest subiect controversat. Printre autorii care susţin teza conform căreia paternitatea operelor lui Shakespeare îi aparţine în realitate lui Bacon, se numără iluminaţi ca Walt Whitman şi Benjamin Disraeli. Până în prezent, nimeni nu a reuşit să dea de urma manuscriselor. Dezbaterea este la fel de aprinsă şi în zilele noastre. William Shakespeare este fiul unui măcelar analfabet. Se ştie despre copiii săi că erau analfabeţi şi există dovezi certe conform cărora el însuşi nu ştia carte şi că ar fi primit o sumă de bani de la unul din susţinătorii lui Bacon ca formă plată în schimbul folosirii numelui său. Misterul care planează în jurul manuscriselor operelor atribuite lui Shakespeare continuă să îi apese ca un stigmat pe partizanii teoriei Bacon. În timp ce majoritatea manuscriselor celor mai mari scriitori englezi şi-au croit drum de-a lungul veacurilor, poposind în muzeele din întreaga Anglie, nici măcar unul^din manuscrisele lui Shakespeare nu a fost încă recuperat. În timpul vieţii, Bacon a făcut aluzie la faptul că nu se va cunoaşte adevărata identitate a operelor decât după moarte. Ce motive avea să îşi ascundă adevărata identitate? Răspunsul nu poate fi găsit decât în atmosfera care domnea la curtea elisabetană.

Cel mai apropiat prieten al său era Henry Wriothesely, conte de Southampton. Contele rămâne consemnat în istorie ca fiind primul protector al lui Shakespeare şi susţinător al operelor sale. Într-adevăr, el a permis ca una din piesele bardului să fie jucate pe domeniul unui alt prieten de-al său, contele de Essex. Piesa în chestiune este „Richard al II-lea", în care Shakespeare contestă dreptul divin al regilor (reginelor). Ca urmare, regina Elisabeta a poruncit ca Essex şi contele de Southampton să fie arestaţi, iar aceştia au încercat să pună la cale o răzmeriţă, scopul fiind acela de a scăpa de o soartă nemiloasă. Atât rebeliunea, cât şi încercarea lor de a scăpa de condamnarea la moarte au fost sortite eşecului. Sir Walter Raleigh şi Sir Francis Bacon au fost obligaţi să-şi aleagă în acel moment tabăra - iar ei au preferat tabăra reginei.

Susţinătorii teoriei Bacon consideră că acest eveniment este motivul ^care l-a determinat pe Bacon să ascundă manuscrisele. În anul 1911, un anume doctor Orville Owen a sosit în Anglia de la Detroit, cu misiunea de a da de urma manuscriselor secrete ale lui Bacon. Pornind de la anumite indicii pe care le conţine unul din textele lui Bacon, el a organizat o adevărată expediţie de cercetare în comitatul Wales. în mâlul din albia fluviului Wye, care străbate regiunea de sud-est a comitatului Wales, el a descoperit o stâncă şi o galerie subterană construită din ciment, care purta inscripţii codificate: Galeria era goală. Convingerea Dr. Owen şi a altor specialişti este că manuscrisele au fost ascunse în această galerie, dar că ele au fost ulterior transferate într-o ascunzătoare şi mai sigură. Acelaşi text care l-a determinat pe Dr. Owen să facă o călătorie până în Wales conţine o formulă de păstrare a sulurilor în mercur. Faptul că Bacon menţionase că operele pot fi conservate în mercur, ca şi construirea unor izvoare artificiale, a fost adus la cunoştinţa căutătorului de comori din Insula Stejarilor, a lui Gilbert Hedden, de studentul Burrell Ruth de la Universitatea de Stat din Michigan, în anul 1939. Hedden a confirmat că fuseseră într-adevăr descoperite nişte recipiente cu mercur într-o grămadă de gunoaie de pe insulă. Sir Francis Bacon credea cu fermitate în idealul unei Lumi Noi. Cea mai cunoscută dintre operele sale este cea intitulată „Noua Atlantida", în această carte, el avansează teoria existenţei unei societăţi ideale, după cum mulţi au sperat că vor găsi în Lumea Nouă. Bacon şi cercul său de prieteni apropiaţi de la curtea elisabetană au sfârşit prin a deţine proprietăţi în Lumea Nouă, deşi, în ceea ce-l priveşte pe Bacon, acesta nu a întreprins niciodată călătoria până în Canada pentru a-şi vizita proprietăţile. Teoria conform căreia Insula Stejarilor ar putea constitui ascunzătoarea pentru operele secrete ale unei personalităţi publice are câteva puncte interesante şi meritorii. Intervalul temporal corespunde, mai ales în lumina faptului că Noua Scoţie a fost parcelată în timpul vieţii lui Bacon. De asemenea, Bacon dispunea de mijloacele materiale necesare construirii

tainiţei, deoarece Drake avea la dispoziţie mineri şi ingineri mineri. Există şi o motivaţie serioasă, cel puţin în ceea ce-l priveşte pe Bacon. Cu toate acestea, ideea construirii Minei de aur, care a presupus cheltuieli enorme, faptul că sute de ingineri, de mineri şi de muncitori angajaţi au fost obligaţi să depună jurământ de tăcere, ca şi călătoriile transatlantice pe care le presupunea terminarea unui proiect de o asemenea anvergură par, pentru a folosi un termen blând, cam prea elaborate.
Iar teoria conform căreia manuscrisele operelor lui Shakespeare au completat o comoară secretă, care atinsese deja proporţii uriaşe, începe să prindă contur din momentul în care intră în scenă înţelegerile secrete şi complicităţile dintre curtenii de la curtea reginei Elisabeta. Un lucru este cert: Bacon a trăit cu un picior în lumea vizibilă, ca membru atât al curţii reginei Elisabeta, cât şi a succesorului ei,regele Iacob I, iar cu celălalt într-o lume mai puţin vizibilă, în afara faptului că a nutrit convingeri ferme şi secrete care puneau la index drepturile monarhiei, compunând opere literare sub pseudonimul unui contemporan de-al său, trădându-şi prietenii spre a-şi salva pielea şi lăsându-se mituit, lucru pentru care şi-a atras ulterior o condamnare, el avea şi reputaţia de homosexual (ca, de altfel, şi contele de Southampton). Iar dacă nici acesta nu era un test suficient de greu într-o epocă în care oamenii erau trimişi la moarte cu uşurinţă şi regularitate pentru convingerile lor religioase, se pare că Bacon a făcut parte dintr-o societate secretă, cunoscută sub denumirea de Colegiul Invizibil.
Din grupare făceau parte cei care luptau pentru dobândirea libertăţii academice într-o lume în care ştiinţa era stigmatizată prin lege, fiind asociată cu erezia şi cu vrăjitoria. Numeroşi savanţi, eruditi, biologi, medici şi filozofi întreţineau legături strânse, însă comunicarea se petrecea cât mai departe posibil de ochiul vigilent al Bisericii, în anul 1660, Colegiul Invizibil şi-a făcut intrarea în lume sub denumirea de Societatea Regală, deşi, în epoca lui Bacon, ea încă merita să fie privită cu suspiciune. Bacon era cel puţin la curent cu existenţa grupării prin intermediul contactelor

cu câţiva din membri Societăţii. Legăturile pe care le-a stabilit Bacon cu Drake, Raleigh, Dr. Dee şi alţii se vor dovedi a fi importante, deşi abundă şi alte speculaţii pe această temă. Următorul suspect din lunga listă este gruparea cunoscută sub denumirea de acadieni.

Acadienii

Britanicii i-au hărţuit neîncetat pe aceşti primi colonişti francezi, de teamă că vor fi copleşiţi numeric de francezi. Una din teorii sugerează faptul că acadienii, odinioară fermieri bogaţi şi negustori prosperi, au construit Mina de aur, pregătindu-şi astfel rezistenţa în faţa raidurilor engleze. Fireşte, acadienii erau îndreptăţiţi să-şi ia măsuri de precauţie pentru a face faţă persecuţiilor britanicilor după ce aceştia au preluat controlul regiunii Noua Scoţie. După cum am constatat anterior, francezii au fost evacuaţi şi forţaţi să-şi părăsească căminul, fiind exilaţi tocmai în Louisiana. Problema care se ridică în cazul suspectării populaţiei acadiene de a fi construit Mina de aur este aceea că nu există nici o dovadă capabilă să ateste ipoteza că ei ar fi reuşit să acumuleze atâta bogăţie încât să justifice efortul şi timpul necesare construirii unui complex secret. Dar şi persecuţiile religioase din Europa au contribuit la apariţia unei alte teorii.

Catolici englezi, bijuteriile Coroanei franceze şi hughenoţi în exil

în secolul al XVII-lea, religia protestantă, în plină ascensiune, s-a scuturat de jugul Bisericii catolice. Au fost confiscate din bisericile de pe tot cuprinsul Angliei toate statuile şi obiectele de cult din aur şi argint considerate a fi idolatre. După execuţia regelui Carol I, care s-a petrecut în anul 1649, cea mai mare parte a acestor obiecte confiscate anterior au dispărut fără urmă. Ipotezele şi teoriile care conduc la Insula Stejarilor sugerează că aceste artefacte au luat drumul Lumii Noi şi că au fost adăpostite pe fundul Minei de aur. Acelaşi filon speculativ sugerează că probabil bijuteriile Coroanei franceze, care aparţinuseră monarhiei franceze şi se rătăciseră în vâltoarea Revoluţiei, parcurseseră acelaşi itinerar până la complexul de pe Insula Stejarilor. Ideea conţine un sâmbure de romanesc, deşi nu există nici o

mărturie istorică în acest sens şi nici o dovadă care să vină în sprijinul ei.
O altă ipoteză, mult mai plauzibilă de altfel, îi aduce pe francezii hughenoţi pe lista posibililor candidaţi, în anul 1685, cincizeci de mii de hughenoţi au fugit din Franţa de teama persecuţiilor religioase. Majoritatea lor s-au îndreptat spre continentul american. Din bastionul hughenot care era la acea dată portul La Rochelle din Franţa, aceşti primi colonişti ai Americii şi-au croit drum spre statul New York, până în oraşul pe care l-au denumit New Rochelle. în anul 1928, Dunbar Hinrichs, istoric din Noua Scoţie, pomeneşte despre o istorie pe care i-ar fi relatat-o un francez din Franţa, şi anume legenda construirii în Haiti a unei tainiţe subterane şi secrete, unde hughenoţii şi-ar fi ascuns bogăţiile. Povestitorul, a cărui identitate rămâne necunoscută, mai susţinea că hughenoţii construiseră o a doua ascunzătoare în Noua Scoţie. Se pare că, în anul 1947, au fost descoperite dovezi ale existenţei unui depozit secret, aflat în Haiti. În ciuda eforturilor de a descoperi amplasarea acestei ascunzători, depuse de cei care făceau deja săpături în Noua Scoţie, totul s-a soldat cu un eşec.

Favoritul tuturor: Captain Kidd

Candidatul cu cele mai mari şanse şi acceptat de majoritatea celor care încearcă să stabilească identitatea personajului care a ascuns comoara în Mina de aur este căpitanul William Kidd. înainte de a fi executat în anul 1701, sub acuzaţia de piraterie şi de acte criminale, Kidd a făcut o ultimă tentativă disperată de a-şi salva viaţa. El le-a promis autorităţilor britanice că va dezvălui locul în care fusese ascunsă o comoară valorând echivalentul a o sută de mii de lire sterline. Chiar dacă el a mărturisit că acea comoară fusese îngropată în regiunea sudică a Mării Chinei, căutătorii de comori au înţeles că, în realitate, ascunzătoarea putea fi oriunde, de pe coastele apelor calde ale Mării Caraibilor, până în apele îngheţate de pe coasta canadiană a Oceanului Atlantic.
Cariera de pirat a lui Kidd a fost una scurtă. în calitate de căpitan prosper şi de succes al unei corăbii care făcea negoţ,

şi a cărui bază operativă se afla la New York City, el a condus raiduri împotriva corăbiilor franceze şi, începând din anul 1689, a organizat incursiuni împotriva piraţilor, în anul 1691, acţionând la comanda statelor unite din Massachusetts, el a plecat într-o expediţie de capturare a unui grup de piraţi care scăpaseră şi se refugiaseră în Noua Scoţie. Cum beneficiul său reprezenta o cotă de zece procente din orice pradă pe care urma s-o facă, el a descoperit că poate pune astfel bazele unei afaceri foarte profitabile. Iar în acest mod, şi asemenea lui Sir Francis Drake, a devenit Kidd corsar.
Kidd a intrat în solda regelui Angliei William al III-lea, cu misiunea precisă de a stârpi pirateria, operând pe un teritoriu vast, care se întindea din Noua Anglie şi până în Marea Caraibilor. O dată lansat în această activitate, Kidd a început să atace fără discriminare tot ce mişca pe mare, inclusiv, aşa cum s-a întâmplat într-un rând, o corabie care naviga sub pavilion englez. Ca şi când acest episod n-ar fi fost destul de grav, el^a fost acuzat de a fi ucis un membru al propriului echipaj, în iarna anului 1699, pe când se găsea undeva în Oceanul Indian, Kidd a aflat că fusese acuzat de piraterie şi că, prin urmare, se putea aştepta la o arestare iminentă.
Pentru a se asigura că nu va pierde toată agoniseala, el a hotărât să-şi ia câteva măsuri de precauţie, transferând astfel cea mai mare parte din prada capturată de pe corabia *Quedagh Merchant* pe o altă corabie, pe vasul *Sfântul Anton.*
Corabia *Sfântul Anton* a făcut prima escală în micul port Lewes, un orăşel situat în Delaware, unde Kidd a ascuns o parte din pradă. A făcut o a doua escală în Golful Oyster, de pe coasta nordică a Long Island, unde se presupune că Captain Kidd ar fi ascuns o altă parte a comorii. Navigând spre răsărit faţă de capul Long Island, corabia lui Kidd s-a îndreptat spre insula familiei Gardiner, aflată pe latura răsăriteană extremă a Long Island şi a mai ascuns o parte din comoară pe această insulă. Printre altele, el s-a mai oprit în Blo’ck Island şi Rhode Island. Agenţii Coroanei britanice nu au reuşit să găsească şi să recupereze decât acea parte a comorii ascunsă pe insula clanului Gardiner. Ultima escală

făcută de Kidd înainte de a acosta în portul New York City a avut scopul de a livra un colan bătut în nestemate pentru soţia contelui de Bellomont. Nemulţumit de încercarea de mituire, Bellomont, guvernatorul statului New York, l-a trimis pe Kidd la Boston, unde acesta a fost arestat şi trimis în Anglia spre a fi judecat. Contele finanţase călătoriile lui Kidd şi avea dreptul să primească şaptezeci şi cinci de procente drept cotă parte din orice captură pe care ar fi făcut-o Kidd. Bellomont considera nu numai că partea care i se cuvenea din prăzile lui Kidd nu era suficientă, ci că aventurile lui Kidd îl puteau expune ca guvernator, aducându-l în faţa justiţiei, între timp, *Quedagh Merchant,* cea de-a doua corabie al cărei proprietar era Kidd, a ridicat pânzele, îndreptându-se spre Indiile Orientale. Se spune că ea ar fi fost preluată de omul de încredere al lui Kidd, însărcinat să păzească corabia. Un marinar susţine că vasul arsese în portul Santo Domingo. Deşi nu au fost descoperite niciodată dovezi care să ateste cu certitudine că Captain Kidd ar fi ascuns vreodată o comoară în Noua Scoţie, au circulat numeroase legende despre comoara sa.
În anul 1935, Gilbert Hedden a citit o carte intitulată „Captan Kidd şi Insula Misterelor". Cartea include o hartă care lui Hedden i s-a părut că ar fi putut reprezenta Insula Stejarilor, deşi autorul însuşi susţine că insula este amplasată în regiunea sudică din Marea Chinei. După eforturi îndelungate, care au presupus cheltuirea unor sume uriaşe, Hedden a reuşit să dea în Anglia de urma autorului cărţii, pentru a afla de la sursă că harta era rodul imaginaţiei acestuia, în ciuda faptului că, de regulă, comorile piraţilor nu rămân ascunse pentru multă vreme şi că, tot de regulă, ele nu sunt îngropate la o adâncime prea mare, Dunbar Hinrichs a avansat teoria existenţei unei „bănci" a piraţilor, acelaşi fiind şi autorul noţiunii de bănci ale hughenoţilor. Se spune despre Mina de aur că ar fi fost construită ca tainiţă elaborată, unde piraţii rătăcitori îşi puteau depune bunurile furate, în interiorul unei galerii asigurate. Construcţia în sine asigura protecţia bunurilor nu numai faţă de curiozitatea intruşilor, ci şi de a altor piraţi concurenţi. Deşi au fost

lansate o seamă de speculaţii pe tema existenţei unor bănci de acest gen în Haiti şi în Madagascar, până în prezent nu a fost descoperită nici o bancă de acest gen. După ce Kidd a fost executat în Anglia, căutarea comorii lui a devenit un cuvânt de ordine, provocând căutări intense pe tot globul. Faptul că nu au fost descoperite dovezi clare care să ateste faptul că Captain Kidd ar fi ajuns vreodată în Insula Stejarilor, acest aspect nu a împiedicat niciodată pe nimeni să nutrească convingerea că el ar fi ascuns o comoară pe această insulă.

Soldele militarilor

În statul New York, frământatul şi turbulentul secol al XVIII-lea ne furnizează câteva idei suplimentare despre ceea ce s-ar fi putut ascunde în Mina de aur. Fortul Louisbourg, aflat sub comanda francezilor, reprezenta locul în care erau depuse sume importante, pe care monarhia franceză le trimisese pentru refacerea fortului şi pentru a asigura soldele militarilor francezi. În sine, construcţia fortului costase milioane de franci, iar plăţile neîncetate către soldaţi, constructori şi muncitorii de rând presupunea că francezii trebuiau să găsească o sursă locală de finanţare mult mai comodă, în anul 1744, după un asediu care a durat două luni, francezii pierd fortul Louisbourg în favoarea englezilor, pentru a-l recâştiga la scurt timp. Devine evident faptul că fortul nu era inexpugnabil şi că el putea face obiectul altor atacuri militare în cadrul unor noi ostilităţi. Conform unei teorii, se pare că la oarecare distanţă de fort ar fi fost construită o ascunzătoare sigură. Chiar dacă în spatele acestei teorii există o motivaţie serioasă şi mijloacele materiale necesare, ea nu a fost verificată şi nici confirmată până în prezent.

O a doua teorie o constituie eventualitatea ca o corabie care transporta peste ocean soldele militarilor să se fi pierdut în larg. Mai multe corăbii au naufragiat pe ruta maritimă care pătrunde pe continent pe cursul Fluviului Sfântul Laurenţiu, chiar în largul coastelor abrupte ale Insulei Sabie. Alte corăbii au dispărut, pur şi simplu, pe mare în cursul unor furtuni, iar locul de naufragiu nu este consemnat în analele

navigatorilor. Iar altele au fost capturate. Totuşi, nu a fost consemnat nici un incident care să conducă la necesitatea construirii Minei de aur sau la folosirea sa drept bancă secretă pentru depozitarea unor fonduri, în anul 1746, o flotă formată din şaizeci şi cinci de corăbii a fost surprinsă de o furtună în largul Oceanului Atlantic. Multe din corăbii s-au pierdut atunci, printre ele numărându-se câteva care s-au scufundat în largul Insulei Sabie de lângă Noua Scoţie. Mulţi din supravieţuitorii catastrofei au murit răpuşi de boală. Este probabil că la bordul uneia din corăbii să se fi aflat o adevărată comoară, materializată sub formă de monede, care constituia soldele celor trei mii de soldaţi transportaţi la bordul corăbiilor care formau flota. Conform unor speculaţii, corabia pe care se aflau ştatele de plată ale soldaţilor ar fi supravieţuit dezastrului, reuşind să ajungă până în Insula Stejarilor, pe care ar fi fost îngropate soldele cuvenite militarilor francezi pentru a nu cădea în mâinile englezilor. Acelaşi tipar de gândire speculativă a fost mai târziu aplicat englezilor din Halifax. Se spune că George Washington discutase eventualitatea ca trupele americane să invadeze oraşul în anul 1775. Se presupune că britanicii ar fi ridicat cu această ocazie construcţia de pe Insula Stejarilor, pentru a ascunde banii care reprezentau soldele militarilor, în cartea intitulată „Mina de aur", scriitorul Rupert Furaeaux susţine că Forţele Regale ale Inginerilor din Halifax dispuneau de cunoştinţele şi de resursele necesare construirii galeriilor, dar că nu există nici o dovadă certă că în acest puţ ar fi fost ascunse cufere conţinând bani pentru susţinerea efortului de război, care să fi aparţinut armatei. Pe cât se pare, atât soldaţii, cât şi banii au fost trimişi acasă. Cu toate acestea, în epoca respectivă, un proiect de o asemenea anvergură ar fi atras atenţia locuitorilor din Golful Mahone, aflat nu departe de insulă, iar finalizarea lui probabil că ar fi presupus eforturi care s-ar fi întins pe o perioadă de un an. După anul 1775, este şi mai puţin probabil ca cineva să fi construit Mina de aur în mare taină.

O Z N -uri şi civilizaţii hiperboreene

Ca şi când ipotezele referitoare la construirea tainiţei de

către piraţi, sau de către corăbierii care transportau soldele pentru diversele armate, speculaţiile legate de hughenoţi sau de acadieni, de manuscrisele lui Shakespeare sau de conchistadorii spanioli n-ar fi de ajuns, în cartea sa intitulată „Explorări în Insula Stejarilor", William Crooker lansează câteva teorii originale şi unice. El stabileşte o legătură între Insula Paştelui, Triunghiul Bermudelor, Egiptul antic şi OZN-uri, pentru a furniza concluzia că Mina de aur este opera unei civilizaţii ancestrale şi dovada existenţei ei. Abordând această ipoteză din perspectiva logicii, atunci, dacă extratereştri veniţi de pe o altă planetă sunt cei care au alocat timp pentru construirea Minei de aur, ei ar fi dat, cu siguranţă, dovadă de o imaginaţie mult mai bogată în selectarea materialelor de construcţie şi n-ar fi folosit lemn de stejar, crengi de molid şi blocuri de piatră.

Secretul Minei de aur

Dacă ar fi să-i dăm crezare lui Mei Chappell, nici o teorie, nici măcar cele din categoria „de ficţiune", nu au fost studiate cum se cuvine. O teorie de acest gen este scoasă în evidenţă într-o scrisoare care datează din anul 1934 şi este semnată de Charles B. Thomas, din Great Falls, statul Montana. De profesie agent de asigurări, bătrânelul Thomas, în vârstă de optzeci de ani care locuia la YMCA, susţinea că este vorba de „o comoară de o valoare inestimabilă, mult mai mare" decât comoara piraţilor sau soldele transportate pe corăbii pentru plata militarilor şi că ea ar fi constat din „obiecte din aur şi obiecte de cult aduse de la Ierusalim". Deşi rămâne un mister prin ce canale a reuşit domnul Thomas să devină depozitarul acestei informaţii, dezvăluirile pe care i le-a făcut domnului Chappell s-ar putea apropia cel mai mult de adevăr.

Majoritatea teoriilor vehiculate până în prezent sunt plauzibile, însă adevărul legat de comoara care zace ascunsă pe fundul Minei de aur ar putea fi încă şi mai straniu. Povestea începe la Ierusalim, unde legenda spune că, în catacombele de sub Templu, ar fi fost ascunsă comoara regelui Solomon. Templul a fost jefuit de legiunile romane conduse de Titus în cursul perioadei de dominaţie a

Imperiului Roman, iar prada a fost dusă la Roma, de unde a fost ulterior furată. Aceleaşi comori au fost luate apoi de vizigoţi (după jefuirea Romei) şi duse în sudul Franţei unde au fost ascunse în subterane secrete, în Franţa s-a înfiinţat o organizaţie secretă al cărei scop precis era aceîa de a păzi comoara, iar atunci când Biserica şi regele francez au ajuns să constituie o ameninţare pentru această grupare, comoara a fost mutată la Rosslyn, în Scoţia, şi pusă sub protecţia unei singure familii, căreia i s-a conferit titlul de familie protectoare. Construirea în Scoţia a unui complex subteran, menit să protejeze comoara, a durat câţiva ani, iar după ce a fost terminat, ascunzătoarea nu a mai fost sigură din cauza ameninţărilor de ocupare armată, lansate de regele englez. Iminenţa unui atac englez asupra regatului Scoţiei, care îşi câştigase de puţin timp independenţa, a impus transferarea comorii, de astă dată în Noua Scoţie. Şi, probabil că familia scoţiană, numită gardiană şi păstrătoarea comorii, este responsabilă de construirea Puţului pentru bani. Paradoxul şi bizareria acestei situaţii: atât societatea secretă, cât şi clanul scoţian, care se presupune că ar fi construit Puţul pentru bani de pe Insula Stejarilor, există şi astăzi. Dovezi ale existenţei şi activităţii lor se regăsesc pe ambele ţărmuri ale Oceanului Atlantic, iar comoara pe care o au în grijă se spune că ar fi rămas intactă.

Capitolul 3

PRELUDIU LA O EXPEDIŢIE

În luna iunie a anului 1398, adică cu exact nouăzeci de ani înainte ca exploratorul Cabot să pună piciorul în America, un conte scoţian pe nume Henry Sinclair ajungea în Noua Scoţie. Pesemne că, la început, băştinaşii pe care i-a întâlnit au fost întrucâtva sfioşi, însă în cursul perioadei pe care a petrecut-o explorând acest nou teritoriu, probabil că a stabilit cu ei, în mod inevitabil, un oarecare dialog. „Cum se numeşte această ţară?" este cea mai firească întrebare pe care o putea adresa un european unui indigen, o dată ajuns într-un ţinut necunoscut. Această întrebare obişnuită, formulată într-o limbă străină şi ciudată, probabil că a avut de multe ori efecte comice. Conchistadorii care au debarcat

pe o anumită peninsulă din Mexic au rostit probabil aceeaşi întrebare. Iar maiaşii cărora le-au adresat întrebarea au răspuns printr-o altă întrebare, şi anume: „Ce spui?", în limba maiaşilor, acest răspuns a avut o rezonanţă foarte apropiată de „Yucatan", astfel încât spaniolii au considerat că aceasta trebuie să fi fost denumirea peninsulei aflată în sudul Mexicului.
Un explorator spaniol ajuns în Peru, referindu-se la un animal pe care îl vedea pentru prima oară, a întrebat: „Cum se numeşte acest animal?". Iar incaşul i-a răspuns prin următoarea întrebare: „Llama?", prin care repeta, de fapt, termenul spaniol pentru „nume", pronunţat exact aşa cum îl auzise. Neînţelegerea verbală i-a dat lamei numele pe care îl poartă şi astăzi, în Alaska, unul dintre primii exploratori ai teritoriului a pus întrebarea tipică: „Cum se numeşte locul acesta?", iar eschimosul i-a răspuns: „Nu ştiu", care, în limba sa, se pronunţă: „Ka-No-Me", contribuind astfel la apariţia denumirii a ceea ce avea să devină curând aşezarea Nome. Iar când scoţianul Sinclair a ajuns în Noua Scoţie şi i-a întrebat pe nativii din poporal micmac unde se află, ei i-au răspuns „Pământ fertil", în limba vorbită de triburile micmac, sună foarte apropiat de „Acadia". Pentru un european al epocii, „Acadia" reprezenta echivalentul prescurtat pentru „Pământul Făgăduinţei". Dacă această denumire şi-a pierdut în timp semnificaţia pentru noi, cei care trăim în secolul al XX-lea, pentru europeanul din Evul mediu ea reprezenta un spaţiu idilic, pământul nestricat de oameni, cu alte cuvinte, Edenul Pentru Henry Sinclair, semnificaţia descoperirii Acadiei, acest nou pământ al făgăduinţei, a fost una profundă, în capitolele care urmează, vom face cunoştinţă cu Henry şi cu familia sa, clanul Sinclair, care, la momentul organizării expediţiei, erau păstrătorii cu drept ereditar, în grija cărora fuseseră da’te un tezaur de cunoaştere religioasă şi adevărate comori băneşti. Henry şi clanul Sinclair au transformat Noua Scoţie într-un sanctuar personal şi în locul în care îşi puteau ascunde şi apăra toate secretele care le fuseseră încredinţate.
în epoca modernă, ne vine greu să acceptăm că europenii

medievali aveau cunoaşterea şi capacitatea de a traversa Oceanul Atlantic, în anul 1992, omenirea a sărbătorit aniversarea a cinci sute de ani de la descoperirea Americii de către Cristofor Columb. în anul 1997, o copie în mărime naturală a corăbiei pe care a navigat Cabot a traversat Atlanticul, marcând astfel aniversarea a cinci centenare de la primul său voiaj maritim în Noua Scoţie, în lipsa mărturiilor istorice, nu au rămas consemnate alte călătorii maritime, întreprinse la începuturi de nenumăraţi pescari anonimi care au navigat peste ocean plecând din porturi aflate pe coasta bretonă, portugheză şi din portul Bristol. Rezerva privind prezenţa europenilor în America înainte de descoperirea continentului de către Columb nu mai poate constitui o temă de dezbatere, deşi teza prezenţei altor popoare în acest spaţiu, în afara celor de origine scandinavă, a fost acceptată cu greutate şi s-a impus în timp. Faptul că europenii scandinavi au ajuns în nordul continentului american a început să fie acceptat tot mai amplu începând din anul 1837, când istoricul danez Cari Rafyn a făcut declaraţia că epopeile nordicilor sunt de fapt mărturii istorice. *Saga* reprezintă o colecţie de consemnări ale popoarelor nordice despre călătoriile lor în afara spaţiului în care trăiau. Majoritatea acestor basme şi legende au fost transmise prin filieră islandeză, numai că ele fuseseră mult timp considerate a fi rodul imaginaţiei populare, în urma cercetării acestor *saga,* Rafyn a descoperit că citeşte relatări despre familii care au trăit în Norvegia, Islanda şi Groenlanda. Unele dintre aceste epopei constituie o înşiruire plicticoasă de nume de persoane şi de bunuri care le-au aparţinut acestora. Altele reprezintă descrierea unor călătorii peste Atlantic, istorii despre indigenii pe care i-au descoperit acolo acei navigatori, ca şi descrieri ale vieţii dure cu care s-au confruntat scandinavii, care nu porniseră la drum cu gând de cucerire sau de jefuire, ci cu intenţia de a găsi un teritoriu potrivit pentru îndeletniciri ca agricultura şi negoţul. Epopeile scandinave au devenit cea mai importantă sursă de dezbatere pentru o perioadă care a ţinut peste un secol, fiindcă ele vorbesc despre descoperirea Americii cu mult

înainte de Columb. Pentru a accepta ideea că un conte scoţian a putut ajunge, în anul 1398, pe coasta Noii Scoţii, va trebui să înţelegem cum se desfăşura navigaţia transatlantică cu patru sute de ani mai devreme. Cea mai veche saga nordică care consemnează călătoriile maritime ale scandinavilor până pe coasta americană a fost compusă în anul 1137 şi se intitulează *Islendinabok.* Această carte, în care America de Nord este supranumită „Ţara Vinland cea Bună", menţionează primele călătorii întreprinse de Ari Thorgilsson. Numele lui Thorgilsson este menţionat într-o altă *saga,* intitulată *Landanamabok,* unde se spune că vasul lui, abătându-se de la curs, ar fi fost purtat spre Hvitramannaland, adică spre „Marea Irlandă". Călugării irlandezi au ajuns înaintea vikingilor în America (fiind nevoiţi să părăsească Islanda), împinşi spre apus după ce incursiunile vikingilor din largul insulelor vestice ale Irlandei i-au obligat să se strămute în altă parte. Ei au ridicat mănăstiri tot mai departe de pământul natal, iar una dintre cele mai îndepărtate de Irlanda, construită pe o insulă aflată în largul coastei islandeze, se numeşte Papays, echivalentul scandinav pentru catolici, cu referire directă la obedienţa comunităţii faţă de papă. Din Islanda, irlandezii au navigat tot mai departe spre apus.
Istoria peripeţiilor scandinave şi irlandeze în apele Oceanului Atlantic, petrecute cu cinci secole înaintea epocii lui Columb, este una remarcabilă, însă intenţia acestei istorii nu a fost de a căuta senzaţionalul cu orice preţ. De pildă, cartea *Landanamabok* cuprinde numele a trei mii de scandinavi, persoane particulare care s-au stabilit în America de Nord, ca şi locul pe care şi-au organizat aceştia fermele. Cartea nu s-a dorit a fi un document de mitologie a unui popor. Un alt scandinav, pe numele său Gudleif Gudlaugson, vorbeşte despre faptul că navigase până în Irlanda cea Mare, sau Eyrbyggja, unde a întâlnit oameni care vorbeau limba irlandeză. Gudlaugson se îndeletnicea cu negoţul, iar unul dintre porturile în care poposea frecvent era Dublinul, ceea ce explică şi faptul că el recunoştea limba irlandeză, însă, fireşte, cel mai^ celebru viking al tuturor timpurilor rămâne

Leif Ericsson. În anul 1001, el auzise povestirile unui alt negustor, pe nume Bjarni Herjolfson, care se abătuse de la curs pe vreme de furtună, devenind astfel primul locuitor al Ţărilor Scandinave care a ajuns în America. Ca negustor, Herjolfson traversa frecvent apele îngheţate ale Atlanticului de Nord, trecând din Islanda în Ţările Scandinave. La un moment dat, el a poposit în Islanda, unde a primit vestea că tatăl său se deplasase mult spre apus, către teritorii nelocuite, şi anume spre Groenlanda. În drum spre Groenlanda, furtuna i-a scos corabia de pe curs şi l-a împins la sud-vest faţă de destinaţia sa. Temându-se să arunce ancora în largul oceanului, el şi-a continuat drumul spre Groenlanda, după cum îşi propusese la începutul călătoriei sale maritime, pentru a-şi întâlni tatăl. Pentru ceea ce contemporanii săi au perceput drept lipsă de spirit de aventură, Herjolfson a fost ulterior mustrat de Leif Ericsson.
Ericsson provenea dintr-una din cele mai pitoreşti familii din Ţările Scandinave. Tatăl său, Eric (sau Erik) cel Roşu, fusese trimis în exil departe de ţară, din cauza unui şir de omoruri pe care le comisese. Epopeile scandinave furnizează prea puţine detalii în privinţa lui, cu excepţia faptului că s-a aşezat în Groenlanda. Faptul că şi-a denumit pământul cel nou Groenlanda nu a fost decât o manevră proprie de a face publicitate unui teritoriu care oferea, în realitate, condiţii foarte aspre pentru agricultură. Reputaţia de care se bucura Erik în regiune a atras tot mai mulţi scandinavi către Groenlanda, iar populaţia a început curând să crească. Cum majoritatea scandinavilor se ocupau cu cultivarea pământului, cei care au făcut negoţ au prosperat, au devenit personaje cu vază şi s-au îmbogăţit. Atât familiile Ericsson, cât şi Herjolfson se numărau printre aceşti pionieri în ale negoţului.
Ericsson s-a hotărât la un moment dat să viziteze pământul despre care îi vorbise Herjolfson. A cumpărat corabia lui Herjolfson şi a plecat pe mare îndreptându-se spre Labrador, sau Helluland, adică „Ţara munţilor turtiţi", după cum era supranumită regiunea de către scandinavi. De aici, el şi-a continuat călătoria spre Noua Scoţie, căreia i-a dat

denumirea de Ţara Hotarelor (Ma’rk) sau „Ţara Pădurilor". În fine, îndreptându-se spre sud, el a ajuns în Ţara Vinland, ceea ce poate fi extremitatea sudică a Virginiei, dar, mult mai probabil, statul Massachusetts de astăzi, în anul 1002, Thorvald, fratele lui Leif, a purces şi el într-o călătorie cu destinaţia Vinland şi probabil că a atins coasta statului Massachusetts, unde a dat numele Capului Kiarlanes, sau „Capul Keel" în vechea limbă nordică. Cercetătorii care studiază istoria scandinavă şi americană sunt convinşi că este vorba despre Capul Cod, în formă de chilă. Ajungând la un alt promontoriu în America de Nord, Thorvald şi marinarii de pe corabia sa au fost atacaţi de băştinaşi. Şi-au găsit moartea în luptă opt băştinaşi şi un scandinav, însuşi Thorvald. La mormântul lui Thorvald marinarii au pus o cruce şi au botezat locul în amintirea lui, dându-i numele de Krossanes.
în afara aşezării scandinave de la L'Anse aux Meadows, descoperită de cei doi Ingstadt în Newfoundland, nu există dovezi ale faptului că europenii nordici au format colonii cu caracter permanent în Lumea Nouă. Epopeile scandinave vorbesc despre o serie de călătorii până în ţara Vinland, numai că tot ele menţionează că s-au desfăşurat pe o perioadă de cel mult trei ani. Distanţele lungi dintre Noua Anglie şi coloniile permanente din Groenlanda au constituit probabil o piedică pentru scandinavi, care nu au reuşit astfel să stabilească relaţii comerciale şi culturale de durată. Cel puţin Noua Scoţie şi Labradorul se aflau mult mai aproape. Cum aşezărilor scandinavilor din Groenlanda le lipsea o marfă importantă, şi anume lemnul şi cheresteaua, stabilirea raporturilor comerciale între teritoriile noi şi Groenlanda a devenit curând o necesitate. Nu vom şti niciodată cu certitudine câţi scandinavi s-au statornicit în America de Nord. în schimb, în Groenlanda, un arheolog contemporan a descoperit ruinele a două mari aşezări ale vikingilor, la Godthaab şi Julianehab, ceea ce face ca L'Anse aux Meadows să nu fie unica comunitate a scandinavilor din America de Nord. Deşi Leif Ericsson însuşi nu a zăbovit în America de Nord mai mult de trei ani, nordicii şi-au menţinut prezenţa

aici timp de trei secole. În timpul şederii lui Leif, sora sa, Gudrid, şi cumnatul său, Thorfmn Karlsefni, au avut un fiu. Copilul botezat Snorri este şi primul european care s-a născut în America şi a cărui apariţie pe lume a rămas consemnată.
Unul din motivele pentru care istoricii şi cercetătorii au ezitat să accepte orice alte pretenţii de descoperire a Americii decât cele oficiale, printre care se numără şi câteva expediţii ale scandinavilor, este că pretenţiile de acest gen, până în secolul nostru, au fost automat urmate de pretenţii şi revendicări teritoriale. Prin urmare, până în secolul nostru, nu a fost vorba de a stabili dacă un anumit grup etnic a fost capabil să traverseze Oceanul Atlantic, ci care grup etnic a ajuns primul în America. Din acest motiv, este extrem de important să amintim că, în afara pretenţiilor de întâietate menţionate în epopeile scandinave, a existat şi o parte neutră care şi-a consemnat expediţiile către Lumea Nouă. Chiar înainte de publicarea diverselor saga, istoricul german Adam din Bremen, care a scris în anul 1070 cartea intitulată *Descripţia Insularum Aquilonis,* pomeneşte despre o ţară denumită Vinland unde cresc struguri sălbatici, dar şi grâu sălbatic. Nu se ştie cu exactitate astăzi de ce au dispărut aşezările scandinave din America de Nord. Faptul de a fi fost înfrânţi de indigenii americani poate constitui unul din posibilele motive - într-adevăr, există consemnări ale scandinavilor despre încleştările cu băştinaşii. Un al doilea factor poate fi epidemia de ciumă care a izbucnit în Europa, făcând să dispară de pe faţa pământului o treime din populaţia Europei. Iar interesul de a porni în expediţii spre apus în căutarea de ţinuturi noi nu mai era valabilă, de vreme ce rămăsese suficient pământ de cultivat după ce ciuma decimase populaţia Europei. O altă consecinţă a epidemiei de ciumă ar putea fi urmările pe care le-a avut asupra negoţului. Diminuarea relaţiilor comerciale cu ţinuturile apusene de peste mări probabil că a dus la închiderea coloniilor din Vinland şi Groenlanda, punând astfel capăt noilor valuri de colonişti. Iar scandinavii care s-au menţinut pe poziţie, departe de casă şi izolaţi de ţara

natală, probabil că s-au amestecat cu indigenii din America de Nord sau *skraeling,* după cum le spuneau celor din triburile inuite. Dar mai există posibilitatea să fi fost alungaţi de aceştia.
în afara numeroaselor *saga* şi a textului care ne-a parvenit de la Adam din Bremen, Biserica romano-catolică a conservat mărturii scrise ale avanposturilor sale din îndepărtata Groenlanda şi din Vinland. începând din anul 1112, în Groenlanda au slujit treisprezece episcopi. Vaticanul s-a referit întotdeauna la aceştia numindu-i episcopi de Groenlanda şi de Vinland. Cel puţin unul dintre ei, pe nume Erik Gnupsson (cunoscut sub numele de Henricus), a fost trimis cu misiunea de a-i creştina pe coloniştii scandinavi stabiliţi în America de Nord. în anul 1112, Henricus a străbătut trei sute de mile, traversând ţinutul cuprins între Maine şi Rhode Island, făcând muncă de misionar. Iar un alt episcop, Olaf, a călătorit în ţinuturile arctice pentru a păstori turma de nordici creştinaţi.
Mult mai târziu, şi o dată cu amploarea pe care a cunoscut-o pirateria, papa de la Roma s-a preocupat de soarta misionarilor săi din ţările scandinave. El l-a sfătuit pe regele Magnus să trimită o expediţie către apus şi i-a promis jumătate din toate dările colectate pentru Biserică în Suedia şi Norvegia, ca răsplată în schimbul eforturilor sale. Regele l-a trimis în fruntea expediţiei pe Sir Paul Knutson, cu scopul de a afla ce se întâmplase cu avanposturile apusene ale lumii catolice. Knutson a pornit la drum în anul 1354 şi nu s-a mai întors niciodată, în anul următor, regele Haakon, urmaşul lui Magnus la tron, a continuat eforturile acestuia, trimiţând spre apus o altă expediţie, care a intrat în contact cu pirateria practicată de populaţia inuită din Groenlanda. Membrii celei de-a doua expediţii scandinave s-au întors acasă aducând cu ei doi haiaci pe care episcopul din Oslo i-a spânzurat de zidul exterior al catedralei din oraş, în amintirea celor care nu s-au mai întors acasă. O dată cu pierderea avanposturilor din Groenlanda, au încetat şi relaţiile comerciale cu această regiune, iar insulele îngheţate şi pustii dinspre apus au fost curând da’te uitării.

Dacă *saga* scandinave, care au fost publicate în anul 1837, şi primele scrieri despre Ţara Vinland nu ar fi cuprins menţiuni despre ceea ce ştim referitor la istoria timpurie a Americii de Nord, atunci descoperirea în anul 1960 a aşezării L'Anse aux Meadows, de către Helge şi Anne Stine Ingstadt, a făcut mult mai credibilă dovada literară pentru toţi acei sceptici care clamau dovezi solide. Conform povestirilor din *saga,* cunoscute sub titlul de „Flatey Book", care descriu aşezările primilor colonişti în Groenlanda, Ingstadt au ajuns la concluzia că Newfoundland putea furniza dovada clară a existenţei unei colonii scandinave. Ei au străbătut provincia de la un capăt la altul, traversând sate şi chestionând localnicii, până când unul dintre ei, pe nume George Decker, i-a povestit lui Helge despre ruinele pe care le văzuse. La L'Anse aux Meadows, cei doi Ingstadt au dezgropat fundaţia a opt construcţii, printre care şi câteva în stil „case lungi", formate din şase încăperi, în apropiere, ei au mai descoperit movile de tumulus pe care vikingii le foloseau ca pietre de hotar şi probabil ca metodă primitivă de măsurare. Au mai descoperit un fus cu motive nordice şi o roată de tors din steatit (piatră poroasă). Aşezarea din Newfoundland este caracteristică pentru stilul aşezărilor din Groenlanda, cu case compuse din cinci, până la şase încăperi, şi un soi de casă administrativă centrală, construită în stilul caselor lungi.
în anul 1981, arheologul Peter Schledermann a prezentat un raport referitor la descoperirea unei platoşe din zale în Insula Ellesmere, în Teritoriile de nord-vest, şi despre alte descoperiri pe care le-a făcut în Canada. Dovezile materiale de genul obiectelor şi a uneltelor primitive descoperite în regiunea arctică şi în Labrador au fost apoi coroborate cu mărturiile literare, practic demontând astfel orice teorie care ar fi putut contesta prezenţa coloniştilor şi a negustorilor scandinavi în aceste teritorii. Cât de amplă a fost expansiunea pe uscat a acestor populaţii de nordici europeni continuă să constituie subiectul controverselor. Dar chiar dacă istoricii acceptă în prezent că nordicii europeni aveau cunoştinţele şi capacitatea necesare de a ajunge pe coastele

din Newfoundland şi Labrador cu cinci secole înainte de descoperirea Americii de către Columb, sunt în continuare necesare dovezi suplimentare menite să susţină teoria conform căreia exploratorii scandinavi au ajuns până în Massachusetts, Rhode Island, New York şi către Vest. Tabăra care susţine că populaţiile provenind din ţările scandinave au avansat în interiorul continentului nord-american dispune de documente furnizate de studii lingvistice de dată recentă, care indică faptul că nordicii europeni nu numai că au ajuns, dar şi că s-au stabilit în aceste regiuni, ba chiar că au încheiat căsătorii mixte cu femei alese din populaţia băştinaşă.

În studiile întreprinse pe cont propriu, cel puţin doi autori, şi anume Arlington Mallery şi Barry Fell, au ajuns la concluzia că triburile băştinaşe din regiunea de nord-est întreţineau relaţii comerciale cu Europa înainte de Columb.

Arlington Mallery era de profesie navigator şi inginer. în anul 1951, i-a fost publicată lucrarea intitulată „Redescoperirea Americii pierdute", care cuprinde detalii referitoare la relaţiile dintre amerindieni şi scandinavi. Conform tezei sale, populaţia irocheză şi vecinii săi, amerindienii huron, au intrat în contact şi şi-au însuşit tehnologia, ba chiar şi limba vorbită de vikingi. De pildă, termenul scandinav pentru „diavol" este *loki* - iar termenul folosit de indienii huron este identic, în ambele culturi, acesta era considerat a fi nu demonul cu coarne şi coadă cunoscut creştinilor, ci zeul „şmecher", uneori pus pe şotii, alteori rău. Pentru nordicii navigatori ai mărilor, Niord, zeul mării, era cel mai important din tot panteonul de zeităţi, în dialectul huron, numele său s-a transmis în forma Niyoh. în cartea sa intitulată *America BC* (America înainte de Hristos), Barry Fell elaborează o întreagă listă de cuvinte din limbile celtică şi algonquin care, în viziunea autorului, fac imposibilă orice coincidenţă privind similitudinile lingvistice dintre cele două limbi. El este convins că şi alţii au traversat oceanul înaintea comercianţilor scandinavi şi a călugărilor irlandezi. Este posibil ca scandinavii să fi împrumutat irochezilor stilul în care îşi construiau locuinţele, fiindcă irochezii îşi construiau

casa comunală în stilul caselor lungi ale nordicilor, diferenţiindu-se prin acest tip de construcţie de restul triburilor de amerindieni din Statele Unite şi din Canada. Dovezile lingvistice furnizate nu pot fi acceptate drept probe incontestabile, deoarece, în cel mai bun caz, lingvistica nu este o ştiinţă exactă. Există, totuşi, dovezi ample menite să susţină capacitatea europenilor pre-columbieni de a naviga până în America de Nord, care demonstrează faptul că vikingii nu au fost singurii capabili să întreprindă călătorii pe distanţe mari, dar şi că marinarii irlandezi au traversat oceanul, încă din cele mai vechi timpuri. Sursa principală de informare este furnizată de vikingii înşişi, în *saga* scandinave, se fac câteva referiri la călugări irlandezi şi la popoare vorbitoare de irlandeză ca fiind primele care au pus piciorul în America. Cartea *Landanamok* povesteşte despre islandezul Ari Marson, care a fost purtat de furtună până în Hvitramannaland, sau Irlanda cea Mare. Această ţară este localizată în apropierea Vinland, iar Marson a descoperit aici urmele trecerii catolicilor irlandezi.
O altă mărturie scrisă, care relatează despre o altă traversare a Atlanticului de către irlandezi, este *Navigaţia Sancti Brendani Abbatis,* sau „Călătoria Sfântului Brendan". Această lucrare se păstrează în biblioteca British Museum şi prezintă povestea Sfântului Brendan, supranumit „Navigatorul", care a traversat Atlanticul în anul 539. Brendan este unul din cei mai importanţi sfinţi irlandezi, iar mărturiile referitoare la viaţa şi la numeroasele sale călătorii sunt cuprinse într-o documentaţie masivă. Sfântul Brendan a călătorit spre Insulele Shetland, Faroe şi în Britania. însă, cea mai extraordinară călătorie a sa a fost una transatlantică. *Navigaţia* descrie cum sfântul a plecat din Irlanda, din comitatul Kerry, însoţit de optsprezece călugări. Cartea mai oferă cititorilor moderni descrieri ale locurilor exotice pe care le-au vizitat aceşti călugări medievali. Dacă pentru cititorul modern relatările par fantastice, pentru călugării care ignorau existenţa Arcticii, cu aisbergurile, gheţarele, balenele sale şi vulcanii săi, dar şi populată de băştinaşi inuit, aceste locuri trebuie să le fi părut cu

adevărat fantastice.
Din relatările scrise care ne-au rămas de la Brendan, reiese că el şi călugării care îl însoţeau au debarcat mai întâi în Sfânta Kilda, o insulă aflată în largul Insulelor Hebride, şi că şi-au continuat călătoria până în „Insulele Oilor". Aceste insule sunt cunoscute astăzi sub denumirea de Feroe şi sunt la fel de renumite acum ca şi atunci pentru tradiţia locală de creştere a oilor. De aici şi până în Islanda e doar un salt, echivalent al distanţei care desparte Scoţia de Feroe. Deşi era periculos să navighezi pe apele îngheţate ale Atlanticului în ambarcaţiuni confecţionate din piei tăbăcite, nu trebuie să uităm că saxonii ajunseseră pe mare până în Marea Britanie la bordul unor ambarcaţiuni similare, iar arheologii au demonstrat că oamenii au recurs la acest tip de vas timp de cinci sute de ani. S-a estimat că, din insulele aflate la nord de Scoţia şi până în Islanda, o traversare pe mare nu putea dura mai mult de două zile, iar piscurile munţilor Islandei se pot zări de la jumătatea distanţei. În Islanda, Brendan şi micul grup pe care îl conducea au văzut pentru prima oară vulcani. Vulcanii sunt activi în Islanda şi în zilele noastre, ei fiind o privelişte de neuitat atât pentru turiştii moderni, cât şi pentru călugării-călători medievali. Groenlanda se află la o aruncătură de băţ de Islanda, însă nici această călătorie nu este lipsită de pericole. Balenele şi uriaşele banchize plutitoare sunt la fel de periculoase pentru călător, pe cât de incredibil de frumoasă este priveliştea pe care o oferă.
Pe ce fâşie de uscat a debarcat Brendan? Unul din locurile care s-au păstrat pe hărţile antice este Insula Icaria, care a dispărut între timp (este o coincidenţă de nume cu insula grecească). Deşi circulă o serie de teorii referitoare la amplasamentul Icariei, denumirea în sine a insulei poate constitui un indiciu, în Irlanda, locul de baştină al lui Brendan este Kerry, sau I Caria, şi probabil că locul în care au debarcat Brendan şi suita lui au fost botezate cu acelaşi nume. în epoca în care a trăit Brendan, Biserica de la Roma se temea de faptul că Biserica creştină celtică îmbrăţişase o religie care nu era întotdeauna în conformitate cu dogma catolică. De pildă, preoţii celţi îşi purtau părul strâns după

stilul vechi, asemănător celui al druizilor pre-creştini, şi celebrau sărbătorile religioase mai importante în alte zile decât cele stabilite de Roma. Ei sfidau şi nesocoteau amestecul Romei, care încerca să se impună, schimbându-le vechile obiceiuri irlandeze.
Mai târziu, preoţii celţi aparţinând de organizaţia monahală Celi Dei au ajuns să creadă despre ei că erau mult mai aproape de căile Domnului decât episcopii romani şi papa însuşi, pe care îi considerau, în majoritatea lor, corupţi. Aşa cum au procedat şi alte organizaţii monastice, celţii s-au disociat de Biserica-mamă şi s-au retras în avanposturi îndepărtate. Din descrierile nordicilor referitoare la vestimentaţia pe care o purtau irlandezii pe care i-au întâlnit în Vinland, este foarte probabil ca monahii Celi Dei să îl fi urmat pe Brendan peste Atlantic. Probabil că expediţia întreprinsă de Brendan a deschis şi altor creştini irlandezi drumul către Islanda. Nordicii au recunoscut că irlandezii puseseră bazele unor aşezări în Islanda şi au păstrat documente irlandeze care atestă prezenţa acestora în Islanda. *Saga* face referire şi la Papay, o insulă din largul coastei sudice a Islandei, a cărei denumire este inspirată de papari. *Papar* este un termen scandinav prin care sunt desemnaţi creştinii care îmbrăţişaseră viziunea doctrinară a papei de la Roma. În limba scandinavă, sufixele ,,-ay" şi „ey" sunt folosite pentru a indica o insulă. Astfel, consemnările nordicilor conferă un plus de credibilitate cronicilor şi analelor irlandeze.
Islanda şi insulele învecinate dinspre apus au cunoscut perioade de înflorire, dar şi decăderea. În anul 1347, moartea neagră (sau ciuma bubonică) şi-a croit drum până în Islanda. Epidemia de ciumă a decimat populaţia, iar zvonurile referitoare la faptul că o treime din populaţia Europei murise din cauza ciumei probabil că a împins coloniştii mai degrabă spre apus, decât spre răsărit. Combinaţia dintre efectele ciumei şi ale depopulării masive, a făcut să scadă şi mai mult populaţia islandeză. Însă ţara nu a fost dată uitării, Columb însuşi făcând o vizită în Islanda înainte de a porni spre America. Când, în anul 1477, Columb

a navigat spre Islanda, probabil că era deja familiarizat cu povestirile legate de expediţiile popoarelor nordice către ţinuturile apusene, în acelaşi an, el a întreprins o călătorie în Irlanda, iar, în timp ce vizita Galway, corpurile neînsufleţite a două persoane cu faţa palidă au fost aruncate de valuri la ţărm. Poate fi vorba de doi inuiţi sau de băştinaşi amerindieni care se înecaseră în timp ce pescuiau în larg, însă Columb a hotărât că este vorba de asiatici. În cursul perioadei în care a trăit în Portugalia, Columb s-a ocupat cu întocmirea şi cu vânzarea de hărţi, iar, în acest scop, el colecţiona istorii spuse de căpitani de corăbii şi de navigatori de pe mările şi oceanele lumii. El a vizitat şi Insulele Azore din largul Oceanului Atlantic, guvernate de familia soţiei sale, şi probabil că era la curent cu existenţa ţinutului Vinland. Cu toate acestea, pe Columb nu-l interesa să descopere o regiune bună pentru pescuit sau bogată în exploatări forestiere, el căuta mai degrabă bogăţiile legendare ale Chinei care îi era cunoscută sub denumirea de Cathay.
În schimb, alţi navigatori străbăteau mările şi oceanele în căutarea unor locuri bune de pescuit, cum ar fi marile bancuri cu curenţi puternici din largul Peninsulei Labrador şi al Insulei Newfoundland. În cartea sa intitulată „Newfoundland", autorul Harold Harwood susţine că zona era frecventată de basci care veneau aici la pescuit de balene încă din anul 1450. Vasele pescăreşti veneau tocmai din Orkney să pescuiască în „Estotiland" despre care se crede că ar fi Provinciile Maritime ale Canadei, încă din anul 1371. Corăbiile engleze plecau din Bristol să pescuiască în apele Islandei încă de la începutul secolului al XV-lea, iar, în ciuda inexistenţei mărturiilor scrise (este recunoscut faptul că pescarii nu obişnuiau să ţină evidenţa călătoriilor), istoria portului Bristol consemnează că, în anul 1480, vase pescăreşti au navigat la apus de Irlanda, în căutarea unor teritorii mai productive pentru pescuit. Corăbiile franceze plecate din portul Le Havre, pe care le-a întâlnit Jacques Cartier în călătoria sa de explorare, navigau de mulţi ani înspre apus. Cunoştinţele europenilor despre Islanda şi

regiunile îndepărtate de la apus datează cel puţin din anul 1000. Într-adevăr, un pescar din Insulele Feroe este cel care a adus pentru prima oară la cunoştinţa unui conte scoţian şi a unui proprietar de corăbii veneţian existenţa unui ţinut cunoscut sub denumirea de Estotiland, situat la o mie de mile la vest de Frislandia (insulele din nordul Scoţiei).
Contele scoţian şi noul său prieten, proprietarul de corăbii din Veneţia, au fost atât de impresionaţi, încât s-au hotărât să plece în căutarea acestui ţinut necunoscut. Şi chiar au plecat.

Capitolul 4

DESCOPERIREA AMERICII DE CĂTRE SCOŢIENI

Cu mult timp în urmă, conform obiceiului vremii, locuitorii insulelor îndepărtate din regiunea din nord a Oceanului Atlantic le rezervau musafirilor nepoftiţi o primire nemiloasă. Dacă furtuna arunca la ţărm o corabie străină, locuitorii insulei respective plecau în mare grabă de pe la casele lor aflate pe ţărm, îi omorau pe intruşii care supravieţuiau naufragiului şi împărţeau frăţeşte prada între ei. Această practică acordă o nouă dimensiune expresiei „capcana musafirilor". Ca urmare a unui incident teribil de acest gen, soarta a produs o întâlnire care a avut drept consecinţă unirea a două dintre cele mai importante familii de navigatori precolumbieni, clanurile Sinclair şi Zeno.
Henry Sinclair era contele atot-stăpânitor peste Insulele Orkney. Aceste insule împrăştiate în largul zonei aflată în extremitatea cea mai nordică a Scoţiei fuseseră locuite pe rând de scoţi, de picţi şi, înaintea zilelor de glorie pe care le-a cunoscut clanuî Sinclair, de familii de colonişti veniţi din ţările scandinave. Familia sa stăpânea această regiune prin moştenire şi prin alianţe matrimoniale. Familia Sinclair deţinea deja fâşii întinse de teren în ţinuturile nordice ale Scoţiei şi o proprietate de importanţă strategică situată în apropierea oraşului Edinburgh, pe care o primise drept recompensă de la Wilhelm Cuceritorul, pentru sprijinul acordat pe câmpul de luptă, în bătălia din anul 1066. în anul 1390, Henry Sinclair a făcut o demonstraţie de forţă venind pe mare în fruntea flotei sale să-şi preia proprietatea.

Momentul în care a pus piciorul pe insulă a coincis cu sosirea lui Niccolo Zeno, un italian cu sânge albastru care pornise spre nord în căutare de aventuri. Tatăl lui Zeno era aristocrat şi descendentul uneia din cele mai puternice şi mai bogate familii din Veneţia. Fratele lui Niccolo, Carlo, erou al bătăliilor navale, salvase Veneţia de invazia genoveză. Cum Niccolo nu era însă genul de bărbat care să trăiască în umbra fratelui său, el a plecat în lume, hotărât să îşi făurească singur norocul, reputaţia şi un nume. Pe minuscula insulă Fer, puţin a lipsit, însă, să îşi piardă viaţa. El a pornit din portul Veneţiei şi a navigat de-a lungul coastei britanice, îndreptându-se spre nordul Atlanticului, cu planul precis de a explora regiunile aflate în nord. Pe această insulă neînsemnată, situată între insulele Shetland şi Orkney, corabia lui Zeno a eşuat pe un recif aflat nu departe de ţărm. Locuitorii insulei şi-au păstrat până în zilele noastre un obicei cunoscut sub denumirea de *grindadrap,* termen a cărui semnificaţie este vânătoare de balene, deşi el este prea blând pentru a descrie grozăviile care se petrec în realitate. Când un banc de balene format din cinci până la o sută de balene vin din larg până aproape de linia litoralului, de pe întreaga insulă se face auzit strigătul de luptă *grint.* în decurs de numai câteva minute, toţi locuitorii dau fuga la locul faptei, fiecare având asupra sa un obiect tăios, de la cuţite cu lama de doisprezece centimetri, până la harpoane. în zilele noastre, balenele sunt împinse forţat spre ţărm de marinari care pilotează bărci cu motor. Dacă incidentul are loc pe o plajă în pantă, majoritatea balenelor din bancul respectiv vor fi împinse pe plajă, unde sunt aşteptate de pâlcuri de oameni pregătiţi să se ocupe de ele. Mai mulţi oameni se reped asupra unei balene îşi înfig cuţitele în coIoana ei vertebrală, făcând-o să se zbată violent şi frângându-i astfel coIoana. Asupra balenei se năpustesc atunci şi mai mulţi oameni care o atacă neîncetat cu cuţitele până când prada rămâne inertă, scăldată într-o baltă de sânge roz şi încă fierbinte. Scriitorul Lawrence Millman descrie o scenă modernă de vânătoare pe plajă în cartea sa intitulată „Ultimul ţărm" *(Last Places),* care abundă în scene

care descriu cum copiii localnicilor se joacă cu rinichii şi cu inima unei balene, în timp ce părinţii lor desăvârşesc măcelul. Toţi locuitorii insulei au atunci hrană din belşug, fiindcă regula este să îşi împartă prada frăţeşte. Ghidul turistic despre Insulele Faeroerne, editat de Lonely Planet, descrie această scenă ca fiind „un adevărat coşmar pentru simpatizanţii mişcării Greenpeace" şi continuă adăugând că pentru „majoritatea locuitorilor de pe Insulele Faeroerne aceasta face parte din existenţa lor la fel de firesc ca şi sărbătoarea Crăciunului".
Tot aşa cum în zilele noastre, balenele constituie o pradă facilă firească pentru vânători, la fel erau consideraţi şi exploratorii şi marinarii de pe vasele pescăreşti care eşuau la ţărm în urmă cu câteva secole. Locuitorii insulei, înarmaţi cu cuţite cu lama de doisprezece centimetri, erau pregătiţi să le facă o primire „grindadrap" lui Zeno şi echipajul său, dacă seniorul care stăpânea Insulele Orkeney nu şi-ar fi făcut apariţia. Henry Sinclair, suveranul de drept al localnicilor, a împrăştiat mulţimea, salvând astfel în ultima clipă viaţa marinarilor, întâlnirea întâmplătoare dintre Niccolo Zeno şi Henry Sinclair s-a transformat într-un moment marcant şi memorabil pentru amândoi. Cei doi navigatori şi-au depănat amintirile despre aventurile personale şi şi-au împărtăşit din cunoştinţele despre războiul modern. Sinclair auzise despre Carlo, celebrul frate al lui Niccolo. Supranumit „Leul din Veneţia" datorită rolului important pe care îl jucase în războiul dintre Genova şi Veneţia, acesta se bucura de o reputaţie internaţională. De asemenea, strămoşii nu tocmai îndepărtaţi ai lui Henry Sinclair cunoscuseră membri ai familiei Zeno în perioada cruciadelor, când scoţienii şi britanii capturaseră corăbii veneţiene pe ultima porţiune de rută rămasă liberă către Pământul Sfânt.
Sinclair a fost suficient de impresionat de numele lui Zeno încât să-l numească pe Niccolo amiralul flotei sale personale. Niccolo a trimis acasă o scrisoare pe care i-a adresat-o unui alt frate de-al său, Antonio, în care îi scria acestuia despre proaspăta sa numire de către „principele" Sinclair, invitându-l să i se alăture în Scoţia. Sinclair şi Zeno şi-au unit forţele

pentru a susţine pretenţiile lui Sinclair asupra salbei de insule din largul coastei scoţiene. Exploratorul Niccolo a străbătut Scoţia de-a lungul şi de-a latul său, vizitând pământurile moştenite de Sinclair, ba chiar a întreprins o călătorie în Groenlanda în numele celui care îl angajase, cartografiind zona de litoral.
Henry Sinclair aflase de la un pescar din Insulele Faroe pe care îl capturase în cursul unei călătorii în Grand Banks despre existenţa uscatului care se întindea la apus de Groenlanda. Povestea pescarului era remarcabilă. El a descris modul în care fusese prins de locuitorii acestei regiuni neobişnuite şi cum cunoscuse un bărbat care trăia printre cei care îl luaseră prizonier, care vorbea latina şi avea o mulţime de cărţi. El a călătorit apoi spre sud împreună cu ceilalţi şase pescari de pe corabia care naufragiase. în sud, ei au căzut prizonieri în mâinile canibalilor, care i-au ucis pe tovarăşii săi în cadrul unui ritual, însă pe el l-au cruţat, fiindcă i-a învăţat să pescuiască aruncând năvodul de pescar. Cum i s-a permis apoi să se întoarcă în nord, traversând un ţinut numit Drogio, şi cum, în cele din urmă, a reuşit să găsească drumul de întoarcere spre Estotiland. Aici, el a construit o ambarcaţiune suficient de mare încât să poată traversa la bordul ei marea mergând spre răsărit, până în Europa.
Pescarul afirma că Estotiland era o regiune mai mică decât Islanda, ţara din care plecase iniţial în călătorie cu mica flotilă de ambarcaţiuni pescăreşti. El mai susţinea că în centrul acestui ţinut s-ar fi aflat un munte înalt şi că tot aici mai erau patru ape curgătoare. Că oamenii care populau acest ţinut făceau schimburi comerciale cu „Engrouland" (Groenlanda), primind diverse articole în schimbul blănurilor şi al mărfurilor pe care le aduceau din ţara lor. Sinclair a auzit această poveste în anul 1397, iar, un an mai târziu, el naviga spre apus, pentru a se convinge singur de existenţa acestor ţinuturi aflate dincolo de Groenlanda. Oricum, ştia deja de existenţa Groenlandei. Episcopul de Orkney fusese trimis în marea insulă, în anul 1394, de papa Bonifaciu al IX-lea, iar traversarea o făcuse la bordul uneia din corăbiile lui

Sinclair. Sediul Bisericii din Groenlanda se afla la Gardar, o aşezare aflată pe coasta apuseană a insulei. De pe coasta de vest a Groenlandei şi până în Canada, distanţa în mile marine nu este mai mare decât cea din Groenlanda şi până-n Islanda.
La vremea la care Henry Sinclair se pregătea să pornească în această călătorie, Antonio, fratele lui Niccolo Zeno, li se alăturase deja. înainte de a pleca în expediţie, Niccolo a murit, lăsându-l astfel pe Antonio Zeno să-l însoţească în America pe Henry Sinclair şi să consemneze modul în care a decurs călătoria. Antonio a moştenit titlurile şi averea fratelui său, deşi nu a primit niciodată de la Sinclair titulatura de amiral al flotei. Printre obiectele moştenite se numără hărţile şi însemnările compilate de Niccolo care îşi petrecuse ultimii ani ai vieţii explorând şi cartografiind linia de coastă, în cadrul unei expediţii la care au participat trei corăbii. Călătoria întreprinsă de Henry Sinclair şi de Antonio Zeno s-a păstrat pentru posteritate prin intermediul hărţilor şi al scrisorilor trimise de Antonio la Veneţia, care au fost publicate în anul 1558. Aceste documente practic consemnează prima expediţie europeană peste ocean după ce Atlanticul fusese traversat de popoarele nordice. Zeno a trimis acasă la Veneţia chiar şi o hartă a Lumii Noi.
Este posibil ca Sinclair să fi avut cunoştinţă de existenţa unor ţinuturi aflate la vest de Groenlanda. Familia Sinclair se înrudea prin căsătorie cu normanzii originari din Scandinavia, de aceea era la curent cu existenţa aşezărilor întemeiate de popoarele nordice în insulele apusene. Este la fel de posibil şi plauzibil ca Sinclair să fi fost la curent cu existenţa Americii chiar înainte ca pescarul să-i fi relatat povestea capturării sale. Poate că cel mai surprinzător aspect din povestea pescarului este referirea la clima mai blândă din acel ţinut prin comparaţie cu temperaturile scăzute din insulele nordice locuite şi explorate de normanzi.
Istoria descoperirii continentului american şi-ar pierde o parte din dramatism dacă n-ar exista poveştile marinăreşti care vorbesc despre teama navigatorilor de a nu ajunge la capătul unui pământ plat ca un taler, aşa cum se credea la

acea vreme că este, deşi toate aceste poveşti sunt mistificări. Totuşi, faptul că pământul este rotund a fost înţeles şi^cunoscut cel puţin din perioada de înflorire a Imperiului Roman. În „Istoria naturală", scrisă în primul secol după Hristos, Pliniu cel Bătrân consemnează polemicile legate de măsurarea circumferinţei pământului. Acest tip de calcule constituiseră tema unor controverse care datau de peste o mie de ani. Pe vremea lui Henry Sinclair, coasta răsăriteană a Canadei fusese atinsă deja de câteva secole de navigatorii nordici cu spirit întreprinzător. Adevărul este că acest filon de cunoaştere s-a transmis neîntrerupt, după cum atestă mărturiile scrise care s-au păstrat, devenind cunoscute sub denumirea de *saga* popoarelor scandinave, dar şi prin intermediul corespondenţei purtate între Roma pontificală şi episcopii Bisericii catolice răspândiţi prin diverse colţuri ale lumii, în acest context, sintagma „descoperirea Americii" devine una relativă.

Călătoria întreprinsă de Sinclair şi Zeno

în anul 1398, Henry Sinclair şi Antonio Zeno erau pregătiţi să pornească la drum, când planurile lor expediţionare au fost tulburate de moartea pescarului, care a survenit cu trei zile înainte de a ridica ancora. Pescarul le furnizase lui Sinclair şi lui Zeno toate indiciile necesare călătoriei, folosind termeni cu care navigatorii medievali erau familiarizaţi. La acea vreme, marinarii măsurau distanţa de acasă şi până la destinaţie în funcţie de poziţia şi de înălţimea la care se ridica soarele pe cer. înălţimea soarelui era calculată cu ajutorul unui instrument numit astrolab. Măsurătorile făcute cu ajutorul astrolabului, combinate cu cele obţinute prin folosirea unei planşe pentru umbră, le permiteau marinarilor să calculeze latitudinea. S-a hotărât, aşadar, că expediţia trebuia să îşi urmeze cursul.

Locul din care a pornit expediţia este Scoţia, şi, conform tipicului oricărei călătorii maritime spre apus, traseul era presărat cu insulele răsfirate în larg. Aşadar, punctul de pornire era Scoţia, iar de aici călătoria continua printre Insulele Orkney, apoi pe lângă minuscula Insulă Fer şi mai departe, spre nord. Faeroerne, grupul de insule situate la

două zile de^mers spre nord, era probabil prima escală marcată pe hartă, între istoricii care au încercat să stabilească ulterior itinerariul exact al acestei expediţii au existat nenumărate divergenţe, ca rezultat direct al diferenţelor de notare. Pe harta desenată de Antonio, Insula Fer, aceeaşi unde îl salvase Sinclair pe Niccolo, stătea scris „Ferlslanda", iar, mai târziu, „Frislanda". Cum Insula Fer se aflâ la numai o zi depărtare de Insulele Orkney, şi deşi marinarilor le place să-şi ia repere, o escală pe o insulă aflată atât de aproape de casă ar fi fost un lucru inutil.
într-un articol care vorbeşte despre această expediţie, scris în anul 1951 de William Herbert Hobbs, autorul susţine că Islanda mai era cunoscută în epocă şi sub numele de Frislanda. Tini Severin, autorul cărţii intitulate „Călătoria lui Brendan", a studiat istoria traversărilor transoceanice în perioada precolumbiană şi susţine că poziţia Insulelor Faeroerne coincide cu cea stabilită de Zeno. în limba veche vorbită de scandinavi, *Faer* are sensul de „oi", iar denumirea „Faer-Eyjaer"* era cea dată de nordici Insulelor Faeroerne. După cum aminteam anterior, principala ocupaţie a locuitorilor de pe insulă era creşterea oilor. Pescarii din Hebride identificau Insulele Faeroerne sub denumirea de „Faraways", care trebuie să fi fost un joc de cuvinte în limba lor, o combinaţie între limba veche vorbită de popoarele nordice şi engleza veche. Insulele Faeroerne sau „Faraway" se aflau la două zile de navigare.
începând din secolul al Vi-lea, eremiţii irlandezi navigaseră cu oi cu tot spre insulele apusene, căutând un loc liniştit în care să se aşeze cât mai departe de invaziile vikingilor. Normanzii au ajuns aici venind de pe coasta scandinavă în secolul al IX-lea. Aceiaşi irlandezi au ajuns şi în Islanda, încât nordicii ar putea fi cei care au dat Islandei denumirea de Faer-Eyjaer.
La nord de Insula Fer se aflâ Insulele Shetland, un liman mult mai potrivit ca refugiu sau adăpost pe vreme de furtună. Scrisorile lui Antonio conţin referiri la faptul că expediţia a fost surprinsă în larg de vreme rea şi că membrii ei au zăbovit în Shetland timp de o săptămână înainte de a-şi

continua drumul spre nord. Când furtuna s-a mai calmat, ei au ridicat ancora şi au plecat spre Insulele Faeroerne, pentru a fi din nou surprinşi de furtună. Conform planului de navigaţie al expediţiei conduse de Sinclair, trebuia urmată ruta vikingilor către apus. După ce au depăşit Insulele Faeroerne, expediţionarii au ajuns probabil în Islanda, unde este posibil să se fi oprit pentru a-şi lua provizii de hrană şi de apă. Din Islanda, echipajul priceput al lui Sinclair ar fi putut naviga direct până în Insula Newfoundland, fără a mai face un ocol spre nord, pentru a se opri în Groenlanda. Numai că vremea rea le-a zădărnicit din nou planurile, iar corăbiile au fost obligate să treacă pe lângă Islanda şi să facă o scurtă escală neprevăzută în drumul spre America de Nord, oprire care a aruncat un mare semn de întrebare asupra întregii expediţii. Insula în chestiune apare menţionată în jurnalul de bord sub denumirea de Icaria. Această insulă fie nu mai există în prezent, fie istoricii moderni nu au reuşit să o identifice.
Aşadar, jurnalul de bord al expediţiei Zeno consemnează că între Islanda şi Groenlanda, corăbiile au făcut o escală în Icaria, insulă peste care domnea un rege. Călătorii au fost întâmpinaţi de soldaţii făţiş ostili ai regelui, dintre care un singur bărbat, un islandez, vorbea o limbă pe înţelesul lui Sinclair. Islandezul le-a spus că nu au permisiunea de a acosta la ţărm. De la acest interpret, Sinclair a aflat că „regele" din Icaria respingea ideea de a face negoţ cu străinii, şi că, în cel mai bun caz, îi putea permite numai unuia dintre ei să rămână la ţărm. Restul grupului fie pleca imediat din Icaria fără a păţi nimic - ceea ce s-a şi întâmplat, de altfel - fie accepta consecinţele unei încleştări în care localnicii erau hotărâţi să se lupte până la ultimul. Sinclair a aflat ulterior că populaţia Icariei era formată din exilaţi care fugiseră de persecuţiile religioase şi de invaziile vikinge, şi că nu erau deloc dispuşi să se strămute în alt ţinut. Pe de altă parte, membrii expediţiei nu erau nici ei dispuşi să se lanseze într-un război.
Sinclair le-a poruncit oamenilor săi să ocolească insula, pentru a evita conflictul cu locuitorii ostili şi cu intenţia de a

găsi un loc potrivit pentru acostare. Locuitorii insulei nu le-au dat însă pace, urmărind corăbiile lui Sinclair în timp ce navigau de-a lungul coastei. Atunci au hotărât continuarea expediţiei, fără a mai face escală pentru împrospătarea proviziilor. Din Icaria, expediţia şi-a urmat drumul trecând de Capul Race de pe coasta Groenlandei unde opriseră în trecut vasele scandinavilor pentru aprovizionare. Din relatările lui Zeno aflăm că, deşi proviziile se împuţinaseră, călătorii erau încredinţaţi că nu mai era mult de mers până să găsească un loc în care să poată arunca ancora în siguranţă.
Două zile mai târziu, navigatorii au ajuns aproape de coasta Insulei Newfoundland, însă, din cauza mării agitate,'au luat hotărârea să nu rişte să acosteze. Vremea s-a îndreptat şi, după încă două zile de călătorie, expediţia a ajuns în Noua Scoţie. Conform mărturiilor lui William Hobbs, cel mai apropiat punct de oprire a fost Golful Tor. El îşi întemeiază concluziile pe descrierile făcute de Zeno în scrisorile trimise acasă, la Veneţia.. La intrarea în port, se zărea o colină în depărtare (Noua Scoţie are un relief plat şi un singur deal înalt în regiunea care se numeşte astăzi Antigonish, din comitatul Pictou, care poate fi văzut din larg). După ce au tras la ţărm, exploratorii au făcut rost de hrană pescuind şi adunând ouă din cuiburile păsărilor (chiar şi în prezent, există zone întinse de pescuit şi colonii mari de păsări). Sinclair a trimis o sută de oameni să cerceteze „insula" de la un capăt la altul. La întoarcere, ei i-au raportat că zăriseră o altă mare (Strâmtoarea Northumberland) şi un izvor de smoală care se vărsa direct în mare (este vorba de un izvor de bitum de la Stellarton, Noua Scoţie, un fenomen natural foarte rar întâlnit).
Hobbs este primul cercetător care a făcut observaţia că „izvorul din care iese o substanţă asemănătoare smoalei" este un lucru probabil unic în lume. Şi nu se înşeală, fiindcă mai există un singur loc în lume - cu excepţia celui de la Stellarton - unde se produce acest fenomen rar. Amplasamentul respectiv este la câteva zile de mers dinspre coasta oceanului spre interior, şi anume în Trinidad, în Marea Caraibilor. Chiar şi în Trinidad, smoala formează un

lac, şi nu un „izvor". Denumirea de Stellarton derivă din cărbunele Stella, o varietate de cărbune cu conţinut ridicat de uleiuri, care se găseşte din abundenţă în regiune, în zăcăminte foarte bogate. Zeno mai aminteşte şi despre „o groapă din care iese fum", fenomen care ar fi putut fi provocat de aprinderea naturală sau artificială a unui zăcământ care mocneşte o perioadă lungă de timp.
Soldaţii au mai spus că au zărit pe insulă nişte omuleţi foarte scunzi care au fugit din calea lor şi s-au ascuns în grote. Populaţia micmac era o rasă mult mai scundă decât majoritatea popoarelor amerindiene, iar ţinutul Stellarton a fost unul din cele mai dens populate centre ale lor. Erau cunoscuţi negustorilor europeni care ajunseseră până aici drept mai sfioşi, însă erau capabili să navigheze pe distanţe mari şi erau experimentaţi în arta negoţului. Fără îndoială că mica armată neobişnuită a lui Sinclair trebuie să îi fi luat prin surprindere pe băştinaşii care au fugit speriaţi din calea intruşilor. Menţionarea faptului că ei s-au ascuns în grote oferă confirmarea suplimentară a supoziţiilor legate de amplasarea geografică, fiindcă în Noua Scoţie există foarte puţine caverne, iar zona din imediata vecinătate a regiunii Stellarton este singura în care sunt situate grote.
Scriitorul Frederick Pohl, care a studiat temeinic şi a publicat numeroase cărţi despre primele descoperiri ale europenilor în Lumea Nouă, dă greutate observaţiilor lui Hobbs, făcând o serie de precizări referitoare la locuri şi da’te ale expediţiei conduse de Sinclair şi Zeno. Ştiind că navigatorii împrumută unui ţinut nou numele sărbătorii religioase din ziua în care au făcut descoperirea, Pohl a reuşit să calculeze data la care a acostat expediţia lui Sinclair. Locul în care au ajuns navigatorii Sinclair şi Zeno a fost numit „Trin", iar luna anului, aşa cum apare consemnată în scrisorile trimise de Zeno, este iunie. Pohl a descoperit că, în vechime, cea de-a opta duminică după Paşti era întotdeauna sărbătorită ca ziua Sfintei Treimi, fiind numită duminica Treimii. El a verificat în arhivele Vaticanului dacă această sărbătoare se ţinea în secolul al XlV-lea şi, pornind din acest punct, a îngustat aria cercetărilor, marcând datele

posibile. Cum Paştele poate fi sărbătorit începând din luna martie, iar însemnările lui Zeno susţin că vasele au intrat în port în luna iunie, există foarte puţine zile care coincid cu datele furnizate de scrisorile lui Zeno. Duminica Treimii care a coincis cu sosirea lui Sinclair în Noua Scoţie trebuie să fi fost 2 iunie 1398, adică cu nouăzeci şi şapte de ani înainte ca următorul european să ajungă în Noua Scoţie şi nouăzeci şi patru de ani înaintea „descoperirii" Lumii Noi de către Columb.

Lui Henry Sinclair i-a plăcut ţinutul nou pe care îl descoperise. Aici se găseau din abundenţă peşte şi vânat, clima era blândă, iar porturile păreau excelente şi primitoare pentru navele de transport. A declarat că, într-o bună zi, avea să ridice aici o cetate şi că intenţiona să părăsească Scoţia fiindcă îşi găsise un nou cămin. Numai că echipajul său avea alte planuri. Cum vremea era pe punctul de a se schimba, ceea ce ar fi făcut şi mai periculoasă traversarea Atlanticului, marinarii erau hotărâţi să plece acasă. S-a convenit ca Antonio să conducă expediţia spre casă, că toţi cei care doreau să plece erau liberi să se întoarcă în Scoţia, iar Henry şi un mic grup de oameni aveau să rămână să continue explorările pe uscat. Zeno a pornit spre Scoţia, făcând mai întâi escală în Insulele Faeroerne. Şi-a aşternut imediat pe hârtie impresiile^de călătorie şi a trimis scrisoarea fratelui său, la Veneţia, în acest fel a rămas consemnată expediţia pentru istorie şi pentru posteritate.

în afara scrisorilor pe care le-a trimis Zeno acasă, nu există alte consemnări ale expediţiei, sau a ceea ce au făcut exploratorii după ce au ajuns în Scoţia. Sinclair s-a ţinut de cuvânt şi a explorat Lumea Nouă, iar, într-una din scrisorile semnate de Zeno apare o menţiune referitoare la faptul că el ar fi construit „un târg în portul insulei nou descoperite". Cum, însă, Zeno se pare că nu a vizitat niciodată aşezarea respectivă, considerăm că este vorba de o simplă presupunere. S-au mai păstrat şi alte mărturii ale expediţiilor către interiorul ţinutului, conduse de Sinclair. Dacă Sinclair a mers sau a navigat de-a lungul rutei de coastă, cu scopul de a explora ţinutul care a fost numit

ulterior Noua Anglie, atunci el trebuie să fi călătorit de-a lungul coastei New Brunswick, atingând curând graniţa actuală care desparte Canada de Statele Unite, în punctul Saint Stephen. Depăşind acest gunct, el ar fi intrat în Maine, prin zona Golfului Machias.
în locul pe care se află „petroglifa unei cruci săpate în piatră, alături de cea a unei corăbii europene datând de la sfârşitul secolului al XlV-lea", a fost descoperit un cimitir natural al balenelor, „o depunere de carcase în terase, ieşind ca o protuberanţă în Golful Machias la Capul Clark, din Maine". Istoricul Andrew Sinclair, un descendent îndepărtat al familiei, susţine că existenţa acestei pietre confirmă autenticitatea expediţiei.
Este foarte posibil ca el să aibă dreptate, numai că Sinclair nu a fost^nici primul, nici singurul care a debarcat în Golful Machias. În cursul cercetărilor pe care eu însumi le-am întreprins în statul Maine, am descoperit mărturii ale posibilei treceri a vikingilor prin această regiune. În apropierea orăşelului Cutler din Maine, se află un eleşteu consolidat cu ziduri din piatră, a cărui existenţă este inexplicabilă, în afara legendei care circulă în zonă şi conform căreia vikingii ar fi artizanii acestei construcţii. Pe o insuliţă numită Manana, care se află în largul insulei Monhegan din Maine, au fost descoperite o serie de inscripţii runice. Dacă expediţia condusă de Zeno ar fi putut lăsa inscripţii scrise în limba (limbile) vorbită (vorbite) de membri ei, descoperirea de la Monhegan ar putea furniza dovezi suplimentare ale călătoriilor transatlantice întreprinse de europeni, datând din perioada precolumbiană,. Avansând spre sudul statului, vom descoperi dovezi şi mai directe ale trecerii vikingilor pe acest teritoriu.
Pe o stelă din granit aflat în orăşelul Westford, statul Massachusetts, se află un monument comemorativ săpat în piatră, închinat memoriei unui rege scoţian. Acest monument este cunoscut încă din perioada colonială, însă cu timpul el a fost invadat de vegetaţie. Povestea monumentului dăltuit în piatră a stârnit interesul arheologului amator Frank Glynn din statul Connecticut care şi-a propus să elucideze misterul.

După ce a scos la lumină monumentul din piatră, care se află acum expus pe Strada Depot din Westford, el a început să taie tufişurile care năpădiseră monumentul. Lespedea din piatră, arsă de soare şi roasă de vânturi şi de ploi, s-a dovedit a fi complet acoperită cu inscripţii, iar existenţa ei a stârnit imediat polemici aprinse. Unii specialişti susţin că ar fi vorba de silueta săpată în piatră a unui indian, ţinând în mână un tomahawk, şi nu de un rege scoţian. Pentru a evidenţia sculptura, Glynn a turnat cretă în orificiile şi în şanţurile inciziilor. Procedura a scos imediat la lumină silueta unui cavaler medieval, îmbrăcat în armură de zale şi înarmat cu scut pe care era inscripţionat un blazon.
Glynn a prelevat o probă de pilitură de piatră pe care i-a trimis-o lui T. C. Lethbridge, scriitor şi arheolog britanic şi custode la Universitatea de Arheologie şi Etnologie Cambridge din Anglia, în anul 1954, Lethbridge a întreprins cercetări în Ţara Galilor şi în Scoţia, plecând pe urmele cavalerului şi ale blazonului său. Conform concluziei la care a ajuns, monumentul era reprezentarea unui cavaler, iar acest cavaler anume era foarte important. Pe monumentul sculptat, cavalerul este reprezentat în mărime naturală, având o înălţime de un metru şi optzeci de centimetri. Pe monument mai sunt reprezentate un coif „din oţel", model care a intrat în uz în anii 1360, dar la care s-a renunţat în secolul al XV-lea, ceea ce a constituit un alt indiciu util pentru stabilirea cadrului temporal. Lethbridge i-a mai comunicat lui Glynn că efigiile sculptate în piatră de acest gen erau foarte răspândite în perioada respectivă în Irlanda şi în insulele situate la vest de Britania. Ele erau crea’te chiar pe locul în care murise cavalerul, de obicei pe câmpul de luptă. Printre detaliile sculpturii se numără plăselele spadei pe care cavalerul o ţinea încrucişată peste piept şi un scut pe care apare un blazon. Pe blazon sunt reprezentate o cataramă, o semilună, o stea în cinci colţuri şi o corabie. Corespondenţa particulară pe care au purtat-o Lethbridge şi Glynn în cursul anului 1956 stabileşte şi datează provenienţa platoşei şi a coifului ca fiind originare din insulele care aparţineau de Scoţia şi cu aproximaţie din anul 1350.

Catarama figurată pe scut (în realitate o broşă) reprezenta o efigie caracteristică unui număr foarte restrâns de familii nobiliare. În urma studierii medaliilor bătute în Insulele Orkney la începutul perioadei de dominaţie scoţiană, Lethbridge a putut restrânge considerabil lista candidaţilor posibili. El a afirmat astfel că efigia reprezenta „în mod indubitabil blazonul uneia din ramurile pe linie maternă ale clanului Sinclair". Cercetările ulterioare au scos la lumină informaţii noi referitoare la incidenţa reprezentărilor de galere pe blazonul familiilor nobiliare scoţiene. Cei care purtau acest însemn heraldic erau fie regi scandinavi din insule, fie proveneau din linia „jarlilor scandinavi" din Insulele Orkney, adică familia Sinclair. Cercetările ulterioare au adus clarificări suplimentare, restrângând şi mai mult lista, în Scoţia medievală, familiile vasale sau aflate sub protecţia unei familii importante puteau împrumuta numele de familie al clanului pe care îl conducea protectorul lor. însemnele de pe scut şi blazonul au aparţinut uneia din ramurile familiei Sinclair, şi anume clanului Gunn, mai precis unui cavaler care era locotenentul lui Henry Sinclair, Sir James Gunn. în anul 1973, Sirian Moncreiffe, unul din cei mai de seamă experţi în heraldică, a confirmat concluziile la care ajunsese Lethbridge.
Stabilirea legăturii dintre clanul Gunn şi identitatea cavalerului reprezentat în monumentul din piatră de la Westford este de o deosebită importanţă, deoarece ea consfinţeşte că între clanurile Gunn şi Sinclair din Scoţia exista o strânsă legătură, în nord, clanul Gunn era cunoscut drept „suveranii care încoronează în Caithness", fiindcă, conform tradiţiei, fără consimţământul lor, nimeni nu putea conduce provinciile din ţinutul nordic scoţian. Acest drept era confirmat de însemnul cataramei prezent pe blazon. Membrii familiei Sinclair şi-au dobândit proprietăţile prin drept ereditar, însă oricum nu puteau domni decât cu consimţământul clanului Gunn. Ambele familii aveau puternice legături de sânge cu vechii scandinavi, prin urmare, este posibil ca alianţa dintre cele două familii să fi existat încă din secolul al Xl-lea. istoria clanului Gunn şi

prezenţa sa în Scoţia probabil că precedă istoria consemnată şi cunoscută a neamului Sinclair. Ambele clanuri se înrudesc cu scandinavii care au sosit în Insulele Orkney odată cu primul val de colonişti veniţi din nord şi cărora li s-a atribuit titulatura colectivă de „popoare din insulele sudice" sau locuitori din Sutherland.

în afara blocului de granit sculptat de la Westford, în anul 1960 s-a descoperit, nu departe de monument, un al doilea marcaj care contribuie la identificarea perioadei. Un fermier este cel care l-a descoperit pe pământul său, însă, ignorând semnificaţia şi importanţa pietrei inscripţionate, dacă va fi avut vreuna, a luat-o de pe câmp şi a dus-o în hambar. Fragmentul din piatră nu era de natură să elucideze misterul, însă era sculptat în acelaşi stil poansonat ca şi monumentul pe care era reprezentat Sir James Gunn. Până şi adâncimea găurilor şi diametrul acestora era identic cu cele ale primului bloc de granit. Misteriosul marcaj „ 184" şi o săgeată săpate în piatră puteau foarte bine reprezenta un indiciu pentru cel care o descoperea. Totuşi, piatra fusese mutată de pe amplasamentul său originar, astfel încât orice indicii sau instrucţiuni deveneau inutile şi lipsite de sens. Pe acest al doilea fragment de piatră era reprezentată o corabie, adică desenul unei galere care se potrivea exact cu silueta unei corăbii scoţiene care naviga pe mările lumii între anii 1350 şi 1400. Cel de-al doilea bloc de granit a fost dus în holul bibliotecii Fletcher din Westford, aflată nu departe de monumentul din granit depus pe Depot Road. Cercetările întreprinse în secolul al XX-lea cu scopul de a descoperi un campament datând din secolul al XlV-lea nu au reuşit să scoată la lumină nici o dovadă a faptului că expediţia condusă de Sinclair trecuse prin această regiune. Din zona în care se află oraşul Westford, probabil că Sinclair şi-a continuat călătoria mult spre sud.

Locul în care se varsă în ocean râul Taunton din Massachusetts este situat chiar în Golful Assonet din apropiere de Fali River. Pe malul estic al golfului, se află un bloc de stâncă a cărui latură frontală are o dimensiune de doi metri pe trei metri şi treizeci şi cinci de centimetri şi

care poartă inscripţionate câteva simboluri. Descrisă drept monument runic, stânca, cunoscută sub denumirea de „Stânca Dighton", este considerată a fi în realitate o farsă. Iar cum Cotton Mather, pastorul care ţinea predici vehemente în America colonială despre focul şi pucioasa care-i aştepta pe păcătoşi, este cel care a consemnat primul în documente istorice existenţa stâncii, şi anume în anul 1690, pesemne este vorba de o farsă foarte veche, în corespondenţa purtată de Glynn şi Lethbridge, monumentul este descris ca fiind caracterizat prin acelaşi stil „poansonat", întâlnit şi la inscripţiile de la Westford.
În Fali River, chiar la intersecţia străzilor Fifth Street şi Harley, a fost descoperit în anul 1831 scheletul unui bărbat îmbrăcat într-o armură metalică grea. Să fi lăsat Sinclair în urma sa corpul neînsufleţit al locotenentului său sau al unui alt om de-al său, răpus într-un conflict cu băştinaşii? Henry Wadsworth Longfellow a compus un poem despre misteriosul „Schelet în armură", despre care era încredinţat că ridicase Norse Town pentru „domniţa sa bălaie". Incendiul care a mistuit muzeul în anul 1843 a privat posteritatea de şansa de a studia scheletul cavalerului medieval. Antropologii şi experţii de la Muzeul Peabody de pe lângă Universitatea Harvard au elaborat în acest sens câteva ipoteze neobişnuite. Principala lor explicaţie este că armura îi aparţinuse unui războinic indian din tribul Wampanoag, deşi faptul că indienii nu purtau asemenea armuri este de notorietate. În schimb, de la un cavaler ca Sir James Gunn, oricine se poate aştepta că era permanent pregătit de luptă, iar armura făcea parte din apanajul obişnuit al unui cavaler medieval din veacul al XlV-lea.
Piesa arhitecturală de rezistenţă, a cărei origine a stârnit cele mai vii controverse, este un tu’rn de formă circulară, din piatră cenuşie, amplasat deasupra arcelor care străjuiesc portul Newport, din Rhode Island. Vârful acestor arce ajunge până la o înălţime de trei metri de la sol, iar deasupra lor este construită o platformă. Pe această platformă au fost descoperite urmele unei vetre care putea servi pentru transmiterea semnalelor luminoase către corăbiile care

intrau în Newport. Diametrul interior al turnului este de cinci metri şi jumătate, însă, cum zidurile turnurilor sunt foarte groase (aproape un metru), în realitate, circumferinţa exterioară a turnului este de şapte metri. De-a lungul secolelor, istoricii s-au străduit să furnizeze o explicaţie plauzibilă pentru existenţa Turnului din Newport. în opinia unor istorici, exploratorilor nordici li s-ar datora construirea turnului, el fiind *în* strânsă legătură cu stânca Dighton, aflată în apropiere. în opinia aceloraşi, turnul ar fi fost o biserică ridicată în cinstea lui Henricus, unul dintre ultimii catolici nordici trimişi de Biserică în Lumea Nouă. Alţii susţin că turnul servea drept moară pentru măcinarea grânelor în timpul guvernatorului Benedict Arnold (nu trebuie confundat cu generalul Benedict Arnold care a luptat în timpul Revoluţiei americane), ignorând sau evitând să recunoască faptul că primele hărţi ale oraşului menţionau existenţa turnului cu mult timp înainte ca Arnold să fi fost împroprietărit cu acest domeniu.
Prima hartă pe care apare menţionat turnul a fost desenată în urma expediţiei conduse de Verrazano, care face în dreptul lui menţiunea „Vila Normandă", datând-o astfel cu certitudine înaintea perioadei în care s-a declanşat Revoluţia americană, un fapt evident care pare însă să le scape tuturor celor care refuză să recunoască că Lumea Nouă a avut şi alţi vizitatori înaintea celor recunoscuţi oficial, însemnările lui Verrazano fac referire la faptul că locuitorii pe care i-a găsit în această regiune erau „mai degrabă bălai", prin comparaţie cu ceilalţi nativi din Noua Anglie. Să fi fost vorba de o aşezare pe care au părăsit-o vizitatorii europeni, dar care a continuat să fie populată de urmaşii lor rezultaţi din căsătoriile mixte cu nord-americani? Conform unei alte teorii pe care am descoperit-o în cursul cercetărilor mele, se pare că el a fost construit de păgâni veniţi din nordul Europei, care calculau trecerea timpului cu ajutorul unei construcţii circulare şi unei serii de opt arce de boltă. Construcţia era prevăzută cu platforme construite special pentru a menţine aprinse torţele pe timp de noapte, iar de la nivelul acestor platforme aşezate la o anumită înălţime de la sol, se putea

calcula poziţia lunii şi a stelelor. Construcţia putea la fel de bine să fi servit drept calendar al solstiţiilor şi eclipselor, poate un alt soi de Stonehenge în Rhode Island.
Andrew Sinclair susţine că ar fi vorba de confirmarea existenţei unei a doua aşezări Sinclair în Lumea Nouă. Stilul construcţiei este asemănător bisericilor circulare ale Cavalerilor Templieri, care au toate această formă şi sunt prevăzute cu opt arce de boltă. Bisericile construite în acest stil sunt extrem de rare, singura de acest gen care s-a păstrat în Scoţia fiind construită în Insulele Orkney, pe domeniul lui Henry Sinclair. Familia Sinclair a acţionat ca protectoare a francmasoneriei scoţiene, una din formele în care au continuat să existe Templierii proscrişi. Hjalmar Holand a ajuns la o concluzie asemănătoare, deşi controversa, cu treizeci de ani înainte de publicarea lucrării lui Sinclair. Conform teoriei sale, turnul ar fi avut drept model un „baptisteriu" din secolul întâi, construit de discipolii lui Isus Hristos. Perioada baptisteriilor s-a sfîrşit, însă, imediat după încheierea cruciadelor, perioadă în care cavalerii au adus cu ei din Ţara Sfântă modelul acestei construcţii sacre după care au fost ridicate în Europa o serie de baptisterii de acest gen. Dacă acest aspect sugerează faptul că fie expediţia condusă de Sinclair, fie o altă expediţie normandă se putea inspira din acest model pentru construirea turnului, Holand descoperă că ordinul monastic cistercian se află la originea acestei construcţii. Acest ordin de călugări a avut, de altfel, un rol hotărâtor atât în pornirea cruciadelor, cât şi în înfiinţarea Ordinului Templier. Informaţiile sale înclină balanţa în favoarea ipotezei conform căreia construcţia a fost începută pe vremea lui Sinclair. Templierii făceau parte dintr-un ordin format din militari care, asemenea călugărilor, făcuseră jurământ de castitate şi de sărăcie. Acest ordin fondat în secolul al XH-lea a acumulat putere şi bogăţie în decurs de numai două sute de ani şi, asemenea ordinului cistercian înfiinţat de Sfântul Bernard, era format din constructori. Peisajul Europei este marcat de poduri şi de catedrale care datează din această perioadă. După toate probabilităţile, baza de operaţii a lui Sinclair din

America de Nord era Noua Scoţie. Este foarte probabil că Sinclair a adus cu el în America nu mai puţin de trei sute de oameni. După cum menţionam anterior, flota sa era mai mare decât cea a regelui scandinav al Norvegiei. De asemenea, este posibil ca Sinclair să fi întreprins mai mult de o călătorie în America. Rămâne totuşi necunoscută perioada pe care şi-a petrecut-o în Lumea Nouă. Un alt lucru care nu se cunoaşte cu certitudine este anul morţii sale. Părintele Hay, vechi genealogist scoţian, a cărui propensiune pentru biografii pripite este binecunoscută, susţine că Henry ar fi murit în anul 1400, în cursul unui atac al englezilor. Alt biograf, pe nume Raphael Holinshed, susţine că atacul respectiv soldat cu multe morţi a avut loc în anul 1404. Un biograf mai apropiat de zilele noastre, care a scris despre Sinclair şi despre călătoriile sale pe mare, şi anume Frederick Pohl, susţine că există suficiente documente care să acopere toate aspectele vieţii lui Sinclair, cu excepţia perioadei cuprinse între anii 1400 şi 1404, deşi el însuşi consideră că Sinclair a stat în America de Nord până în anul 1400, după care a revenit în Scoţia şi a murit ucis într-un raid care s-a petrecut în acelaşi an.
De asemenea, există dovezi directe conform cărora, în anul 1400, Antonio Zeno dorea să se întoarcă acasă, dar că nu a primit de la patronul său permisiunea de a pleca, după cum rezultă din scrisorile pe care le-a trimis la Veneţia, în cele din urmă, în anul 1404, el a efectuat călătoria până la Veneţia, ceea ce ar putea constitui dovada că dacă Sinclair a murit în acel an, atunci moartea lui l-a eliberat de orice obligaţii. Este la fel de posibil ca Henry Sinclair să se fi întors acasă în anul 1400, să fi făcut apoi o a doua călătorie până în Lumea Nouă şi să fi revenit în Scoţia în anul 1404, pentru a-şi găsi acolo moartea. Indiferent care ar fi adevăratul scenariu, el nu avea timp şi nici motivaţia necesară pentru a face prea multă vâlvă în jurul călătoriilor sale ci, după cum vom constata în continuare, era extrem de motivat să păstreze secretul în familie. În anul 1558, un urmaş al lui Antonio Zeno a refăcut vechile hărţi şi scrisorile trimise din călătoriile sale şi le-a organizat în forma unei naraţiuni. Este un fapt binecunoscut

că, în epoca respectivă, hărţile şi desenele erau publicate numai de marii maeştri cartografi. Numai că în epoca noastră, asupra expediţiilor s-a aruncat un văl de scepticism. Iar motivul principal care stârneşte îndoiala este o insulă care a dispărut între timp.

Problema Icaria

Unul din cei mai statornici critici ai expediţiei Sinclair-Zeno este Samuel Eliot Morison, iar atitudinea sa critică vizează în special ceea ce el însuşi numeşte cu cinism „insulele zburătoare". Erorile şi inadvertenţele legate de identificarea insulelor Frisland şi Fer ar putea fi rezultatul traducerii imprecise sau, pur şi simplu, al ortografierii greşite, în schimb, povestea legată de Icaria şi de regele ei l-a determinat pe Morison să eticheteze hărţile desenate de Zeno, dar şi întreaga expediţie, drept un fals grosolan. Şi mai grav este faptul că el nu le acordă nici o şansă viitorilor exploratori care s-au folosit de harta lui Zeno. Presupunând că expediţia lui Zeno este autentică şi că istoria ei a fost consemnată corect, atunci să vedem ce s-a întâmplat cu Icaria.

După o descoperire uluitoare, Arlington Mallery şi alţi câţiva cartografi moderni au reuşit să demonstreze că harta lui Zeno este corectă. Între Groenlanda şi Islanda a existat o insulă care a dispărut între timp. Aşa-numitele insule zburătoare mai sunt cunoscute sub denumirea de Stâncile lui Gunnbiorn şi adevărul este că ele nu au zburat nicăieri. Au fost astfel denumite după numele negustorului scandinav Gunnbiorn a cărui corabie s-a abătut de la cursul ei obişnuit în anul 920 şi a fost astfel împinsă spre ţărmul Groenlandei. Gunnbiorn pare a fi cel care a descoperit Groenlanda, iar descrierea sa l-a convins pe Eric cel Roşu să ridice o aşezare în acest ţinut neprimitor. Insulele pe care le-a descoperit în largul coastei răsăritene au primit numele său. Existenţa lor nu poate fi pusă la îndoială, într-adevăr, atlasul „Descrierea Groenlandei", care datează din anul 1873, conţine o prezentare a marii insule şi a insulelor din jur, aceleaşi fiind prezente şi pe hărţile Oficiului Hidrografic al Statelor Unite. Singura problemă este că ele s-au scufundat între timp pe

fundul oceanului. În prezent, ele formează un platou subacvatic care a rezultat în urma scufundării platformei oceanice.
în anul 1456, cea mai mare parte a insulei principale a Stâncii era scufundată sub ape, deşi insulele mai mici sunt încă menţionate pe hărţile maritime până la anul 1600. în anul 1456, insula principală avea o lungime de şaizeci şi cinci de mile şi o lăţime de douăzeci şi cinci de mile, fiind cunoscută sub denumirea de Gombar Skaare. Herbert Hobbs a intrat în polemica stârnită în jurul expediţiei conduse de Sinclair şi de Zeno, în urma cercetărilor sale riguroase pe care le-a întreprins pe coasta Groenlandei. Pe vremea când era profesor de geologie la Universitatea din Michigan, el a fost însărcinat să preia conducerea expediţiei în Groenlanda organizate de universitate. Până în anul 1936, a îndeplinit funcţia de preşedinte al comisiei International Glacier Commission. Din primul moment în care a văzut harta desenată de Zeno, a fost convins că reprezenta descrierea precisă a liniei de coastă a Groenlandei. Singura inadvertenţă prezentă pe hartă a apărut la suprapunerea liniilor de latitudine şi de longitudine. „Axa lungă a insulei părea uşor rotită în sensul acelor de ceasornic cu aproximativ jumătate de unghi drept." Totuşi, aceste linii nu au fost trasate de Zeno însuşi pe harta originară, ci ele au fost adăugate ulterior de o rudă de-a sa. în lucrarea sa intitulată „Hărţi ale vechilor regi ai mărilor" *(Maps of the Ancient Şea Kings),* autorul Charles Hapgood adoptă o poziţie de apărare a lucrării originare a fratelui lui Zeno, avansând concluzia că acel membru al familiei Zeno care s-a îngrijit de publicarea hărţii şi a textului narativ în anul 1558 este probabil vinovat de această eroare. Exploratorul de bibliotecă care era tânărul Zeno, este cel care a plasat în mod incorect liniile de latitudine şi de longitudine pe harta desenată de înaintaşii lui.
Căpitanul Arlington Mallery, de profesie navigator şi inginer, a făcut un studiu comparativ al liniei de coastă a Islandei, analizând diferenţele care apar pe harta lui Zeno şi pe hărţile moderne. Munca sa de cercetare l-a condus spre

cartea intitulată „Inundaţii" *(Floods and Immdations),* scrisă de Cornelius Worfordîn anul 1879, şi la un studiu despre activitatea vulcanilor din Islanda, scrisă de T. Thoroldson. Aceste studii şi alte referiri la Islanda luau în discuţie scufundarea „câtorva provincii" ale Islandei, fenomen produs după o perioadă de patruzeci de ani de „explozii vulcanice catastrofale", care s-au petrecut între anii 1340 şi 1380 şi ale căror urmări sunt resimţite şi astăzi, în lucrarea sa intitulată „Redescoperirea Americii pierdute" *(Rediscovery of Lost America),* scrisă în colaborare cu Mary Robert Harrison, el avansează următoarea concluzie:
Oamenii de ştiinţă sunt frustraţi mai ales din pricină că nu ţin cont de schimbările extraordinare ale formelor de relief din regiunea în care se află situate Groenlanda şi Islanda, şi care se datorează unor fenomene naturale. Ignorând fenomenul de scufundare a pământului şi de formare a unor platforme submarine ca urmare a alunecării pământului în mare, împins sub greutatea calotei glaciare, ei nu au înţeles că unele dintre jaloanele itinerariului pe care l-au străbătut vikingii pur şi simplu au dispărut, înghiţite de gheaţă şi de ape".
Mallery şi Hobbs nu au fost singurii care au demonstrat, invocând documente istorice, activitatea vulcanică agitată de pe fundul Oceanului Atlantic. Istoria a consemnat cutremurul devastator care s-a produs în secolul al XVIII-lea care a ras practic de pe faţa pământului oraşul Lisabona din Portugalia. În decurs de numai şase minute şaizeci de mii de suflete şi-au găsit moartea, iar portul Lisabona s-a scufundat cu o sută optzeci şi doi de metri sub nivelul oceanului. În anul 1811, în mijlocul arhipelagului Azore, s-a ridicat din mare o uriaşă insulă vulcanică. Numită Sabrina, insula a fost trecută pe hărţi, pentru a fi ulterior revendicată de mare. în anul 1963, în largul coastei Islandei, lava vulcanică a format o insulă. Denumită după vechiul zeu scandinav al focului, această insulă nu a „zburat", ci, conform rapoartelor, s-a extins cu incredibila viteză de un acru pe zi. Există nenumărate exemple de porturi, oraşe de coastă şi insule care au fost înghiţite de ape în urma activităţii vulcanice de pe fundul

ocenaului, din Martinica şi până în Marea Mediterană. Credibilitatea hărţilor trasate de Zeno şi a expediţiei organizate de el a fost contestată cu mult înainte ca cercetătorii şi cartografii moderni să fi început activitatea de cercetare. Morison l-a învinuit pe Zeno de erorile prezente pe hărţile întocmite de el, deşi ele fuseseră comise de Mercator şi de Ortelius, care au elaborat hărţi în secolul al XVI-lea pornind de la cele ale lui Zeno, dar şi pe concluziile discutabile la care a ajuns Frobisher în urma expediţiei din anul 1576, când avea asupra sa una din hărţile lui Zeno. Frobisher a atins coasta răsăriteană a Groenlandei şi a decis că ajunsese în Frisland. Cui să îi fi aparţinut atunci eroarea? Când Frobisher se afla la şaisprezece zile de mers de Shetland, el a confundat o insuliţă aflată în largul Insulei Baffin cu Labradorul, iar atunci nu a fost indus în eroare de nici unul din cei doi Zeno. A continuat apoi să navigheze spre nord, unde a confundat caiacele inuiţilor cu foci, numindu-i ulterior tartari. Nereuşind să descopere ruta maritimă până în Cathay, el s-a întors acasă aducând pirite de fier despre care era convins că sunt aur şi un inuit care avea să moară mai târziu de pneumonie, încăpăţânarea cu care Morison i-a atribuit lui Zeno toate erorile comise de Frobisher pare cel puţin superfluă şi este, cu siguranţă, deplasată. Exploratorul John Davis, care şi-a dat numele Strâmtorii Davis, nu a recunoscut în anul 1586, un anumit fiord din Insula Baffin, considerând că este vorba de Groenlanda. Din nou, Morison i-a acuzat pe cartografii care s-au inspirat mai târziu după harta lui Zeno. Cu toate acestea, cartograful francez Alexandre Lapie a desenat o strâmtoare destul de mare care taie sudul Groenlandei, pe o hartă care datează din anul 1841. Lapie nu se inspirase după nici o hartă întocmită de Zeno. Scrisorile trimise de Antonio Zeno fratelui său aflat la Veneţia vorbeau despre scufundarea Icariei şi despre oamenii pe care îi întâlnise pe insulă. Fiindcă această insulă nu mai există în prezent, Morison atribuie întregii expediţii calificativul de fals. Din dovezile citate de autori moderni, printre care îi amintim pe Hapgood şi pe Mallery, care au stabilit că Gombar Skaare era o întindere imensă de

pământ situată în larg, pe locul pe care a plasat-o iniţial Zeno, se poate deduce că insula respectivă era Icaria. La rândul său, Brendan furnizează o descriere a Icariei şi recunoaşte chiar faptul că expediţia călugărilor creştini irlandezi, care au fugit de pe insula mare mânaţi de dubla dorinţă

de a-şi practica în tihnă credinţa şi de a nu cădea în mâinile piraţilor şi ale vikingilor care pustiiau aşezările de pe coastă, nu a fost prima de acest gen.
Cel mai recent biograf al lui Sinclair şi al călătoriilor sale americane este un urmaş îndepărtat al acestuia, pe nume Andrew Sinclair. Pentru acest istoric modern, istoria expediţiei este interesantă dintr-o perspectivă personală, el reuşind să contribuie prin numeroase informaţii la cunoştinţele de care dispunem în prezent despre clanul scoţian Sinclair. Şi el a avut probleme în identificarea Icariei a cărei existenţă o desprinde din context, încercând să furnizeze o explicaţie independentă: expediţia a făcut probabil o escală în Kerry sau Saint Kilda şi, în mod inexplicabil, scrisorile lui Zeno au fost trimise într-o ordine arbitrară. Rămâne, totuşi, o problemă deschisă, şi anume nici Kerry, nici Saint Kilda nu corespund descrierii fizice a „Icariei" sau descrierii străinilor naturalizaţi pe această insulă izolată.
Morison respinge ideea că o „insulă zburătoare" putea fi condusă de un „rege". Pe de altă parte, Zeno îi atribuise deja lui Sinclair titlul de „principe", iar adminţând că este vorba de o confuzie stilistică, faptul de a-i conferi în mod eronat unui conducător spiritual sau religios rolul de „rege" nu este de natură să discrediteze o întreagă expediţie. Textele scrise de Zeno pomenesc despre imensele bancuri de nisip care ameninţau corabia în timp ce se îndepărta de Icaria. Numai că în apropiere de Kerry nu există bancuri care să pună în pericol viaţa navigatorilor. Cum Gombar Skaare era insula principală a acestui arhipelag care avea să se scufunde, nu ar fi deloc surprinzător să aflăm că insulele erau legate de bancuri periculoase, iar descrierea lor nu face decât să

acorde şi mai mare credibilitate filmului călătoriei. Locuitorii de pe Gombar Skaare (ICaria) au părăsit în cele din urmă avanpostul lor izolat, însă nu au fost ultimii locuitori ai Stâncii lui Gunnbiorn. Mallery notează următoarele: „în anul 1476, Didrik Pining a fost trimis de regele Norvegiei să pună capăt incursiunilor piratereşti din apele Groenlandei, şi şi-a ridicat tabăra pe această insulă muntoasă pe care a numit-o Hvitserk". Mai târziu, Pining însuşi avea să devină pirat. Hărţile Amsterdam continuă să marcheze insulele până în anul 1600, iar Oficiul pentru Hidrografic al Statelor Unite, includ, în anul 1932, Gombar Skaare pe hărţile sale, cu menţiunea că se afla la 120 de yarzi sub nivelul mării. Istoricii care abordează dintr-o perspectivă critică expediţia lui Sinclair susţin că sunt necesare dovezi mai numeroase şi mult mai serioase decât scrisorile şi hărţile trimise acasă de Antonio Zeno. Ei pun sub semnul îndoielii motivul pentru care descoperirea lor nu a provocat o undă de şoc în Europa, de vreme ce, un secol mai târziu, călătoria lui Columb avea să marcheze începutul unei perioade de căutări febrile printre aventurierii spanioli în goană după aur şi glorie. Există câteva răspunsuri la aceste întrebări. Primul motiv este că expediţia nu a fost una „comandată". Ea nu a fost susţinută financiar nici de Coroana spaniolă, nici de curtea franceză şi de nici o altă Casă europeană. Expediţia lui Sinclair s-a produs pentru simplu motiv că Henry Sinclair însuşi avea suficiente resurse încât să o poată organiza. Cel de-al doilea motiv este că aceste teritorii erau cunoscute de aproape patru secole navigatorilor scandinavi. Ei nu porniseră în căutarea „rutei maritime către Cathay" şi nici nu aveau vreun interes să descopere aurul şi argintul pe care îl căutau spaniolii. Pentru ei, era vorba de descoperirea unor teritorii noi, probabil cu ape bogate în peşte şi cu mari întinderi de teren împădurite, însă amplasate mult prea departe spre nord pentru ca pământul să fie fertil pentru agricultură. Navigatorii irlandezi şi scandinavi ştiau că dincolo de insulele apusene se întinde Groenlanda şi că mai departe, înspre apus, se afla un teritoriu asemănător. Ţinuturile acestea îndepărtate prezentau câteva calităţi

certe, însă ele nu erau de natură să provoace un val masiv de migraţie a populaţiei în căutare de pământ fertil sau de zăcăminte de aur. în loc să înflăcăreze imaginaţia spaniolilor avizi de bogăţie, scoţienii dârzi şi neînduplecaţi au preferat să păstreze pentru ei acest secret. Un al treilea motiv este acela că, la momentul în care Henry a revenit în Scoţia din Lumea Nouă, tiparniţa nu fusese încă inventată, însă, cel mai important motiv dintre toate rămâne acela că Henry Sinclair dorea să păstreze secretul asupra descoperirii pe care o făcuse. Pentru Henry Sinclair şi familia sa, teritoriul aflat la o depărtare atât de mare de regele englez şi de Biserica de la Roma oferea un refugiu nepreţuit. Aşa încât, este de înţeles de ce a preferat să păstreze secretul.

Dovezi în America de Nord

în Noua Scoţie, au fost descoperite dovezi de altă natură. Populaţia băştinaşă pe care a întâlnit-o Sinclair făcea parte din triburile micmac. Legendele poporului micmac vorbesc despre „Marele Prinţ" care a venit cu oamenii săi „călărind pe balene". Acest prinţ a rămas să trăiască alături de ei timp de o jumătate de an, după care a plecat. Conform legendelor, el se pare că a revenit pentru a doua oară în ţinutul pe care îl ocupau. Folclorul micmac susţine că el trăia într-o colibă *wigwam*,* căreia îi spunea „Iarnă". Termenul de *wigwam* este unul din cuvintele cu semnificaţia cea mai importantă pentru istoria precolumbiană din regiunea Atlanticului de Nord. Dacă ne putem lesne închipui şi acceptăm că vechii navigatori scoţieni şi irlandezi, ba poate chiar saxonii, erau capabili să traverseze întinderi mari de ape la bordul unor ambarcaţiuni uşoare, construite din piei de animale, atunci le putem uşor atribui şi indigenilor nord-americani aceeaşi virtute. Este foarte posibil ca popoarele inuit, pictish şi micmac şi o întreagă cohortă de alte popoare amerindiene ale căror nume rămân necunoscute, şi care ocupau teritoriile nordice, să fi avut cunoştinţele necesare de navigaţie, călătorind atât spre răsărit, cât şi spre apus, cu mult înainte de Columb, Leif Ericsson sau chiar Brendan. Iar termenul *wigwam* poate constitui una dintre dovezile în acest sens. Băştinaşii inuit din Groenlanda subpolară îşi construiau

locuinţe subterane, ca metodă de apărare împotriva climei aspre. Picţii, „triburile" pe care le-au descoperit romanii în nordul Scoţiei, procedau în acelaşi fel. Poporul inuit numea aceste locuinţe *gammes;* picţii, care au folosit ulterior aceste structuri din pământ numai ca loc de depozitare, le numeau *weems* (sinonim cu „mic"). Din cele două cuvinte, putem deduce substantivul „wigwam" sau „case mici". Triburile de amerindieni din nordul îngheţat îşi construiau locuinţele în mod asemănător şi nu utilizau corturile ca locuinţă permanentă. Ambii termeni şi-au croit drum în limba engleză, fiind preluaţi sub forma „wigwam". Triburile de amerindieni şi vecinii lor inuit probabil că stabiliseră contacte permanente, inuiţii fiind probabil veriga de legătură dintre micmac şi picţi, fiindcă ei ocupau teritoriul dintre cele două grupuri etnice.
Picţii şi populaţia inuit aveau un termen comun pentru unealta cu „lamă *uld"* - un soi de cuţit de piatră - ambele populaţii ştiind să construiască ambarcaţiuni realizate din diverse materiale. Ambarcaţiunile din piei de animale erau folosite încă din perioada preistorică şi continuau să fie folosite în cursul secolului al XlV-lea. Ca parte a moştenirii Orkney, membrii clanului Gunn probabil că erau familiarizaţi cu vânătoarea de balene (orca), îndeletnicire cu care se ocupau brăzdând marea în lung şi-n lat în aceste ambarcaţiuni uşoare. Aceşti „porci ai mărilor", cum erau supranumite balenele, ca şi ceilalţi „porci ai mărilor", care erau delfinii, au împrumutat Insulelor Orkney denumirea pe care au primit-o în Antichitate. Probabil că nu se va şti niciodată cu exactitate perioada în care picţii, marinarii din Insulele Orkney, celţii şi scandinavii care le-au precedat vikingilor au început să lanseze pe oglinda îngheţată a Atlanticului de Nord ambarcaţiunile lor fragile. Este însă aproape cert că abilitatea lor de navigatori le-a deschis căile de comunicare şi de negoţ cu alte populaţii, cu mult înainte ca istoricii să consemneze existenţa relaţiilor comerciale. De asemenea, istoria consemnează că stăpânitorii Insulelor Orkney, regii mărilor din insulele apusene şi nordice, foloseau, încă din cele mai vechi timpuri, luntri din nuiele

împletite, apoi ambarcaţiuni acoperite cu piei de animale şi, mult mai târziu, corăbii cu carena din lemn, conduse de şaisprezece vâslaşi. Este foarte probabil ca pescarii din Orkney să fi ajuns în America, fie pentru că aşa şi-au propus, fie din întâmplare, purtaţi de furtunile care i-au deviat de la curs.
Mai există însă şi alte puncte de contact. Limbile vorbite de celţi, normanzi şi nord-americani au câteva cuvinte în comun. Una din cele mai interesante similitudini lingvistice dintre limba celtică şi limbile vorbite de amerindieni sugerează existenţa comunicării timpurii între aceste popoare. Termenul la care ne referim este *mac.* Tribul micmac aşezat în Noua Scoţie avea obiceiuri matriarhale comune cu picţii din Scoţia. Fiecare membru al tribului era un *maqq,* adică un „copil al tribului". Averea era trecută mai departe prin moştenire pe linie maternă. Cuvântul *maqq* a preluat sensul de „prieten", ca şi de „unul dintre noi". Şi la picţi, averea era transmisă copiilor pe linie maternă. Femeile aveau drepturi egale cu bărbaţii, iar în unele cazuri li se permitea să conducă. Pe ambele ţărmuri ale Oceanului Atlantic, obiceiul adopţiei, sau al creşterii şi educării copiilor altoni, era o prelungire a urmelor din societatea matriarhală. Fiii erau încredinţaţi lialeliu mamei spre educare. Pentru copii, tatăl biologic nu prezenta nici un fel de importanţă. Din Scoţia, cuvântul *mac* a ajuns în Irlanda sub forma *mc,* o dată cu stabilirea primelor triburi din scoţia. Acest prefix comun, cu sensul de „aparţinând" unui trib, unui clan, sau unei subdiviziuni mai mici, unei familii, a dobândit sensul de „copilul lui" când obiceiurile societăţii patriarhale şi practicile creştine din Imperiul Roman au pătruns în lumea celtică.
„Kin"*este o altă noţiune pe care popoarele celtice şi scandinave din Europa şi popoarele de amerindieni de pe coasta nord-estică a Americii de Nord o au în comun. Cuvântul *kin* face referire directă la o rudă şi semnifică apartenenţa unei persoane la un neam mai mare. O variantă a aceluiaşi termen suna aproape identic, deşi sensul ei este diferit, fiind acela de „cap", fie capul neamului respectiv, fie,

la modul literal, capul anatomic ataşat la gât. Un vechi obicei de război al popoarelor celtice şi scandinave era acela de a tăia capul duşmanului. Craniul inamicului era smuls şi transformat în vas de băut. Era dovada faptelor măreţe şi un motiv de mândrie, fiind considerat un adevărat trofeu de război, în sens spiritual, semnificaţia actului era aceea că învingătorul luase puterea celui învins. Tigva era utilizată în mod curent ca vas de băut sau vas de gătit.
Dacă puţini dintre noi au luat masa mâncând dintr-un craniu, sensul de vas de gătit al termenului a supravieţuit. În limba veche a normanzilor veniţi din Scandinavia, termenul utilizat pentru craniu şi vas de gătit era comun, adică *cârma,* iar echivalentul modern din limba engleză este *can"** , Un vas ceva mai mare decât acesta era folosit pentru gătit, dar şi în cursul ritualurilor religioase sau magice. Animalele sacrificate erau aşezate într-un vas mare care în normandă se numea *ketill,* iar în limba normandă sensul este de „cazan sacru". Creştinismul şi civilizaţia au intrat ceva mai târziu în contact cu europenii nordici mai primitivi şi au influenţat schimbarea denumirii acestui vas, ca şi destinaţia sa. *Ketill* a devenit *kettle* **, însă vasul nu mai servea la pregătirea fierturilor ritualice de ochi de salamandră, ci la banala preparare a mâncării.
Nu se ştie cu exactitate data la care au intrat pentru prima oară în contact indienii din America de Nord şi europenii celtici, însă indienii din Atlanticul de Nord foloseau cuvântul *kennaken* pentru oală, care, pe sol european, trebuie să fi avut sensul de „cazan mare". În celtica vorbită în Britania, cuvântul *kenn* (ortografiat *ceann* în Irlanda) avea sensul de „cap, căpetenie". După ce limbile celtice s-au desprins din trunchiul vechi comun, *penn* a împrumutat acelaşi sens în grupa P a vorbitorilor de limbă celtică (cei care folosesc sunetul consonantic „p"), fiind păstrat sub forma *kenn* în grupa Q a vorbitorilor de limba celtică (cei care folosesc sunetul consonantic „q"). Numele de familie al fostului preşedinte american John Kennedy are sensul literal de „cap urât". *Canmore* (întâlnit şi cu ortografia *Kenmore)* are sensul de „cap mare", fiind utilizat fie cu referire la un conducător,

fie în sens descriptiv.
Pelicanul, pasărea cu ciocul lung, a fost astfel numit de greci pentru capul său *(cari)* în formă de topor *(pele).* în sens literal, pelicanul este „cap de topor". În limba galeză, care face parte din grupa limbii celtice P, un exemplu de căpetenie *(penn),* care face referire la un personaj de vază, sau un conducător, s-a păstrat în cuvântul „Penndragon", care este numele tatălui regelui Artur. El este „mai-marele dragonilor sau balaurilor", sau „căpetenia dragonilor", termen având conotaţia de practicant al ritualurilor de magie. Marinarii care l-au însoţit pe Sir Francis Drake în cea mai celebră expediţie condusă de acesta sunt cei care, trecând pe lângă coasta Antarcticii, au dat numele bizarelor păsări pe care le vedeau pentru prima oară, aşezate pe sloiurile de gheaţă plutitoare. În lipsa unui termen mai bun, aceşti marinari adunaţi din Ţara Galilor şi din Cornwall au denumit pasărea cu cap *(penn)* alb *(qwynn* în velşă), adică „pinguin". Aceşti locuitori caraghioşi ai banchizelor îngheţate chiar au, la modul literal, capul alb.
În limba scoţiană, numele propriu MacCan a preluat sensul de „fiul căpeteniei" pe măsură ce rolul tatălui în cadrul familiei şi modul de organizare patriarhal au detronat cutumele străvechi ale picţilor. Numele propriu Duncan a ajuns să capete sensul de şef *(cari)* brun *(duri).* Ortografierea în limba celtă a acestui apelativ este *Dunnacaidh,* astfel încât este de presupus că toţi

.... |.iiiif(iiiiiiiiirl..|r l >iiiu .tiu i ....l. .n'iulen|.i ai căpeteniei oiiî'jiuireu pirle-n mi'liisn l.i rulo.ii. În .unii 1543, când Cartier a întâlnit pentru prima o;u:i nînriiiitlu-iii de ;i lungul estuarului fluviului Sfântul Laurcnţiu, el n Io . |>n rulai unui personaj pe nume Donnacana. Acest individ ivei i<>lul de „mai-mare al tuturor căpeteniilor". Se poate crede ea asemănarea dintre *Doonacaidh* şi *Donmwann* tslc pură coincidenţă, însă el este unul din numeroasele cuvinte pe care le au în comun, cu sens similar sau cu sens idenlic, locuitorii de pe ambele ţărmuri ale Atlanticului.
Când europenii cu piele albă au ajuns în ţinutul de peste ocean, probabil că valtrapurile şi gătelile civilizaţiei lor superioare i-au

orbit pe cei din triburile micmac. După ce aflase de la pescarul întâlnit în Insulele Faeroerne că băştinaşii amerindieni îi cruţaseră viaţa fiindcă le arătase cum să arunce năvodul în larg, Sinclair luase obiceiul să le aducă în dar diverse flecuşteţe şi obiecte de podoabă neînsemnate, aşa cum au învăţat să facă şi exploratorii care au venit după el. Podoabele civilizaţiei superioare erau privite cu mare respect. După cum aminteam anterior, în mitologia poporului micmac exista o legendă despre un prinţ care venise de departe călărind pe balene. El a adus cu sine mulţi oameni şi i-a învăţat să arunce năvodul. Prinţul le-a mai dat un instrument vrăjit care cânta, probabil un flaut. Şi le-a mai arătat „sabia sa cu tăiş ascuţit".

Silas Tertius Rand, misionar pasionat de studierea limbilor străine, a trăit în mijlocul poporului micmac la jumătatea anilor 1800. Pe lângă engleză, care era limba sa maternă, el vorbea greaca, latina şi ebraica, iar, în cele din urmă a reuşit să înveţe şi idiomurile vorbite de amerindienii din triburile micmac, mohawk şi maliseet. Lui i se datorează înregistrarea celor mai multe aspecte lingvistice cunoscute despre limba vorbită de populaţia micmac. Tot el este cel care a asigurat traducerea numelui prinţului care a făcut cunoscută civilizaţia europeană populaţiei micmac, iar acesta este „Glooskap". Frederick Pohl îl identifică pe Glooskap în persoana lui Sinclair şi subliniază faptul că din însemnările lui Rand rezultă că toate cântecele populaţiei micmac semănau extrem de mult cu cântecele marinăreşti scoţiene.

Glooskap are sensul strict de „înşelător, seducător", însă reprezenta, în realitate, titulatura care simboliza respectul pentru popoarele din regiunea Atlanticul de Nord, de pe ambele ţărmuri ale oceanului. Zeul scandinav Loki era zeul înşelăciunilor care, asemenea zeului grec Prometeu, a furat focul zeilor pentru a-l duce muritorilor. Această legendă legată de furtul focului este prezentă în multe civilizaţii protoistorice şi indică existenţa relaţiilor dintre popoarele aflate încă în epoca de piatră şi popoarele cu civilizaţie avansată. Când oamenii primitivi aprindeau un foc, ei vegheau să rămână aprins cât mai mult posibil, deoarece nu ştiau dacă vor mai reuşi să aprindă altul. Poporul micmac îl considera pe Sinclair un „risipitor", fiindcă el stingea focul peste noapte.

Conform mărturiile rămase de la triburile micmac, Glooskap a ridicat un oraş, iar Sinclair îi împărtăşise lui Zeno intenţia sa de a construi unul. Această aşezare poate coincide cu locul pe care populaţiile micmac îl numeau Piktook, în prezent Pictou. Acesta era centrul de adunare al poporului micmac, iar când europenii au venit să se stabilească aici, el a devenit şi centrul lor. încă de la prima lor întâlnire, Sinclair a fost primit ca o adevărată căpetenie de populaţia băştinaşă. Legenda îi atribuie calităţi de zeu, însă povestiri mult mai lumeşti vorbesc despre căpetenia care mânca, bea şi dormea împreună cu prietenii săi micmac. El i-a învăţat jocuri foarte asemănătoare celor ale copiilor scoţieni din zilele noastre. De asemenea, el i-a mai învăţat cuvinte noi şi a învăţat câteva cuvinte de la aceştia.
Iar din tabăra ridicată la Piktook, el a pornit în expediţii de explorare. Călătoriile pe care le-a întreprins, aşa cum au fost consemnate de populaţia micmac, încep în regiunea bazinului Minas, apoi continuă, traversând un punct îngust situat în Golful Fundy, pentru a se îndrepta spre apus, către Cape d'Or. în această regiune, în micul port din actualul Golf Advocate, este posibil ca Sinclair să fi construit alte corăbii, cu intenţia de a le înlocui pe cele cu care se întorsese Zeno în Europa, în anul 1957, Pohl a cercetat amănunţit zona încercând să descopere indicii relevante, pentru a descoperi că cea mai mare parte a regiunii fusese minată şi răscolită de buldozere pentru construirea de şosele şi autostrăzi.
Conform folclorului micmac, Sinclair-Glooskap a părăsit şi acest promontoriu şi s-a îndreptat spre apus, avansând către ocean. Dacă adevăratul Sinclair a navigat spre apus plecând din acest punct, atunci el ar fi trebuit
sfl rt|iiHKfl i« Ntnv Mnmr;\vi« l , ihn ;.laiul Maine, şi mai departe m Miissadnisolls şi Klimli- Isliuid. Din Rhode Island sau Massachusett şi curenţii oceanici ar fi trebuit să îl împingă înapoi în Noua Scoţie, iar, ulterior, aceiaşi curenţi trebuie să îl fi împins peste Atlantic şi înapoi acasă, în Scoţia. Cu cât a zăbovit mai mult Sinclair în Atlanticul de Nord, cu atât este mai plauzibil că oamenii lui s-au însoţit cu femei din triburile indigene pe care le-au vizitat. Copiii născuţi din

uniri de acest fel trebuie să fi fost iubiţi şi cinstiţi dacă primul contact dintre europeni şi nord-americani a fost prietenos. Populaţia micmac ţine de tribul wabanaki. La rândul lor, wabanaki este o ramură a grupului etnic algonquin, care este mai degrabă o confederaţie lingvistică, decât o alianţă tribală. *Wabanaki* are sensul de „oamenii răsăritului", unde cuvântul *răsărit* sau est face trimitere la locul din care răsare soarele în fiecare dimineaţă. Un alt trib strâns înrudit cu aceştia este wampanoag, numele tribului având conotaţia exactă de „poporul alb". A fi urmaşul omului alb care venise de peste ocean în lumea lor probabil era o mare onoare, iar un individ aparţinând tribului „poporului alb" trebuie să fi fost parţial de origine europeană. Prezenţa „scheletului în armură" de la Fali River, Massachusetts, constituie probabil un indiciu al faptului că unul din soldaţii lui Sinclair a rămas în tribul „poporului alb" şi s-a căsătorit cu o fată a din tribul lor.

În galeză, cuvântul care desemnează femeie este *ban,* iar în anumite dialecte ale limbii vorbite de algonquin, termenul pentru femeie este *bhanem.* Este interesant de notat faptul că un soi de pâine coaptă pe vatră era numită *bannock* atât de scoţieni, cât şi de ramura abenaki a tribului micmac. Femeile din tribul algonquin foloseau un nume special pentru copiii care mai erau alăptaţi, şi anume *papoose* sau *papisse.* Termenul folosit pentru sân în engleza familiară este *pap,* iar sânul unei mame oferă hrană (pablum) copilului. Totuşi, poporul micmac nu îl considera pe Glooskap drept zeul lor suprem, acesta era Mn'tu, pronunţat şi adeseori ortografiat în forma *Manitou.* Navigatorii celţi şi-au adus cu ei zeii, cel mai important dintre ei fiind zeul mărilor, Mannana. Navigatorii celţi se ghidau după stele şi constelaţii, inclusiv după Ursa Mare, cunoscută şi sub denumirea de Marea Ursă. Silas Rand şi Cotton Maher au descoperit independent unul de celălalt că atât triburile de amerindieni micmac, cât şi cele natick (din Massachusetts) foloseau acelaşi cuvânt pentru a denumi această constelaţie. Calea Lactee cunoscută marinarilor europeni era denumită de micmac Calea Laptelui.

Chiar şi unele toponimice sunt similare. O cascadă sacră din Maine se numeşte Penobscot, iar tribul care a împrumutat această denumire şi-a numit satul *Pennacock,* având sensul de „din vale". Numele propriu Pennycock din engleză şi din scoţiană se referă în mod similar la oameni care locuiau „în vale". Desinenţele substantivale „oc", „ock" şi „ook" din dialectele amerindienilor au adeseori sensul de „deal" sau „loc". În Scoţia, deal este *uck* în dialectele din zona muntoasă şi *ook* în dialectele din zona sub-montană. În Irlanda, se folosesc substantivele *knock* şi *cnoc* cu sensul de „deal". În galeză, *Mor-riomach* are sensul de „din locurile adânci", în idiomul algonquin, râul din New Hampshire cunoscut sub denumirea indiană de Merrimack avea sensul de „loc în care se poate pescui la adâncime". Clanul scoţian Morrison continuă polemica legată de etimologia numelui lor de familie. Ambele tabere implicate în controversă acceptă că sensul este de „fii ai adâncurilor" şi ambele tabere au convenit că este vorba de oameni care au ajuns în Scoţia în urma unui naufragiu. Ei nu sunt însă de acord asupra locului din care provin strămoşii lor, adică dacă aceştia au venit pe mare din Irlanda sau din Scandinavia.
Râul din New Hampshire care s-a păstrat pe hărţi cu denumirea dată de indienii algonquin are o a doua denumire pentru locul în care apele ating adâncimea maximă, şi anume *Kaskaahadi,* sau „ape care curg lent", în galeză, *G-uisge-siadi* are acelaşi sens. Un alt râu din New Hampshire se numeşte Quechee, având, în limba indigenilor, sensul de „defileu, gâtlej", iar cuvântul este similar cu termenul galez *cuithe,* cu sensul de „gâtlej", în mod asemănător, râurile Piscataqua, Seminenal, Amoskeag şi Cabassauk, ca şi râuleţul Cohas, au semnificaţie înrudită în galeză.
Irochezii formau o puternică confederaţie de triburi şi ocupau zona situată la vest şi la sud de teritoriul indienilor algonquin. Să fi fost forma lor de organizare, care le-a şi asigurat puterea, rezultatul unor contacte timpurii cu acei primi vizitatori europeni, care au fost normanzii? După cum menţionam anterior, holurile lungi din locuinţele neînfricaţilor vikingi sunt similare locuinţelor de formă

alungită ale irochezilor, ceea ce îi şi distinge de restul triburilor indigene." Cuvântul irochezpentru „pietre" este *arictiUi,* care mai are şi sensul, în aceeaşi limbă, de „testicule". Şi scandinavii - normanzi au o singură denumire atât pentru pietre, cât şi pentru testicule, şi anume *eista.* Cuvântul nordic care desemnează verbul „a mânca" este *eta,* iar în irocheză este *aţe.* Cuvântul nordic pentru „gheaţă"* este *iss,* iar termenul irochez este *oise.* Termenul normand pentru „femeie" este *kvenna* (care avea să dea naştere ulterior cuvântului de conducător feminin, regină* *), cunoscut şi sub forma de *kona.* În limba irocheză, *wakonnyh, akonkwa* şi *iskwe* sunt cuvinte folosite pentru noţiunea de „femeie".
Multitudinea termenilor pe care îi au în comun popoarele de pe ambele ţărmuri ale Atlanticului constituie un indiciu important şi o confirmare a faptului că între cele două grupuri etnice despărţite de Atlantic au existat relaţii timpurii de comunicare. În ce măsură această comunicare este rezultatul interacţiunii cu navigatorii galezi, vikingii nordici sau scoţienii dârzi conduşi de Sinclair este mai puţin important decât faptul evident că această comunicare a existat. La fel de important este faptul că, foarte probabil, contactul dintre cele două grupuri etnice s-a menţinut relativ constant pentru o perioadă de aproximativ un mileniu înainte de Columb. încăpăţânarea cu care refuză să accepte unii că vânătorii de balene din Faeroerne, pescarii basci, agricultorii scandinavi şi călugării irlandezi au ajuns înaintea lui Columb pe ţărmul apusean al Oceanului Atlantic nu face decât să îi arunce în afara arenei istoriei. Este evident că navigatorii au traversat nordul oceanului Atlantic cu mult înainte de Columb, iar expediţia Sinclair-Zeno a fost doar una din numeroasele traversări precolumbiene ale Atlanticului. Ea constituie şi primul pas spre construirea Puţului pentru bani de pe Insula Stejarilor. Descendenţii neamului Sinclair aveau să se întoarcă aici în anii care au urmat. Nou-descoperita Arcadia avea o semnificaţie mult mai profundă pentru ei decât descoperirea unor teritorii noi. Ea a devenit un sanctuar şi o ascunzătoare pentru o familie care avea nevoie

de un refugiu de acest gen.

Capitolul 5 *DACĂ DOI DIN Ei Sunt MORŢI*

Există o zicală care spune că „trei oameni pot păstra un secret dacă doi din ei sunt morţi". Dacă Henry Sinclair a ştiut că descoperise o lume nouă, atunci, cu siguranţă, el a dorit să ţină pentru sine secretul existenţei acestei lumi. Şi a avut timp să transmită familiei sale secretul legat de descoperirea noului teritoriu înainte de a începe războiului dintre Scoţia şi Anglia în care şi-a pierdut viaţa „principele" Lumii Noi. El nu a mai avut însă ocazia să vadă dezvoltându-se aşezările sale din Lumea Nouă, fiindcă a murit apărându-şi fieful din nordul Scoţiei. Fiul său, Henry, al doilea conte de Orkney, era aghiotantul regelui Iacob I al Scoţiei. ' în timpul unei misiuni în Franţa, el a fost capturat pe mare şi aruncat în temniţă în Turnul Londrei. A fost eliberat mult mai târziu şi s-a retras pe domeniul său din Scoţia unde şi-a petrecut ultimii ani din viaţă alături de familie. Henry a avut însă timp să transmită secretul legat de Lumea Nouă fiului său William, nepotul primului conte, care a rămas unicul păstrător şi apărător al tezaurului sacru ce urma să ajungă în Insula Stejarilor.

La expediţia organizată în anul 1398 au mai participat două personaje de calibru greu: Sir James Gunn şi Antonio Zeno. Sir James Gunn a rămas în Lumea Nouă, îngropat într-un mormânt din Massachusetts şi a luat secretul cu el. Din echipajul cu care a plecat pe mare probabil că făceau parte marinari încercaţi, la fel de familiarizaţi cu drumurile transatlantice ca şi pescarii din Faeroerne, însă pentru nişte oameni de rând ca ei, probabil că singura bogăţie importantă a noului ţinut erau bancurile de peşti. Suntem încredinţaţi că pentru familia Zeno ţinuturile de la apus de Islanda nu prezentau o importanţă deosebită, fiindcă teritoriile noi nu erau la mare căutare în KM. Anul care a revenit la Veneţia Antonio Zeno a fost anul În care s-a stins epidemia de ciumă. Ciuma lovise Italia poate chiar mai crunt decât în Islanda, făcând numeroase victime şi decimând aproape două treimi din populaţie. Aşadar, teritoriile noi din ţinuturile îngheţate ale nordului îndepărtat nu aveau cine ştie ce

valoare. Antonio însuşi s-a stins din viaţă în anul 1405, la numai câteva luni după ce se întorsese acasă la Veneţia. Monografia familiei scrisă de Andrew Sinclair şi intitulată „Sabia şi Graalul" *(The Swordand the Grai f),* avansează teoria conform căreia expediţia Sinclair-Zeno a fost de la început şi până la sfârşit o „misiune secretă", deşi nici o dovadă istorică nu vine în sprijinul ipotezei sale. Expediţia a fost în primul rând o aventură în care s-au îmbarcat protagoniştii respectivi pentru senzaţiile tari şi posibilităţile pe care le oferea, adică pentru spiritul de aventură. Există dovezi indirecte referitoare La faptul că familiile se cunoşteau cu trei sute de ani înainte de organizarea expediţiei, adică din perioada când cruciaţii au plecat spre Ierusalim la bordul corăbiilor veneţiene, ceea ce înseamnă că istoriile celor două familii s-au intersectat în cursul mai multor evenimente.
Familia Zeno nu a făcut un secret din faptul că unul din membri ei a participat la expediţie, însă, pur şi simplu nu dorea să facă publicitate pe această temă, mai ales că existenţa acestor teritorii, deloc „noi", era deja cunoscută, în epoca în care a trăit Zeno, călătoriile în Islanda nu erau un lucru neobişnuit. După cum am putut constata anterior, Papa de la Roma îşi trimisese deja episcopii în Islanda şi în Groenlanda, iar Columb însuşi navigase până în Islanda în anul 1477. Iar, cu două mii de ani înainte de Zeno şi de Columb, întreprinzătorul navigator şi astronom grec Pithea navigase până la „Thule". Descoperirea expediţiei la care participase Zeno nu avea să fie considerată un fapt important decât mult mai târziu, când ţările europene au început să-şi dispute supremaţia asupra teritoriilor descoperite accidental într-o încercare de a găsi o rută comercială maritimă spre China. În perioada în care au ieşit la suprafaţă scrisorile şi hărţile lui Zeno, Lumea Veche începuse să-şi dispute teritoriile din Lumea Nouă.
în anul 1558, unul din urmaşii celor doi fraţi Zeno care navigaseră în expediţia organizată de Sinclair a compilat scrisorile pe care cei doi le trimiseseră acasă, scrisorile pe care Niccolo i le adresase lui Antonio rugându-l să vină în

Scoţia, ca şi scrisorile pe care cei doi fraţi le trimiseseră legendarului arlo la Veneţia. Persoana responsabilă de alcătuirea textului inspirat de scrisori este stră-stră-strănepotul celor doi fraţi, al cărui nume este tot Niccolo. în copilărie, tânărul Niccolo Zeno se jucase într-o zonă a palatului familiei Zeno în care erau depozitate diverse vechituri, când a dat întâmplător peste scrisori şi peste hărţi. Băieţelul în vârstă de cinci ani a distrus cea mai mare parte a lucrurilor pe care le descoperise. Abia mai târziu, aflând că tatăl său arătase scrisorile unei alte rude care intenţiona să le includă în cartea sa intitulată *Discendenza Patrizie,* şi-a dat seama ce prostie făcuse. Adult fiind, ceea ce mai păstrase din aceste scrisori i-a căzut din nou în mână şi le-a păstrat.
Scrisorile şi hărţile care i-au supravieţuit copilului Niccolo erau atât de degradate, încât Niccolo cel matur a fost obligat să le transcrie de mână. El şi-a adus contribuţia personală adaptând în limbajul zilei ceea ce nu înţelegea, rescriind ceea ce nu se putea traduce bine din limba veche de mai bine de un secol şi adăugând ceea ce a crezut de cuviinţă în locul detaliilor care lipseau. De asemenea, el a mai suprapus liniile de latitudine şi de longitudine peste cele trasate iniţial pe hartă. în acest context, nu este deloc surprinzător că o parte din informaţii aparent neimportante, dar şi unele toponimice şi antroponimice, au avut de suferit în cursul transcrierii textului. Urmarea este că nu vom şti niciodată cu certitudine cine este răspunzător de inadvertenţele care apar pe hărţi şi în manuscrise.
în schimb, este cert că, în anul 1558, pretenţiile de autenticitate a scrisorilor au stârnit controverse aprinse, mai cu seamă într-o epocă în care era tot mai important de^ ştiut cine debarcase primul într-un anumit punct geografic, înainte de începutul perioadei de colonizare, pretenţiile teritoriale contradictorii au generat polemici şi contestaţii neîntrerupte. Iar rezoluţia pontificală, care a tranşat litigiul stabilind „linia papală de demarcaţie" prin care lumea era în mod nedrept împărţită între Spania şi Portugalia, a reprezentat o soluţionare care a agravat şi mai mult starea

conflictuală. Curând, englezii, francezii şi suedezii au început să îşi facă auzite pretenţiile teritoriale, recurgând la forţă pentru a ocupa milă pătrată după milă pătrată din America de Nord, fie că aceasta era era aridă sau fertilă. Totuşi, imediat după stingerea epidemiei de ciumă întinderile vaste de pământ, solul fertil şi zăcămintele de aur şi argint prezente la tot pasul în teritoriul nord-american au stârnit interesul europenilor. Aceleaşi avanposturi îndepărtate din zona canadiană de răsărit care fuseseră abandonate cu un secol înainte au devenit pretextul şi motivul principal al încleştărilor pe viaţă şi pe moarte dintre naţiunile europene. Orice pretenţie venită din partea unui Giovanni-care-s-a-trezit-şi-el-acum era ridiculizată imediat şi etichetată drept o mistificare sau încercare mincinoasă de a-şi însuşi un pământ pe care nu avea nici un temei legitim să-l revendice. Iar cum minuscula cetate-stat a Veneţiei nu avea motive să ridice asemenea pretenţii, cartografii din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea au pus un accent mai mare pe călătoria lui Zeno decât istoricii din secolele al XlX-lea şi al XX-lea. Navigatorii şi cartografii au speculat momentul, urmarea fiind că în Europa au fost puse în circulaţie nenumărate exemplare ale acestor hărţi.
Gerardus Mercator - teoria proiecţiei lui Mercator este cunoscută oricărui student care studiază metodele moderne de cartografiere - a fost german şi şi-a latinizat numele conform modei răspândite printre erudiţii epocii. El a studiat ştiinţa cartografiei la universitate, însă şi-a transferat cunoştinţele ştiinţifice în arena comercială imediat după absolvire. S-a lansat în cariera comercială şi a vândut hărţi ale Ţării Sfinte tuturor celor care manifestau înclinaţii religioase. După ce a pus la punct noua tehnică ce îi poartă numele, folosită până în zilele noastre, el a refăcut harta lumii, apelând atât la geniul său ştiinţific, cât şi la talentul său comercial. A intitulat noul atlas geografic al lumii „Noua descriere îmbunătăţită a globului", inventând astfel primul slogan de marketing care avea să fie folosit de creatorii de mesaje publicitare patru secole mai târziu.
În atlasul său, Australia este prezentată ca un continent

uriaş, conturul ei fiind iniţial obţinut prin extrapolarea datelor pe care le conţineau hărţile trasate de greci în Antichitate. Ţinuturile situate în apropierea polilor sunt prezentate la dimensiuni mai mari decât în realitate, ceea ce ar fi putut încurca un navigator mai puţin *avizat.* Hărţile sale înfăţişează „Insula lui Brendan" şi „Brazilia" ca fiind situate în Atlanticul de Nord şi în linie directă spre vest faţă de Irlanda, în mod evident, cartografii epocii mai degrabă ar fi adăugat o insulă chiar, dacă ea nu exista în realitate, decât să omită una existentă. Abraham Ortelius, un prieten din Antwerp al lui Mercator, s-a inspirat după harta Zeno şi după alte surse din Antichitate pentru a-şi elabora hărţile. Lui Mercator şi lui Ortelius le revine meritul de a fi creat primul atlas al lumii.
Inadvertenţele care s-au strecurat în hărţile timpului, fie în harta originară a lui Zeno, fie în copiile realizate ulterior, nu discreditează expediţia lui Zeno în integralitatea ei, tot aşa cum faptul că exploratorul Cabot s-a înşelat confundând America de Nord cu Ciangu (Japonia) nu discreditează expediţia pe care a condus-o. O mare parte din informaţiile considerate eronate în epocă au fost între timp confirmate de specialiştii moderni, dintre care îi amintim doar pe Hapgood şi pe Mallery, în special în ceea ce priveşte conturul liniei de coastă a Groenlandei şi punctele de pe glob situate mult spre apus.
Familia Zeno a rămas în amintirea posterităţii atât pentru averea sa, cât şi pentru prestanţa remarcabilă şi de durată pe care a avut-o pentru istoria cetăţii-stat Veneţia, în cursul secolului al XVI-lea, Veneţia era probabil cel mai prosper oraş din lume, fiindcă negoţul cu Asia, de orice tip, era asigurat pe o rută care trecea prin Veneţia. Comerţul peste mări şi ţări a adus Veneţiei bogăţie, iar palatul familiei Zeno era centrul puterii din Veneţia. Povestea familiei Zeno începuse în negura istoriei europene, cu aproximativ o mie de ani mai devreme. Familia Zeno şi-a început ascensiunea istorică la Padova, devenind una din primele douăzeci şi patru de familii care au contribuit la ridicarea cetăţii Veneţia în veacul al VIII-lea. Familia Zeno era unul printre cei mai

mari proprietari de corăbii comerciale din Veneţia, care, în vremea respectivă, era centrul comerţului maritim. Corăbiile familiei Zeno navigau din oraşele portuare ale Europei până la Constantinopol, în Levant. Prelaţii Bisericii de la Roma şi regii catolici erau obligaţi să plătească familiei Zeno tributul cuvenit dacă doreau să se îmbarce pe corăbiile acestora şi să meargă la Constantinopol sau, mai departe, la Ierusalim. Familia Zeno dăduse un reprezentant în Consiliul celor Zece care condusese treburile cetăţii Veneţia încă din veacul al XlV-lea.

în două rânduri, familia Zeno reuşise să salveze cetatea, prima oară în anul 1253, când Renier Zeno a readus prosperitatea

lurilor sale diplomatice, luplfli- au meciul, iar supiemulia comercială a Veneţiei a fost restabilită. Flota sa a învins flota genovezăîn războiul comercial pentru cucerirea Levantului, victorie în urma căreia a fost recompensat cu titlul de doge. Dacă puterea dogelui Veneţiei ar putea fi comparată cu cea a primarului unui oraş important, se cuvine să accentuăm totuşi că Veneţia era un oraş foarte bogat şi că dogele avea puterea de a stabili regulile care guvernau comerţul mondial, beneficiind copios de pe urma lor. Când primul Zeno a salvat Veneţia, adevărata recompensă a fost bogăţia, el lăsând în urma sa o avere uriaşă.

Cel de-al doilea moment istoric în care un membru al familiei Zeno a salvat Veneţia a fost anul 1380. La momentul respectiv, Veneţia era în continuare cel mai puternic principat din Italia divizată, dar şi un nod comercial al lumii, şi asigura legătura între rutele comerciale care duceau spre răsărit şi spre apus. Orice transport spre un ţinut străin trecea în mod necesar prin Veneţia, iar cetatea percepea de la negustori o taxă care reprezenta uneori o treime din valoarea totală a mărfurilor. Acest monopol pe comerţul mondial a atras invidia altor state care trăiau în umbra Veneţiei. Doi din cei mai înverşunaţi inamici ai Veneţiei, Padova şi Genova, s-au aliat cu Ungaria împotriva Veneţiei. Prima confruntare a început sub auspicii nefericite pentru mica cetate, când flota genoveză a capturat şi ocupat

Chioggia, aflată în laguna Veneţiei, pregătindu-se să ocupe oraşul, în perioada respectivă, în Veneţia existau două flote importante. Flota aflată sub comanda lui Vittor Pisani, care a fost învinsă de genovezi, iar cealaltă era comandată de Carlo Zeno.

Când a izbucnit războiul dintre cele două cetăţi-stat, flota lui Zeno era plecată în Răsărit. Veneţia a trimis imediat soli pe urmele lui Zeno, cu misiunea de a-l înştiinţa despre flagelul care plutea ameninţător asupra Veneţiei. Nimeni din oraş nu a ştiut însă dacă mesajul îi parvenise sau nu lui Zeno fiindcă nimeni nu a primit confirmarea. Sub blocada vaselor genoveze, locuitorii oraşului erau ameninţaţi cu foametea, iar întrebarea care le venea tuturor în minte era „Unde este Zeno?". A fost imediat convocat consiliul cetăţii, în urma votului dregătorii oraşului hotărând să capituleze în ziua de revelion a anului 1381. însă chiar în momentul în care soarta Veneţiei părea să fie pecetluită, flota lui Zeno şi-a făcut apariţia apropiindu-se din larg. Flota genoveză a fost atacată şi înfrântă de „Leul Carlo", după cum a fost supranumit de întreaga Veneţie. Deşi războiul a continuat până în luna iunie, genovezii au fost învinşi definitiv.

Dar dacă inteligenţa financiară şi strălucitele fapte de arme au făcut din familia Zeno una din cele mai ilustre familii din Veneţia, detractorii i-au acuzat de o slăbiciune atât de mare, încât ea ar fi putut compromite expediţia americană: ortografia proastă. Vina nu le aparţine în totalitate bărbaţilor din familia Zeno, fiindcă ei nu numai că au fost obligaţi să traducă textele anglo-normande în dialect veneţian, ci şi să transmită în scris mesaje personale. Textele şi adnotările făcute pe hărţi au fost în unele cazuri distruse, în majoritatea lor sunt ilizibile, iar ulterior au fost distorsionate prin traducerea liberă a entuziastului moştenitor Zeno din veacul al XVI-lea.

Un exemplu de denaturare a textului datorată distanţei geografice, perioadei şi barierelor lingvistice este denumirea punctului din care a pornit această expediţie. Insulele Shetland au fost denumite astfel pornind de la termenul normand pentru „bazalt", *Het-Land*[u]*,* care s-a transformat în

timp devenind Shetland. Tânărul Niccolo nu era familiarizat cu nici una din cele două variante, astfel încât el a înlocuit denumirea sa originară cu „Esteland", prin derivare din numele oraşului Este care se află în apropiere de Veneţia, mai precis, în nordul Peninsulei Italice. Una din cele mai prestigioase familii italiene poartă acest nume, la fel de nobil şi de încărcat de semnificaţii pentru istoria Italiei ca şi cel al familiei Zeno.
Locul de baştină al lui Henry Sinclair, cel pe care Niccolo Zeno l-a numit „Principele", este Rosslyn, nume propriu care apare în mai multe grafii. Clanul scoţian Sinclair se trage din neamul normand St. Clair, iar transcrierea numelui său în diversele traduceri lingvistice ţinea mai degrabă de artă decât de cunoaştere. Textul în chestiune va face referire la familia normandă numind-o St. Clair, iar la ramura scoţiană, sub denumirea de Sinclair, deşi există şi câteva excepţii. *Ros* are semnificaţia de „roşu", iar *lin,* sau mai frecvent, *lynn,* are sensul de „izvor". Din nou, Niccolo cel tânăr probabil că a inversat cuvântul „ros", ortografiindu-l „sor", şi a obţinut astfel „Sorano", loc pe care l-a prezentat drept reşedinţă a prinţului. O altă familie importantă din Veneţia, care împărţea cu familia Zeno dregătoria cetăţii, era familia Soranza. în epoca în care Niccolo cel tânăr a redactat textul, Soranza era doge, cu alte cuvinte, conducătorul suprem al Veneţiei. Asemenea strămoşilor lui Niccolo, Soranza era amiralul flotei veneţiene şi ieşise învingător în bătăliile navale cu genovezii. În limba italiană, *Sorano* are sensul de „originar din Sor". Dacă Niccolo a transpus „Ros" în forma „Sor", atunci Sorano nu poate fi decât rezultatul logic al transcrierii, în monografia clanului Sinclair, Andrew Sinclair afirmă că Niccolo a preluat această denumire de la Caithness, ţinuturile nordice moştenite de Sinclair, însă traducerea numelui propriu Caithness în Sorano este şi mai dificilă.
Una din bazele de operaţii ale lui Henry Sinclair era o insulă numită Bressay. Niccolo cel tânăr a abreviat denumirea insulei în forma Bres, însă cel puţin în acest caz, preluarea denumirii este mai exactă, în limba normandă predominantă

în ţinuturile din nord, sufixul „ay" este are sensul de „insulă", astfel încât ar fi redundantă denumirea acelui loc ca „Insula Bressay". O altă insulă importantă, situată între Orkney şi Shetland, era Insula Fer. După cum menţionam anterior, această insulă a fost transpusă pe diverse hărţi în diverse forme, printre altele Ferislandia, iar, mai târziu, Frislandia. Când textul scris de Zeno pomeneşte despre Porlanda, o insulă situată la sud de Hebride, cu o populaţie mult mai numeroasă, nu este greu de ghicit că Insula Skye, cu marele său oraş Portree, este candidatul perfect. Skye se află la sud de Hebride, este mult mai populată, iar Portree era cea rnai mare aşezare de pe insulă. Problemele de transcriere grafică şi de traducere de acest gen îi încurcă şi mai mult pe istoricii moderni. Pohl susţine că Porlanda era, în realitate, Pentland, o regiune întinsă din Scoţia; alţi autori susţin că ar fi vorba despre Portland, aşezare care nu mai este prezentă pe nici o hartă. Analele istorice consemnează faptul că Portland a fost condusă de un duce care a scris şi el despre conţii de la Rosslyn. Apoi, textele lui Zeno vorbesc despre vase pescăreşti care au fost capturate în „Sanestol", care ar putea fi Stenscholl, tot din Skye.
Dar dacă aceste traduceri forţate nu reuşesc să sporească credibilitatea scrierilor lui Niccolo, este momentul să amintim şi alte traduceri ale unor denumiri geografice, în forma în care au rămas consemnate de-a lungul istoriei. Londra a fost tradusă în forme diferite de pana diverşilor maeştri. Iniţial, aşezarea se numea Lug, după numele unui puternic zeu al celţilor. Când legiunile Imperiului Roman au ajuns la porţile cetăţii Lug, romanii au latinizat denumirea aşezării, consemnând-o în forma *Luguvalium,* „cetatea Lug", sau *Lugdunum,* adică „fortăreaţa Lug". Vikingii au părăsit cetatea Jarvik din Norvegia, însă au păstrat-o în suflet, astfel încât au dat acelaşi nume aşezării în care s-au stabilit în Anglia, pentru a marca că acest loc devenise căminul lor. Noua cetate Jarvik a fost tradusă în limba engleză în „York", formă în care s-a păstrat până în prezent. Coloniştii englezi care s-au stabilit în America, au păstrat această denumire dragă inimii lor, botezând noua aşezare „New York". Foarte

puţini locuitori ai New York-ului ştiu că etimologia metropolei lor dragi vine de la numele unui port un viking din Norvegia, relativ important. Ţinând cont de exemplele pe care le oferă schimbările lingvistice prin care au trecut oraşele Londra şi New York, nu este greu să înţelegem că forma lor originară a fost modificată de distanţa geografică, momentul istoric, traducerile succesive şi evoluţia culturală. Un alt impediment în calea continuităţii, mai cu seamă în cazul textului redactat de Zeno, este faptul că scrisorile originale s-au degradat în timp şi că, la momentul compilării, el era deja grav mutilat.
Ca şi când discrepanţele toponimicelor nu ar fi fost suficient de mari, forma în care Niccolo cel tânăr a redat numele lui Henry Sinclair avea să stârnească cele mai vii controverse. Niccolo a desăvârşit eroarea comisă de strămoşii săi, care îl numiseră pe Henry principe, numindu-l principele Zichmni. Titulara şi numele sfidau orice abordare logică, până când şi-a făcut intrarea în scenă Johhan Reinhold Forster. Autor şi istoric care a trăit în secolul al XVIII-lea, Forster îşi începe demonstraţia declarând că Insulele Orkney nu erau guvernate de „principi", dar că, în schimb, exista un conte pe nume Henry Sinclair. Cum la Veneţia nu existau conţi, Niccolo avea nevoie un cuvânt care să poată fi tradus printr-un titlu echivalent, uşor de recunoscut în limba italiană. Titlul lui Henry era conte de Orkney şi Caithness. Forster a mai subliniat faptul că titlul de principe nu era niciodată urmat de numele propriu, ci de ţinutul pe care principele îl numea domeniul lui. De aceea, el este convins că mesajul pe care încercase să îl transmită Niccolo cel bătrân fratelui său, prin intermediul scrisorilor trimise, era acela de „principe de Orkney".
Cu toate acestea, traducerea ridica probleme serioase, în limba italiană nu există echivalentul sufixului „ey", de aceea s-a impus înlocuirea cu sa cu litera „I". Iar „d'O" care introduce „d'Orkney" (sau din Orkney), prezent în italiană în forma „Z", este o simplă eroare de transcriere. Chiar dacă opera lui Forster are merite certe, această explicaţie este greu de acceptat, în schimb, o scurtă trecere în revistă a

istoriei familiei Sinclair ar putea fi utilă în acest caz. în anul 1392, regele englez Richard al II-lea i-a acordat lui Henry Sinclair (la vremea aceea, numele corect se ortografia St. Clair) dreptul de a reveni acasă pentru bună purtare. Referindu-se la Sinclair în scrisoarea respectivă, el îl descrie astfel: „Vine Orchadie, et Dominus de Rosslyne", al cărui nume de familie apare transpus în text în forma „Seintcler". Aşadar, nu numai lipsa instrucţiei este cea care a făcut din limba scrisă a secolului al XlV-lea o limbă greu de înţeles. De-a lungul istoriei, înşişi membrii familiei Sinclair ne-au furnizat diverse dovezi ale faptului că un nume poate fi deformat până la forme extreme, în anul 1658, unul din descendenţii în linie directă ai familiei Sinclair a plecat în America. Odată stabilit în noua sa reşedinţă din New Hampshire, el şi-a schimbat numele în „Sinkler". Un nume de familie care fusese respectat şi preţuit odinioară, prezent în arena istoriei timp de o mie de ani şi asociat cu un sfânt, a fost transpus într-o formă care poate fi asociată, printr-un efort de imaginaţie, cu un accesoriu de pescuit.* în America, alţi descendenţi ai acestei familii au făcut şi mai mult rău numelui respectiv. Printre variantele de ortografiere se numără „Sain Clair", „Cinclair", „Sinklee", „Sinklir" şi „Synkler". Numai în „Istoria familiei Sinclair din Europa şi din America", publicată în anul 1896, am descoperit o serie de facsimile care nu fac decât să arunce şi mai multă confuzie asupra acestui nume. Semnătura fiului primului imigrant, şi anume „Sinkler", apare sub forma „Sink Pot", în secolul al XVIII-lea, Joseph Sinclair îşi deformează numele, transformând „s"-ul din numele de familie în „Z" şi detaşându-l de restul literelor. De-abia către anul 1800 încep să dispară majoritatea versiunilor, urmaşii adoptând forma mai corectă de „Sinclair" sau „St. Clair".
Dacă un prinţ din nordul Europei a fost mai înclinat să folosească numele ţinutului sau provinciei pe care o stăpânea în titlul său, un prinţ domnitor peste oricare din provinciile care formează astăzi statul italian ar fi apelat cu certitudine la propriul nume. Este probabil că prinţul Sinclair, după cum se pare că l-a numit Niccolo pe omul în

slujba căruia a intrat, a fost tradus în prinţul Zichmni, dacă „s" a devenit „Z" şi a fost folosită o terminaţie vocalică mai familiară pentru un vorbitor de italiană. Cel mai relevant aspect rămâne totuşi acela că, la începutul secolului al XV-lea, peste Orkney domnea un singur stăpânitor şi că exista o singură flotă suficient de mare care să concorde cu descrierea lui Niccolo. Acest stăpânitor şi acest proprietar de flotă sunt una şi aceeaşi persoană, nimeni altcineva putând intra perfect în această schemă. Contele de Orkney era Henry Sinclair.
O altă traducere după textele lui Zeno a fost compilată de Richard Henry Major. Publicată în anul 1873, versiunea sa susţine că Zichmni şi Sinclair sunt una şi aceeaşi persoană, iar din acest moment, considerăm că sunt rezolvate toate divergenţele de opinie, în „Dicţionarul de biografie naţională" *(Dictionary of National Biography),* autorul confirmă faptul că Henry Sinclair a condus expediţia în care a plecat Zeno. La scurt timp după publicarea dicţionarului lui Major, un alt critic, Fred Lucas, avansează o nouă teorie care nu face decât să zăpăcească şi mai mult lucrurile. Afirmând că Zichmni era, în realitate, un pirat din Marea Baltică, şi nu contele de Orkney, (coria nu face decât să pună din nou sub semnul întrebării textele lui Zeno. În realitate, piratul respectiv se numea „Wichmann", însă, cum ortografia din secolul al XV-lea era aşa cum era, clarificarea nu a fost de natură să rezolve polemica. Principalul cusur al teoriei formulate de Lucas este că el nu a reuşit să explice motivul pentru care doi proprietari de corăbii bogaţi, provenind fiecare dintr-o familie extrem de puternică şi de bogată, s-ar fi îmbarcat pe corabia unui pirat din Marea Baltică, sau de ce ar fi fost atât de mândri să îi transmită fratelui lor Carlo, eroul de i;i/boi^ că i-au permis unui pirat să îi „înnobileze". înainte de descoperirea de la L'Anse aux Meadows, din anul 1960, şi a urmelor lăsate de primii colonişti normanzi în (canada, orice teorie legată de alte expediţii decât cele oficiale dintre Lumea Nouă, în formă organizată sau altfel, era sortită criticii necruţătoare. Imediat după ce descoperirea a devenit publică, poziţia curentului de opinie

susţinut de vechea şcoală a început să piardă teren. Cu toate acestea, răul imens făcut textelor şi hărţilor lui Zeno ajunsese deja să le discrediteze, încât abia în ultimii ani istoricii şi cartografii aveau să confirme atât datele istorice, cât şi hărţile trasate de cei doi fraţi Zeno. în ceea ce priveşte familia Sinclair, ea nu a adus nici o lămurire în recunoaşterea autenticităţii hărţilor lui Zeno, atâta timp cât interesul ei era să păstreze secretul asupra noilor lor posesiuni. La momentul în care Zeno cel tânăr aducea în atenţia publicului din întreaga lume textul compilat după scrisorile şi hărţile înaintaşilor săi, mai precis în anul 1558, cei din familia Sinclair efectuaseră deja cel puţin încă o călătorie, deşi este mult mai probabil că ar fi vorba de câteva expediţii, către pământurile lor din lumea nouă.

Clanul Sinclair

în secolul al XVI-lea, familia Sinclair s-a lăsat antrenată în hăţişul unor lupte aprige pentru păstrarea domeniilor proprii şi a pământurilor conaţionalilor lor cu care încheiaseră alianţe. Naţiunea scoţiană era încă în fază conceptuală, iar majoritatea clanurilor erau în primul rând loiale propriilor interese. Cu toate acestea, unificarea Angliei i-a obligat pe scoţieni să se adune într-un efort comun pentru a da o ripostă stăpânitorilor lor. Familia Sinclair a devenit curând ţinta englezilor, astfel încât scoţienii aveau nevoie absolută de un loc sigur în care să se ascundă la nevoie dacă erau copleşiţi de situaţie. Prin toate acţiunile lor, se aliaseră cu cel mai puternic conducător din istoria Scoţiei şi cu familia care avea să conducă revolta pentru eliberarea Scoţiei. Se mai aliaseră cu cea mai puternică societate secretă din Europa, care fusese scoasă în afara legii, aceeaşi căreia Scoţia îi ceruse să i se alăture în lupta împotriva englezilor. Datorită protecţiei oferite de familia Sinclair, această societate secretă a reuşit să se perpetueze până în epoca modernă.

Pentru a înţelege mecanismul care a făcut posibilă încheierea acestei alianţe secrete şi modul în care clanul Sinclair a ajuns să devină atât protectorul acestei societăţi, cât şi gardianul unui tezaur atât de însemnat încât era

necesar să fie ascuns cât mai departe de Anglia, va trebui mai întâi să trasăm istoria familiei Sinclair, căutând urme ale prezenţei sale în trecutul îndepărtat. Bărbatul care a navigat spre America înaintea unor Cabot sau Cartier provenea dintr-o familie cel puţin la fel de veche şi de importantă ca şi familia Zeno. Henry Sinclair şi întregul clan Sinclair sunt într-adevăr personaje proeminente pentru istoria Scoţiei, însă originea lor se regăseşte în zilele de început ale istoriei medievale, o dată cu valul popoarelor scandinave care au migrat către Franţa, iar apoi către Insulele Britanice.
în secolele al IX-lea şi al X-lea, nordicii din Scandinavia au început să se agite. Vikingii din Normandia, Suedia şi Danemarca au organizat raiduri de jaf şi cotropire, au colonizat pământuri noi şi s-au stabilit oriunde au descoperit teritorii noi. Unul dintre primele clanuri de vikingi care s-au stabilit în Franţa a fost clanul Rollo, care a pornit în fruntea invadatorilor nordici într-o expediţie de cucerire de teritorii noi. Fiul său, Rognwald, l-a întâlnit pe regele francez Carol, pe care istoria l-a consemnat sub numele de Carol cel Simplu. El i-a cerut lui Carol pământ şi mâna fiicei sale. Pe locul în care s-a produs această întâlnire, vikingii au construit un castel. Din nordicii care s-au stabilit în Franţa s-a format poporul normand.
Familia St. Clair (versiunea franceză a numelui Sinclair) era singura familie normandă importantă. Această familie stăpânea castelul construit pe locul în care se semnase tratatul din anul 912. într-adevăr, familia preluase acest nume inspirându-se după numele unui sfânt martir care a dus viaţă de eremit în apropierea unui puţ considerat sacru de lângă Râul Epte, aflat la nord de Paris. Omul sfânt fusese ucis din ordinul unei „femei crude" pentru vina de a o fi mustrat. Astăzi, statuia sa îl înfăţişează ţinându-şi capul tăiat în mâinile întinse. „Capul tăiat" a devenit unul din simbolurile importante ale privilegiaţilor care aveau acces la „filonul secret" de cunoaştere sacră.
După asasinarea acestui om sfânt, regiunea din jurul acestui puţ a devenit cunoscută sub denumirea de St. Clair, iar proprietarii castelului şi-au însuşit numele. Familia care

descindea din invadatorul nordic Rollo a devenit familia St. Clair. Normanzii sunt cei care au introdus în Europa moda numelor de familie, prin intermediul registrelor de recensământ ele tipul Actului Domesday, fiindcă în acest fel se putea ţine mai uşor evidenţa dărilor şi a plăţilor administrative.
Europa nu mai folosise nume de familie din perioada de supremaţie a Imperiului Roman. Familia St. Clair era înrudită prin alianţă cu William Cuceritorul pe care îl sprijinise la Hastings, bătălie în care normanzii conduşi de William ocupaseră Anglia. La rândul său, William se trăgea dintr-o familie de nordici scandinavi care se stabilise în Franţa.
Cei nouă Sinclair, cum se numeau după ce s-au stabilit în Anglia, au fost recompensaţi pentru vitejia în luptele de la Hastings şi împroprietăriţi cu domenii importante. Walderne, unul din bărbaţii Sinclair, a încheiat o căsătorie excepţională. Soţia sa, Margaret, era fiica lui Richard, duce de Normandia. Walderne a primit titlul de conte de Sinclair, iar fiul său, William, a dat naştere ramurii Roslin a familiei din care avea să se nască ceva mai târziu „principele" Henry. O altă descendentă a familiei Sinclair, Agnes, s-a căsătorit cu şeful clanului Bruce, cel care avea să conteste mai târziu supremaţia Angliei asupra Scoţiei. După ce a sosit în Anglia, clanul Bruce şi-a schimbat numele din francezul „De Brus". Din motive necunoscute, clanul Bruce şi familia condusă de William Sinclair a căzut în dizgraţia regelui şi au fost obligate să se retragă în nordul Scoţiei, unde s-au aliat cu regele scoţilor Malcolm al IH-lea. Noţiunea de „monarhie" avea un sens complet diferit atunci decât are în prezent. Scoţia şi Anglia erau formate din câteva familii importante şi puternice care conduceau treburile ţării alături de regele lor. Adeseori, aceste clanuri aveau mai multă putere şi erau mai bogate decât regele însuşi. Prima soţie a lui Malcolm era văduva unui conducător scandinav din nordul Scoţiei, iar instituţia matrimonială reprezenta mai cu seamă o alianţă politică de care Malcolm se folosise în scopul consolidării puterii. Normanzii treceau drept cuceritori, însă nu au fost

niciodată consideraţi o naţiune omogenă. După moartea lui Malcolm, fiii săi Alexandru şi David şi-au împărţit posesiunile din nord pe care le-au condus fiecare ca suverani. Ei au renunţat la stilul celtic de domnie, pentru a deveni stăpâni feudali în stilul impus de normanzi. Acest aspect se referă la schimbarea formei de organizare socială, organizarea de tip normand fiind cu mult mai complexă decât cea a popoarelor celtice. Noua structură socială cuprindea sistemul de percepere a dărilor, ceea ce însemna mai multe pământuri asupra cărora regele putea ridica pretenţii prin intermediul vasalilor săi, aşadar mai multe dări pe care le putea strânge pentru regatul său. Normanzii de import erau exact ceea ce-i trebuia regelui pentru a asigura dezvoltarea procesului. Diferenţa dintre normanzi şi scoţi avea să se stingă în decurs de două secole.
în martie 1286, Alexandru al III-lea, regele care domnea peste Scoţia, a luat parte la un chef sălbatic împreună cu cavalerii săi. Deşi aceştia au insistat pe lângă rege să rămână peste noapte, până îi treceau aburii beţiei, regele a încălecat şi a plecat spre casă în miez de noapte. Curând, în starea avansată de beţie în care se afla, el a rătăcit drumul. Undeva, pe traseul parcurs, el a căzut de pe cal, şi-a frânt gâtul şi a murit fără să lase nici un moştenitor în urmă. Aceasta a fost o noapte fatidică pentru Scoţia, şi încă una care a creat probleme de o asemenea gravitate, încât abia după câteva secole avea să se cicatrizeze rana lăsată pe istoria Scoţiei.
Efectul imediat a fost o luptă încâlcită şi complicată pentru asigurarea succesiunii la tron. Regele Angliei era la fel de interesat ca toţi ceilalţi să îşi impună voinţa în nord. Familiile normande s-au pomenit antrenate în luptă în tabăra adversă, din pricina alianţelor încheiate cu scopul de a menţine ţara unificată. Episcopul Wishart din Glasgow şi episcopul Fraser din Saint Andrews au convocat un conciliu format din episcopi, abaţi, conţi şi baroni, iar din acest grup au fost aleşi şi numiţi şase regenţi şi „protectori", din rândul cărora urma să fie ulterior ales viitorul rege. Această măsură nu a avut darul să tempereze animozităţile dintre cele şase familii

regente, iar în acest proces 'au fost incendiate şi rase de pe faţa pământului biserici, şcoli, mănăstiri şi sate întregi. Incursiunile armatei engleze au condus la naşterea şi la amplificarea, pentru prima dată în istorie, a sentimentului naţionalist în rândul acestui amestec de popoare pe care îl formau scoţii. Cum francezii şi Papa îl sprijineau pe John Balliol, scoţienii au descoperit curând că interesele lor erau trecute în plan secund de interesele străine. Robert de Bruce din Carrick a devenit curând simbolul voinţei unui val proaspăt de naţionalism inspirat.
Robert Bruce provenea din familia de origine franceză De Brus, care, la rândul ei, se trăgea din normanzi. El s-a opus alegerii la tron a lui Balliol, făcându-şi astfel numeroşi duşmani în rândul multor familii normande, printre care se numără şi cea condusă de John Red Comyn. Fiindcă Scoţia nu era o naţiune în sensul adevărat al cuvântului, familiile scoţiene încheiau alianţe fie cu Anglia, fie cu Franţa. Cu toate acestea, majoritatea lor erau loiale în primul rând intereselor proprii. O altă noapte plină de semnificaţii pentru istoria timpurie a Scoţiei a fost rodul unui plan care îşi propunea să provoace o întâlnire între Robert Bruce şi John Red Comyn, cu scopul declarat de a rezolva neînţelegerile. În luna februarie a anului 1306, cei doi s-au întâlnit în biserica călugărilor minoriţi din Dumfries. A fost aleasă această biserică fiindcă ambele tabere nutreau convingerea că numai un spaţiu sacru putea zădărnici pornirile violente, în timp ce biserica altui cin călugăresc nu ar fi avut acelaşi efect liniştitor asupra nici unuia dintre adversari.
în biserică nu au intrat decât Bruce şi Comyn, oamenii lor fiind instruiţi să îi aştepte afară. Dintre cei doi, Robert Bruce era cel mai tânăr; la un moment dat, Comyn îl muştruluise în faţa altor conducători scoţi, o insultă pe care Bruce nu o putea uita cu uşurinţă. Nu există dovezi istorice referitoare la ceea ce s-a întâmplat cu adevărat în biserica cufundată în beznă, însă în scurt timp, Bruce a ieşit fugind în curtea mănăstirii, vociferând că îl înjunghiase pe Comyn cu cuţitul său, un pumnal scoţian cu lamă scurtă, şi că probabil îl omorâse. Roger din Kirkpatrick şi un prieten de nădejde al

lui Bruce i-ar fi răspuns atunci: „Probabil? Mă duc să mă conving". S-a repezit în biserică unde a văzut cum călugării îl purtau în braţe pe Comyn spre altar. Câţiva dintre fidelii lui Bruce i-au alungat pe călugării sfinţi în timp ce Kirkpatrick a desăvârşit lucrarea începută de prietenul său cu propriul pumnal. Sângele s-a scurs în valuri din trupul neînsufleţit direct pe treptele altarului. Unchiul lui Comyn a dat fuga în curtea mănăstirii, dar a fost ucis de Cristopher Seton, un alt susţinător al lui Bruce.
Bruce se confrunta cu o dilemă: putea să fugă şi să trăiască asemenea unui proscris hăituit în urma excomunicării din Biserică - care avea cu certitudine să urmeze - sau să profite de moment şi să înşface puterea, chiar dacă domnia sa ar fi fost de scurtă durată. S-a hotărât că nu avea decât o singură soluţie, aceea de a sfârşi ceea ce începuse. Conform instrucţiunilor primite, oamenii lui au ocupat castelul Dumfries, în timp ce el a plecat în goana calului la episcopul Wishart, pentru a obţine iertarea de păcate. Cinci săptămâni mai târziu, acelaşi episcop îi dădea lui Robert de Bruce străvechea piatră de încoronare de la Scone, un simbol sacru pentru unificarea Scoţiei. Aprobarea episcopului era o mutare bine calculată de Bruce, având scopul de a dezbina Biserica Scoţiei şi Biserica de la Roma şi de a trasa hotarul dintre englezii din sud şi scoţii din nord. Asasinatul din biserica călugărilor minoriţi a avut rolul de a face din cauza lui Bruce cauza întregii Scoţii.
În ciuda valului de susţinere naţionalistă pe care şi l-a atras prin acest gest, necazurile lui Bruce nu aveau să se oprească aici. Regele Edward al Angliei a ridicat armata şi i-a atacat pe Bruce şi pe scoţi, iar Bruce şi membrii apropiaţi ai familiei sale au fost obligaţi să ia calea bejeniei. Conform unui comentariu făcut de soţia sa, Bruce a fost „rege" numai cu numele, iar zilele care au urmat încornorării aveau să confirme profeţia ei. Bruce a luat drumul pribegiei şi a apucat spre vest, fugind de pe o insulă pe alta, adeseori înfometat şi zdrenţăros, îmbrăcat în haine simple, ţărăneşti, într-o noapte care avea să fie decisivă, el se pregătea să se ascundă într-o grotă. Războiul împotriva Angliei nu avea

sorţi de izbândă. Bruce asistase neputincios cum englezii îi iau prizonieri şi îi omoară familia şi prietenii. Stând întins în grota întunecată, Bruce a trăit momente sumbre. Nu ştia ce să facă, dacă să continue sau nu.
Ridicând privirea spre tavanul grotei, el a zărit un păianjen care se legăna în aer, atârnând de un fir subţire. Păianjenul se căznea să ajungă la pânza ţesută pe tavan, însă, de câte ori părea că se apropie mai mult de ţintă, de tot atâtea ori părea că se îndepărtează şi mai mult, depinzând de firul subţire, în timp ce regele Scoţiei îl urmărea atent de jos, păianjenul îşi continua cu tenacitate strădania, în cele din urmă, păianjenul se balansa suficient de mult şi reuşi să se agaţe de perete, în acel moment, Robert Bruce a luat hotărârea fermă de a continua lupta. El a ieşit din ascunzătoare pentru a-i înfrunta englezi în mici încleştări pe care le-a câştigat, în cea mai mare parte, evitând însă lupta în câmp deschis care i-ar fi fost fatală. Frustrat de incapacitatea englezilor de a-l atrage pe Bruce într-o confruntare deschisă, însuşi regele Edward a plecat spre Scoţia, decis să lupte umăr la umăr alături de oamenii săi. Bătrânul rege Edward nu a supravieţuit însă călătoriei dure şi a murit în drum spre scoţienii pe care intenţiona să îi înfrunte în luptă. Moartea sa a dat naţionalismului lui Bruce şi al scoţienilor săi un scurt răstimp de care Bruce nu a ezitat să profite.
Bruce şi-a petrecut următorii ani răzbunându-se pe toţi oponenţii săi din Scoţia şi confiscându-le domeniile şi castelele, în anul 1314, sub conducerea regelui Edward al II-lea, englezii s-au întors să reclame Scoţia. Se spune că armata lor era formată dintr-o sută de mii de oameni. Chiar dacă s-a exagerat în privinţa numărului soldaţilor, este cert că englezii erau mult mai bine echipaţi decât scoţii. Scoţienii erau depăşiţi numeric, raportul fiind de cel puţin trei englezi la un scoţian, şi se presupune că nu dispuneau de suficiente arme. Armata engleză era formată din cavaleri înarmaţi până îndinţi şi bine pregătiţi şi din soldaţi de infanterie căliţi în lupte, în schimb, luptătorii scoţieni erau prost înarmaţi şi dispuneau de resurse financiare precare. Au fost obligaţi să

se bizuiască pe ajutorul galezilor din apus, care au intrat în luptă înarmaţi numai cu lăncile lor, cu picţii din nordul îndepărtat, abia ieşiţi din epoca de piatră, şi cu luptătorii dârzi din Insulele Orkney care foloseau adeseori arme confecţionate în casă. Cea mai redutabilă forţă pe care au aruncat-o scoţii în luptă era o cavalerie înarmată sumar. Când şi-a făcut apariţia armata engleză, soldaţii disciplinaţi erau încolonaţi în şiruri care se întindeau pe două mile. Temându-se că o demonstraţie de forţă de o asemenea anvergură îi putea pune pe fugă armata, Bruce şi-a asumat un risc bine calculat, care a rămas celebru în istorie. El a acceptat provocarea sarcastică lansată de un cavaler englez înarmat până-n dinţi de a-l trimite în luptă pe cel mai bun om al său, şi l-a înfruntat el însuşi, în ciuda rugăminţilor disperate ale fratelui său, Robert Bruce s-a aruncat în luptă. Descris ca fiind un bărbat de statură mică, o siluetă măruntă pe un cal mic, el nu avea sorţi de izbândă în confruntarea cu cavalerul inamic, care l-a atacat imediat. Pentru oamenii lui Bruce, care îl urmăreau pe cavalerul imens, călare pe un cal imens, îmbrăcat în armură din cap până-n picioare şi fluturându-şi ameninţător lancea, lupta părea pierdută chiar înainte de a începe, însă Bruce a înţeles că poate profita de statura sa, transformând-o într-un avantaj. Când cavalerul a şarjat, Bruce a rămas neclintit pe loc, pentru a face o fentă scurtă atunci când englezul a ajuns în dreptul său. El a evitat cu dibăcie lancea pe care a aruncat-o englezul înspre el şi s-a răsucit scurt, lovindu-şi năprasnic cu securea în cap adversarul. Cavalerul englez Henri de Bohun s-a prăbuşit de pe cal şi a murit pe loc.
Văzându-l pe cavalerul masiv, bine echipat, că se prăbuşeşte răpus în faţa conducătorului lor înarmat precar, oamenii lui Bruce au prins curaj, făcând exact ceea ce aştepta Bruce de la ei. Numai că Bruce contase pe ceva mai mult decât pe o simplă inspiraţie de moment. Imediat ce lupta a început cu-adevărat, el şi-a pus în aplicare stratagemele pe care le urzise cu viclenie. Mai întâi, i-a atras pe cavalerii englezi pe un câmp pe care presărase dinainte diverse capcane, de felul gropilor şi a piroanelor cu bile. Atunci când cavalerii se

prăvăleau de pe cai, highlanderii primitivi se năpusteau asupra lor pentru a desăvârşi lucrarea cu tăişul suliţelor. Totuşi, englezii dispuneau de resurse suficiente şi au atacat concertat din mai multe părţi. La un moment dat, când toate forţele scoţiene erau încleştate în luptă, un nou flanc al cavaleriei engleze şi-a făcut intrarea în scenă. Dar chiar în momentul în care au apărut cavalerii cu forţe proaspete, care ar fi putut întoarce soarta luptei împotriva scoţilor, scoţienii şi-au aruncat în luptă arma secretă. Englezii au fost înfruntaţi de o şarjă formată din trei sute de cavaleri, care se ţinuseră până atunci departe de teatrul de luptă, şi care i-au învins. Această forţă superioară de luptă se afla sub comanda lui Thomas Randolph. Conform legendei, Randolph a pierdut un singur om în această încleştare care i-a pus pe fugă pe englezi, aducând cu ea salvarea Scoţiei.
Soarta înclinase balanţa în favoarea scoţilor, în ziua următoarea, care era sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, Bruce a pornit în urmărirea armatei engleze în retragere condusă de Edward al II-lea. Bruce respinsese ideea de a-i urmări pe englezi, conştient de faptul că soldaţii lui nu erau suficient de puternici pentru o nouă confruntare cu duşmanul, însă unul din cavalerii săi, Alexander Seton, care a rămas consemnat în istorie ca dezertor, dar care era mai probabil spion al englezilor, i-a spus lui Bruce că englezii vor capitula, într-adevăr, unii dintre ei s-au predat, însă alţii au ripostat şi au fost înfrânţi. Pentru englezi, rezultatul înfrângerii a fost acela că Scoţia îşi câştigase independenţa. După bătălia de Bannockburn, multe familii scoţiene s-au aliat cu Bruce şi au încheiat alianţe între ele. Familiile Seton, Graham şi Sinclair se numărau printre cele mai de vază clanuri. Cu toate s-au unit sub stindardul naţionalismului. Acelaşi ideal naţionalist avea să îi dezbine pe episcopii din Scoţia, care fuseseră obligaţi să susţină fie cauza papalităţii, fie cauza conaţionalilor lor. Episcopul Wishart, acelaşi care îl încoronase pe Bruce la Scone, şi episcopul William Sinclair au fost doi dintre capii Bisericii care i-au ţinut piept, în ciuda separării lor ulterioare de Biserica romană.
Cauza Scoţiei a devenit sinonimă cu cauza familiei Sinclair,

iar istoria familiei Sinclair avea să se întrepătrundă strâns cu zbuciumata istorie a Scoţiei revoluţionare, Familiile Sinclair şi Bruce se înrudeau prin diverse căsătorii care întăriseră şi mai mult alianţa lor. Clanul Sinclair avea să câştige şi mai multă bogăţie de pe urma acestei alianţe. William Sinclair avea să fie recompensat pentru dârzenia şi tenacitatea cu care susţinuse cauza lui Robert Bruce, primind domenii întinse în apropiere de Edinburgh şi în Pentland. Fiul său, William, se va căsători cu Isabel, fiica lui Malise, contele de Orkney, ceea ce va multiplica posesiunile acestei familii puternice. Cel de-al doilea fiu al lui William a fost Henry, primul deţinător al titlului de conte de Orkney şi acel Sinclair care a plecat în expediţia către Noua Scoţie împreună cu Zeno. Printr-o eroare comisă de genealogistul Father Hay, nepotul lui Henry avea să fie numit ulterior principe, deşi, în afara scrisorilor semnate de Zeno, nu există nici o altă referire precisă la această titulatură. Să fi dispus Father Hay pentru arborele genealogic pe care l-a întocmit de o altă sursă la care avea acces şi Zeno?

Războiul de independenţă al Scoţiei nu le-a oferit bărbaţilor din clanul Sinclair răgazul de a se bucura în voie de prosperitatea nou dobândită, deoarece conflictele cu Anglia, familiile normande rivale şi conflictele dintre clanurile aflate în regiunea muntoasă Highland erau o ameninţare permanentă la stabilitatea ţării. După Bannockburn, Anglia nu a mai lansat nici un atac important asupra Scoţiei, însă nu a încetat să hărţuiască familiile normande stabilite în ţinuturile de la hotare. Această permanentă hărţuială a determinat câteva familii normande să schimbe tabăra aliaţilor, în mod normal, clanurile normande se aliau numai pentru a susţine interesele de clan, într-o manieră similară celei în care clanurile din Highland îşi recunoşteau obligaţiile de vasalitate numai faţă de clanul din care făceau parte. Iar schimbarea taberei alianţelor, fiindcă interesele de familie şi de clan prevalau asupra intereselor naţionale, era un lucru obişnuit. În Italia, fiii normanzi ai lui Tancred au repetat acest tipar, în care fraţii se ridicau uneori împotriva fraţilor în încercarea de a prelua controlul asupra unui ţinut

divizat. Normanzii nu s-au unit decât în clipa în care au avut de înfruntat o forţă venită din exterior, în Insulele Britanice, unde raporturile de vasalitate faţă de regele Angliei şi raporturile de vasalitate faţă de Robert Bruce au divizat insula, confruntarea dintre cele două tabere rivale avea să îi plaseze pe cei din clanul Sinclair pe poziţii de rivalitate, chiar şi în bătălia de Bannockburn. Ramura Roslin a luptat fără scrupule împotriva verilor englezi.
Războiul de independenţă şi-a revendicat victimele din rândul familiei Sinclair, însă a adus şi mai multă bogăţie familiei. Conform standardelor de trai din Scoţia acelor timpuri, primii cavaleri Roslin Sinclair duceau un trai îmbelşugat, de lux, neobişnuit pentru ţara lor. în calitate de conte de Orkney şi Caithness, William, nepotul exploratorului aventurier Henry, trăia într-o bogăţie inimaginabilă. Printre curtenii săi se numărau lordul Dirleton, lordul Borthwick, lordul Flemming şi alţi câţiva seniori ai unor domenii importante. William se căsătorise cu o descendentă a clanului Douglas, iar soţia sa, Elisabeta (pe care biograful Hay o numeşte prinţesă), avea şaptezeci şi cinci de servitoare, dintre care cincizeci şi trei erau „de viţă nobilă", şi două sute de „călăreţe" care vegheau la împlinirea nevoilor ei. Potire şi vase de aur, veştminte de mătase şi un anturaj mai potrivit pentru un han oriental par de neimaginat pentru un ţinut pe care Papa Pius al II-lea l-a descris drept sterp şi sălbatic şi ai cărui locuitori se hrănesc cu scoarţă de copac.
Cum averea lui William Sinclair nu se rezuma la domeniile de lângă Edinburgh, ci cuprindea ţinuturi întregi din nordul Scoţiei şi din insulele din împrejurimi, el făcea adeseori călătorii pe mare la bordul corăbiilor sale. Când nu era în larg, Sinclair locuia în castelul său de la Rosslyn, înconjurat de pământurile din apropierea oraşului Edinburgh. Se spune despre William că el este cel care a întocmit planurile şi a început construcţia capelei din castelul Rosslyn. Complexa construcţie subterană, cu reţeaua sa de galerii şi cu sistemul complicat de arce, care este un alt proiect al lui William, îşi păstrează cu încăpăţânare secretele, la fel ca şi construcţia

din Insula Stejarilor, în urma săpăturilor arheologice din secolul al XX-lea, au fost scoase la lumină câteva morminte despre a căror existenţă existau oarecare indicii, deşi arheologii continuă să caute răspunsuri pentru diverse aspecte descoperite, printre altele şi scara care coboară adânc^în pământ pentru a nu duce nicăieri.
în anul 1436, William a fost ridicat de rege la rangul de Mare amiral al Scoţiei, urmând astfel o tradiţie împământenită de bunicul său. O dată cu moştenirea rolului tradiţional de conte de Orkney, William a moştenit probabil toate hărţile, desenele şi însemnările făcute de bunicul său în periplul său american. Familia Sinclair avea interesul să păstreze secretă existenţa acestor pământuri, fiindcă numai astfel puteau servi unui scop personal extrem de important. Şi familia Sinclair a păstrat secretul. Nu^se cunoaşte soarta pe care au avut-o însemnările şi hărţile lor. în secolul al XVIII-lea, domeniul Sinclair a fost mistuit de un incendiu puternic, aşa că este probabil ca majoritatea documentelor să se fi pierdut cu această ocazie. Este totuşi cert că, în secolul al XV-lea, adică la nici patruzeci de ani de la călătoria pe mare întreprinsă de Henry, aceste documente au intrat în posesia amiralului.
La vremea la care marele amiral William Sinclair a devenit capul familiei, familia Sinclair era protectoarea unui tezaur nepreţuit, cu mult mai important decât imensa avere personală pe care o deţinea. Sinclair construise deja capela de la Rosslyn de o manieră prin care tunelurile sale secrete să asigure protecţia unui tezaur însemnat, iar armata personală a lui William să o poată apăra de duşmanii omniprezenţi. Iminenţa invaziei engleze l-a convins probabil pe William că reţeaua complicată de galerii şi de ascunzători subterane nu era suficient de sigură. Tezaurul sacru încredinţat spre păstrare familiei Sinclair avea nevoie de o ascunzătoare şi mai complexă, într-un loc mult mai sigur. William Sinclair, amiral al Scoţiei şi rege al căilor navigabile din Insulele Orkney, dispunea de resursele materiale şi avea un motiv serios să construiască cea mai mare ascunzătoare menită să adăpostească un tezaur de la Templul regelui

Solomon şi până în prezent. Iar el se număra printre puţinii europeni care cunoşteau cu exactitate acest amplasament din Lumea Nouă.

Capitolul 6

CAVALERII TEMPLIERI ŞI SCOŢIA

Cel mai vechi şi mai important autor al tuturor timpurilor care a scris despre război rămâne Sun Tzu. Opera sa devenită clasică şi intitulată „Arta războiului" a fost scrisă în urmă cu două mii cinci sute de ani în dialectul chinez vorbit de autor, însă continuă să fie publicată şi citită şi în zilele noastre, menţinându-se ca o carte de referinţă în domeniu. La baza cărţii stă următorul principiu general: orice bătălie poate fi câştigată cu mult înainte de a fi purtată, cu condiţia să foloseşti inteligenţa superioară şi o planificare riguroasă. Bătălia decisivă de la Bannockburn este ilustrarea elocventă a faptului că, folosind inteligenţa şi strategia de luptă superioare, o forţă armată inferioară din punct de vedere numeric şi înarmată inadecvat a reuşit să învingă o armată care îi era superioară din toate punctele de vedere. De-a lungul întregii istorii a Scoţiei, scoţienii au fost înfrânţi sistematic de englezi. Imaginile literare sau cinematografice care îi înfăţişează pe scoţienii din ţinutul Highland şi pe velşii despuiaţi agitându-şi suliţele şi înfruntând astfel contingentele de soldaţi disciplinaţi, bine înarmaţi şi îmbrăcaţi în uniforme impecabile ale armatei engleze, nu sunt rodul imaginaţiei. Chiar şi în secolul al XVIII-lea, armata înfometată şi disperată a scoţienilor a fost obligată să lupte cu mâinile goale şi cu pietre împotriva celor şaisprezece batalioane de infanterişti, trei regimente de cavalerie şi a diviziei de cavaleri îmbrăcaţi în armuri grele pe care i-au aruncat britanicii în luptă laCulloden.

Bannockburn rămâne, însă, marea excepţie de la regulă. Ca întotdeauna, armata scoţilor era în inferioritate, însă datorită unei strategii bine pusă la punct şi gândită inteligent, ei au reuşit să obţină victoria. Unul dintre factorii decisivi pentru soarta războiului au fost forţele proaspete ale cavaleriei care au apărut de nicăieri, salvându-i pe scoţieni de la o ruşinoasă înfrângere. Scoţii aruncaseră deja totul în lupta disperată,

însă, la Bannockburn, Robert Bruce păstrase ca rezervă această mică armată, asumându-şi riscul enorm de a o lansa în luptă în ultimul moment. Iar stratagema sabine calculată i-a adus Scoţiei câştig de cauză. Să fi cumpănit în balanţă pentru scoţi faptul că ei cunoşteau dinainte existenţa acestei armate menţinute pe flancuri, şi să nu fi dat ei bir cu fugiţii când au fost atacaţi de forţele masive ale duşmanului tocmai din acest motiv?
în ultimul act al bătăliei, vitejia cu care Robert Bruce l-a înfruntat şi învins pe cavalerul normand înarmat până în dinţi a constituit imboldul care le-a insuflat scoţilor curajul de a se lansa în luptă. Să fi ştiut muntenii care luptau conduşi de Bruce, înarmaţi doar cu nişte biete lănci, semănând cu celebra confruntare dintre David şi Goliat, că erau susţinuţi de o armată europeană modernă, cel puţin la fel de bine echipată şi pregătită ca şi englezii şi mercenarii normanzi? Câţiva istorici moderni susţin ipoteza conform căreia modesta armată a scoţilor ar fi ştiut de la început de existenţa acestor aliaţi invizibili, iar acest aspect a avut darul de a-i uni ca un liant nevăzut în faţa inamicului. Iar faptul că această armată secretă a întors soarta războiului în favoarea Scoţiei, chiar de sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, trebuie să fi constituit un alt factor esenţial care i-a ajutat să învingă.. Unde găsise armata scoţiană un aliat atât de bine antrenat încât să aducă victoria în lupta împotriva englezilor? Arma secretă a scoţienilor au fost Cavalerii Templieri. Iar data de 24 iunie este o zi sfântă pentru aceşti cavaleri.

Cavalerii Templieri

Templierii formau un ordin de călugări-cavaleri care luptaseră odinioară în numele Bisericii creştine împotriva duşmanilor sarazini care ocupaseră Ţara Sfântă. Ca grupare, erau consideraţi a fi aroganţi, iar ca indivizi, erau socotiţi orgolioşi. Bogăţiile pe care le acumulaseră au stârnit invidie şi critici dure, însă, atâta vreme cât reuşeau să menţină controlul asupra Pământului Sfânt erau socotiţi nişte eroi care îşi duseseră misiunea la bun sfârşit. După ce au fost înfrânţi de sarazini şi obligaţi de infideli să se retragă din

Ţara Sfântă, ei şi-au pierdut raţiunea de a exista şi au sfârşit prin a fi trădaţi atât de suveranul Franţei, Filip cel frumos, cât şi de suveranul Bisericii creştine, Papa de la Roma. în anul 1307 regele francez Filip al IV-lea a ordonat arestarea Templierilor. În anii următori, cavalerii au fost aruncaţi în temniţă, supuşi torturilor şi adeseori, arşi pe rug. Ordinul a fost scos în afara legii şi s-a destrămat, iar proprietăţile şi domeniile le-au fost confiscate. Cu trei luni înaintea celebrei bătălii de la Bannockbura, Marele Maestru al Templierilor, Jacques de Molay, conducătorul suprem şi cavalerul cu rangul cel mai înalt în cadrul Ordinului, a fost ars de viu din porunca regelui francez. Acesta a fost ultimul capitol al unei campanii purtate timp de un deceniu cu scopul de a zdrobi puterea Templierilor şi de a confisca averea care aparţinea de drept Ordinului. Pentru Templieri, însă, ultimul capitol nu fusese încă scris.
începuturile istoriei Templierilor coincid cu perioada cruciadelor. Conducătorii musulmani, care în Europa erau cunoscuţi sub numele de sarazini, ocupaseră Ierusalimul, iar Biserica a chemat la luptă popoarele creştine ale Europei pentru recâştigarea Pământului Sfânt. Când Ierusalimul a fost reocupat de creştini, Cavalerii Templieri atinseseră o formă coerentă de organizare. La suprafaţă, misiunea primilor Cavaleri Templieri a fost aceea de a asigura protecţia creştinilor care plecau în pelerinaj spre Ţara Sfântă. Era o călătorie pe parcursul căreia pericolele pândeau la tot pasul, fiindcă pelerinii puteau întâlni hoţi de buzunare, piraţi, falşi artizani şi bandiţi de drumul mare. Imediat după ce Ierusalimul a fost smuls din mâinile sarazinilor, o Europă întreagă şi-a dorit să plece în pelerinajul sfânt, deşi puţini erau cei pregătiţi să înfrunte greutăţile care îi aşteptau pe drum. Adeseori, proprietari de corăbii veroşi îşi vindeau, până la ultimul, pasagerii creştini proprietarilor de sclavi din nordul Africii. Iar dacă pelerinii aveau şansa să se îmbarce pe corabia unui om cinstit, ei aveau totuşi de înfruntat bolile, răul de mare şi piraţii din Marea Mediterană.
După toate aparenţele, Cavalerii Templieri reuşiseră să îşi

asume o sarcină cu adevărat nobilă. Ei şi-au făurit o imagine de călugări-cavaleri, care îşi închinaseră viaţa sacrificiului de sine. Purtau părul strâns la spate, în codiţă, şi îşi lăsaseră bărbile să crească. Au depus jurământ de castitate şi de sărăcie. Promişi celibatului şi unei vieţi nepătate de păcate, ei dormeau îmbrăcaţi pentru a se feri de ispite. Au renunţat la averi şi mulţi dintre cei care proveneau din familii înstărite au dăruit ordinului cea mai mare parte din averile lor.
Fondatorul ordinului a fost Hugues de Payens. Istoricii care au studiat istoria Templierilor şi a cruciadelor convin asupra faptului că de Payens era fiul unui nobil de ţară lipsit de importanţă din regiunea franceză Champagne, un indiciu al faptului că provenea dintr-o familie care nu era implicată în treburile puterii. Deşi născut într-o familie de nobili „lipsiţi de importanţă", fondatorul Templierilor a reuşit să dobândească în cursul vieţii sale un statut social enorm. Prin căsătorie, el se înrudea cu familia normandă St. Clair. Tot el este cel care a dat ordinului de cavaleri-călugări numele de Ordinul Cavalerilor Săraci ai lui Iisus Hristos şi ai Templului lui Solomon. În anul 1118, în prima sa călătorie la Ierusalim, Ordinul ajunsese să numere opt cavaleri neînfricaţi şi cu de Payens, nouă. El şi micul său contingent s-au pus la dispoziţia regelui Baldwin I, cruciatul care îşi însuşise titlul de rege al Ierusalimului. Hugues de Payens i-a împărtăşit regelui scopul misiunii sale - deşi istoria nu a păstrat mărturii scrise despre metodele prin care cavalerii îşi propuneau să apere viaţa pelerinilor creştini de-a lungul unei rute care se întinde pe câteva mii de mile, cu o forţă armată formată din numai nouă oameni. El i-a cerut regelui permisiunea ca micul său contingent să se adăpostească în palat, în zona fostului Templu al lui Solomon, permisiune care i-a fost acordată. Astfel şi-au stabilit cavalerii reşedinţa în Templul lui Solomon, unde şi-au petrecut următorii nouă ani, timp în care în ordin nu au fost admişi alţi cavaleri.
După relativ îndelungata lor şedere la Ierusalim, cavalerii au revenit acasă în Franţa, unde s-au pus la dispoziţia abatelui de Clairvaux, personajul legendar pe care istoria

îl^păstrează în memorie sub numele de Sfântul Bernard cruciatul. În anul 1128, Bernard a întrunit conciliul de la Troyes în urma căruia au fost recunoscute meritele cavalerilor, iar Ordinul a fost „oficializat". Ceva mai târziu, papa Inocenţiu al II-lea declara autonomia Ordinului şi le impunea cavalerilor obedienţă totală faţă de papalitate, în acest moment, au fost puse bazele unui ordin militar efectiv fără frontiere.
Bernard era port-drapelul şi purtătorul de cuvânt al cruciaţilor şi se spune că predicile sale pline de însufleţire înflăcărau imaginaţia şi simţămintele întregii asistenţe. Discursurile sale îi făceau pe soţi şi pe fii să se îmbulzească să plece în cruciade sau să se înscrie în organizaţia Templierilor. Se spune că atunci când poposea Bernard într-un târg, nevestele îşi ascundeau soţii de teamă să nu-i piardă în război. Susţinerea pe care a acordat-o Bernard Ordinului Cavalerilor Templieri nu a fost numai una formală.
Noţiunile pe care le avea Bernard despre menirea soldatului creştin devotat apărării cauzei creştinătăţii erau convingeri radicale chiar şi pentru epoca modernă. El susţinea că oastea lui Hristos serveşte „interesului personal atunci când moare şi interesului lui Hristos atunci când ucide în numele Lui". El mai susţinea că soldatul creştin trebuie să lupte în calitate de „executant al legii Mântuitorului". Construind pe structura originară a Templierilor, Bernard a înfiinţat un ordin militar din care făceau parte călugări dispuşi să ucidă în numele menţinerii păcii. Tineri nobili din toate zările Europei s-au grăbit să se alăture acestei temerare întreprinderi. O dată cu extinderea Ordinului, a crescut şi averea sa, ca rezultat direct al donaţiilor în bani şi în moşii ale cavalerilor nobili. La momentul în care Ordinul a revenit la Ierusalim, el deţinea domenii vaste pe tot cuprinsul Europei şi se transformase într-o armată combatantă redutabilă, formată din trei sute de cavaleri de viţă nobilă. Din punct de vedere al puterii şi curajului, Templierii au devenit o forţă luptătoare superioară, dar şi o forţă morală care îşi aroga dreptul superior de a purta un război sfânt care, de cele mai multe ori, nu a avut nimic sfânt în el.

Din informaţiile pe care ni le furnizează mărturiile istorice reiese că, cel mai adeseori, cruciadele au fost doar o suită de aventuri marcate de cruzime, plănuite de conducători lacomi şi veroşi şi duse la bun sfârşit de ţărani interesaţi în primul rând să jefuiească şi să violeze. Oastea creştină era îndoctrinată să creadă că nimic din faptele comise în calitatea sa de armată a lui Hristos nu era un păcat, atâta vreme cât cauza pe care o îmbrăţişaseră soldaţii era una nobilă. Prima bătălie i-a adus pe creştinii europeni din Apus în situaţia de a-şi măsura forţele cu creştinii maghiari, fiindcă scânteia cruciadelor începuse să licărească şi în Europa Răsăriteană la cumpăna secolului al Xl-lea. Misiunea pe care şi-o asumaseră iniţial a fost denaturată din chiar clipa în care cruciaţii au trecut hotarele ţării lor. O armată condusă de Petre Eremitul, care a pornit în cruciadă plecând din Cologne în luna aprilie a anului 1096, a ras din temelii cetatea creştină a Belgradului în luna mai a aceluiaşi an. Cruciaţii germani au ars casele ţăranilor, după ce au avut grijă să le fure mai înainte toate bunurile. Guvernatorul cetăţii a ordonat armatei sale să îi contraatace pe cruciaţi, iar în încleştare şi-au pierdut viaţa zece mii de cavaleri, înainte ca măcar să se apropie de sarazinii din Ierusalim împotriva cărora se presupunea că plecaseră să lupte, în cele din urmă, Petre Eremitul a pierdut controlul armatei şi a celor treizeci de mii de cavaleri care reuşiseră să scape cu viaţă din luptele împotriva creştinilor din Răsărit. Armata combatantă a continuat să atace satele creştinilor, iar când, într-un final, cruciaţii au întâlnit armata otomană, cavalerii creştini erau extenuaţi de expediţiile de ucidere şi de jefuire a fraţilor creştini. Armata slăbită a cruciaţilor a suferit o înfrângere cruntă, numai trei mii de cavaleri reuşind să scape prin fugă de la o moarte sigură sau de captivitate. Supravieţuitorii s-au refugiat într-un castel unde un nou şi ultim atac al necredincioşilor avea să pună capăt episodului care a rămas cunoscut sub denumirea de „cruciada populară".

Pe teritoriul Italiei de astăzi, statele unificate italiene erau controlate de un alt normand originar din Franţa ai cărui

înaintaşi veniseră din Norvegia, însă familia din care făcea parte nu era înrudită prin alianţă cu familia Sinclair. Normandul Tancred a declanşat o cruciadă personală. Când, în luna iunie a anului 1099, armata sa a pătruns în Ierusalim, cruciaţii au ucis cincizeci de mii de sarazini şi de evrei, fără deosebire, şi nu au făcut nici un prizonier. Oamenii lui Tancred au mers din casă în casă, s-au dedat la crime, violuri şi jafuri, fără a face diferenţa între creştinii şi necredincioşii din oraşul sfânt, până când străzile cetăţii s-au înroşit de sânge nevinovat. Creştinii copţi credeau că sunt în siguranţă, apăraţi fiind de religia lor, numai că Tancred a ordonat să fie alungaţi din oraş, nu înainte însă de a-i tortura pentru a afla unde le sunt ascunse averile, fie că acestea erau reale sau imaginare. Fărădelegile pe care le-a comis Tancred nu au fost egalate decât de cavalerul Baldwin, al cărui scop declarat era jefuirea unui număr cât mai mare de cetăţi răsăritene. În anul 1099, Baldwin a cucerit Edesa, iar Tancred a ocupat Bethleemul. Dintre cei doi cavaleri cruciaţi, Baldwin este cel care avea să se auto-proclame rege al Ierusalimului în anul 1100.
În vârtejul acestui război imoral au intrat în scenă, în anul 1118, cei nouă Cavaleri Templieri care au înfiinţat Ordinul Templier. După cum ştim deja, ei au obţinut permisiunea regelui Baldwin de a folosi palatul construit deasupra Templului lui Solomon drept cartier general. Probabil că în cursul celor nouă ani petrecuţi la Ierusalim înainte de a reveni în Europa, ei s-au dedicat mai cu seamă săpăturilor arheologice, şi mai puţin apărării pelerinilor creştini, în cartea sa intitulată „Visul şi mormântul" *(TheDream andthe Tomb),* scriitorul RobertPayne face următoarea afirmaţie: „De la bun început, Hugh de Payens pare sa-şi fi propus un ţel diferit şi mult mai vast". Singura realizare a Templierilor în cursul şederii lor la Ierusalim, care a durat nouă ani, după cum apare consemnată în documentele istorice, este dovada că s-au ocupat de săpături arheologice, deşi, se pare că, între timp, au apărat şi ruta pe care veneau creştinii în pelerinaj. Ei sunt cei care au descoperit zidul despărţitor dintre palat şi grajdurile regelui Solomon, au descoperit ceva ce se afla

dincolo de el, după care s-au întors în Franţa.
Să fi fost oare Templierii mai interesaţi de jefuirea decât de protejarea pelerinilor care călătoreau pe ruta către Ţara Sfântă? Forţele cavalereşti iniţial înfiinţate par să se facă vinovate de această acuzaţie. Atât imposibilitatea sarcinii asumate, cât şi acţiunile lor cel puţin bizare indică faptul că Robert Payne avea dreptate când afirma că erau animaţi de ţeluri diferite. Ulterior, contingentele Cavalerilor Templierilor aveau să se distingă în luptele împotriva sarazinilor, adeseori preluând rolul de ultimă redută combatantă într-un efort uneori sinucigaş, îndreptat împotriva unui inamic mult mai numeros şi mai puternic, cu scopul de a-i ajuta pe alţii să scape cu viaţă. Este binecunoscută istoria în care unul din Marii Maeştri ai Templierilor a condus în luptă o sută treizeci de cavaleri împotriva unei armate de sarazini formată din şapte mii de soldaţi. Probabil că soldaţii de rând îşi luaseră misiunea în serios, înţelegând că a muri în numele Mântuitorului era cea mai sigură cale de a ajunge în rai.
Cu câteva excepţii, conducătorii cruciaţilor s-au distins, totuşi, numai prin faptul de a fi fost corupţi, nemiloşi şi interesaţi doar de urmărirea propriilor interese. Dogele Veneţiei - să nu uităm că Veneţia era centrul de putere al familiei Zeno - a susţinut desfăşurarea uneia din cruciade numai după ce a obţinut promisiunea fermă că forţele cavalereşti aveau să atace mai întâi cetatea Zara din actuala Iugoslavie, scopul acestei întreprinderi fiind reglarea unor conturi mai vechi, în favoarea dogelui, fireşte. Armata cruciaţilor veneţieni a avut de înfruntat o altă armată cruciată, incident al cărei deznodământ a fost incendierea Constantinopolei, cea mai puternică cetate a lumii creştine răsăritene.
Cruciada copiilor (din anul 1212) s-a produs ca urmare a viziunii pe care a avut-o un adolescent pe nume Stephen de Cloyes. Cu acea ocazie, a fost recrutată o adevărată armată formată exclusiv din copii, trimişi să lupte în Orientul Mijlociu împotriva sarazinilor. Pe cât de ridicolă este ideea unei cruciade a copiilor, pe atât de crudă a fost realitatea,

fiindcă întreaga armată de copii a fost vândută unui proprietar de sclavi din Africa de către un proprietar de corăbii veros. Frederick al II-lea, nepotul lui Frederick Barbă-Roşie, intrând în contact cu sarazinii, a descoperit că aceştia erau mult mai civilizaţi decât camarazii săi de arme europeni, a recunoscut public acest lucru şi s-a pomenit brusc înconjurat de duşmani. Simpatia sa faţă de inamicul pe care jurase să-l distrugă l-a adus în situaţia de a ataca armata Templierilor în lupta purtată lângă cetatea Acra, o faptă reprobabilă care i-a atras excomunicarea de către papă.
Luptele intense şi lăcomia care domnea printre naţiunile europene a contribuit într-o măsură decisivă la declinul lor. Cu toate acestea, nici una din faptele reprobabile ale europenilor nu este comparabilă cu ororile şi atrocităţile la care şi-au supus propriul popor Biserica şi Coroana franceză. Din paginile cărţilor de istorie a fost omis capitolul referitor la cruciadele pe care le-a declanşat Roma împotriva populaţiei care ocupa regiunea Languedoc din sudul Franţei, înainte ca Biserica şi acoliţii ei să fi sfârşit seria de crime îndreptate împotriva evreilor, creştinilor copţi, sarazinilor şi oricui i-ar fi putut incomodat pe ruta spre Oraşul Sfânt, Biserica a comis poate cel mai grav pogrom la care avea să asiste Europa înainte de perioada hitleristă. Sudul Franţei era locuit de o populaţie cunoscută sub numele de catari. Religia catarilor, denumiţi astfel datorită convingerilor lor puritane, considera că tot ceea ce există pe pământ este marcat de rău şi că, deşi Dumnezeu este Creatorul a tot ce există pe planetă, lucrarea diavolului se face resimţită pretutindeni. Religia catarilor impunea măsuri restrictive referitoare la dietă şi la viaţa sexuală (sexul era considerat a fi un lucru rău, fiindcă prin el se înmulţiseră oamenii pe acest pământ pe care domina cel rău). Catarii erau un popor de oameni blajini şi credincioşi, despre care până şi înflăcăratul Sfânt Bernard credea că nu reprezintă nici o ameninţare pentru creştini, în urma anchetei făcute asupra religiei catarilor, el a formulat următoarea concluzie: „Nici o slujbă religioasă nu este în spirit mai profund creştin decât a

lor".
Dar dacă credinţa religioasă a catarilor concordă, în anumite puncte, cu credinţa esenienilor şi cu convingerile religioase ale primilor creştini, ei dezaprobau ferm noua postură a Bisericii de la Roma care începuse să se implice în viaţa politică. Conform credinţei lor, nici un muritor nu poate şi nu are dreptul să se interpună între om şi Dumnezeu, de aceea considerau că preoţii nu au puterea să-i ierte şi să-i salveze pe păcătoşi. Viaţa lor se întemeia pe modelul apostolic.
Această atitudine le-a atras duşmănia declarată a Romei, mai cu seamă după ce au subliniat că *Roma* reprezenta un model diametral opus faţă de mesajul Mântuitorului, care în franceză are forma de *Amor.* Iar ulterior, Biserica a confirmat acest lucru.
Mai întâi, i-a condamnat formal pe catari, deşi n-a întreprins nimic împotriva lor. După care, nemilosul Dominic Guzman şi dominicanii săi au adus Inchiziţia în Europa. Acest val de nebunie îndreptată împotriva cui nu trebuia, care a durat până aproape de epoca modernă, le permitea, în perioada de început, celor care instigau la persecutarea unui eretic să intre în posesia bunurilor acestuia. Rapacitatea ascunsă în spatele religiei a împins Biserica până şi la persecutarea morţilor, în anul 1209, o armată formată din treizeci de mii de soldaţi a descins în sudul Franţei. Rând pe rând, au fost atacate, iar locuitorii lor, măcelăriţi, de trupele trimise de papalitatea romană, oraşele Beziers, Perpignan, Narbonne, Carcassone şi Toulouse. Iar măcelul a continuat fără întrerupere timp de douăzeci şi cinci de ani, culminând cu asediul cetăţii Montsegur. Aici s-au adăpostit ultimii catari care scăpaseră cu viaţă din campania de exterminare îndreptată împotriva lor, refugiindu-se într-un castel aflat pe creasta unui munte de calcar. Timp de zece luni, patru sute de suflete, catari şi câţiva Templieri creştini care îi apărau pe catari, au rezistat asediului nemilos al armatei pontificale.
Lupta părea inegală, cu miile de soldaţi antrenaţi care asediau câteva sute de suflete, însă ţinutul era plin de simpatizanţi ai cauzei catarilor careji ajutau pe asediaţi cu apă şi hrană, în pofida armatei inamice, în cele din urmă,

fortăreaţa s-a predat, însă li s-a impus un răgaz înainte de a face armistiţiul. Cavalerilor avea să li se permită să plece, în virtutea faptului că se predaseră. Şi credincioşilor li s-ar fi permis să plece în siguranţă şi liberi, cu condiţia să renunţe la credinţa lor. Altfel, aveau să fie arşi de vii.
Conform legendei, în cursul scurtei perioade de armistiţiu, trei credincioşi catari şi călăuza lor s-au strecurat afară din cetate, ducând cu ei un tezaur; au coborât pe frânghii zidul înalt de treizeci de metri săpat direct în stâncă al cetăţii Montsegur, apoi s-au pierdut definitiv în noapte. Ei aveau misiunea secretă de a pune la adăpost în grotele din Sabarthes comoara catarilor, din care o parte fusese deja ascunsă în pădurile de la poalele cetăţii. Acest tezaur nu a mai fost recuperat niciodată. Curând, s-a încheiat perioada de armistiţiu. Câţiva dintre Cavalerii Templieri, care îmbrăţişaseră religia catară în cursul armistiţiului, au rămas pe loc, iar celorlalţi li s-a dat permisiunea să plece, aşa cum li se promisese. Credincioşii catari, printre care se aflau şi Cavalerii, s-au menţinut pe poziţii şi au refuzat să îşi renege credinţa. Au fost strânşi cu toţii într-o palisadă căreia i s-a dat foc şi lăsaţi să fie arşi de vii.
Nimeni nu ştie în ce constă tezaurul catarilor. De aceea, întrebările referitoare la cantitatea de aur şi argint pe care o putea deţine un popor hăituit şi înfometat de asupritorii lui rămân în continuare deschise. Sudul Franţei cunoscuse odinioară o perioadă de înflorire şi cel puţin moşierii prosperaseră aici. Legendele care s-au ţesut în jurul tezaurului vorbesc despre faptul că, în realitate, catarii apărau o comoară mult mai preţioasă decât tot aurul şi argintul. Mulţi sunt convinşi că acest tezaur ar fi Sfântul Graal. Despre Sfântul Graal se crede că ar fi potirul din care a băut Iisus Hristos la Cina cea de taină. Tematica Graalului figurează din abundenţă în ciclul mitologic dedicat regelui Artur şi în numeroase legende făurite în Franţa şi în Marea Britanie. Căutătorii de comori din zilele noastre continuă să scotocească cu obstinaţie peşterile din zona Monsegur în speranţa că vor descoperi într-o bună zi un tezaur. Ceea ce s-a descoperit într-una din peşteri este imensa grotă de la

Lombrives, una din cele mai mari din Europa. Săpată adânc pe zidul mare al grotei este o pentagramă, sau steaua în cinci colţuri, în peşteră se mai aflǎ un dolmen uriaş, o structură din piatră de forma unei mese cu o tăblie tot de piatră, aşezată pe trei picioare. Celţii au lăsat în urma lor structuri de acest fel de-a lungul întregii coaste a Atlanticului european, însă aceasta poate fi doar o construcţie singulară, ridicată într-o peşteră din Franţa. Fiindcă tezaurul nu a fost recuperat niciodată.
Biserica şi-a înfrânt duşmanii din sudul Franţei şi din Orient, însă triumful său din Ţara Sfântă avea să fie de scurtă durată, în anul 1188, sarazinii au recucerit Ierusalimul, iar Europa a pierdut războiul. Templierii şi un alt ordin rival. Cavalerii Ospitalieri (cunoscuţi şi sub denumirea de Cavalerii Sfântului Ioan sau Ioaniţi) s-au numărat şi ei printre europenii care s-au întors acasă. Până la încheierea perioadei cruciadelor, Ordinul Templierilor căpătase o putere extraordinară, care rivaliza poate doar cu marile case monarhice ale Europei. Pe toată durata perioadei în care şi-au îndeplinit îndatoririle de străjeri ai pelerinilor care călătoreau spre Ţara Sfântă, Templierii au reuşit să creeze şi să instituie un sistem şi practici de schimb al monedelor care aveau să netezească calea spre sistemul bancar modern. De pildă, un nobil din Paris putea depune orice sumă la „banca" Templierilor din Paris şi îşi putea retrage banii de la orice „bancă" a Templierilor din Veneţia sau din Ierusalim. Acest sistem oferea practic protecţie fondurilor depuse de nobilul respectiv în timp ce acesta călătorea, în acelaşi timp permiţându-le Templierilor să folosească banii depuşi sub formă de împrumut acordat regilor şi nobililor deopotrivă. Depunerile altora asigurau veniturile Templierilor, iar pământurile Templierilor le aduceau câştiguri din închirieri. Cu toate acestea, puterea tot mai mare pe care o acumulau a stârnit invidia şi duşmănia celor care le pizmuiau atât bogăţia, cât şi puterea.
Cel mai înverşunat duşman al Templierilor a fost regele francez Filip al IV-lea. Templierii nu îl acceptaseră în Ordin, iar pe de altă parte, regele le datora sume uriaşe pe care nu

avea cum să le achite. Fiindcă vistieria Franţei secătuise, regele a mărit dările percepute de pe spatele poporului, iar urmarea imediată a măsurii înrobitoare este că a fost nevoit să se ascundă pentru o vreme de furia mulţimii în Templul din Paris. Regele era convins că majoritatea datoriilor acumulate se datorau faptului că nu reuşise să strângă dările de pe pământurile Templierilor, care, trebuie spus, nu erau vasali regelui. În anul 1306, regele dăduse poruncă să fie confiscate toate pământurile pe care le deţineau evreii din Franţa, sperând că astfel îşi va revigora situaţia financiară. Iar acum, avea nevoie de un ţap ispăşitor, în anul 1307, el şi-a aţintit privirea asupra prietenilor săi. Jacques de Molay fusese naşul unuia din fiii regelui Filip şi cel care purtase linţoliului lui Carol de Valois, cumnatul regelui. Asemenea dovezi de fidelitate nu aveau însă nici o valoare în ochii lui Filip.

însă, cum nu putea să confişte pur şi simplu pământurile şi proprietăţile templiere pe drept meritate, el a fost obligat să recurgă la o stratagemă. Metodele verificate de atac şi furt ale proprietăţilor creştinilor şi evreilor aveau să dea din nou roade. Aşadar, i-a acuzat pe Cavalerii Templieri de erezie şi de faptul că s-ar fi închinat diavolului, aruncând în joc şi acuzaţii de perversiuni sexuale, ca măsură suplimentară de precauţie. Regele francez avea însă nevoie de un aliat puternic care să-l susţină în desăvârşirea planului său al cărui dublu scop era acela de a scăpa de Templieri şi de a rămâne cu avuţiile lor. Astfel încât, a apelat la unica persoană de pe glob cărora Templierii îi datorau ascultare, şi anume la papă. El l-a convins pe Papă să scoată în afara legii Ordinul Cavalerilor Templieri, lucru pe care l-a obţinut prin bula papală emisă în anul 1312. Dar de ce a acceptat Papa să fie atacată şi desfiinţată propria sa armată?

Istoricii continuă să dezbată şi astăzi rolul şi implicarea Papei Clement al V-lea. Apărătorii lui susţin că el a fost obligat să facă jocul regelui francez, prins în maşinaţiunile lui ignobile şi în urzeala acuzaţiile de erezie. Regele Franţei susţinuse o acţiune militară împotriva predecesorului lui Clement, Papa Bonifaciu al VIII-lea, care îl şi excomunicase

din acest motiv. Următorul Papă murise otrăvit, iar Clement al V-lea avea toate motivele să se teamă de Filip.
Detractorii săi susţin că Papa ţinea şi el o condicuţă în care îşi notase de la păcate neînsemnate, cum ar fi vânzările de orice fel, de la indulgenţe la documente de liberă trecere, până la trebuinţe mai serioase, printre care protejarea Romei şi a puterii pontificale împotriva unei Franţe în plină ascensiune. Adevărul este că, indiferent care ar fi motivul real pentru care Papa i-a permis lui Filip să dea curs acestui plan, el l-a lăsat s-o facă. Într-o zi de vineri 13 a anului 1307, regele a poruncit ca toţi Templierii să fie arestaţi. Este probabil că, la acea dată, mai rămăseseră în Franţa două mii de Templieri. Ei au opus o slabă rezistenţă, fiindcă Marele lor Maestru a presupus că va. reuşi să-i scape de acuzaţiile aduse de un băieţaş care se juca de-a regele. Totuşi, planul lui Filip cerea mai mult decât o simplă arestare. Templierii au fost supuşi celor mai cumplite tratamente şi suplicii pe care le putea oferi Inchiziţia, încât mulţi dintre ei au murit sau şi-au luat viaţa nemaisuportând torturile.
Supuşi unor torturi atroce, numai patru din cei o sută treizeci şi opt de Templieri francezi arestaţi au cedat şi au mărturisit crime pe care nu le comiseseră, dar pe care le inventaseră torţionarii lor. Printre presupusele fărădelegi comise se numărau adorarea diavolului, ajutorul dat femeilor să scape de prunci, infanticidul, scuiparea, repudierea şi batjocorirea crucii lui Hristos, sodomia şi venerarea unui cap numit Baphomet (sau capul unui bărbos). Unele dintre crimele de care au fost acuzaţi Templierii se^întemeiau pe ceea ce Biserica considera a fi practici eretice, închinarea la diavol era una din acuzaţiile cele mai clare de erezie.
Batjocorirea crucii se referea mai degrabă la una din credinţele catarilor că acest obiect pe care fusese răstignit Iisus Hristos era un simbol al răului. Iar sodomia era o acuzaţie care putea fi adusă cu uşurinţă unui grup de bărbaţi care trăiseră departe de femei pentru o perioadă atât de lungă de timp.
Planul pe care şi-l făcuse regele Filip nu ar fi putut fi dus la bun sfârşit dacă Ordinul Templierilor ar fi fost interzis numai

în Franţa. Aşadar, el trebuia să-l înduplece pe Papă să fie port-stindardul în propria sa cruciadă îndreptată împotriva Templierilor. Anglia a reacţionat în chestiunea templieră abia după adoptarea bulei papale, dar chiar şi atunci reacţia sa a fost destul de anemică prin comparaţie cu cea a Franţei, înainte de a lua o poziţie fermă, regele englez Edward al II-lea a aşteptat emiterea celei de-a doua bule papale care s-a produs în data de 15 decembrie, 1307. Chiar şi după primirea ordinului de arestare, el a tergiversat lucrurile încă trei săptămâni înainte de a porunci arestarea Templierilor. În acel moment, în toată Anglia au mai fost găsiţi doar doi Templieri, care, oricum, nu au fost supuşi regimului torţionar al Inchiziţiei la care fuseseră supuşi Templierii francezi.
în Anglia, ţară în care tortura fusese interzisă prin lege, Templierii nu au mărturisit că ar fi venerat capul tăiat, că ar fi batjocorit crucea, sau că ar fi practicat sodomia. Deşi Papa nu a contenit să exercite presiuni asupra regelui Edward în încercarea de a-l obliga să facă un număr mai mare de arestări şi să smulgă şi mai multe mărturisiri ale crimelor respective, regele englez s-a opus ferm aplicării torturii. Pentru a zdrobi împotrivirea regelui, în anul 1310 Papa i-a ordonat lui Edward al II-lea să accepte accesul comisarilor papali în Anglia. El însuşi a semnat o bulă papală prin care ordona torturarea Templierilor întemniţaţi în Anglia, chiar în ajunul Crăciunului, însă, în ciuda tuturor eforturilor depuse de Papă şi a bulelor papale, prea puţini Templieri englezi au suferit soarta fraţilor lor francezi.
Reacţia suveranilor din celelalte ţări europene faţă de atitudinea Papei a fost amestecată, iar opiniile împărţite, în principatele Neapole şi Sicilia, au fost efectuate câteva arestări, iar Cavalerii Templieri au fost torturaţi, însă majoritatea au supravieţuit supliciului, în landurile germane (la acea vreme, nu exista o Germanie unificată, ci o reţea complicată de principate care rupeau veşnic alianţele), cavalerii au intrat în forţă în sala de judecată şi înarmaţi până-n dinţi. Erau hotărâţi să declare război acestui anti-papă şi tuturor detractorilor Ordinului, însă nimeni nu a cutezat să le arunce mănuşa. La dizolvarea Ordinului

Templierilor din Germania, Templierii germani s-au refugiat în interiorul Ordinului Cavalerilor Teutoni.
Numai în Scoţia şi în Portugalia pretenţiile regelui francez şi ordinele Papei au fost complet ignorate, iar Templierii care au avut şansa să scape fugind din Franţa şi să se refugieze în aceste paradisuri ale siguranţei sunt aceiaşi care au supravieţuit. Scoţia, aflată în acea epocă într-un război perpetuu cu Anglia, a constituit una din cele mai sigure ascunzători pentru Templierii refugiaţi, mulţi dintre ei găsindu-şi adăpost în braţele primitoare ale lui Robert Bruce şi ale familiei Sinclair, care, cu câteva secole înainte, jucase un rol decisiv în constituirea Ordinului.
Papa a reuşit să-şi impună punctul de vedere şi să-i excomunice pe Templieri, însă mulţi dintre cavaleri au scăpat cu viaţă şi au reuşit să fugă cu averi cu tot, Ordinul funcţionând clandestin. Filip a reuşit să îşi însuşească proprietăţile Templierilor, pământurile şi o parte din banii acestora, hotărând, fireşte, că toate domeniile confiscate îi aparţineau de drept. Cu toate acestea, cea mai importantă parte a bogăţiilor pe care le deţineau Templierii nu avea să fie recuperată niciodată. Iar, pe măsură ce iscoadele regelui francez scotoceau cetăţile, târgurile şi satele în căutarea tezaurului templier, rezistenţa Ordinului a avut timp să se organizeze şi mai bine. De-a lungul timpului şi a războaielor purtate, Templierii şi-au organizat o flota atât de puternică, încât, de teama concurenţei, unele porturi le-au interzis accesul de frică să nu rivalizeze cu corăbiile comerciale ale cetăţenilor lor. Porturile La Rochelle şi Le Havre, care, ulterior, aveau să devine importante pentru comerţul transatlantic, au fost ultimele porturi franceze pe care le-au văzut cavalerii Templieri.
Când iscoadele regelui francez au pătruns în incinta comanderiei Templierilor din Paris, care era coIoana vertebrală a băncii Templierilor, ei s-au aşteptat să găsească aici stive de aur. Templierii fuseseră însă preveniţi din vreme, astfel încât un convoi de carete încărcate cu tot ceea ce fusese păstrat în Paris a luat iute şi discret drumul cetăţii La Rochelle. în portul cetăţii, încărcătura a fost transferată

la bordul corăbiilor templiere, scăpând astfel din ghearele regelui lacom şi dispărând pentru totdeauna din istorie. Legendele sunt singurele care ne oferă indicii despre posibila destinaţie a flotei Cavalerilor Templieri care fugiseră din Paris. E drept că versiunile diferă, încât conform acestor legende, corăbiile templiere fuseseră văzute în porturi din Marea Mediterană, Portugalia, Irlanda, Scoţia, ba chiar şi din Scandinavia. Oricare dintre versiuni poate fi însă adevărată. Şi chiar dacă singurii Templieri prinşi în Scoţia şi aruncaţi în temniţă au recunoscut că scăpaseră fugind pe mare, ei au refuzat să dezvăluie numele porturilor în care flota Templierilor a primit permisiunea de liberă trecere sau de acostare. Pe de altă parte, documentele istorice nu consemnează faptul că vreo naţiune le-ar fi acordat oficial autorizaţie de liberă trecere.
Singurele porturi în care este plauzibil că flota Templierilor şi Cavalerii Templieri înşişi erau bineveniţi coincid cu locurile în care Papa era privit cu ostilitate. În perioada respectivă, Scoţia era în fierbere după asasinarea lui John Red Comyn în biserica mănăstirii călugărilor minoriţi, iar Brace şi susţinătorii lui fuseseră excomunicaţi de Biserică pentru sacrilegiul comis. Pe de altă parte, marile porturi scoţiene de la Edinburgh, Glasgow şi chiar Aberdeen erau supravegheate de iscoadele englezilor. Aceste porturi erau sub blocada instaurată de regele englez care încerca şi în acest fel să-l prindă pe Robert Bruce. Şi în Anglia, adversarii Templierilor au fost dezamăgiţi, fiindcă tezaurul din Templul Londrei dispăruse fără urmă ca şi cel din Paris. Nu se ştie cu certitudine dacă şi cât din comoara lor ajunsese în siguranţă în Scoţia, pentru a se pune sub protecţia familiei Sinclair, însă ce se ştie precis este că o parte din bani au fost folosiţi pentru a cumpăra armele puse la dispoziţia luptătorilor lui Robert Bruce.
Unde putea găsi un loc sigur de acostare o flotă încărcată cu un tezaur şi cu sute de cavaleri la bord? Este foarte probabil că locul respectiv coincide cu locul în care s-a ascuns şi Robert Bruce în perioada de surghiun. Dacă legendele care s-au ţesut despre un rege fugar le egalează, şi poate chiar le

inspiră pe cele despre Robin Hood, există câteva locuri în care este foarte probabil ca Bruce să-şi fi făcut ascunzătoarea. Cele mai verosimile locuri din care şi-a putut organiza Robert Bruce rezistenţa sunt Kintyre, o peninsulă care se întinde din Argyll, şi câteva insule răspândite în largul coastei scoţiene, printre care Jura şi Islay. Aceste insule erau controlate de clanul MacDonald a cărui loialitate faţă de Bruce şi ostilitate la adresa invadatorilor este de notorietate. Michael Baigent şi Richard Leigh, autorii cărţii „Templul şi loja" *(The Temple and the Lodge),* au pornit în căutarea locului în care au stat ascunşi susţinătorii lui Bruce şi Templierii şi au cercetat regiunea aflată la vest de Highland sau Linia Muntoasă. Una dintre legendele care vorbesc despre existenţa „insulei de pe lac" i-a condus până la Loch Awe unde au descoperit câteva morminte moderne; pentru ca în regiunea Kilmartin, aflată nu departe de acest lac, să descopere o incintă de biserică în cimitirul căreia se aflau pietre funerare străvechi, decorate în stil templier. Mult înspre nord, Insulele Hebride şi Orkney constituiau o ascunzătoare încă şi mai potrivită pentru o întreagă flotă. Nu trebuie să uităm însă că Golful Scapa Flow, aflat între Insulele din mini-arhipelagul Orkney, este locul în care, la sfârşitul primului război mondial, germanii au preferat să-şi scufunde flota formată din şaptezeci de nave de război, mai degrabă decât să o lase să cadă pradă englezilor. Iar în cel de-al doilea război mondial, flota britanică s-a ascuns în acelaşi loc, la şase sute de ani după ce flota Templierilor ar fi putut profita de golfurile izolate ale acestor insule îndepărtate, folosindu-le ca liman şi ascunzătoare sigure. Dincolo de Golful Scapa Flow, se află un alt punct de reper important, Capul Sfântului Ioan, o structură muntoasă diferită de restul peisajului, cu o înălţime de 340 de metri de la nivelul mării, fiind şi cel mai înalt promontoriu din Insulele Britanice. Sfântul Ioan Botezătorul, profetul biblic care a fost decapitat, deţine un loc central în folclorul templier. Sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul este una din zilele cele mai importante pe care Templierii le-au ţinut cu sfinţenie, ea având aceeaşi conotaţie sacră şi pentru acei

francmasoni şi masoni, continuatori ai tradiţiei templiere. Câteva secole mai târziu, când lojile masonice engleze şi scoţiene au ieşit din umbră şi şi-au recunoscut în mod public existenţa, carta masonică stabilea drept cea mai importantă dată sărbătoarea Sfântului Ioan, adică 24 iunie.
Deoarece Sfântul Ioan Botezătorul a jucat un rol atât de important în iconografia Templierilor, este interesant de remarcat faptul că înainte Mergătorul, vocea care striga în deşert anunţând venirea lui Iisus Hristos, a fost condamnat la moarte şi i s-a tăiat capul din pricina convingerilor sale religioase. Despre Templieri s-a spus că venerau un idol de forma unui craniu, numit Baphomet. În opinia unor istorici şi exegeţi, ar fi mai degrabă vorba de Muhammad, profetul Islamului. Alţi istorici susţin că ar putea fi vorba, în acest caz, de denaturarea termenului *abufihamet,* cuvântul arab având sensul de „Părintele înţelepciunii" sau persoana sau divinitatea reprezentată pe Giulgiul din Torino. După publicarea cărţii „Sfântul sânge, sfântul Grad" *(Holy Blood, Holy Grail),* dr. Hugh Schonfield a descoperit o formă extrem de complicată de criptografie pe care a denumit-o cifrul Atbash. Folosind această metodă de decodificare, el a reuşit să traducă cuvântul „Baphomet" în „Sophia". Această formă de codificare poate indica faptul că probabil nazarinenii, cei care l-au Curmat pe Iisus întrupat, şi Templierii stabiliseră deja contacte, în orice caz, capul decapitat a ajuns să joace un rol important în mitologia templieră.
Vom constata în continuare că Isus Nazarineanul ar putea fi, în realitate, o transcriere eronată pentru Isus Nazarenul, nazarenii fiind un grup aflat în strânsă legătură cu esenienii care urmau o disciplină severă în privinţa religiei adoptate. Este posibil ca Ioan Botezătorul să fi fost mai venerat decât Isus însuşi de ultimii adepţi ai acestui grup. Anumiţi exegeţi susţin ipoteza venerării de către Templieri a lui Ioan mai mult decât a lui Isus, tocmai din cauza faptului că Ioan a fost cel decapitat. Sărbătoarea Sfântului Ioan, şi data de 24 iunie, reprezintă cea mai importantă zi din calendarul Templierilor.
În anul 1307, Insulele Orkney nu intraseră încă în proprietatea clanului Sinclair. Ele aparţineau căpeteniei

normande Malise, a cărui fiică va deveni mai târziu soţia lui William Sinclair. Vikingii organizaseră raiduri de cotropire a insulelor din largul Scoţiei şi Irlandei cu mult înainte de secolul al VIII-lea, când istoria consemnează primele atacuri vikinge asupra coastei irlandeze. Raidurile nordicilor au deschis calea coloniştilor nordici, iar printre grupurile de colonişti se număra şi familia Mores, o puternică familie normandă care s-a aşezat în insule şi din care s-a desprins, în secolul al X-lea, ramura franco-normandă. Ramura franceză a clanului More avea să devină familia St. Clair, din care se va desprinde ramura scoţiană Sinclair, în perioada istorică în care Biserica şi statul francez îi vâna pe Templieri, englezii începuseră să vâneze familiile de frunte ale Scoţiei. Aceasta coincide cu perioada în care clanul Sinclair a fost obligat să solicite şi a obţinut sprijinul unui alt clan-rege al mărilor, şi anume clanul Gunn.

Clanul Gunn şi neamul Sinclair

Unul din primii istorici care a scris istoria Insulelor Britanice, în anul 1136, este Geoffrey din Montmouth. Pe lista celor şase regi care au luptat alături de regele Arthur împotriva saxonilor, autorul citează numele unui oarecare rege Gunhpar (sau Gunuasius, în formă latinizată), despre care spune că domnea suveran peste Orcadum. Conform cutumei vremii, Geoffrey a latinizat numele tuturor celor şase regi. În perioada feudală, numele de „Gunuasius" s-ar fi putut transforma în „Gunn". Poate că acest prim rege Gunn să fi fost strămoşul cavalerului Sir James Gunn rămas în America. Printre posesiunile acestui străvechi stăpân al mărilor, cu siguranţă se numărau şi corăbii, manevrate de marinari încercaţi şi iscusiţi în arta navigaţiei, capabili să traverseze apele învolburate ale mărilor din regiunea Atlanticului de Nord, care se strâng în jurul Scoţiei într-o încleştare de gheaţă.

În majoritatea studiilor lingvistice care se ocupă de etimologia numelor de persoane şi a însemnelor heraldice prevalează teza că toate familiile scoţiene se trag dintr-un strămoş celebru comun. Robert Bain susţine că membrii clanului Gunn sunt descendenţii lui Olaf cel întunecat. Se

pare că acest Olaf coborât din Nord ar fi navigat până în „Sutherland" (sau, altfel spus, ţara din sud), conform terminologiei scandinave din secolul al V-lea. în cartea sa intitulată „Clanuri şi însemne în Scoţia" *(Clans and Tartans ofScotland),* Bain susţine că acesta era unul din fiii lui Olaf, numit Gunnar, şi că el este primul din clanul Gunn. Numele propriu Gunnar derivă din substantivul *gunn,* având sensul de „săgeată lungă, rezistentă". Este foarte interesant faptul că gunn reprezintă, de fapt, „un vârf de lance^".
Un al treilea text istoric îi dă dreptate lui Geoffrey. în cartea intitulată „Clanuri scoţiene şi însemnele lor" *(Scottish Clans and Tartans),* Ian Gramble susţine că numele propriu Gunn era frecvent întâlnit şi deja încetăţenit la momentul la care nordicii au debarcat în Orkney. în realitate, numele Gunn este de origine picta. Cu câteva excepţii, limba vorbită de picţi nu a fost descifrată şi rămâne pierdută pentru istoria universală. Originea picţilor este necunoscută, iar istoria face referire la ei sub această denumire abia în anul 279, când Eumenius consemnează prezenţa picţilor în contextul încercării Imperiului Roman,prin intermediul armatelor conduse de Cezar, de a ocupa Scoţia, în anul 305, Constantius Clorus a organizat o campanie militară împotriva „caledonienilor şi a altor picţi", iar fiul lui Constantius va face, la rândul său, o tentativă în anul 343. Neînsemnaţii războinici cu chipurile vopsite în albastru au reuşit să alunge legiunile romane.
în cursul retragerii romane din Britania, „scoţii" erau cei care populau Scoţia, deşi, în realitate, este vorba de un popor irlandez, în acel moment, picţii şi scoţii coexistau alături de alte triburi ale căror nume s-au pierdut în negura istoriei, printre care triburile attacoti şi vertunones. Chiar dacă, pentru romani, populaţiile pe care le-au supus erau primitive, în acelaşi mod în care primii colonişti europeni din America îi considerau primitivi pe amerindienii cu care au purtat ulterior războaie, acest punct de vedere este complet eronat. Picţii erau renumiţi pentru măiestria lor şi pentru obiectele de podoabă din argint pe care le creau, şi suficient de deschişi încât să adopte carele romane după ce au

înfruntat în luptă legiunile romane. Tocmai extraordinara lor capacitate de asimilare este cea care a privat istoria de înţelegerea corectă a civilizaţiei din care făceau parte. Se mai ştie despre picţi că erau navigatori iscusiţi, că erau pricepuţi în construirea de ambarcaţiuni din piei uscate de animal şi că navigau pe distanţe lungi în ambarcaţiunile lor. Este foarte probabil că vikingii şi picţii au stabilit contacte între ei încă din cele mai vechi timpuri. Indiferent dacă cei din clanul Gunn erau la origine vikingi sau picţi, un lucru este cert: ei constituiau o forţă navală pe mările Nordului, de care populaţiile, din acea perioadă trebuia să ţină cont.
într-o lucrare extrem de bine documentată despre regele Arthur şi personajele mitologice care au legătură directă cu Sfântul Graal, scriitoarea Norma Lorre Goodrich avansează şi demonstrează ipoteza că regina Guinevere era o regină a picţilor. La epoca respectivă, forma de organizare matriarhală le conferea femeilor din societatea picta dreptul de a alege sau de a renunţa la soţ, după bunul plac. în literatura Graalului, infidelitatea soţiei faţă de soţ era o dovadă de imoralitate, numai că Goodrich întrevede în acest aspect respectarea unei simple tradiţii. Asemenea regilor picţi, şi reginele picţilor conduceau războinicii pe câmpul de luptă, iar regii, ca şi reginele, se căsătoreau pentru a consolida alianţele politice. O anume regină Guinevere care stăpânea peste Insulele Orkney populate de picţi şi aliată cu regele Arthur în lupta împotriva saxonilor, corespundea perfect scenariului de căsătorie cu un rege pict pe nume Gunn, sau regele Gunuasias din Orcadum după cum este descris de Geoffrey, scopul fiind asigurarea succesiunii clanului Gunn la titlul de suverani peste Caithness.
Câteva secole mai târziu, când normanzii din neamul Sinclair au ajuns să stăpânească Scoţia şi insulele aflate la nord de Scoţia, transformându-le în fieful lor, căpetenia nordică Malise probabil se înrudea deja cu clanul Gunn. Iar prin intermediul unei alianţe matrimoniale între neamurile Sinclair şi alte neamuri de nordici, această alianţă a fost consolidată şi mai temeinic. Atunci când Williarn Sinclair a preluat Caithness, devenind astfel seniorul nobil al ţinutului,

şi a adăugat domeniului strămoşesc al familiei Sinclair şi Insulele Orkney, el a reuşit să facă acest lucru doar cu îngăduinţa clanurilor picto-normande care locuiau în Nord. Această alianţă dintre suveranii incontestabili ai mărilor este cea care le-a acordat Templierilor îngăduinţa să pătrundă pe fieful lor.

Templierii şi Scoţia

Corăbiile Templierilor au ridicat pânzele din portul francez şi, cu consimţământul lui Sinclair, au poposit în Insulele Orkney. Alianţa dintre suveranii care domneau peste mările care înconjurau Insulele Orkney privea cu ostilitate ascensiunea Franţei, dar şi autoritatea crescândă a papalităţii, ambele avide de tot mai multă putere şi ambele ridicând pretenţii exagerate asupra bogăţiilor din Europa. Mai mult decât atât, o Scoţie independentă avea nevoie de un aliat puternic tot atât de mult pe cât aveau nevoie Templierii de un refugiu sigur.

La scurt timp după ce Bruce s-a încoronat rege al scoţienilor sub numele de regele Robert (la câteva săptămâni de la asasinarea lui John Red Comyn şi cu şase ani înainte de a repurta victoria de la Bannockburn), mai precis, în luna iunie a anului 1306, regele Robert şi Scoţia au fost înfrânţi de englezi în bătălia de la Methuen. Bruce a fost obligat să fugă şi a luat calea pribegiei, situaţie care a continuat pe toată durata iernii. Contele Balliol, rivalul lui Bruce, a luat-o prizonieră pe soţia acestuia, făcând să se împlinească astfel profeţia pe care aceasta o făcuse când asistase la încoronarea soţului ei de la începutul anului: „Am impresia că suntem rege şi regină pentru o vară, pe care fiii lor îi încoronează în joacă". Numai că profeţia ei nvca să aibă urmări mult mai grave decât îşi închipuise. Fiica lui Robert Bruce, Marjorie, şi fratele acestuia, Nigel, care luase drumul pribegiei asemenea lui Robert, au fost prinşi, iar Nigel, decapitat.

Când Robert a ieşit din ascunzătoarea sa, lungul şir al nenorocirilor personale nu se încheiase încă. Alţi doi fraţi ai «fii, Thomas şi Alexander, au fost luaţi prizonieri, iar susţinătorii lui Bruce au fost reduşi la statutul de proscrişi,

umblând ca nişte cerşetori, îmbrăcaţi în zdrenţe, încălţaţi în opinci din piele netăbăcită şi înfometaţi, furând sau trăind din mila străinilor şi a prietenilor, în anul 1307, supravieţuitorii clanului Bruce şi o mână de clanuri aliate sunt cei care au dat naştere şi au susţinut întreaga mişcare de eliberare naţională a Scoţiei.
Restul celor care se afiliaseră la această mişcare au trecut prin aceleaşi suferinţe prin care a trecut şi Bruce. Contele de Atholl a fost condamnat la spânzurătoare, pentru simplul fapt de a fi fost susţinătorul lui Bruce; Simon Fraser, cel care i se alăturase lui Sir William Wallace în revolta antimonarhistă, a fost tras în ţeapă şi lăsat să zacă astfel pe Podul Londrei; episcopul Wishart şi episcopul Lamberton, care au susţinut moral cauza luptei pentru independenţă, au fost trimişi la ocnă. în cetatea Berwick, Isabel Buchanan şi o soră de-a lui Robert Bruce au fost aruncate în cuşti deschise din nuiele împletite, purtate astfel până la spânzurătoare şi lăsate să zacă în piaţa' publică pentru a stârni oprobiul poporului. în ceea ce priveşte cauza de eliberare a Scoţiei, iarna anului 1306 a fost la fel de cumplită ca iarna pe care au petrecut-o George Washington şi armata sa de zdrenţăroşi americani la Valley Forge. Pentru Robert Bruce, forţe superioare voinţei şi ştiinţei lui aveau să intervină spre a-l salva.
în Franţa aceluiaşi an, pentru Templieri devenise tot mai limpede că relaţia lor cu regele francez începea să se deterioreze. Ameninţarea se simţea plutind în aer şi numai opoziţia Papei faţă de ordinelor lui Filip amâna valul de arestări. Într-un final, când regele a emis ordinul secret de arestare, majoritatea Templierilor erau pregătiţi de plecare. Iar tratativele cu cei din familia Sinclair, deja aliaţi în spirit cu cei din familia franceză St. Clair care jucaseră un rol esenţial în înfiinţarea Ordinului Templierilor, le-au netezit calea către libertate. Astfel au pornit la drum corăbiile Templierilor, îndreptându-se spre insulele presărate din largul Scoţiei. La fel de neprevăzută ca şi arestarea Templierilor a fost şi moartea regelui englez Edward, plecat la drum tot către Scoţia. Moartea regelui i-a oferit lui Bruce

răgazul neaşteptat de care avea nevoie; iar ajutorul bănesc şi armele pe care Templierii le-au adus cu ei în Scoţia aveau să spele ruşinea unei înfrângeri.
Conform legendelor templiere, flota lor a sărit în ajutorul Scoţiei, deşi o seamă de istorici contestă această ipoteză. Cea mai convingătoare dovadă, provenind din afara cercului Templierilor, este chiar plângerea formulată de regele englez conform căreia Templierii ar fi furnizat cel puţin fondurile necesare cumpărării de arme pentru Scoţia, folosindu-se în acest scop de Irlanda neutră, în orice caz, din acel moment, Bruce a redevenit comandantul armatei scoţiene, debarasându-se astfel de statutul de proscris. După ce a pierdut membri ai familiei, prieteni, cea mai mare parte a avuţiei sale şi pe mulţi dintre oamenii care luptaseră alături de el, Bruce a avut o revenire spectaculoasă. Brusc, Bruce traversează Scoţia în fruntea armatei sale, atrăgând tot mai multe forţe de partea sa şi pedepsindu-i pe duşmani. Le confiscă pământurile şi le ocupă forturile, executându-i pe cei mai înverşunaţi vrăjmaşi. Incursiunile militare sporadice ale armatei engleze, pe care aceasta le făcea fără multă tragere de inimă sub conducerea noului rege, au fost fie evitate, fie înăbuşite de scoţieni. În anul 1313, Bruce invada Anglia şi reuşea să ocupe Insula Man în urma unui atac naval. Fusese o perioadă excepţională, care durase în total cinci ani.
În anul următor, bătălia de la Bannockburn avea să decidă soarta independenţei Scoţiei, ca şi soarta Cavalerilor Templieri care luptaseră alături de cauza Scoţiei şi a familiilor sale conducătoare, Bruce şi Sinclair. În afara graniţelor Scoţiei, prigoana şi campania de persecuţii la adresa Templierilor, orchestrate de Filip şi de Papă, au continuat. Punctul culminant a fost marcat de arderea pe rug a Marelui Maestru Jacques de Molay. urmată de execuţii în masă ale altor Templieri. Când Marele Maestru a fost dus la stâlpul infamiei, el a aruncat un blestem crunt asupra Papei şi a regelui Franţei, spunând că nici unul dintre ei nu avea să apuce să trăiască mai mult de un an după moartea sa. Blestemul lui s-a împlinit.

Totuşi, Ordinul Templierilor nu s-a stins o dată cu de Molay. în Spania, Ordinele Calatrava şi Montesa le-au permis Templierilor să îşi continue lucrarea ca forţă luptătoare în slujba ţării lor şi a credinţei creştine, în Portugalia, Templierii au fost asimilaţi de nou înfiinţatul Ordin al Cavalerilor lui Cristos, din rândul cărora avea să se distingă temerarul prinţ Henric Navigatorul. Vasco da Gama făcea şi el parte din acelaşi Ordin. Dintre toate ţările europene, Anglia a fost singura care a sprijinit persecuţia odată ce regele Edward şi-a dat seama că Templierii îi susţin pe scoţieni în lupta împotriva Coroanei britanice. A poruncit arestarea tuturor Templierilor aflaţi între hotarele Scoţiei, măsură care a fost primită, fireşte, drept o glumă, de vreme ce Templierii reprezentau forţa salvatoare care lucra din umbră pentru cucerirea independenţei scoţiene.
După bătălia decisivă de la Bannockburn, Scoţia a cunoscut o perioadă de relativă acalmie. Templierii au fost recompensaţi cu manoare şi domenii şi li s-a acordat „o acoperire", materializată sub forma ghildelor meşteşugăreşti, în definitiv, rolul pe care l-au jucat în construirea forturilor presărate pe traseul care uneşte Europa de Ierusalim a fost esenţial. Tinerii Templieri aveau astfel o ocupaţie asigurată, iar bătrânii Templieri se puteau pensiona liniştiţi şi puteau scoate venituri de pe urma modestelor ajutoare primite. Au existat succesiv două ordine la care se puteau afilia Templierii. Primul a fost Ordinul Regal al Scoţiei, care funcţiona ca o organizaţie secretă, condusă de rege, în calitate de Mare Maestru. Iar cel de-al doilea ordin, conform afirmaţiilor lui Andrew Sinclair, a fost Ordinul Heredom, având sensul de „refugiu sau templu". Familia Sinclair prezida acest al doilea ordin, în calitate de protector al său.
Războiul declanşat împotriva arabilor mauri din Apus şi a sarazinilor din Răsărit a distras atenţia Europei de la războaiele dintre naţiunile europene. Bruce a murit în anul 1329, iar ultima sa dorinţă a fost ca inima să-i fie îngropată în pământul Ierusalimului. Lansaţi în cruciada împotriva maurilor, Sir William Sinclair, Sir James Douglas din clanul

Douglas cel întunecat şi Sir William Keith s-au aruncat umăr la umăr în vâltoarea luptei. Socotind că partida este pierdută, Sir James a aruncat inima lui Bruce în luptă, rugându-se ei să îi conducă, ca întotdeauna, spre victorie, în acea luptă, maurii i-au bătut crunt pe creştinii scoţieni. Keith, singurul dintre cei trei cavaleri care a scăpat cu viaţă, a luat inima şi a adus-o înapoi acasă, în Scoţia, unde a fost îngropată la Abaţia Melrose. Este de presupus că acesta a fost unul din cele mai înălţătoare momente pe care le-a cunoscut spiritul cavaleresc.
Urmaşii acestor cavaleri au menţinut vie flacăra luptei pentru independenţa Scoţiei într-un război care nu a încetat niciodată. Ei au continuat să îşi consolideze puterea şi să-şi sporească averea fie prin cuceriri, fie încheind diverse alianţe şi căsătorii, în cursul acestor războaie permanente, clanul Douglas a reuşit să adune domenii şi proprietăţi imense spre propriul beneficiu. Walter, lordul însărcinat cu ceremonia încoronării regelui Scoţiei, s-a căsătorit cu Marjorie, fiica lui Bruce, continuând astfel noua dinastie monarhică. Marjorie, care fusese mai întâi întemniţată în Turnul Londrei, iar mai apoi trimisă la o mănăstire de maici, a rămas în prizonierat timp de opt ani înainte de a reveni în Scoţia la vârsta de douăzeci de ani. Edward, fratele lui Bruce, a supravieţuit războiului şi a devenit ulterior regele Irlandei. Nigel, Alexander şi Thomas au fost cu toţii decapitaţi. La patru ani după căsătoria dintre Walter şi Marjorie, scoţienii au suferit o grea înfrângere în bătălia de la Malidon Hali, însă clanul Douglas nu a încetat niciodată lupta împotriva vecinilor săi, după cum nici clanurile scoţiene nu au încetat să se lupte între ele.
După moartea regelui Filip, Franţa a încheiat o alianţă cu Scoţia, ceea ce a afectat capacitatea Scoţiei de a-şi păstra independenţa, în virtutea acestei alianţe, Scoţia avea obligaţia de a intra în război alături de Franţa, iar Franţa a purtat permanent război cu Anglia. Baronii aflaţi la conducerea Scoţiei se luptau între ei în chestiuni legate de dreptul de proprietate asupra pământurilor, dar şi pe tema nevoii de a susţine sau de a ignora Franţa. Regele Iacob I al

Scoţiei era un Steward (în realitate, un Douglas care îşi luase acest nume ca rezultat al faptului că familia sa preluase funcţia de lord* însărcinat cu ceremonia încoronării regelui scoţian). El a pus bazele unei noi dinastii monarhice care a reuşit să convingă clanurile, pentru o anumită perioadă, să îşi rezolve disensiunile. Din păcate, metodele pe care le-a impus i-au creat şi mulţi duşmani. Sir Robert Graham şi alţi opt scoţieni şi-au omorât regele în tradiţionalul stil scoţian, înjunghiindu-l cu pumnalele. Succesorul la tron a fost Iacob al II-lea, fiul lui Iacob I. Fireşte, copilul nu a domnit decât cu numele, în realitate, clanurile celtice Douglas, divizate deja în facţiunile „clanul roşu" şi „clanul negru", erau cele mai puternice din Scoţia, în afara, fireşte, a clanului Sinclair care, conform tradiţiei, prefera să îşi asume un rol conducător din umbră.
Blestemul care plana asupra destinului Scoţiei făcea ca avantajul unei victorii nete, câştigate cu un preţ greu pe diverse câmpuri de luptă împotriva duşmanului ţării, să fie imediat pierdut din cauza trădării, a luptelor intense şi a asasinatelor.
Clanurile nordice MacDonald şi MacLean au luptat de partea lui Bruce, însă imediat după încheierea războiului de independenţă, ei s-au întors împotriva regelui lor care era un membru al divizatului clan Douglas. în cele din urmă, puterea clanului Douglas a fost zdrobită atunci când William Crichton, conducătorul uneia din cele două facţiuni, i-a ucis pe cei doi moştenitori Douglas, înjunghiindu^-l pe tânărul lord în vârstă de paisprezece ani şi pe mezinul lui. în anul 1449, Iacob al II-lea, sub pretextul că încearcă o reconciliere a clanului Douglas din care făcuse parte, l-a invitat pe conducătorul clanului la castelul Stirling şi l-a ucis. La rândul lui, Iacob a căzut victima unui act de trădare. După ce a fost aruncat de pe cal într-una din luptele din Războiul celor două roze, el a cerut să îi fie adus la căpătâi un preot. Personajul îmbrăcat în rasă de călugăr, care a sosit să îi acorde absolvirea de păcate, a făcut-o, însă, cu ajutorul unui pumnal.
în timp ce noua Scoţie independentă făcea tot ce-i stătea în

putinţă pentru a se autodistruge, prinsă în capcana luptelor josnice pentru putere ale celor din clanul Douglas, familia Sinclair şi Templierii îşi consolidau liniştiţi puterea în nord. Ordine de felul Templierilor erau antrenate de romantismul cavaleresc care începuse să pună stăpânire pe Europa. Literatura romanească, ale cărei personaje principale erau regele Arthur şi cavalerii Mesei rotunde, fusese scrisă şi re-scrisă în perioada cruciadelor, iar ordinele militare şi monahale trebuiau să se ridice la înălţimea viziunii eroice pe care lumea şi-o făcuse despre ele.
Din punct de vedere oficial, toate posesiunile Templierilor fuseseră preluate de ordinul rival al Cavalerilor Ospitalieri. Dintr-un punct de vedere mai puţin oficial, toate posesiunile lor erau ţinute separat. După treizeci de ani de la actul oficial pontifical care decreta dizolvarea Ordinului Templierilor şi scoaterea lui în afara legii, ordinul cavaleresc rival nu poseda, în realitate, nici una din proprietăţile Templierilor. Când, într-un final, domeniile au intrat în proprietatea lor, acestea erau ţinute tot separat. Şi Ordinul s-a pomenit că întâmpină rezistenţă din partea lorzilor locali, în anii 1324 şi 1334, cavalerii au fost obligaţi să facă apel la parlament pentru a obţine titlul de proprietate, în Scoţia, situaţia era încă şi mai încâlcită, în anul 1338, Cavalerii Ioaniţi nu obţinuseră nici măcar un singur titlu de proprietate, în documentele oficiale scoţiene, apăreau sub titlul de „Terrae Templariae" peste cinci sute de domenii care erau însă administrate de seniori locali. Ceea ce mai rămăsese din organizaţia Templierilor era menţinut, în diverse forme, de cei câţiva cavaleri care conduseseră lupta în cursul războiului pentru independenţa Scoţiei. Câteva familii scoţiene moşteniseră mantia de conducători şi de păstrători ai Ordinului Templierilor.
Una dintre aceste familii era clanul Seton. Un Seton este cel care a deţinut titlul de Mare Maestru al Ospitalierilor în anul 1346. Un alt Seton se căsătorise cu sora lui Robert Bruce după ce îşi îndeplinise rolul istoric în asasinarea lui John Red Comyn în biserica mănăstirii călugărilor minoriţi. în secolul al XVI-lea, când ordinul masonic continuator al Templierilor

a fost ameninţat de acte de trădare, tot un Seton a jucat rolul principal în păstrarea şi continuarea Ordinului. Iar trădarea care a ameninţat desfiinţarea organizaţiei masonice a fost rezultatul războiului religios care ameninţa să sfâşie Europa în primele zile ale Reformei. Franţa făcea eforturi disperate să rămână o ţară catolică, în timp ce Anglia trecuse la protestantism. Scoţia a devenit din nou teatrul de război al Europei. Familia Seton a încercat să păstreze nealterată unitatea dintre francezi şi scoţieni, să menţină Scoţia catolică şi organizaţia templiero-masonică, secretă. Sarcina familiei Seton a fost una dificilă, dar măreaţă în acelaşi timp. Maria, regina Scoţiei, era fiica Mariei de Guise a Franţei şi a regelui Iacob al V-lea al Scoţiei. Căsătoria lor a fost o alianţă care s-a bucurat de sprijinul celor care doreau să împiedice anexarea Scoţiei de către englezi. Ceilalţi doi copii ai lui Iacob al V-lea au murit otrăviţi pentru a nu urca pe tron. Noua regină a Scoţiei (a devenit regină la şase zile după ce s-a născut, mai precis, în anul 1542 şi imediat după moartea tatălui ei) a fost dusă în Franţa pentru siguranţa persoanei sale regale, mai precis, în anul 1548, de teama războaielor care se purtau în acel moment. Incursiunile de cotropire ale englezilor erau respinse de o armată în care se aflau şi mercenari germani şi italieni care luptau de partea Franţei catolice.
Rolul pe care l-a jucat familia Seton a fost acela de a o proteja pe Maria, pe toată durata şederii sale în Franţa, de actele de trădare ale duşmanilor ei, printre care se numărau şi membrii propriei familie. Când, în anul 1558, Maria s-a căsătorit cu Francisc al II-lea, doamne de onoare i-au fost una din fiicele lui George Seton şi soţia acestuia. Două luni mai târziu, regele francez Henric al II-lea a murit de pe urma unei răni căpătate într-un turnir, iar Francisc al II-lea a devenit rege. în mod extraordinar, Nostradamus prezisese moartea regelui şi descrisese cu exactitate rănile pe care acesta avea să le capete. Francisc al II-lea avea să moară în anul următor.
Caterina de Medicis, mama regelui Francis, nu dorea ca Maria să rămână regina Franţei, în schimb, ea i-a poruncit

Mariei să restituie toate bijuteriile de familie şi să se retragă pe domeniul ei din Scoţia. Nici Anglia nu a privit-o cu îngăduinţă sau simpatie pe Maria, fiindcă era o străină, ba, şi mai rău, o franţuzoaică din familia ducilor de Guise. Familia de Guise avea convingeri catolice ferme şi purtări perfide, luptând împotriva protestantismului. Ceva mai târziu, în anul 1562, ducele de Guise a poruncit să se deschidă foc asupra unei congregaţii protestante care se adunase pentru rugăciune, aprinzând astfel scânteia războiului religios dintre creştinii catolici şi cei protestanţi, în timp ce familia regală şi casele de Guise şi de Lorraine făceau tot posibilul ca Franţa să se menţină catolică, pastorii protestanţi agitau mulţimile, îndepărtându-le tot mai mult de Biserică.

Firul subtil care unea familiile marcante ale Scoţiei a fost ceea ce ulterior avea să devină cunoscut sub denumirea de Garda scoţiană, o instituţie făţiş militară ai cărei membri formaseră această uniune ca expresie a simpatiilor masonice, dar şi a apartenenţei naţionale. Din Garda scoţiană făceau parte familiile Seton, Sinclair, Stewart, Lindsay, Hamilton, Douglas şi Montgomery. Această forţă aliată luptase în formula respectivă încă de la Bannockburn, cu scopul de a apăra atât interesele Scoţiei, cât şi pe ale Franţei, dar mai ales interesele castei din care făceau parte. Lancea unui Montgomery fusese cea care străpunsese ochiul regelui Henric al II-lea, împlinind astfel întocmai previziunea lui Nostradamus, ceea ce provocase învrăjbirea dintre alianţa Guise-Lorraine şi dinastia de Valois, ca şi lupta acesteia din urmă pentru tronul Franţei. Trebuie spus că la vremea respectivă Franţa nu era condusă de o monarhie puternică. Regele însuşi era obligat să se bizuiască pe ajutorul marilor familii a căror influenţă nu trebuia neglijată. Lupta pentru putere şi controlul absolut asupra Franţei, pe care o purtau familiile Guise şi Valois, nu a făcut decât să le slăbească pe amândouă, deschizând calea pentru urcarea pe tron a dinastiei de Bourbon.

Clanul Sinclair menţinuse relaţii strânse şi puternice cu neamul său din Franţa, cu familia St. Clair. Numai că soarta Mariei, regina scoţilor, a fost urmarea jocurilor de culise ale

inamicilor ei, şi nu ale propriei familii. Clanul Sinclair luptase pentru regii Scoţiei, însă tocmai un urmaş al primei familii de regi scoţieni avea să se lepede atât de Scoţia, cât şi de propria sa mamă. Luând cunoştinţă despre complotul de a atrage Franţa în efortul de înscăunare a Mariei, pus la cale de Sinclair, tocmai forţele îndrituite sunt cele care au ordonat să fie executată. Deşi nici regina Angliei, Elisabeta I, nici regele scoţian Iacob, fiul reginei Maria, nu au dat semne că ar fi avut ştiinţă despre execuţia reginei, este cert că acest lucru nu era posibil fără consimţământul lor. Elisabeta semnase condamnarea la moarte a reginei Maria, deşi iniţial s-a abţinut să lanseze ordinul de execuţie. Cronicarii din epocă pretind că temnicerii din Castelul Fotheringhay ai reginei scoţiene sunt cei care au organizat execuţia din proprie iniţiativă.

Familia Sinclair şi tezaurul Templierilor

în pofida tuturor războaielor şi a luptelor pentru putere, sau poate tocmai din acest motiv, familia scoţiană Sinclair a dobândit tot mai multă putere, a prosperat şi a întreprins câteva acţiuni remarcabile pentru a asigura continuitatea Ordinului Cavalerilor Templieri şi a-şi menţine rolul de protector al organizaţiei. Bogăţiile Templierilor au sporit o dată cu războaiele purtate împotriva Angliei, iar protectoratul asupra vestigiilor şi a moştenirii templiere era apanajul şi responsabilitatea absolută a familiei Sinclair. Complexul castelului şi capelei de la Rosslyn, construit de Sir William Sinclair la jumătatea secolului al XV-lea, este una din minunile lumii medievale, în afara faptului că reprezintă cel mai important templu al masoneriei mondiale, castelul Rosslyn a servit drept tainiţă a tezaurelor pe care Templierii fugari le-au adus cu ei de la Templul din Paris şi de la cel din Londra, în epoca modernă, arheologii au descoperit săli secrete şi şiruri de trepte şi scări care par să nu ducă nicăieri, ba chiar şi intrări în beciuri, amplasate în spatele unor mici cascade, însă nu au reuşit să dea de urma nici unei comori.

Se spune că, imediat ce s-a hotărât să construiască capela de la Rosslyn, Sir William Sinclair a adus de peste hotare

meşteri zidari pe care i-a pus imediat la treabă. Este foarte probabil că aceşti „zidari"* erau Templieri aflaţi deja sub protecţia sa. Construcţia neobişnuită aducea mai degrabă a templu, iar mult mai târziu, toată lumea şi-a dat seama cât de complexă era în realitate. Era atât de masivă, încât putea ascunde o comoară şi o întreagă armată, ceea ce probabil s-a şi întâmplat. Sinclair a întocmit personal planurile construcţiei, un fapt neobişnuit pentru rangul său social şi obligaţiile care decurgeau de aici.
Devine evidentă şi certă legătura dintre Templierii care au construit forturi pe tot cuprinsul globului şi francmasonii care şi-au organizat primele ghilde meşteşugăreşti în apropierea oraşului Edinburgh, începând din anul 1475. Membrii acestei organizaţii „profesionale" erau cavalerii care luptaseră în cruciade şi cavalerii care luptaseră în tabăra lui Bruce, adică cei din neamurile Sinclair, Seton, Stewart, Hamilton şi Montgomery, dar nici un „zidar" de rând. Sub faţada unei ghilde meşteşugăreşti, organizaţia Templierilor a rămas intactă, iar bărbaţii din neamul Sinclair, care odinioară s-au numărat printre fondatorii Ordinului Cavalerilor Templieri, au devenit protectorii ereditari ai ghildei. Sub protecţia şi cu oblăduirea Templierilor şi a familiei Sinclair, un secret milenar şi un tezaur imens au reuşit să se păstreze intacte, departe de privirile lacome ale duşmanului.

Capitolul 7

SECRETUL TEMPLIER

Clanul Sinclair a moştenit rolul de protector al francmasonilor în spatele cărora se ascundeau ultimii Templieri. Clanul Sinclair a mai moştenit şi rolul de păstrător şi de protector al bogăţiilor pe care le deţinea organizaţia respectivă, comori care fuseseră păstrate în încăperile secrete ale Templelor din Paris şi din Londra. Comorile împărăţiei, da’te în păstrare Templierilor, încărcate în convoiul de carete erau acum bine ascunse în galeriile secrete construite sub capela castelului de la Rossyin. În sine, tezaurul era monumental - mult mai mare decât s-ar putea câştiga astăzi din golirea totală a tuturor safeurilor

celei mai mari bănci din lume. Era unica bancă din Europa acelei epoci, iar conţinutul ei dispăruse fără urmă. Organizaţia Templierilor oferea şi modalitatea de a depune bani la banca Templierilor într-o cetate şi de a-i putea scoate într-o altă cetate. De asemenea, ea era în măsură să acorde împrumuturi. Cum câştigarea unei dobânzi de pe urma sumelor acordate cu împrumut era considerată o practică cămătărească, banca Templierilor încasa produsele obţinute de pe domeniul lăsat în gaj, până când persoana respectivă putea restitui împrumutul. Nu existau acte scrise de mână, nici cecuri sau bonuri de ipotecă. Băncii Templierilor îi erau încredinţate spre păstrare aur şi argint, sub forma lingourilor sau a monedelor, ba chiar şi unele bijuterii de coroană ale celor mai bogate familii suverane din Europa. Aceste bogăţii puteau fi transportate, însă ele presupuneau folosirea câtorva convoaie de căruţe.
Ca şi când dispariţia acestui imens tezaur n-ar fi fost suficientă, se mai ştia că Templul era spaţiul sacru în care se păstrau comori încă şi mai mari - comori care nu trebuia să încapă pe mâna regelui francez. Conform legendei, se pare că una dintre comori fusese cea a catarilor, salvată în secret din cetatea Montsegur. Aici, în ultimul bastion al rezistenţei catarilor, Templierii luptaseră alături de cei persecutaţi şi împotriva Bisericii căreia jurase supunere, în cetatea Montsegur era păstrat un tezaur important format din monede de aur şi argint şi numeroase obiecte de cult din metale preţioase. Potirul de la Cina cea de taină, în care se afla sângele lui Isus Hristos, sau miraculosul Sfânt Graal, era în posesia catarilor. Legenda spune că şi alte comori importante, atât pentru valoarea lor materială, cât şi pentru cea spirituală şi religioasă ar fi fost păstrate la Monsegur, printre acestea numărându-se prada pe care o făcuseră vizigoţii după ce jefuiseră Roma şi Oracolul din Delfi, adusă din Grecia. Iar printre obiectele romane pe care vizigoţii le prădaseră în secolul al V-lea se aflau cele pe care legiunile romane conduse de Titus le aduseseră cu ei după ce jefuiseră Templul lui Solomon în secolul întâi.
Este posibil ca şi cea mai importantă comoară pe care o

păstrau Cavalerii Templieri în Templul din Paris, şi care provenea din Templul lui Solomon, să fi fost adusă de la Ierusalim de cavaleri aparţinând unui ordin care fiinţa în interiorul unui alt ordin şi cărora le fusese încredinţată o misiune secretă. Un mic grup de elită, format din cele mai puternice familii nobiliare, asociate într-o alianţă încheiată cu mulţi ani în urmă, continua să existe în aceeaşi formaţie. Deşi Evul Mediu se apropia de sfârşit, familiile aristocratice continuau să domnească suveran peste domeniile locale respective. Acest grup elitist rivaliza cu regele, mai ales în cursa pentru putere, iar tezaurul pe care îl deţinea avea o importanţă mult mai mare decât valoarea sa materială în sine. în esenţă, acest tezaur era chiar istoria familiei în care s-a născut Iisus Mântuitorul. Arborele genealogic al lui Iisus Hristos, care începea cu familiile de sacerdoţi ale lui Aron şi David, nu s-a încheiat odată cu episodul Răstignirii. Una din tezele avansate în cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" este că Iisus a avut urmaşi, iar aceştia erau regi-preoţi. Un ordin de elită constituit în interiorul Ordinului Cavalerilor Templieri a reuşit să descopere acest secret, iar familiei Sinclair i-a revenit datoria să îl păzească cu străşnicie.

Familia Sinclair şi Scoţia

Este posibil ca tezaurul încredinţat spre păstrare familiei Sinclair să fi constituit sursa bogăţiei sale din secolele al XV-lea şi al XVI-lea, însă el nu putea fi şi sursa puterii pe care o deţinea. Bărbaţii din neamul Sinclair fuseseră mereu personaje marcante şi, întotdeauna, se aflaseră în preajma conducătorului acelei ţări pe care aleseseră să o slujească. De la pământul strămoşesc din Norvegia, până la domeniile din Normandia franceză şi la fiefurile din Scoţia, ei formaseră mereu un clan extraordinar de puternic. Au înţeles curând că regele era suveran doar cu numele, dar şi ţinta celor nemulţumiţi de felul în care îşi interpreta rolul; că adevărata putere va aparţine întotdeauna celor aflaţi în anturajul imediat al regelui, dacă aceştia vor fi suficient de înţelepţi şi vor trage sforile din culise.

în Franţa, tratatul St. Clair, semnat la castelul care aparţinea familiei cu acelaşi nume, le acorda familiilor normande

domeniile pe care le-au deţinut în Franţa, permiţându-i, în acelaşi timp, regelui Carol cel Simplu să rămână rege. în Anglia de după bătălia de la Hastings, Wilhelm Cuceritorul a primit laurii victoriei,^ însă familia Sinclair a fost cea recompensată cu adevărat. În Scoţia, membrii familiei Bruce au trăit ascunzându-se în peşteri, au fost aruncaţi în temniţă sau au fost expuşi oprobiului public în cuşti cu zăbrele, în timp ce puterea familiei Sinclair creştea în fundal. Rolul a fost creat special pentru neamul Sinclair, care s-a ridicat la înălţimea aşteptărilor. Au fost mereu păpuşarii care manevrau marionetele, rămânând nevăzuţi publicului.
începând cu Bannockburn şi preţ de două secole, familia Sinclair şi-a consolidat bogăţia şi puterea şi şi-a îndeplinit cu onoare responsabilitatea de păstrătoare a secretului. A patronat ghildele meşteşugăreşti masonice care s-au dezvoltat din vechiul Ordin al Templierilor, asigurând astfel contmuitatea lui. Avea să fie numită de regele scoţian Iacob al II-lea familie protectoare a francmasoneriei, menire prin intermediul căreia a ştiut să păstreze intacte secretele şi averea Templierilor, în calitate de Mari Maeştri cu drept ereditar ai Francmasoneriei de Rit Vechi Scoţian, probabil că urmaşii neamului Sinclair au dus mai departe moştenirea înaintaşului lor, Henry Sinclair, care a iniţiat seria călătoriilor de explorare în anul 1398 - acţionând întotdeauna discret, şi numai din umbră.
Totuşi, în anul 1545, clanul Sinclair a fost obligat să iasă la rampă. Oliver Sinclair reprezenta forţa militară din spatele regelui scoţian Iacob al IV-lea. Moartea lui Iacob în bătălia de la Flodden l-a obligat pe Oliver să intre pe câmpul de luptă. Când i-a urmat la tron, noul rege Iacob al V-lea era un copil de numai doi ani. Sinclair a devenit lordul protector al regelui şi, prin urmare, lordul protector al Scoţiei. Mai târziu, Iacob al V-lea avea să se căsătorească cu Marie de Guise, descendentă a familiei catolice franceze cu acelaşi nume, familie cu care clanul Sinclair era aliat atât prin căsătorie, cât şi prin interesele politice ale grupului elitist secret din care făcea parte.
Dacă această uniune matrimonială a realizat şi o uniune

între Scoţia şi Franţa, ea a constituit o ameninţare la adresa Angliei, fiind şi unul dintre factorii determinanţi în declanşarea bătăliei de la Solway. Scoţii au suferit o cruntă înfrângere, iar Oliver Sinclair a căzut prizonier în mâinile englezilor. Iacob al V-lea se bizuia pe şi depindea de sprijinul lui Oliver Sinclair încă din copilărie. Lipsit de protectorul său firesc, el era convins că soarta Scoţiei este pecetluită. De altfel, a murit la numai câteva zile după ce a aflat că Oliver căzuse în captivitate. Cu şase zile mai devreme, în timp ce regele era în plină criză nervoasă, i se năştea o fiică, pe nume Maria. Tatăl a prezis atunci că naşterea Mariei avea să marcheze stingerea stirpei şi sfârşitul familiei Stewart.
La rândul său, Oliver Sinclair trebuie să fi trecut printr-o scurtă criză de disperare după înfrângerea suferită la Solway şi după ce-a aflat că regele său murise şi că pe tronul Scoţiei urma să urce un bebeluş, care mai era şi femeie pe deasupra. Deşi probabil că neamurile Sinclair din Franţa erau mult mai bogate şi mai potente decât rudele lor scoţiene, ei nu i-au oferit o soluţie salvatoare lui Oliver şi nici nu s-au oferit să-i sară în ajutor în lupta împotriva englezilor. Pe de altă parte, Oliver Sinclair avea în grijă ceva mai mult decât fiefurile familiei Sinclair: îi fusese încredinţat un tezaur de o importanţă mult mai mare, pe care se angajase să îl apere. Iar în momentul în care i s-a permis să iasă pentru scurt timp din închisoare, Oliver Sinclair a acţionat fără şovăire. Şi a dispărut imediat din Scoţia şi din istorie.
Clanul Sinclair a fost la fel de discret în privinţa puterii reale pe care o deţinea în perioada de început a existenţei Ordinului Templierilor. În anul 1982, a fost publicată în Anglia cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal", în urma unor cercetări riguroase pe care autorii cărţii, Michael Baigent, Richard Leigh şi Henry Lincoln, le-au efectuat în sudul Franţei, în încercarea de a elucida un mister multisecular şi de a descoperi o anumită comoară. Periplul lor i-a purtat până în perioada de început a Templierilor şi i-a condus la un ordin secret care funcţiona în interiorul Ordinului pe care îl studiau. Undeva între anii 1090 şi 1099, Godfroy de Bouillon a înfiinţat Ordre de Sion. Acest ordin a existat în paralel şi în

interiorul Ordinului Cavalerilor Templieri, însă a operat în umbră. Scopul existenţei lor era complet diferit de misiunea Templierilor, în forma în care ne este cunoscută, ei având şi rolul de a opera ca organizaţie de acoperire atâta timp cât era necesar. Planul unui ordin secret în interiorul unui alt ordin secret le-a permis Templierilor şi elitei care i-a creat, Ordinul Sionului, să îşi continue existenţa până în zilele noastre. Mai târziu, Godfroy de Bouillon avea să cucerească Ierusalimul, în istoria îndepărtată, învăluită în mister şi pierdută în negura timpului, domeniile pe care le stăpânea o mătuşă de-a lui Godfroy au servit drept refugiu unui grup de călugări din Calabria. Pe pământul ei, călugării au înălţat o mănăstire, iar în cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal", autorii avansează ipoteza conform căreia ei ar fi construit o punte menită să asigure legătura cu Templierii din viitor. Călugării au părăsit domeniul, iar Godfroy i-a condus într-o cruciadă care avea să distrugă cetatea sfântă a Ierusalimului, în anul 1099. După ce Baldwin a cucerit cetatea, un călugăr calabrez a fost cel care l-a încoronat rege. În continuare, el a construit o mănăstire pe ruinele unei foste bazilici, care avea să fie numită Abaţia Notre Dame de Sion.
Ordinul originar al Cavalerilor Templieri, grupul format din cei nouă cavaleri conduşi de nobilul de mică importanţă Hughues de Payens, a intrat în Ierusalim în anul 1118. După cum am aflat anterior, în cei nouă ani pe care i-au petrecut la Ierusalim ei nu au atins performanţe notabile, în afara faptului că au reuşit să demoleze zidurile dinspre grajdurile^regelui Solomon, care se învecinau cu Templul lui Solomon. în ciuda acestui aspect, când au revenit în Franţa, cavalerii au fost întâmpinaţi ca nişte eroi de către protectorul lui Payen, Bernard de Clairvaux. Bernard a convocat imediat un conciliu cu scopul de a încuviinţa, recunoaşte şi susţine societatea Cavalerilor Săraci, iar Ordinul călugărilor cistercieni, în fruntea căruia se afla Bernard, a fost cel care a pus la punct regulamentul şi codul de conduită al cavalerilor. Activitatea lui Bernard este comparabilă cu cea a unui pastor contemporan care

propovăduieşte Evanghelia prin intermediul televiziunii, el militând pentru lupta împotriva sarazinilor şi strângând fonduri atât pentru săraci, cât şi pentru bogaţi. Pentru rolul important pe care l-a jucat, Bernard a primit conducerea abaţiei de la Orval, construită de călugării calabrezi pe domeniul de familie al lui Geodfroy de Bouillon, care a fost transformată într-o mănăstire a Ordinului cistercian. Ordinul a mai primit şi alte recompense importante.
Ordinul pe care l-a condus Sfântul Bernard s-a transformat, într-o perioadă relativ scurtă de timp, dintr-un ordin nevoiaş, într-unul extrem de avut. Deşi a fost lansată în circulaţie teoria conform căreia cei nouă cavaleri plecaseră la Ierusalim cu misiunea de a recupera comoara ascunsă în Templul regelui Solomon, aceasta nu a constituit totuşi sursa noii bogăţii a ordinului monastic condus de Bernard. La baza neaşteptatei bogăţii a Ordinului călugărilor cistercieni stă, pe de o parte, extraordinarul talent al lui Bernard de a înflăcăra imaginaţia oamenilor şi de a convinge mulţimile şi, pe de altăparte, sprijinul câtorva dintre cele mai bogate familii franceze. Insă, Cavalerii Templieri nu au plecat la Ierusalim cu scopul de a garanta siguranţa pelerinilor creştini, ci cu misiunea secretă de a scoate la lumină tainele şi comorile ascunse în Templul lui Solomon.
Regele Solomon şi Ierusalimul
Este incontestabil faptul că Templul lui Solomon ascundea un tezaur fabulos. Regele David a fost cel care, bizuindu-se pe ajutorul filistenilor, a reuşit să urce pe tronul statului Israel, la acea vreme divizat. Tot el este cel care a făcut din Ierusalim capitala regatului său. Cetatea Ierusalimului era deja centrul bogăţiei pe vremea iebusiţilor, care îl numeau Ieruşalaim, adică „oraşul fondat de zeul Salem", zeul prosperităţii la iebusiţi. Iar, încă de pe vremea lor, cetatea era sfântă. Stânca numită Moriah, aflată în spatele cetăţii, era considerată sacră încă dinaintea epocii israelite. După ce poporul lui Israel a recucerit cetatea, această stâncă sacră a primit numele de Sion. Preotul iebusit Zadoc este cel care l-a confirmat pe regele Solomon drept uns al lui Dumnezeu. Iar un ţăran iebusit, pe nume Arauna, a fost proprietarul stâncii

Sionului (Zion) până în perioada de început a epocii în care a stăpânit Solomon.
În timpul domniei regelui Solomon au fost construite cetatea şi templul care o domină, ca un centru puternic al lui Israel triumfător. Mâna de lucru necesară construirii Templului se ridica la o sută optzeci de mii de muncitori, dintre care treizeci de mii au fost aduşi din Fenicia. Arhitecţii şi constructorii fenicieni erau mult mai pricepuţi în edificarea de cetăţi decât israeliţii, care erau agricultori nomazi.
Cetatea Ierusalimul exista deja la vremea la care a început grandioasa construcţie. Sub cetate se afla tunelul Gihon, o galerie imensă care cobora până la galeria ce ducea mai departe, până la pârâul Gihon. Tunelul nu avea o importanţă deosebită, cu excepţia faptului că servise drept sursă de alimentare cu apă pentru întreaga populaţie a Ierusalimului în perioada în care cetatea fusese asediată de duşman.
Totuşi, acest canal cu apă făcuse posibilă capturarea Ierusalimului de către ebraici. Izvoarele au avut întotdeauna o anumită conotaţie religioasă pentru popoarele păgâne, fiindcă ele simbolizau şi reprezentau fertilitatea. Iar apa, cu precădere în zonele invadate de deşert, reprezenta sursa vieţii.
Masivul complex templier construit din porunca regelui Solomon cuprindea o anexă care putea la fel de bine să servească drept trezorerie. Dar acesta nu era unicul loc în care putea fi ascuns tezaurul. De-a lungul frământatei istorii a Ierusalimului, Templul a fost jefuit de câteva ori, deşi, în chip misterios, de fiecare dată comoara creştea parcă tot mai mult. Ierusalimul iudeilor a devenit un centru şi mai important de bogăţie, fiindcă pacea încheiată cu filistenii a stimulat înflorirea comerţului. Corăbiile veneau din locuri îndepărtate, cum ar fi Seba, din Arabia, şi aduceau mărfuri din Orient. Corăbiile danilor, popor de navigatori din Mediterana, care întreţineau relaţii comerciale cu fenicienii, navigau până departe în Apus, în Spania, şi către un regat misterios aflat nu departe de Spania, numit Tartesus. Regele Solomon avea chiar o flotă proprie.
După încheierea perioadei de domnie a lui Solomon,

bogăţiile Ierusalimului au stârnit pizma duşmanilor săi. Faraonul libian Sesonk i-a obligat pe iudeii din Ierusalim să îşi răscumpere libertatea în timpul domniei lui Ieroboam. Aşa, nepotul lui Ieroboam, a recurs la bogăţiile visteriei pentru a zădărnici pretenţiile la tron ale unui rival. Când a ajuns la putere, loas a găsit visteria secătuită. Insă, atâta timp cât Ierusalimul a reuşit să îşi menţină puterea, visteria putea fi umplută la loc. în anul 716 înainte de Hristos, Ezelia a extins sistemul de canalizare care împânzea catacombele cetăţii, reuşind astfel să ţină* piept asirienilor care asediau oraşul. Robia babiloniană care a urmat (începând cu anul 586 înainte de Hristos) a pus capăt domniei dinastiei care începuse odată cu regele David, iar istoria Israelului este marcată de o lungă perioadă de subjugare sub cuceritori diferiţi.
Templul distrus apoi reconstruit i-a servit lui Irod drept sursă aproape constantă de venit. Irod a jefuit sistematic construcţiile ridicate în jurul Templului, sperând să descopere acolo bogăţii ascunse în tainiţe. Când în cele din urmă a reuşit să pătrundă în incinta criptei în care erau aşezate mormintele regilor Solomon şi David, legenda ne spune că un fulger l-a lovit în chip neaşteptat pe unul din străjerii lui, prefăcându-i pe loc trupul în scrum. Aroganţa plină de nesăbuinţă a lui Irod i-a împins în cele din urmă pe evrei să se revolte împotriva conducătorilor păgâni. Roma hotărâse să înalţe efigia vulturului imperial deasupra intrării în Templu, a cărui simbolistică avea o dublă conotaţie, reprezentând atât forţa măreţei cetăţi, cât şi pe zeul păgân al romanilor, Jupiter. Doi zeloţi şi-au asumat rolul istoric de a doborî vulturul, iar Herod a poruncit să fie executaţi.
Un Iisus furios a condamnat folosirea Templului drept vad comercial de către negustori şi zarafi, le-a răsturnat tarabele şi i-a alungat de pe pământul sfânt. Pentru unii, acţiunea sa constituia ameninţarea cu cea mai vădită conotaţie politică pe care a comis-o Iisus vreodată, contribuind probabil la executarea lui ulterioară. Invadatorii romani nu au contenit să jefuiască Templul şi să ducă cu ei comorile la Roma, ori de câte ori au putut şi cât de mult au putut. Insă cel mai mârşav

gest şi mai mare sacrilegiu comis de Roma Imperială a venit o dată cu înăbuşirea răscoalelor conduse de evrei, care au izbucnit în anul 66 după Hristos, incident care a condus la masacrarea şi la alungarea evreilor din Ierusalim. În prezent, nu s-a păstrat nici o urmă a Templului originar, însă amplasamentul său este marcat de Cupola islamică a Stâncii. Conform unei teorii prezentate în cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal", a existat o comoară reală pe care au căutat-o Cavalerii Ordinului Sionului (sau, altfel numit, Prioratul de Sion), acelaşi^ordin care a preferat să rămână ascuns în spatele Templierilor. În sine, comoara ar putea fi mult mai importantă decât toate bogăţiile cetăţii Ierusalim adunate laolaltă. Autorii nu sunt singurii care au studiat istoria acestui ordin secret şi discret care se ascunde în spatele constituirii Templierilor, în cartea „Semnul şi sigiliul" *(The Sign andthe Seal),* scriitorul Graham Hancock susţine că acest grup format din nouă cavaleri a adus cu sine de la Templul lui Solomon Chivotul legământului, în opera sa fascinantă, Hancock vorbeşte despre extraordinarul chivot şi puterile sale miraculoase. Moise primise instrucţiuni precise de la Dumnezeu despre modul în care trebuia construit Chivotul, în capitolul 25 din *Ieşirea* vechi-testamentară, se regăsesc instrucţiunile precise pe care le transmite Dumnezeu, printre altele folosirea drugilor din lemn de salcâm, a chenarelor de aur şi a capacului chivotului, confecţionat din aur masiv. După ce Moise l-a iniţiat pe Iosua, conferindu-i puteri divine, chivotul a fost folosit cu scopul de a câştiga bătălii, de a ucide oameni sau de a răspândi epidemii. Sursa puterii erau două pietre care au căzut din cer. După unii, acestea sunt pietrele pe care au fost scrise cele zece porunci, după alţii, pietre cu o origine mult mai misterioasă, care au fost aduse pe pământ direct de la Dumnezeu. Şi numai cei pregătiţi să pătrundă aceste taine mistice erau în siguranţă, neputând fi distruşi de puterea lor. în jurul Chivotului s-a dezvoltat o clasă sacerdotală cu puteri speciale, iar, dintre ebraici, numai leviţii aveau dreptul şi permisiunea de a fi păstrătorii Chivotului.
Chivotul avea să dispară curând din istoria consemnată în

Biblie. Iosua (în jurul anului 609 după Hristos) le-a cerut leviţilor să restituie Chivotul, însă acesta nu a mai reapărut niciodată. I lancock consideră că obiectul a fost dus încă de atunci, din motive de siguranţă, în Etiopia unde este păstrat şi în prezent. În urma cercetărilor întreprinse, Hancock face următoarea descoperire: comunitatea iudaică din Etiopia pretinde că se află în posesia Chivotului pe care îl numesc „tabot". în multe din bisericile de formă circulară, construite în stil templier, există

STEVKNSORA

copii ale tabotului, însă nu există decât o singură Tabota Zion, adică Chivotul legământului.

Ipoteza lui Hancock susţine că primii Templieri, adică reprezentanţii celor nouă familii din nordul Franţei, au pornit în căutarea Chivotului. Ambele lucrări convin asupra faptului că întemeietorii Ordinului Templierilor ar putea fi mai degrabă comparaţi cu arheologi, decât cu militari. În limba ebraică, „fundaţia" reală de la Salem, de pe stânca dolomitică, se numeşte Shetiyyah, iar această fundaţie se afla pe situl<respectiv încă înainte de construirea Templului din anul 950 înainte de Hristos Literatura medievală cuprinde o legendă despre Chivotul care era ascuns şi păzit într-un beci aflat în interiorul acestei fundaţii, datând incidentul înainte de căderea în robia babiloniană. Probabil că legende de acest gen i-au convins pe Templieri să facă drumul până în Palestina şi să sape galerii şi tuneluri sub această fundaţie, căutând să descopere locul în care era ascuns Chivotul, însă Chivotul nu a fost găsit de nimeni niciodată.

Hancock face o comparaţie între Graal şi Chivot. Asemenea protectorilor etiopieni ai tabotului lor, care considerau că paznicul era dator să îşi găsească succesorul încă din timpul vieţii, şi Templierii s-au autointitulat păstrătorii şi păzitorii Graalului. O altă misiune asumată de paznicii etiopieni era să îi protejeze pe laici, în sensul de a îi împiedica să ajungă la Chivot, despre care^stă scris în Biblie că ar putea face mult rău neiniţiaţilor. În *Cartea întâi a cronicilor,* versetul 15:2 stă scris astfel: „Chivotul lui Dumnezeu nu trebuie purtat decât de leviţi", iar în *Deuteronom,* „În vremea aceea, Dumnezeu a

despărţit seminţia lui Levi şi i-a poruncit să ducă Chivotul legământului Domnului". Toate aceste avertismente biblice sunt cât se poate de clare.
Nu există dovezi istorice certe că familiile scoţiene, păstrătoare ale legii, ar fi fost în posesia Chivotului legământului. După cum nu există nici dovezi certe că lucrurile ar fi stat diferit, în anul 1768, James Bruce, care se pretindea a fi coborâtor în linie directă din regele Robert Bruce, a întreprins cercetări pe cont propriu. Expediţia pe care a organizat-o a ajuns până în Etiopia. În acelaşi timp francmason care se inspiră din latura speculativă a masoneriei (a se citi „mistico-religioasă), Bruce s-a întors acasă aducând cu sine *Cartea lui Enoch.* Această carte este sacrosanctă pentru masoni, fiindcă ei îl asimilează pe Enoch lui Toth, zeul egiptean care le-a transmis muritorilor arta construcţiilor monumentale.
Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" ia în discuţie posibilitatea ca tezaurul în căutarea căruia au plecat în expediţie Templierii să nu fi fost Chivotul legământului. Ei căutau, în schimb, dovada continuităţii casei regale, care începe cu regele Solomon şi regele David, se continuă în linie directă prin Iisus şi, mai departe, prin urmaşii lui Iisus. Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" avansează teza conform căreia Graalul ar reprezenta descendenţa directă din sângele sfânt al lui Iisus. Tezaurul ar constitui astfel dovada că Iisus a avut urmaşi de sânge în linie directă, că descendenţii Lui au supravieţuit momentului Răstignirii şi că urmaşii Lui trăiesc şi astăzi în Franţa. Dacă această teorie ar fi susţinută de dovezi ineluctabile, ea ar clătina din temelii Biserica romano-catolică, întemeiată pe o sumă de adevăruri intransigente. S-ar dovedi astfel că noţiunea ariană despre Iisus-Omul este mult mai corectă decât permite să se creadă dogma îmbrăţişată de Biserica romano-catolică. Arie a fost un personaj important din istoria religiei creştine, care a trăit şi a predicat la Alexandria între anii 318 şi 355 după Hristos În predicile sale, el susţine cu vehemenţă că Iisus a fost muritor, că nu era Fiul lui Dumnezeu, aşadar că nu era de origine divină! Chiar dacă nu îl percepea pe Iisus ca

având convingeri contrare Dumnezeului Suprem, el credea, în schimb, că Iisus ar fi un simplu emisar al acestui Dumnezeu. Teoria sa se acomodează perfect cu conceptele religioase iudaice, fiind mult mai acceptabilă din punctul de vedere al regilor şi conducătorilor militari care nu admiteau existenţa unui Dumnezeu laş sau slab. însă motivul pentru care un „adevăr" de acest gen putea fi atât de valoros pentru un ordin monahal catolic, cum erau călugării cistercieni conduşi de Sfântul Bernard, continuă să rămână un mister pe care istoria nu l-a elucidat încă. Iar valoarea materială a acestei teorii, adică posibilitatea ca ordinul să fi utilizat această monedă de schimb cu scopul de a şantaja Biserica, rămâne la fel de puţin plauzibilă, deoarece Biserica dispunea de resursele, mijloacele şi forţa necesară pentru a-şi apăra dogma.
În epoca la care facem referire, puţini erau cei care ştiau să scrie şi să citească, iar, datorită presiunilor exercitate de Inchiziţie, cunoaşterea acestor „arte" îi atrăgea automat respectivei persoane calificativul de eretic. însuşi faptul de a avea o Biblie în casă era un lucru interzis de Biserică ea încercând să îşi păstreze astfel neştirbit monopolul asupra Cuvântului lui Dumnezeu. Norodul afla despre propria religie numai din ceea ce îi spuneau preoţii la liturghie. Ştim din textul Evangheliilor că Iisus este descendent în linie directă din regele David; şi că moştenirea davidică nu s-a stins, doar că urmaşii lui doar şi-au pierdut dreptul la tron în perioada înrobirii babiloniene. Asemenea englezilor care aşteaptă întoarcerea regelui Arthur, la fel şi iudeii aşteptau ziua în care regele tuturor evreilor avea să îi elibereze din nou de sub jugul stăpânirii venetice. Profeţii prevestiseră că regele care avea să le aducă mântuirea va fi urmaşul în linie directă al Casei lui David şi al Casei lui Aron. Apostolul Matei susţine că Iisus era de origine aristocratică şi că descendenţa sa era recunoscută de conducătorii iudei. *Evanghelia lui Matei* vorbeşte despre faptul că la naşterea lui Iisus au fost prezenţi trei regi. Iar când Iisus a intrat în Ierusalim, el a fost întâmpinat de mulţimi cu aclamaţii de tipul „Osana fiului lui David".

Celelalte Evanghelii canonice confirmă originea acestui prinţ descendent al Casei lui David şi pretenţiile sale la un tron al pământenilor. În schimb, Iisus însuşi este descris drept fiul unui tâmplar. Numai că termenul de „tâmplar" nu se referă neapărat la un muncitor de rând, tot aşa cum termenul de „mason" are o semnificaţie mult mai profundă decât cea de suprafaţă. În textele *Facerii,* Dumnezeu însuşi este prezentat drept „Creatorul" şi „Arhitectul". Şi este foarte probabil ca afirmaţiei conform căreia Iisus este fiul „Marelui Arhitect al Universului", tâmplarul, să îi fi fost în mod intenţionat acordat un dublu înţeles. Nu trebuie să uităm că masonii medievali şi cei din perioada modernă au creat un folclor care îi prezintă în postura de descendenţi în linie directă ai constructorilor responsabili de înălţarea Templului lui Solomon.
în antichitate, breasla constructorilor trebuia să deţină cunoştinţe *şi* capacităţi mult peste media de instrucţie a semenilor, într-o epocă în care a scrie era o iscusinţă caracteristică doar unui grup de elită, constructorul, a cărui profesiune presupunea şi impunea cunoştinţe superioare de matematică, dar mai ales de geometrie, trebuia să deţină cu adevărat o educaţie excepţională. Iar arhitectul trebuia să fie versat într-un domeniu considerat de mulţi misterios, ţinând posibil de magie. În prezent, această disciplină magică nu este mai misterioasă decât oricare dintre ştiinţe. Majoritatea construcţiilor monumentale ridicate în Antichitate, printre care se numără monumentele megalitice preistorice de tipul celor de la Stonehenge şi catedralele medievale, erau orientate spre activitatea celestă. Până în epoca modernă, amplasamentul bisericilor şi al catedralelor era întotdeauna ales şi orientat cu atenţie, conform unor calcule elaborate. Asemenea şamanilor şi druizilor, arhitectul deţinea cunoştinţe solide despre modul în care funcţionează universul vizibil. De fapt, era obligaţia lui să cunoască aceste aspecte. Distanţa se măsura conform aceloraşi principii ca şi în zilele noastre, calculându-se după umbra pe care o lasă soarele pe pământ. Aceasta era „geometria sacră", sau misterele, aşa cum o considerau cei neiniţiaţi în această

profesiune.
Rolul de „arhitect" sau „tâmplar" încredinţat lui Iisus, la modul metaforic, coincidea cu restaurarea Templului pe care îl ridicase regele Solomon. Iisus-împăratul avea rolul mesianic de a restaura gloria pierdută a poporului iudeu şi rolul de mare putere pe acest pământ. Iar tâmplarul, arhitectul, masonul aveau misiunea de a edifica Biserica pe o stâncă. În timp ce iudeul de rând îşi aştepta Mântuitorul, saducheii şi fariseii, cu alte cuvinte clasa aristocratică şi, respectiv, clasa de mijloc, nu aveau nevoie de un mântuitor care să tulbure ordinea instaurată. Se considera că Iisus era un nazarinean din Galileea, regiune a Palestinei recunoscută pentru faptul că furnizase Israelului rebeli şi tâlhari de drumul mare. El învăţase într-o comunitate eseniană, unde zeloţii cu vederi radicale complotau la răsturnarea atât a regimului instaurat de cuceritorii străini, cât şi a stăpânilor lor iudei care se complăceau în această situaţie, ba chiar aveau interes să o perpetueze. Qumran (cunoscută astăzi sub denumirea de Khirbat Qumran), comunitatea în care a studiat şi trăit Iisus, era departe de filonul principal de gândire. Comunitatea de la Qumran atrăgea deopotrivă mistici şi rebeli, însă chiar dacă Iisus a fost atras de lumea marcată de valori morale superioare a esenienilor, el nu a adoptat disciplina lor severă.
Şi Sfântul Ioan Botezătorul a vizitat comunitatea de la Qumran. Este posibil ca aici să fi intrat Ioan în contact cu ritualul botezului, în forma în care era practicată de esenieni. Esenienii făcuseră din ritualul botezului o practică cotidiană, deosebită din această perspectivă de taina despre care Ioan credea că trebuie acordată o singură dată în viaţă. Ioan l-a „botezat" pe Iisus în spiritul celei mai pure tradiţii eseniene. Sau poate l-a uns „rege"? În Evangheliile care au fost scrise ulterior, se consideră că mirungerea ar sta la baza numelui elenizat de „Hristos", a cărui semnificaţie este „Unsul". Grecii au plămădit religia lui Iisus, creând o formă diferită de practică religioasă decât cea originară, în forma în care fusese concepută de cei care au urmat iniţial învăţăturile lui Iisus. Mai degrabă Luca, medic grec, şi Paul,

„apostolul" tuturor păgânilor de altă origine decât cea iudaică, îl vedeau pe Iisus în rolul lui Dumnezeu, decât îl percepea propria lui familie sau ceilalţi apostoli. Titlul pe care i l-a acordat lui Iisus propriul său popor era cel de „Mesia", ceea ce denotă convingerea că regele este descendentul în linie directă al Casei davidice, mai degrabă decât un rege oarecare sau un conducător religios sau spiritual. În mod evident, Mesia este regele-sacerdot. Caracteristica şi semnificaţia titlurilor care i-au fost atribuite lui Iisus îşi pierd sensul pentru cititorul modern, tot aşa cum astăzi nu mai suntem capabili să înţelegem semnificaţia clară a apelativului acordat lui Iisus de „bărbat 'din Galileea", care constituia o altă manieră de a spune că Iisus a fost un răzvrătit împotriva ordinii instaurate. În epoca lui Irod, colinele din Galileea erau sălaşul disidenţilor, ba chiar şi locul din care a diseminat mişcarea de gherilă, pe măsură ce pumnul de fier al dictatorului îi izgonea pe iudeii care luptau împotriva regimului. După ce citeşti Biblia, te poţi întreba care este în realitate locul în care s-a născut Iisus: Betleem, Galileea sau Nazaret? Afirmaţia conform căreia Iisus s-a născut la Betleem este importantă în contextul împlinirii profeţiei biblice care ne spune că regele mântuitor, Mesia, avea să vină din cetatea lui David.
Dar dacă există şanse ca Iisus să fie originar din Betleem, mult mai puţin probabil este ca Nazaretul să fie locul său de baştină, fiindcă această aşezare nu exista încă pe vremea sa. Iisus mai era supranumit Nazarineanul, o aluzie la afilierea sa politică. Nazarinenii formau o sectă care nutrea convingerea fermă a misiunii lor de călăuze drepte ale credinţei poporului iudeu în acele vremuri tulburi şi într-o societate măcinată de corupţie. De asemenea, ei erau deţinătorii unei cunoaşteri secrete, sacrosancte din punctul lor de vedere, pe care atât istoria scrisă, cât şi religia convenţională au omis să o consemneze.
„Nazarinean" derivă din cuvântul aramaic „natzar", care are o dublă semnificaţie, aceea de „a păzi" şi „ a veghea". Nazarinenii erau mai mult decât păstrători ai credinţei strămoşeşti şi veghetori asupra continuităţii ei, mai erau şi

păstrătorii şi continuatorii unei ştiinţe capabile să explice legătura dintre stele, metodele de calcul ale timpului şi distanţei, ca şi rolul relativ şi efemer al omenirii în cadrul universului. Aveau, în acelaşi timp, rolul de păstrători ai secretelor care guvernează universul şi de veghetori asupra ştiinţei lor iluminate. Rolul de păstrător al secretelor se regăseşte încă din epoca de înflorire a Sumerului, civilizaţie care şi-a făcut apariţia în valea fertilă a Mesopotamiei. în limba sumeriană, zeii înşişi erau chemaţi „să vegheze", adică să păstreze ordinea în univers.
Calitatea de păstrători şi de gardieni ai secretului a fost transmisă de-a lungul istoriei, iar secta esenienilor, care trăia în ţinutul deşertic din Orientul Apropiat, a moştenit calitatea şi rangul. Esenienii considerau că sunt ultima generaţie de iniţiaţi, că trăiesc în ultima perioadă de dinaintea confruntării finale dintre forţele luminii - binele - şi forţele întunericului - răul. Exegeţii de istorie a religiilor consideră că esenienii erau influenţaţi direct de religia persană care se închina zeului Zoroastru. Cercetătorii istoriei masoneriei stabilesc anumite caracteristici comune între societatea masonică şi credinţele religioase ale vechilor perşi. Simbolistica religioasă atât a esenienilor, cât şi a masonilor, include şorţul şi dalta, a căror semnificaţie probabil face mai degrabă trimitere la moştenirea unor cunoştinţe referitoare la meşteşugul arhitecturii, decât la îndeletniciri cu caracter mistic sau esoteric.
Iisus însuşi pare să respingă, cel puţin parţial, doctrina esenienilor. Viaţa lui Iisus, aşa cum ne-a fost transmisă de textul Evangheliilor, nu pune un accent la fel de apăsat pe puritatea fanatică în forma în care istoria a colorat dogma esenienilor. Iisus stătea la masă cu vameşii, cu prostituatele şi cu păcătoşii. În acelaşi timp, era considerat pacifist şi militant, asemenea celor cu care se însoţea. Petru, ucenicul care stătea de-a dreapta lui Iisus, nu se numea în realitate Petru. „Petru" are sensul de „piatră", poreclă pe care o căpătase datorită forţei şi tenacităţii sale. Numele său adevărat rămâne consemnat în istorie sub forma Simon barr Jona, având sensul de membru al mişcării Baryonim, o forţă

rebelă cunoscută şi sub denumirea de „Furioşii". în zilele noastre, el ar putea fi asimilat unui terorist, deşi epitetul este parţial valabil.
„Iuda Iscarioteanul" este traducerea greşită a numelui Iuda Sicari. Asemenea numelui propriu Baryonim, Sicari era folosit în sensul de grupare a rebelilor, sensul său literal fiind „cuţitaral", adică asasin sau ucigaş cu simbrie. Ioan şi Iacob sunt cei doi apostoli pe care Iisus îi numea *boanerges,* şi'care în limba aramaică are sensul de „fiii vântului care aduce furtună". Celălalt Simon din grupul primilor apostoli era numit „zelotul", denumire valabilă pentru toţi cei care se opuneau vehement întinării credinţei străbune a iudeilor de către saduchei şi farisei. În realitate, grupul de discipoli care l-a urmat iniţial pe Iisus se compunea din mult mai multe personaje decât cei doisprezece apostoli. Deşi istoria vieţii lui Iisus a fost modificată de intervenţia culturii elene în ceea ce priveşte compunerea şi conservarea textelor, ştim că rolul femeilor a fost unul extrem de important. Femei ca Maria Magdalena şi-au făcut simţită prezenţa în grupul originar, călătorind împreună cu apostolii, cutumă care încălca principiile iudaice.
Din această perspectivă, Iisus este perceput drept creatorul unei religii diferite de ceea ce devenise tradiţia religioasă împământenită. Este foarte probabil ca el să fi beneficiat de o educaţie superioară majorităţii adepţilor lui, fiindcă fusese instruit la o şcoală rabinică. Este la fel de posibil ca el să fi venit cu concepţii şi un mesaj unice, imposibil de acceptat atât de saduchei şi farisei, cât şi de zeloţii angajaţi în lupta politică şi de esenieni. Aceasta ar putea constitui explicaţia intervenţiei intolerante a unui Ioan Botezătorul atunci când îl caută pe Isus şi i se adresează acuzându-l că încalcă convenienţele. Actul botezului reciproc ar putea avea semnificaţia unei reconcilieri şi a cimentării unei trăsături comune, şi anume contestarea instituţiei religioase în forma la care ajunsese în acel moment şi pe care ambii o considerau măcinată de imoralitate.
Ioan Botezătorul era puternic ancorat în tradiţia eseniană şi făcea parte dintr-o sectă nazarineană exclusivistă. Michael

Grant interpretează cuvântul *nazoraios* drept un termen care desemnează noţiunea de „gardian, păstrător", în acelaşi timp, considerând că *netser* are sensul de „vlăstar" sau „ramură". Conexiunea pe care o stabileşte este relevantă în sensul în care atât Iisus, cât şi Ioan aparţineau unei secte din care unul făcea parte prin drept ereditar, sau prin naştere. „Vlăstarele" casei regale davidice menţinuseră neîntreruptă descendenţa timp de o mie de ani. Atât Ioan, cât şi Iisus erau nu numai descendenţi ai regelui David, ci şi ai lui Aron „vrăjitorul", în sensul de marele sacerdot. Grant susţine că termenul egiptean *NTR* are acelaşi sens: „cel care veghează". Limba egipteană ne-a parvenit într-o formă din care au dispărut vocalele. Astfel, N(e)T(sa)R, sau „netsar" ar putea constitui pronunţia corectă, adică într-o formă identică cu termenul din limba vorbită de nazarineni (unde consoana z a luat locul grupului ts). Când se vorbeşte despre Iisus Nazarineanul, nu putem presupune că el era din Nazaret, fiindcă această aşezare nu exista încă. Este mai degrabă un termen care se referă la regi-sacerdoţi, o castă care îşi extrage seva cunoaşterii din înţelepciunea antică (Sophia). Iisus era un „veghetor", adică cel care veghea la păstrarea tradiţiei străvechi, şi un gardian al cunoaşterii secrete' sau esoterice. Conform tradiţiei iudaice, Mesia era aşteptat să apară ca urmaş al Casei lui David şi al Casei lui Aron. învăţăturile creştinismului timpuriu şi textul Evangheliilor insistă asupra genealogiei Fiului lui Dumnezeu, deşi, atunci când ne vorbesc despre natura divină a lui Iisus, o genealogie omenească este complet irelevantă.
Există o serie de dovezi indirecte care fac trimitere la apartenenţa lui Iisus şi a lui Ioan la un grup elitist. Despre amândoi se spune că purtau părul lung. Grant susţine că acest detaliu este caracteristic păstrătorilor secretului, sau, aşa cum ştim din legenda lui Samson, părul păstra puteri fabuloase. Credinţa că puterea ar sta în păr nu este caracteristică numai acestei secte. Cuvântul *kaisear* are sensul de „coroană de păr", termen păstrat şi în forma latinizată *caesar,* dar şi în cuvântul *(ar,* din limba rusă. Eusebiu, unul dintre cei mai importanţi scriitori din

literatura creştină timpurie, oferind explicaţia că Iacob, fratele lui Iisus, era un om sfânt, face următoarea afirmaţie: „părul lui nu a fost atins de brici".

Un aspect caracteristic păstrătorilor secretelor era ritualul purificării prin apă. Esenienii practicau zilnic acest ritual, iar, pentru primii creştini, el constituia o practică iniţiatică. Ioan Botezătorul era într-adevăr vocea care striga în deşert, o voce care ridica mulţimile. Atât de inflamat era de cea de-a doua căsătorie a lui Irod, încât el numea această faptă ilegitimă, iar pe protagonişti, mult mai necuviincios. El nu contenea să îi aducă acuze lui Irod, dar şi tuturor membrilor familiei sale. Atitudinea sa critică, radicală, a fost cea care a dus la deznodământ, tăierea capului. După cum subliniam anterior, sărbătoarea sa din ziua de 24 iunie şi simbolul capului tăiat aveau să joace ulterior un rol extrem de important pentru francmasonerie.

în anii care au urmat execuţiei lui Ioan, şi Iisus avea să fie martirizat de o manieră rezervată celor care încercau să îi detroneze pe conducători. El s-a autointitulat „regele iudeilor", sau, cel puţin, aşa susţin detractorii lui. Legea romană stabilea prin dictat că nimeni nu putea aspira la titlul de zeu decât dacă Senatul decidea astfel.

Adepţii lui Iisus au fost obligaţi să se ascundă, ceea ce a avut un efect covârşitor asupra unităţii grupului şi a mesajului pe care Iisus a încercat să îl transmită prin intermediul învăţăturilor sale. Propria sa familie, care avusese oarecare îndoieli în ceea ce îl priveşte în timpul vieţii lui, a ajuns să îl venereze după moarte, însă numai din perspectiva religiei iudaice. Era purtătorul mesajului purităţii poporului lui Israel, viciată de prezenţa şi de influenţa romană şi elenă. Mesajul pe care l-au transmis Iacob şi familia lui Iisus a fost acela că învăţăturile Mântuitorului se adresau numai poporului „ales", adică evreilor. Pavel, cunoscut înaintea venirii lui Iisus sub numele de Saul, el fiind unul dintre cei care l-au persecutat pe Iisus şi pe primii săi discipoli, s-a convertit la creştinism din convingerea că mesajul mesianic se adresa deopotrivă evreilor şi păgânilor. El a urmat astfel învăţăturile lui Iisus şi a înţeles radicalismul conceptului că

iubirea este mai presus de lege, însă mesajul a fost alterat de familia lui Iisus, căpătând o semnificaţie mai conservatoare de puritate a legii. Sfâşiat între Iacob şi Pavel, Petru a sfârşit prin a se înscrie pe calea predicării mesajului lui Iisus.
O parte dintre primii adepţi şi apostoli care i-au urmat lui Iisus s-a refugiat pe colinele pe care locuiau esenienii, căutând siguranţa în interiorul acestei secte despre care probabil gândeau că împărtăşeşte convingeri mai pure. Petru şi Pavel au răspândit cuvântul mesianic în ţările din bazinul Mării Mediterane.
însă noţiunea de regele Iisus, ca moştenitor al tronului regelui Solomon, a murit o dată cu El pe cruce. Sau poate că nu? Evangheliile canonice fac trimitere la faptul că Iisus a avut fraţi şi surori, descendenţi de sânge ai aceleiaşi case regale. *Evanghelia după Marcu* citează patru fraţi: Iacob, Iosif, Iuda şi Simon. Cel mai important dintre ei a fost Iacob, care a moştenit, sau a preluat, conducerea micului grup. Misiunea sa era aceea de a păstra regalitatea regelui-sacerdot iudeu, descendent al Casei lui David-Aron. El s-a opus lui Pavel în disputa legată de ritualul circumciziei, pe care Pavel o considera piatra de încercare în calea convertirii păgânilor la noua religie. Pe Iacob nu îl preocupa, însă, convertirea păgânilor, în cele din urmă, Iacob a început să-l încurce pe Pavel, care a găsit amatori pentru noua religie în rândul unora pe care Iacob i-ar fi respins cu siguranţă. Iacob şi familia lui Iisus, care odinioară respinseseră rolul lui Iisus, par să fi monopolizat statutul pe care l-au dobândit după moartea acestuia, deşi poate că mai degrabă într-un sens politic, decât în sens religios.
Pavel a exercitat o influenţă uriaşă asupra Bisericii, iar după trei sute de ani de la perioada apostolică, Biserica a căutat să îl scoată pe Iacob din analele istoriei religioase şi să o ridice pe Maria la rangul de Fecioara. O explicaţie a adoptării conceptului şi cultului Fecioarei Maria a fost răspunsul la nevoia populaţiilor creştinate din bazinul Mării Mediterane, atrase de misterele mitologiei clasice a grecilor. Iisus nu era primul personaj divin născut dintr-o fecioară. Grecii îi aveau pe Iason, Perseu, Hermes şi Adonis. O altă

explicaţie a introducerii cultului Fecioarei Maria se referă la o simplă eroare filologică. Cuvântul din ebraică care semnifică „fată" se referă la o tânără de vârsta măritişului, însă, în urma adaptării prin traducere, el a sfârşit prin a avea sensul de „fecioară". Această din urmă explicaţie este mai puţin plauzibilă.
Din prisma unei a treia explicaţii, ar fi vorba de un compromis de natură politică. Atât *Evanghelia lui Matei,* cât şi *Epistolele Apostolului Pavel către Galateeni* fac trimitere la fraţii şi la surorile lui Iisus Hristos. Istoria timpurie a Bisericii creştine consemnează existenţa în plin secol al II-lea creştin a descendenţilor în linie directă ai familiei lui Iisus. Atunci, de ce a fost ştearsă existenţa lor din memoria istoriei? Pentru Biserica paulină, care respingea ideea încoronării unui rege pământean din nevoia de a evita un gest socotit act de trădare de către stăpânitorii romani, familia şi descendenţii lui Iisus Hristos reprezentau un subiect de evitat, care curând a fost complet eradicat. Iisus era Fiul lui Dumnezeu, iar nu Fiul Omului, prin urmare, nu putea avea urmaşi.
Pentru iudeii contemporani ai lui Iisus Hristos, celibatul era un concept cel puţin neobişnuit. În Evangheliile care ne-au parvenit întâlnim chiar dovezi indirecte ale faptului că Iisus avea o soţie. Mulţimea i se adresa cu apelativul de rabin", ceea ce presupune că era învăţător şi că fusese, la rândul lui, iniţiat de înţelepţi, sugestie confirmată, de altfel, de textul evanghelic. Rabinii îşi începeau misiunea sacerdotală la vârsta de treizeci de ani, adevăr susţinut tot de Evanghelii. Rangul său impunea să îşi ia o soţie, fiindcă o condiţie pentru a deveni rabin era şi aceea de a fi căsătorit. Un învăţător trebuia să fie căsătorit.
Ca o dovadă suplimentară, susţinătorii acestei teorii afirmă că nunta de la Caana ar fi fost nunta lui Iisus. Dacă nu ar fi vorba de nunta lui Iisus, se întreabă ei, de ce ar fi fost mama lui atât de preocupată de faptul că gazda lor risca să rămână fără vin? în orice caz, îngrijorarea ei a fost suficient de mare încât să îl determine pe Iisus să facă o minune. Gazdei nunţii îi revenea obligaţia de a oferi nuntaşilor mâncare şi băutură,

iar gazda era mirele. Numai că asemenea dovezi sunt neconcludente. Este foarte posibil ca Iisus să fi luat parte la Caana la nunta unui frate sau a unei surori de-a lui, iar în lipsa tatălui lor, Iosif, răspunderea cădea în chip firesc pe umerii fratelui mai mare care era Iisus. Pe de altă parte, apelativul de „rabin" putea reprezenta la fel de bine o manieră respectuoasă de adresare faţă de conducătorul spiritual al acestui grup, fie că era „hirotonit" sau nu.
Controversata teorie referitoare la starea civilă a lui Iisus şi la posibilitatea ca el să fi avut urmaşi a stârnit polemici serioase şi aprinse, argumentele pro şi contra având susţinători puternici în ambele tabere. Cei care repudiază posibilitatea căsătoriei consideră că simpla sugestie *frizează* erezia, în acelaşi timp, clerici şi laici deopotrivă comentează că statutul de bărbat însurat nu numai că nu ar fi scăzut forţa mesajului lui Iisus Hristos, ci l-ar fi întărit, fiindcă, în calitate de soţ, posibil şi de tată, el ar fi înţeles mai profund sensul responsabilităţilor omeneşti. Chestiunea căsătoriei lui Iisus nu a fost omisă din Evanghelii pe motiv că Biserica ar fi dezaprobat instituţia căsătoriei sau că ar fi condamnat femeia, fiindcă această atitudine avea să apară mult mai târziu. În urmă cu două mii de ani, căsătoria nu era subiect de dispute tematice religioase, ci ţinea, mai degrabă, de o chestiune politică. Biserica creştină a fost obligată să facă jocul Romei imperialiste care nu avea nevoie de noi duşmani. Căsătoria lui Iisus, sau chiar a unuia dintre fraţii lui, ar fi avut drept consecinţă naşterea unor potenţiali urmaşi, iar urmaşii reprezentau o ameninţare la adresa împărăţiei pământene instituite de Imperiul Roman.
Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" dezvoltă teoria conform căreia Iisus ar fi fost căsătorit şi studiază posibilitatea ca mireasa lui să fi fost Maria Magdalena. Nu există dovezi ferme în sprijinul acestei teze. Maria Magdalena l-a urmat într-adevăr pe Iisus, călătorind în anturajul său, şi a fost prezentă la momentul Răstignirii, fiind şi prima persoană care a văzut mormântul gol. Totuşi, nici unul din aceste adevăruri nu constituie o probă în favoarea acestei teorii. Maria Magdalena era, pur şi simplu, unul din

ucenicii devotaţi care l-au urmat pe Iisus. Tabăra adversă susţine contrariul, întemeindu-şi convingerile pe textele gnostice, în care sunt prezente trimiteri la relaţia existentă între Iisus Hristos şi Maria Magdalena. Unul din cele mai puternice argumente invocate în sensul şi în favoarea tezei că Maria Magdalena ar fi fost soţia lui Iisus Hristos este chiar campania pe care a îndreptat-o Biserica împotriva ei. Este posibil ca povestea ei să se fi schimbat o dată cu trecerea timpului, încât s-a ajuns la situaţia în care se susţine că ar fi fost posedată de „demoni", că fusese exorcizată şi că fusese prostituată. În Evanghelii, Maria nu mai este aceeaşi persoană cu prostituata la care face referire textul, mai precis, în pasajul în care Iisus o salvează, cerându-le celor care se cred fără de păcat să arunce primii piatra. Cu toate acestea, învăţăturile teologice i-au atribuit Mariei Magdalena această aură ocultată.
în afara nuanţărilor de ordin politic, chestiunea unui Iisus căsătorit ar fi putut fi afectată şi de felul în care a predicat creştinismul Apostolul Pavel. Doctrina creştină paulină a fost trecută prin filtrul culturii elenistice. Iisus era reprezentat în chip de păstor, asemenea zeului grec Hermes, ale cărui atribuţii se refereau, printre altele, la păzirea turmelor de oi. Misterele din mitologia greacă impuneau câteva tabuuri, însă sexualitatea nu era considerată un păcat, fiindcă fertilitatea, prin urmare fecunditatea era un atribut important al vieţii. Cu toate acestea, religia s-a inspirat dintr-o sferă diferită, în care raporturile sexuale erau considerate a fi un tabu, sau, cel puţin, impure, fiind privite exclusiv ca necesare procreării. Pavel a încercat să se păstreze în nota unei moralităţi recunoscute de evreii care au urmat învăţăturile lui Iisus Hristos, făcând, în acelaşi timp, mesajul acceptabil pentru adepţii săi de origine* diferită de cea iudaică.
Cu toate acestea, celibatul nu era o condiţie pentru cei care au ales să îl urmeze pe Iisus, nici pentru cei pe care el însuşi i-a desemnat drept apostolii şi păzitorii Bisericii pe care a întemeiat-o. Petru era cu siguranţă un bărbat însurat, iar martiriul soţiei sale a fost consemnat de istoria

scripturistică. Din motive cu totul personale, un mileniu mai târziu, Biserica le-a impus prelaţilor celibatul, deşi celibatul nu constituise o condiţie impusă de inspiratorul religiei creştine. Curând, Biserica avea să se distanţeze total de contextul religios originar, lăsându-se asimilată de civilizaţia romană, împăratul roman Constantin a fost adeptul cultului Sol Invictus, sau soarele învingător - cult războinic predominant masculin, de certă origine păgână, care celebra „naşterea" zeului solar în data de 25 decembrie (adică în apropierea primei zile a solstiţiului). La primul Conciliu de la Nicea, care s-a întrunit în anul 325, Biserica, în noul său rol asumat de religie de stat prevalentă pe tot cuprinsul Imperiului Roman, a fost obligată să aducă unele modificări doctrinei sale religioase. Data de 25 decembrie a fost fixată ca zi de naştere a Fiului lui Dumnezeu, ceea ce coincidea cu sărbătoarea păgână a soarelui. S-a stabilit ca zi de odihnă - sau Sabatul, care fusese sărbătorit până atunci de iudei sâmbăta - ziua de duminică a săptămânii (ziua soarelui), în noua versiune îmbunătăţită a religiei romanizate, femeilor li se acorda un rol secund, în timp ce papa îşi asuma un rol măreţ, Iisus Hristos a adus pe pământ mesajul iubirii, iar Biserica a intervenit cu un mesaj de putere.
Dacă Biserica creştină romană a deformat mesajul divin, atunci ce s-a întâmplat cu adepţii lui Iisus-Omul? Iisus nu a venit pentru a declanşa o revoluţie armată, şi nici cu scopul de a se încorona rege al tuturor iudeilor, deşi mulţi dintre discipolii săi erau interesaţi de o împărăţie mai lumească. Aceştia au fugit încotro au văzut cu ochii când persecuţia imperială şi conflictele cu Roma au dus la escaladarea războiului. La treizeci de ani după moartea lui Iisus, ostilitatea dintre iudei şi romani a atins cote paroxistice. Revoltele iudeilor împotriva stăpânirii romane, din perioada anilor 65-67 şi din anul 133, au marcat începutul sfârşitului şi au culminat cu masacrul din cetatea eseniană de la Masada, aflată pe ţărmul Mării Moarte. Credincioşii multor secte religioase s-au risipit atunci în cele patru zări, unele secte reuşind să supravieţuiască sub alte denumiri.
Literatura medievală ne spune o altă poveste.

Iosif din Arimateea, unul din simpatizanţii bogaţi ai lui Iisus, era negustor, iar corăbiile sale străbăteau mările până în porturi dintre cele mai îndepărtate, chiar şi până în Anglia de astăzi, în căutare de cositor. El este singura persoană care s-a ocupat şi este responsabilă de recuperarea trupului neînsufleţit al lui Iisus, pe care l-a cerut de la autorităţile iudeo-romane, spre a-l depune într-un mormânt din piatră, adică într-un mormânt pe potriva rangului său. El s-a expus prin acest simplu gest în faţa autorităţilor, care l-au etichetat drept discipol al lui Iisus. Conştient de faptul că gestul îl putea costa averea, dacă nu chiar viaţa, Iosif a fugit împreună cu câţiva apropiaţi din anturajul lui Iisus la bordul uneia din corăbiile sale. Este posibil ca literatura medievală să fi mistificat realitatea, însă nici Biblia nu ne furnizează o altă versiune, în afara literaturii medievale şi cavalereşti despre Sfântul Graal, nu există nici o dovadă scrisă referitoare la moartea Mariei Magdalena sau a lui Iosif din Arimateea.
Conform tradiţiei şi literaturii cavalereşti, Iosif din Arimateea a însoţit familia lui Iisus până în portul francez Marsilia, de unde şi-a continuat singur călătoria, ajungând în Anglia. Se spune că Iosif s-ar fi oprit la Glastonbury, unde a înălţat prima biserică creştină din Anglia. Numindu-l pe Iosif „discipolul secret", reputatul istoric Barbara Tuchman, întrebându-se care este legătura dintre abaţia Glastonbury din Anglia şi Iosif din Arimateea, lansează următoarea afirmaţie: „Poate că răspunsul corect este că el a plecat într-adevăr din Palestina şi a ajuns în Britania". Exigenţa istoricilor care dispreţuiesc ideea că adevărul ar trebui căutat în tradiţia literară este adeseori infirmată de realitate. Descoperind Troia, arheologul „amator" german Heinrich Schliemann a desfiinţat pretenţiile istoricilor oficiali în viziunea cărora Troia ar fi o simplă legendă. În cursul vieţii sale, el a fost criticat cu vehemenţă pentru convingerile sale, pentru ca în prezent să fie criticat pentru metodele pe care le-a folosit. Pe cât se pare, cercetătorilor care scriu istoria oficială le displace să se afle că s-au înşelat.
în prezent, existenţa cetăţii Troia şi războaiele Troici

constituie un adevăr universal acceptat, deşi'nu acceptăm ca fiind reale şi autentice relatările celor care s-au întors acasă după încheierea acestui conflict de lungă durată. Dacă se consideră că „Iliada", prima epopee scrisă de Homer, prezintă fapte care s-au petrecut în realitate, atunci de ce este considerată ficţiune cea de-a doua epopee homerică, „Odiseea"? Legendele medievale care vorbesc despre rătăcirile pe mare ale supravieţuitorilor cetăţilor distruse din jurul Troiei sunt considerate a fi o mistificare a realităţii. Se spune că troienii s-au aşezat în Italia, în Franţa şi în alte regiuni ale Europei. Conform altei teorii, oraşul francez Troyes ar fi fost înfiinţat de troieni, iar un oarecare Priam se pare că s-a aşezat aici cu douăsprezece mii de refugiaţi. Acceptăm în prezent că fenicienii care se îndeletniceau cu comerţul au ajuns până în nordul Europei şi în Britania. Atunci, de ce este de neconceput că un popor din bazinul mediteranean putea naviga până în vestul Europei? Şi de ce-ar fi inacceptabil că negustorul iudeu Iosif putea ajunge până în Britania la bordul corăbiei sale?
Eusebiu, unul din primii exegeţi creştini care a elaborat o istorie timpurie a Bisericii creştine, apucă să scrie despre persecuţiile oficiale la care au fost supuşi descendenţii familiei lui Iisus şi alţi urmaşi în linie directă ai casei davidice, înainte ca acest tip de scriere istorică să fie cenzurată, iar mai apoi interzisă. Roma avea toate motivele să ia în serios pretenţiile la tron ale unui rege iudeu, descendent direct al lui David - fiindcă ostilităţile erau reale. Iacob însuşi a fost condamnat la moarte din porunca Sanhedrinului în anul 62. După moartea sa, este probabil că Cleopa, fratele lui Iosif, tatăl pământean al lui Iisus, a devenit capul familiei. Istoria consemnează faptul că Simion, fiul lui Cleopa, care era văr primar cu Iisus, a devenit episcopul Ierusalimului. Alţi membri ai familiei care au reuşit să scape cu viaţă au fost obligaţi să plece în bejenie, încercând să fugă de persecuţiile romanilor; deşi acest aspect nu a fost consemnat de Evanghelii, el rămâne menţionat atât în scrierile istorice oficiale ale Bisericii, cât şi în cele interzise de Biserică.

în anul 65, Simion a părăsit Ierusalimul în fruntea unui grup de adepţi, care se autointitulau nazariteniᵥEste posibil ca ei să fie cei care au pus bazele aşezării Nazaret. în anul 66, ştim că au fost obligaţi să se ascundă, în altă aşezare, numită Nazara, dar şi în Cochaba, au trăit membri ai familiei lui Iisus, cunoscuţi sub numele de „moştenitorii", aici reuşind să scape de persecuţiile romane. Biserica din Nazaret s-a desprins complet de Biserica creştină paulină. Mai târziu, împăratul roman Vespasian a încercat să îi extermine pe descendenţii lui Iisus şi pe adepţii doctrinei sale, deşi ameninţarea la adresa lor s-a estompat pe măsură ce creştinii evrei au dispărut. Eusebiu a contestat acest grup de adepţi iudei ai lui Iisus, din pricină că ei nu acceptaseră niciodată originea divină a lui Iisus, considerându-l a fi un simplu muritor inspirat de Dumnezeu, un profet. Chiar şi ulterior perioadei de domnie a lui Vespasian, au existat referiri la descendenţii familiei lui Iisus. Un alt frate al său, Iuda, a avut doi nepoţi care au fost aduşi în faţa împăratului Domiţian. Erau conducători ai Bisericii şi au prezentat dovezi certe asupra vieţii lui Iisus, însă Domiţian a respins probele, considerând că nu reprezintă o ameninţare la adresa Romei imperiale.
în ciuda operelor elaborate de istoricul Eusebiu şi a altor scrieri creştine timpurii, printre care amintim şi evangheliile apocrife, Biserica i-a ignorat sistematic pe descendenţii neamului lui Iisus, tratând majoritatea textelor în cel mai bun caz ca fiind de importanţă minoră, iar, în cel mai rău caz, ca fiind o mistificare. Când, două secole mai târziu, Biserica creştină a decis, în cadrul Conciliului de la Nicea, ce texte puteau fi admise în corpul Noului Testament, capii săi au păstrat şi adoptat mare parte din învăţăturile eseniene. Activităţi ca sărbătorile comunitare şi în comuniune, botezul, sărbătoarea Cincizecimii (Pentacote) şi exorcizarea demonilor, s-au păstrat încă din primele zile de existenţă ale Bisericii. Noţiunea de „Alianţa Legii", invocată de învăţăturile eseniene, a ajuns să fie aplicată învăţăturilor lui Iisus. De asemenea, Biserica a adoptat o altă doctrină a esenienilor, conform căreia cei săraci aveau să moştenească

pământul, deşi, la momentul respectiv, Biserica începuse deja să atragă adepţi şi din rândul altei clase sociale. Doctrina valabilă numai pentru săraci nu mai putea fi acceptabilă din acel moment. Biserica întemeiată pe învăţăturile lui Iisus atrăsese pătura sărăcimii şi gloatele. Din acel moment, Biserica, asupra căreia stăpânirea romană îşi lăsase amprenta, era obligată să se adapteze noilor condiţii, adică să fie şi pe placul clasei conducătoare. Nazarinenii şi ebioniţii, cunoscuţi timp de secole sub pseudonimul de „creştini săraci", erau reduşi, la momentul istoric respectiv, la câteva secte mărunte care se refugiaseră în sudul Libanului şi în valea fluviului Eufrat. Biserica însăşi nu mai recunoştea comunitatea esenienilor, după cum nici această comunitate nu recunoştea autoritatea Bisericii. Viaţa personajelor care au făcut parte din existenţa şi din anturajul lui Iisus au fost consemnate de istoricul creştin Eusebiu. Irod a fost răsturnat de pe tron şi trimis în surghiun în Franţa, unde s-a stabilit în localitatea Vienne. Negustorii şi corăbierii evrei au transportat iudei şi creştini până în Franţa, unde pot fi regăsiţi în perioada timpurie a Bisericii (Eusebiu se referă la „cei care îi slujesc lui Iisus din Vienne şi din Galia"). Membrii familiei lui Iisus au supravieţuit în Galia romană, fiind obligaţi să păstreze discreţia asupra dreptului lor de moştenire a regatului lui David, fiind vânaţi de autorităţi. Ei erau „vlăstarele" viţei lui David, „descendenţi de viţă nobilă" ai preoţilor.
Numele ebraic *Levi* are sensul literal de „urmaş", iar, în context agrar, *levy* are sensul de „vlăstar". Termenul a devenit un cuvânt codificat, supravieţuind în această formă în societatea templieră, fiind ulterior utilizat de francmasonii cu rang ierarhic superior. El are o semnificaţie deosebită pentru cei care cred în moştenirea monarhică a casei davidice, cu precădere pentru membri unei societăţi secrete - Prioratul Sionului - care se află în umbra Templierilor şi a masonilor. Raţiunea declarată a existenţei lor este aceea de a păstra şi perpetua moştenirea lăsată prin descendenţii de sânge ai lui Iisus şi ai Mariei Magdalena.
Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" a fost scrisă în urma

studierii unor documente furnizate de acest grup secret (Prioratul Sionului) şi folosite ca material de bază. Unele dintre aceste documente sunt imposibil de verificat; altele sunt, în mod evident, incorecte din punct de vedere istoric. Coroborând diverse ipoteze şi varii documente, alţi cercetători au stabilit că această societate există şi în prezent şi că probabil a cunoscut forme diferite de existenţă în epoci istorice diferite. Robert Anton Wilson consideră că această societate este activă începând din secolul al XlX-lea, dar că istoria ei antică este altceva decât ceea ce sugerează că ar fi. Există dovezi clare că „un filon secret" de cunoaştere a fost într-adevăr păstrat şi transmis mai departe de un grup de iniţiaţi care, de-a lungul câtorva milenii, a purtat nume diferite. O parte din aceste cunoştinţe este accesibilă unei elite de aleşi. Secretele şi tezaurul organizaţiei Prioratul Sionului aveau să fie apărate de cei care au primit, prin moştenire, sarcina de a păstra intacte aceste cunoştinţe secrete, dar şi de a asigura continuitatea societăţii secrete respective. Familia scoţiană Sinclair a devenit depozitara acestui secret.

Capitolul 8

FILIERA FRANCEZĂ

Cu aproximaţie în perioada în care autorii cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal" şi-au început activitatea de documentare şi de cercetare, o serie de crime, atentate şi cadavre au început să iasă la suprafaţă în Franţa. Una dintre lucrările publicate pe această temă, intitulată „Dosare secrete" şi semnată de Leo Schidlof, a furnizat informaţii valoroase pentru sus-amintita carte. Este foarte posibil ca Schidlof să fi fost implicat în activităţi de spionaj sau în alte activităţi clandestine, un argument fiind acela că i-a fost respinsă cererea de viză pentru Statele Unite. Ce legătură ar putea exista între spionajul din secolul al XX-lea şi documente scrise cu două secole mai devreme? Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" nu oferă răspunsul la această întrebare, însă la scurt timp după moartea lui Schidlof, valiza sa, care se presupune ca ar fi conţinut documente ce fac trimitere directă la regiunea franceză Rennes-le-Chateau, a

intrat în posesia lui Fakhar ui Islam care încerca să ajungă în Germania Democrată, dar care, în schimb, a fost aruncat din tren, undeva în apropiere de Paris, şi a murit pe loc. Trei săptămâni mai târziu, lucrarea „Şarpele roşu" *(The Red Serpenf),* publicată la o editură particulară, a apărut din senin la Biblioteca Naţională din Paris. Şi această carte conţinea informaţii care făceau trimitere la Rennes-le-Chateau. Toţi cei trei autori ai cărţii au fost găsiţi morţi, mai precis strangulaţi, la ore diferite, în zilele de 6 şi 7 martie 1967, adică la numai două săptămâni de la moartea lui Fakhar ui Islam. În mod evident, cuiva nu-i făcea plăcere că diverşi curioşi începuseră să fie interesaţi de misterul de la Rennes-le-Chateau.
La publicarea sa din anul 1982, cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" a stârnit o adevărată furtună şi polemici aprinse, într-un moment în care Biserica romano-catolică era atacată din toate direcţiile. Cum era de aşteptat, Biserica a ripostat vehement, mai cu seamă că această carte avansa câteva teorii controversate: de pildă, îl înfăţişa pe Iisus în postura de soţ şi pe Maria Magdalena, de mamă a pruncului său. Din punctul de vedere al multora, există, însă, un aspect cu mult mai grav: cartea încerca să demonstreze teoria că Iisus nu ar fi murit răstignit pe cruce. Ideea că Iisus şi-ar fi mistificat propria execuţie, supravieţuind momentului Răstignirii, fusese deja lansată prin intermediul unor tipărituri, deşi popularitatea de care s-a bucurat, cel puţin în Europa, cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" a fost cea care avea să atragă atenţia asupra subiectului. Este oare posibil ca Iisus să-şi fi orchestrat propria execuţie? Este oare posibil ca Iisus să fi avut urmaşi şi ca aceştia să fi scăpat cu viaţă fugind din Ierusalim?
Acţiunile pe care le-a întreprins omul Iisus în timpul existenţei sale pământene puteau cel mult să incite mulţimile în cursul fazei incipiente, atent planificate, a revoltei antiromane, sau poate chiar să ducă la declanşarea unei revoluţii cu conotaţii sociale. El este cel care i-a alungat pe negustori şi pe zarafi din Templu la scurtă vreme după ce zeloţii care aruncaseră în stradă vulturul roman fuseseră

executaţi. El i-a sfidat cu orice prilej pe saduchei, care erau nişte simple marionete în mâinile stăpânitorilor romani. Şi-a făcut intrarea în Ierusalim călare pe un măgar, împlinind astfel profeţia biblică care spune că un urmaş din seminţia lui David avea să-şi facă astfel intrarea în cetate. A negat sistematic că este rege, deşi aclamaţiile cu care l-au întâmpinat mulţimile dau de înţeles, fără putinţă de tăgadă, că aşteptările lor erau altele şi că şi-l doreau ca rege. Toate aceste fapte din existenţa pământeană a lui Iisus au avut drept consecinţă moartea sa, iar momentul execuţiei prin răstignire a rămas consemnat în istorie şi, cu câteva excepţii nesemnificative, nimeni nu contestă veridicitatea ei. În nici unul din textele celor patru Evanghelii canonice, după cum nici în evangheliile apocrife, sau în istoria seculară semnată de istoricul Iosif, intitulată „Războaiele iudeilor", lucrări scrise în primul secol, nu întâlnim nici o singură aluzie la faptul că Iisus Hristos ar fi supravieţuit momentului Răstignirii.
Evangheliile şi Faptele apostolilor consemnează însă faptul că adepţii şi discipolii lui Iisus au fugit din Ierusalim.
Dacă Maria Magdalena ar fi fost căsătorită cu Iisus şi ar fi rămas însărcinată, aşteptând un prunc de la el, atunci ea ar fi avut motive mai mult decât întemeiate să fugă din Ierusalimul aflat sub ocupaţie romană. Istoria nu consemnează însă ce soartă le-a fost rezervată celorlalte personaje din anturajul imediat al lui Iisus, deşi scenariul următor, confirmat numai de tradiţia folclorică, ar putea fi posibil. Sub conducerea lui Iosif din Arimateea, Maria Magdalena, tovarăşii săi de călătorie şi, posibil, pruncul pe care îl purta în pântece au scăpat din Ierusalim fugind pe mare şi au ajuns astfel în Franţa. Punctul prin care urmaşii seminţiei lui Iisus au intrat în Franţa ar putea fi Marsilia sau un alt port apropiat de pe coasta Mediteranei.
Marsilia este atestată drept cea mai veche cetate aflată pe teritoriul locuit de galii de origine celtică. Porturile celtice erau frecventate de navigatori greci şi fenicieni cu cel puţin şase secole înainte de naşterea lui Iisus. Fenicienii întemeiaseră cetatea Monaco cu trei sute de ani înainte să fi

fost pusă piatra de temelie a Marsiliei, însă oraşul portuar s-a dezvoltat şi a căpătat rapid o importanţă mult mai mare. Timp de 2600 de ani, Marsilia a fost considerată cel mai important port francez. Prima expediţie maritimă atestată documentar, care a pornit din portul Marsilia în anul 330 înainte de Hristos cu destinaţia Islanda, este cea întreprinsă de scriitorul şi exploratorul Fiteas. Sudul Franţei a devenit curând o răspântie importantă în care se intersectau toate rutele maritime şi terestre comerciale ale timpului, figurând, prin urmare, amplu în scrierile de istorie politică şi religioasă.
în anul 117 după Hristos, romanii au construit Via Aurelia, un drum care făcea legătura între Roma şi Marsilia şi care urma vechile rute comerciale pe uscat construite încă din vremea celţilor. Construirea şoselei atestă poziţia de important centru comercial pe care o deţinea Marsilia în epocă. Este cert că nu era, în nici un caz, o redută îndepărtată de la periferia Imperiului Roman, ci o aşezare aglomerată şi o poartă către o regiune dens populată.
Scriind despre dezvoltarea Palestinei din cursul perioadei elenistice, adică anterioară ocupaţiei romane, şi despre poziţia sa internaţională ca ţară cu un comerţ dezvoltat, istoricul roman Strabon susţine că nu exista aşezare sau cetate în lume în care să nu întâlneşti evrei, încă de pe vremea regelui Solomon, şi în continuare în timp, evreii erau recunoscuţi pentru calităţile lor de buni navigatori şi negustori, aşa cum, de altfel, a rămas consemnat şi în Biblie. Dacă navigatorii din timpul regelui Solomon făceau negoţ cu Tarsisul, teritoriu identificat cu Spania zilelor noastre, atunci Marsilia se afla pe ruta comercială a iudeilor.
Ca rezultat al poziţiei pe care o deţinea portul Marsilia în circuitul comercial maritim, ruta terestră s-a dezvoltat la rândul ei, astfel încât, de-a lungul şoselelor care uneau Roma cu Marsilia s-au înălţat numeroase cetăţi înfloritoare, numele unora dintre ele fiind strâns legat de legende care fac referire directă la faptul că seminţia lui Iisus ar fi poposit, ar fi trecut sau ar fi locuit acolo, în apropiere de Marsilia se află orăşelul Aix, a cărui denumire actuală este Aix-en-Provence.

Atât în Antichitate, cât şi în zilele noastre, oraşul era cunoscut ca important centru balnear, renumit pentru izvoarele sale de ape termale care atrăgeau oameni veniţi de la Roma sau chiar de mai departe, dinspre răsăritul Europei. De-a lungul rutelor comerciale care brăzdau Franţa şi Pirineii spanioli se deschiseseră numeroase alte centre de acest gen. Izvoarele termale erau privite ca reprezentări ale fecundităţii divine pe pământ, fiind considerate sacre. Oraşul Toulon, aflat la mică distanţă de Marsilia, a fost sursa din care fenicienii îşi procurau vopseaua de culoarea purpurei cu mult înainte ca Grecia sau Roma să înceapă colonizarea acestei regiuni, în continuare de-a lungul coastei franceze, se află oraşul Cannes, a cărui denumire ar fi putut fi inspirată de navigatorii şi coloniştii care s-au stabilit aici venind din Canaan, în timp ce este posibil ca denumirea oraşului Nisa, întemeiat de greci, să fie inspirată de zeiţa victoriei, Nike. înţelegând că relaţiile comerciale dintre Levant şi coasta sudică a Franţei erau atât de dezvoltate, ne va fi mai uşor să înţelegem cât de accesibilă era Franţa pentru discipolii lui Iisus. Fiind un om bogat şi proprietar de corăbii, Iosif din Arimateea avea o motivaţie importantă şi resursele necesare pentru a fugi din Israel şi a naviga către Franţa - salvarea propriei vieţi şi a celor care credeau în Iisus. într-unul din textele gnostice, apare o menţiune referitoare la faptul că el a fost obligat să plece din Ierusalim şi că a luat drumul mării, în timp ce alte texte susţin că el a plecat la bordul uneia din corăbiile sale. în ambele situaţii, elementul comun este dovada că el a părăsit Palestina plecând pe mare.

Există şi alte dovezi istorice care atestă faptul că mulţi alţi creştini din perioada creştinismului timpuriu au ajuns în Franţa. Irineu era episcop de Lyon în secolul al II-lea. Acest părinte al Bisericii creştine face referire directă la faptul că, în sudul Galiei, creştinismul a fost adus de adepţi ai lui Iisus care îl cunoscuseră încă din timpul vieţii sale. Deşi nu precizează data exactă, Irineu face aluzie la faptul că aceşti primi creştini au trăit în jurul anului 30 după Hristos şi că era prezenţi în Franţa înainte de anul 60 după Hristos

Ameninţat cu moartea de[4] acelaşi Sanhedrin care îl condamnase pe Iisus la moarte, Iosif din Arimateea ar putea fi unul din aceşti primi creştini care s-au aşezat în Galia. Mărturiile istorice atestă şi alte cazuri de migrare a levantinilor către Franţa şi către alte ţări europene, ca urmare directă a valului de reprimare romană care a fost catalizatorul execuţiei lui Iisus Hristos. Revoltele ulterioare ale iudeilor au avut drept efect fuga masivă unor grupuri de evrei şi aşezarea lor în Tunisia, Maroc, Spania şi Franţa. După lupta de la Barr Kochba şi asedierea cetăţii Masada, numărul refugiaţilor ajunsese la zeci de mii.
Numărul evreilor stabiliţi la Marsilia era atât de mare încât oraşul era supranumit „cetatea evreiască". Asemenea lui Iosif, majoritatea erau negustori prosperi sau proprietari bogaţi de corăbii, în ciuda persecuţiilor antisemite, răspândite la scară largă în perioada de formare a Franţei, evreii erau încă numeroşi şi în perioada de domnie a împăratului Carol cel Mare. Referindu-se la „evrei şi alţi negustori", un document al vremii atestă faptul că ei formau grosul clasei de mijloc.
în afara textelor gnostice care conţin referiri la Iosif din Arimateea şi la alţi exilaţi creştini, există alte dovezi suplimentare care se bucură de o credibilitate mult mai mare. Teologul roman Tertulian declara că noua religie creştină pătrunsese cu uşurinţă în regiuni încă inaccesibile Romei imperiale. Marsilia este locul în care s-a născut legenda conform căreia grupul simpatizanţilor lui Iisus a acostat în acest port, venind din Palestina. Din grup se spune că făceau parte Iosif din Arimateea, protectorul lui Iisus şi al seminţiei sale, Lazăr, un prieten apropiat, Marta şi cele „trei femei numite Maria". Sfântul Lazăr, cum este el cunoscut astăzi, şi Maria Magdalena au început imediat să predice noile învăţături în templul Dianei, fapt care a provocat un adevărat cutremur printre credincioşii celţi. Pe amplasamentul fostului templu păgân, a fost înălţată o catedrală închinată Mariei Magdalena, însă religia creştină avea să triumfe asupra ritualurilor păgâne, deşi cu mari strădanii.

Lyon a constituit scena primelor persecuţii la care au fost supuşi creştinii sosiţi pe pământ francez o dată cu Iosif şi micul grup iudeu pe care-l conducea. Şi Vienne, localitatea în care a fost deportat Irod, a fost un alt spaţiu în care creştinii au fost persecutaţi. Saint-Tropez, una din destinaţiile de vacanţă predilecte pentru francezi, şi-a primit denumirea actuală de ia Torpes, ofiţer creştin din legiunile romane în timpul domniei lui Nero, condamnat la moarte în anul 68 din cauza convingerilor sale religioase. Nu departe de Saint-Tropez, la Aix-en-Provence, se află o altă biserică închinată Mariei Magdalena. Aici a fost martirizat sfântul Maxim, care a sosit o dată cu Maria. Odinioară un important loc de pelerinaj creştin, oraşul păstrează încă vestigiile abaţiei cu hramul Sfântul Maxim, cunoscută sub numele de Sainte Baume. *Baume* provine din cuvântul provensal *baoumo,* având sensul de „grotă". Aici, într-o grotă ascunsă în pădurile de pe dealurile de pe coastă, s-au refugiat Maria şi Maxim. În biserica abaţiei se găseşte un craniu căruia i se închină credincioşii şi despre care se spune că ar fi al Mariei Magdalena.
Aix-en-Provence era unul din locurile preferate de Rene d'Anjou (1408-1480), personalitate marcantă a epocii medievale şi membru al unei grupări care păstra cu religiozitate istoria seminţiei lui Iisus încă de la venirea în Franţa. Cel căruia i se atribuie meritul de a fi fost precursorul Renaşterii franceze era un erudit, vorbitor de latină, greacă şi ebraică, un cunoscător al religiei şi istoriei şi un adept al misticismului. În timpul domniei sale, Aix a trecut prin perioada sa de maximă înflorire. Dispunând de o avere fabuloasă, Rene a fost un adevărat Mecena, comanditar al unor importante opere de artă, în general cu tematică religioasă. Una din picturile aflate la Aix este o reprezentare a Fecioarei cu Iisus prunc, stând pe un „rug aprins". Pruncul ţine în mână o oglindă în care se reflectă mama şi copilul. În fundal, sunt reprezentate castelele Beaucaire şi Tarascon aşa cum erau în epoca renascentistă. Se pot face numeroase speculaţii în privinţa semnificaţiei acestei picturi, însă ce ştim cu certitudine este că lui Rene şi

altor contemporani de-ai săi li se atribuie răspândirea legendei referitoare la prezenţa Sfintei Familii pe domeniul său din Franţa. O altă lucrare comandată este cea care îl reprezintă pe Arhanghelul Gabriel aducându-i Mariei vestea imaculatei concepţiei. Aripile arhanghelului sunt din pene de bufniţă, iar în această lucrare stranie, lumina trimisă de mâna lui Dumnezeu trece pe deasupra capului unei maimuţe. Atât motivul bufniţei, cât şi cel al maimuţei, sunt de rău augur în ştiinţele oculte. Pictura se află în biserica închinată Mariei Magdalena şi este ţinută departe de ochii publicului. La vest de Aix se întinde Tarascon. Legendele referitoare la Maria şi la suita sa iau o turnură bizară în acest ţinut. Martei, pe care Iisus o vizitase cu puţin timp înaintea morţii sale, i se atribuie meritul de a fi alungat din oraş un balaur care ameninţa viaţa locuitorilor, în fiecare an, în ultima duminică a lunii iunie, se desfăşoară şi astăzi pe străzile oraşului o paradă care comemorează acest eveniment legendar. Mai departe, spre vest, trecând prin Lyon şi Carcassone, urmele trecerii prin Franţa ale celor din seminţia lui Iisus se continuă până la Bordeaux, oraşul în care, în secolul al VH-lea, Dagobert, regele francilor, a instalat capitala regatului său, Aquitania. La Bordeaux se află Place des Martyrs de la Resistance, renumitul cimitir despre care se spune că a fost ridicat în memoria lui Iisus. în prezent, regiunea Bordeaux este renumită pentru vinurile sale, cum este şi localitatea Saint Emilion, aflată nu departe de Bordeaux. Saint Emilion este situl în care se află cea mai^mare biserică subterană din Europa, săpată direct în stâncă, în acest loc se ţineau odinioară ritualurile păgâne de invocare a fertilităţii, care s-a transformat ulterior, până la un anumit punct, într-unul creştin. Saint Emilion este şi locul în care funcţionează o comanderie templieră.
La Pomerol se află o altă biserică săpată în stâncă, închinată Sfântului Emil. în biserică este reprezentat un zodiac, un motiv neaşteptat pentru un locaş de cult creştin, atâta vreme cât astrologia este condamnată de Biserica romano-catolică. Interdicţia dogmatică nu i-a oprit însă pe locuitorii Bazas-ului să dea uneia din catedralele oraşului numele de Casa

Astronomului. Printre relicvele care se păstrează în această biserică, în care se află şi câteva statuete extrem de stranii, se spune că s-ar număra şi sângele Sfântului Ioan Botezătorul. Un alt sit straniu este şi Soulomes. Gazda unei alte comanderii templiere, Soulomes adăposteşte câteva reprezentări ale Mariei Magdalena cu Iisus, a apostolului Toma şi a lui Iisus alături de un templier. Aceste situri spun o „poveste" foarte diferită de adevărul istoric acceptat în mod oficial atât de Biserică, cât şi de stat.
Istoria creştinismului este sfâşiată de acte de violenţă iniţiate în mod sistematic de autoritatea puterii centralizate a Bisericii care îşi dorea ca adepţii săi să adere la o doctrină religioasă rigidă. Sudul Franţei, care probabil a luat contact cu mesajul creştin de la o dată timpurie, este probabil teatrul uneia din cele mai sângeroase băi de sânge provocate de persecuţiile religioase. Un paradox poate şi mai mare este faptul că atacurile îndreptate de Biserică împotriva fraţilor întru credinţă au fost cele mai dure din istoria persecuţiilor religioase.

Vizigoţii

Asemenea altor regiuni din bazinul mediteranean, sudul occitan al Franţei este marcat de o istorie frământată de valurile succesive de invadatori şi de cuceritori. Celţii au cedat influenţei romane cu aproximaţie în perioada în care s-a născut Iisus. Toulouse a fost un oraş tradiţional celt, populat din cele mai vechi timpuri de grupul etnic al tectosagilor care, înainte de a fi alungaţi de invadatorii romani, revendicau cea mai mare întindere a teritoriului sudic al Franţei, în anul 279 înainte de Hristos, tectosagii organizaseră câteva expediţii de cotropire a cetăţilor greceşti şi jefuiseră templul oracolului sacru de la Delfi. Mai târziu, aceste triburi au purtat războaie cu ligurii în ajutorul cărora a sărit Roma. Legiunile trimise de Roma au devalizat tezaurul tectosagilor, despre care se spune că ar fi^constat din 110 livre de argint şi o sută de mii de uncii de aur. înainte de a fugi cu prada, romanii au fost, la rândul lor atacaţi şi au pierdut comoara înainte de a ajunge la Marsilia. Legendele referitoare la comoara secretă, ascunsă într-un loc tainic, abundă în această regiune.

încă din timpul domniei împăratului Constantin, Imperiul Roman a început să fie sistematic atacat de invadatori. Hoardele diverselor popoare barbare, venite din stepele îndepărtate, s-au năpustit asupra Europei, împinse de alte hoarde de popoare migratoare mult mai puternice. Goţii formau unul din aceste grupuri puternice, fiind împărţiţi în goţii de răsărit şi goţii de apus, sau ostrogoţi şi vizigoţi. Valurile de popoare migratoare i-au împins spre Apus, obligându-i la o confruntare cu Imperiul Roman. Vizigoţii au suferit o grea înfrângere în faţa legiunilor lui Constantius, fiul împăratului Constantin, în anul 332 după Hristos în acelaşi timp, romanii l-au luat prizonier pe Wulfila, un bărbat foarte credincios care i-a convertit pe mulţi la creştinism în timpul perioadei sale de captivitate, însă convertirea romanilor la creştinism începea abia acum.
Vizigoţii şi-au păstrat influenţele păgâne, şi, chiar dacă la suprafaţă au acceptat creştinismul, ei continuau să-i persecute pe toţi cei care nu îi venerau pe vechii lor zei. Aceşti vizigoţi erau un amestec neobişnuit de creştini eretici care trăiau din expediţii de jaf. La un moment dat, existenţa vizigoţilor a fost ameninţată de războiul civil religios, însă sprijinul mai puternicilor huni i-a salvat de pericolul de a fi asimilaţi de popoare cu civilizaţie superioară, în anul 390 după Hristos, ei s-au lăsat din nou antrenaţi de furia războiului şi au suferit o cruntă înfrângere în faţa armatelor romane, în acel moment, romanii îşi pierduseră din strălucire, nemaifiind capabili să mobilizeze o armată de calibrul celei pe care o avuseseră odinioară, astfel încât vizigoţii s-au pomenit că luptă împotriva altor barbari, angajaţi ca mercenari în armata romană.
între anii 408 şi 410, vizigoţii conduşi de Alaric I au atacat şi jefuit Roma. Primul atac s-a soldat cu o pradă atât de însemnată, încât se puteau retrage liniştiţi. Vizigoţii au revenit însă şi au atacat din nou. în cursul celui de-al doilea atac, Roma a fost devalizată complet, o parte din pradă fiind formată din bogăţiile pe care le furaseră centurionii romani'de la Ierusalim şi pe care le aduseseră cu ei la Roma. Practic, printre comorile pe care le-au luat vizigoţii din Roma

se număra şi tezaurul adus de la Templul lui Solomon din Ierusalim. Barbarii s-au retras din Peninsula Italică şi s-au îndreptat spre nord.
Alaric, care scăpase teafăr timp de atâţia ani, în cursul tuturor expediţiilor de cotropire, jefuire şi omor, acţionând asemenea unui adevărat pirat de uscat, nu a reuşit însă să scape cu viaţă din încercările la care a fost supus în noaptea propriei nunţi. De teamă că trupul neînsufleţit al conducătorului lor ar fi putut încăpea pe mâinile duşmanilor, locotenenţii săi au luat sclavi şi i-au pus să muncească la lucrările de deviere a cursului râului Busento şi să construiască sub albia râului o ascunzătoare în care să fie înmormântată marea lor căpetenie. După încheierea lucrărilor, sclavii au fost ucişi pentru ca nimeni să nu poată afla vreodată amplasamentul exact în care se odihnea trupul neînsufleţit al conducătorului lor neînfricat. După care, râul a fost lăsat să revină la cursul lui natural. Deşi nu avem nici o pretenţie că ar exista o legătură între vizigoţi şi Insula Stejarilor, este totuşi interesant de notat că vizigoţii erau capabili să ia asemenea măsuri laborioase - şi chiar le-au luat - pentru a proteja un mormânt secret, şi asta în urmă cu 1700 de ani. Adăposturi secrete similare, construite sub cursuri de apă, au fost descoperite în sud-estul Ţării Galilor, în râul Wye, care coincide cu presupusul amplasament în care au fost ascunse manuscrisele lui Shakespeare, deşi, în urma săpăturilor efectuate în anul 1911, în acest loc nu s-a găsit nimic, însuşi Shakespeare - sau poate Bacon? - a scris despre un rege care ar fi fost îngropat sub albia râului Soar din Anglia.
Ştiind că vizigoţii au jefuit comorile Romei, printre care se numără şi tezaurul adus de la Ierusalim, nu ar fi deloc surprinzător să descoperim că ei au luat măsuri de precauţie mult mai serioase pentru a proteja aceste comori, decât acelea de a păstra secretul mormântului regelui lor. Ataulf, cumnatul lui Alaric, a luat în căsătorie o prizonieră pe nume Galla Placidia, care era sora lui Onorius din Roma. Onorius era moştenitorul Imperiului Roman de Apus, astfel încât, alianţa matrimonială l-a propulsat pe Ataulf la un rang

superior. El şi-a celebrat nunta şi noul său rang social la Narbonne, oraş din sudul Franţei, în cadrul unei ceremonii de sorginte romană. Numele oraşului de adopţie al vizigotului Ataulf, Narbonne, are sensul de „fată cuminte" sau de „buna fecioară" şi probabil că aici a intrat în contact cu vizigoţii familia Levi, descendentă din seminţia lui Iisus. Istoricul creştin Origen o numeşte în chip misterios pe Maria Magdalena „mama noastră a tuturor" şi scrie despre faptul că ea s-a stabilit în sudul Franţei, pătrunzând în această ţară prin portul Marsilia. Dacă Maria purta în pântece pruncul lui Iisus, atunci înseamnă că acest copil s-a născut în sudul Franţei. La sfârşitul veacului al XH-lea, evreii din Narbonne continuau să pretindă că regele lor (şi urmaşul şi moştenitorul lui Iisus) trăia printre ei. Vizigoţii arieni şi iudeo-creştinii din seminţia lui Iisus îl considerau pe regele descendent al casei regale davidice ca fiind de origine omenească şi nu divină. Atât evreii, cât şi vizigoţii credeau într-un Dumnezeu suprem, unic. Ulterior, vizigoţii aveau să devină aliaţii Romei, în această calitate reuşind să instaureze în sudul Franţei o pace care a durat câteva secole.
Următorul popor migrator care a fost împins către Apus de valuri mai puternice de barbari au fost francii. Hunii conduşi de legendarul Attila erau mult mai puternici, astfel încât francii au ales să se aşeze pe păşunile înverzite şi mai liniştite din Franţa. Dar dacă vizigoţii erau aliaţii Romei în sudul Franţei, francii salieni s-au aliat cu Roma în nordul Franţei. Această alianţă a făcut posibilă respingerea hunilor în lupta de la Plains de Moiry. Bătălia purtată în anul 451 a reprezentat cea de-a doua înfrângere serioasă pe care au suferit-o hunii şi cea care a decis soarta lor în Apus şi retragerea spre răsăritul Europei. Pacea a domnit o vreme peste Galia, cu francii care stăpâneau nordul şi vizigoţii care controlau sudul ei. Teritoriul ocupat de vizigoţi era mai bogat, iar conducătorul vizigot Euric, extinzându-şi treptat dominaţia înspre sud, a intrat în Spania în anul 470, profitând de declinul coloniilor romane.
Francii de origine germanică stabiliţi în nordul Galiei au început să pizmuiască bogăţia vecinilor aflaţi la sud. în

cadrul unui sistem de organizare cunoscut sub denumirea de „hospitalitas", vizigoţii au devenit mari latifundiari, primind întinderi mari de pământ drept recompensă pentru loialitatea lor în luptele alături de armata romană. Dar şi mercenarii germanici doreau să se bucure de aceleaşi privilegii. Pe măsură ce Imperiul Roman ceda tot mai multe teritorii, vizigoţii s-au îmbogăţit tot mai mult, iar conflictul cu vecinii lor franci nu a mai putut fi evitat. Dar dacă sistemul de organizare feudal făcea imposibilă declanşarea unui conflict militar, religia a devenit un pretext şi catalizatorul escaladării războiului.
Vizigoţii îşi însuşiseră religia creştină ariană care îl plasa pe Dumnezeul suprem mai presus de orice. Credinţa fusese acceptată în această formă de Biserica creştină timpurie, tot aşa cum fusese asumată şi de iudeii care urmaseră învăţăturile lui Iisus. Ulterior, Biserica creştină apuseană avea să convoace primul Conciliu Ecumenic de la Nicea (din anul 325), în care episcopii au adoptat dogma lui Iisus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, situându-l pe poziţie de egalitate cu Dumnezeu-Tatăl. Cu aceeaşi ocazie, este adoptată doctrina Sfintei Treimi, care se aseamănă mai degrabă cu misterele Greciei antice, deşi din formulă lipseşte divinitatea feminină. Conciliul decreta că Biserica consideră orice credinţă religioasă contrară creştinismului drept păcat condamnabil. Regele franc Clovis I a înţeles imediat că această măsură îi oferea ocazia de a menţine şi consolida alianţa cu Roma. Urmarea a fost aceea că imediat s-a creştinat şi s-a botezat. La scurt timp după convertirea sa la creştinism, el a trecut la cucerirea teritoriilor ocupate de vecinii din sudul Galiei.
În afara bogăţiei pe care o reprezentau păşunile şi lanurile mănoase ale sudului stăpânit de vizigoţi, Euric mai avea avantajul de a deţine tezaurul jefuit de la Roma, în special cel adus de cuceritorii romani din Templul lui Solomon. Euric a stabilit capitala regatului vizigot la Toulouse, iar comoara Templului a fost ascunsă acolo.
Lui Euric i-a urmat la tron fiul său, Alaric al II-lea. Alaric nu s-a ridicat la înălţimea prestanţei de luptător a tatălui şi a

bunicului său, iar slăbiciunea sa l-a adus în situaţia de a ceda constant teritorii vecinului său Clovis, aflat la nord. Bicisnicul Alaric al II-lea a fost obligat să se retragă în faţa ofensivei merovingiene şi le-a cedat francilor, care se bucurau de sprijinul Bisericii şi al Romei, regiunea aflată în stăpânirea sa. Politica sa a fost aceea de a ceda tot mai multe teritorii, preferând-o angajării în luptă deschisă, încât, la încheierea conflictelor, regelui Clovis i s-a predat un rege galo-roman care plecase în bejenie. Strategia de temporizare i-a servit de minune lui Clovis, care şi-a consolidat astfel poziţia şi a câştigat încrederea aliaţilor săi. Astfel, în anul 507, proaspăt creştinatul Clovis l-a ucis pe Alaric şi s-a auto-proclamat rege al Franţei. Spania vizigotă şi Galia ocupată de franci (merovingiană) mai aveau de disputat un ultim teritoriu, şi anume fâşia aflată la hotarele dintre cele două state, cunoscută sub denumirea de Septimania. Războiul pentru ocuparea acestui teritoriu a durat câţiva ani. Regiunea a devenit teatrul unor operaţiuni militare fără sfârşit, de fiecare dată pretextul invocat de combatanţi fiind unul religios. Aristocraţia vizigotă îşi menţinea cu încăpăţânare supremaţia asupra centrelor importante, printre care se număra şi Narbonne, primind susţinere de la basci, populaţie care continuă să controleze şi în prezent ţinutul muntos dintre cele două state moderne.

Cruciada împotriva catarilor

Oraşul Beziers este situat nu departe de Aix. Istoria nu a reuşit să furnizeze explicaţii plauzibile referitoare la misterul statornicirii în această regiune a unei populaţii atât de numeroase provenind din Orient. Este încă cert că Beziers a devenit un centru religios socotit drept centru al ereziei ariene şi capitala unei secte creştine, cunoscută sub denumirea de catari, care repudiau autoritatea centrală a Bisericii de la Roma. Ei au fost ţinta atacurilor constante ale Bisericii de la Roma în cadrul polemicii referitoare la natura persoanei lui Iisus întrupat - a fost el de origine pământeană sau divină? Asemenea iudeo-creştinilor, catarii nutreau credinţa că Iisus întrupat era om, sau profet. Şi urmaşii lui Iisus, în venele cărora curgea sângele regelui David,

considerau că Iisus a fost om. Dimpotrivă, învăţăturile transmise de Biserică impuneau credinţa în Iisus ca Dumnezeu, chiar şi în perioada existenţei sale pământene, iar dogma nu admitea nici o opinie contrară.
în anul 1209, armatele Bisericii au masacrat întreaga populaţie din cetatea Beziers. Şapte mii de catari au fost atunci ucişi în biserica la Madeleine. Cavalerul care comanda trupele creştine l-a întrebat pe nunţiul papal care era semnul de recunoaştere al catarilor, iar acesta, ca trimis al Bisericii, i-a dat următorul răspuns: „Ucideţi-i pe toţi; Dumnezeu va şti să-şi recunoască oile". Din acest moment, masacrul s-a extins fără discernământ asupra catarilor şi creştinilor din târgurile şi satele învecinate, atingând proporţii de pogrom, în cadrul unei acţiuni militare care a sfârşit prin decimarea masivă a populaţiei din cea mai mare parte a regiunii franceze Languedoc.
Bastionul catarilor era fortăreaţa de la Monsegur. Guy de Levis era conducătorul templului din Monsegur, considerat a fi fost „proiecţia pământeană a credinţei catare". Catarii şi-au organizat în acest punct rezistenţa împotriva asediului exercitat de trimişii Bisericii romane, pe care o considerau Anticristul anunţat de Ioan în Apocalipsă. în definitiv, ce semnifica Roma, dacă nu iubire (amor) citită invers, aflându-se astfel în antiteză cu învăţăturile lui Iisus. în *Apocalipsa lui Ioan,* Ioan însuşi declarase că era de sânge regesc. „Eu sunt rădăcina şi sămânţa lui David. " Biserica era hotărâtă să îi extermine pe cei din seminţia lui David, ai cărei descendenţi constituiseră şi anterior o ameninţare la adresa Romei. Biserica a preluat astfel rolul pe care îl jucase Imperiul Roman, în cadrul pogromului al cărui scop era stingerea „casei regale davidice", prin exterminarea „vlăstarelor" sale în linie directă, să se fi numărat printre victime şi urmaşii seminţiei lui Iisus? Dovezile existente confirmă că membri ai familiei sale s-au numărat printre victime şi că seminţia lui Iisus a fost ţinta reală a acestei cruciade.
în toată această perioadă, şi ca urmare a dezmembrării Imperiului Roman, Europa a căzut pradă conflictelor militare. Cum nu existau bănci, fie ele templiere sau de altă

natură, adeseori bogăţiile acumulate de regi şi de nobilii barbari erau la purtător, materializate sub forma lingourilor de aur şi de argint. Nici chiar castelele inexpugnabile şi cetăţile fortificate nu puteau rezista incursiunilor repetate ale hoardelor barbare. Prin urmare, era absolut necesar ca bogăţiile acumulate sau jefuite să fie ascunse în locuri secrete şi sigure. Peşterile, grotele, catacombele şi construcţiile ridicate de mâna omului au servit de minune acestui scop, fiind precursoarele băncilor moderne, în istorie nu au rămas consemnate mărturii menite să le ofere vânătorilor de comori indicii clare referitoare la tainiţele care le vor fi supravieţuit cavalerilor nobili căzuţi pe câmpul de luptă, însă există suficiente dovezi că asemenea tezaure s-au păstrat, aşteptându-i pe norocoşi să dea din întâmplare peste ele, câteva sute de ani mai târziu.

Capitolul 9

MISTERUL DE LA RENNES-LE-CHATEAU

Undeva între anii 1885 şi 1891, cineva a fost atât de norocos încât să descopere o comoară preţioasă care valora câteva milioane. Un preot de ţară pe nume Berenger Sauniere fusese trimis de Biserică la postul său de paroh în sătucul neînsemnat Rennes-le-Chateau, aflat într-un ţinut muntos. Sauniere se născuse în anul 1852, într-un sat învecinat, şi fusese hirotonit preot în anul 1879. Biserica parohială din Rennes-le-Chateau era cel de-al doilea post de prelat pe care îl ocupase. Nu era un post bun pentru tânărul preot instruit, despre care se spune că ar fi avut o predispoziţie spre traiul bun. Deşi Rennes-le-Chateau era mai mare decât cătunul Clat, unde păstorise înainte douăzeci şi trei de suflete de credincioşi creştini, satul era totuşi prea departe de Paris, unde se putea ajunge la acea vreme numai călare pe catâr, mergând pe cărări înguste.

Nu se poate spune că venitul modest, care abia îi ajungea să se întreţină şi să îşi ia o menajeră, îi putea asigura „o viaţă tihnită". Având însă în grijă un sat în care trăiau numai două sute de suflete, tânărului preot Sauniere îi rămânea suficient timp la dispoziţie. Fie din plictiseală, fie din alte motive, părintele Sauniere şi-a dedicat timpul restaurării bisericii din

sat, care stătea să se prăbuşească. Biserica fusese edificată în anul 1059, pe ruinele unei biserici vizigote închinate Mariei Magdalena, care fusese, la rândul ei, construită cu şase secole înainte, în anul 411.
Tânărul preot a hotărât să pornească lucrările de restaurare începând din altar. El a dat la o parte piatra de altar şi cei doi piloni care o susţineau. Spre uimirea sa, a descoperit că unul din stâlpi era gol în interior şi că în el se aflau trei suluri de pergament sigilate, conţinând documente importante. Textele erau scrise în latină, iar două dintre documente erau datate 1244 şi, respectiv, 1644. Alte două documente conţineau texte religioase, scrise la prima vedere, într-un limbaj codificat. Nu era pentru prima oară când Sauniere intra în contact cu documente vechi, care impuneau traducerea lor în limba franceză, înainte de a descoperi sulurile de pergament din altar, Sauniere găsise un alt document pentru care solicitase sprijinul unui traducător autohton, iar acela se pare că ar fi conţinut titluri de proprietate. Documentul era redactat tot în latină, numai că era o versiune foarte veche a limbii, pe care tânărul preot nu o învăţase la şcoală. Notarul la care apelase era cunoscut în regiune ca fiind expert în descifrarea idiomurilor şi a subtilităţilor de limbă latină vorbită în vremea lui Virgiliu. Acest document este probabil cel care l-a determinat pe Sauniere să se înscrie pe calea căutării unei comori secrete. Documentul putea fi, însă, la fel de bine, unul asupra căruia preotul trebuia să păstreze secretul.
Povestea spune că, la scurtă vreme după ce notarul din localitatea învecinată Quillan, a tradus pentru părintele Sauniere documentele respective, el a plecat, însoţit de preot şi de câţiva copii din sat, într-o plimbare în munţii stâncoşi din apropierea satului. Sauniere şi notarul din Quillan au luat-o înaintea copiilor trecând pe o potecă invadată de arbuşti şi aflată pe buza unei prăpăstii adânci, când s-a produs accidentul în care părintele Sauniere s-a rănit, iar notarul a murit. Ancheta deschisă de poliţie a stabilit că moartea notarului survenise în urma unui accident, exact aşa cum susţinuse şi Sauniere. Fireşte, cuvântul unui preot nu

era pus la îndoială, însă moartea notarului avea să fie prima dintr-un şir de morţi suspecte care au survenit în viaţa lui Sauniere.
După ce a descoperit documentele ascunse în pilaştri altarului, Sauniere a luat legătura cu episcopul din Carcassone, monseniorul Felix Arsene Biliard. Mai-marele său episcop l-a trimis pe Sauniere la Paris, la abatele Bieil, directorul de la Saint-Sulpice. La Paris, Sauniere şi-a propus să găsească trei picturi care i se păreau importante pentru contextul respectiv.
Una dintre ele, tabloul *Leş Bergers d'Acadie* (Păstorii din Acadia) pictat de Nicolas Poussin reprezenta trei păstori care aveau privirile aţintite asupra unui mormânt, indicându-l astfel. Pe inscripţia de pe mormânt se putea citi „Et În Arcadia ego".
Mormântul prezent în pictura semnată de Poussin era identic cu un anumit mormânt aflat lângă Rennes-le-Chateau. Traducerea mesajului este „Şi în Arcadia sunt eu". Sensul acestui mesaj nu a fost încă descifrat, însă semnificaţia sa, ca şi a altor texte scrise pe pergament, erau extrem de importante pentru Sauniere. După ce s-a întors acasă, preotul s-a dus la cimitirul din sat şi a şters inscripţia de pe piatra funerară. Cunoaştem textul exact al inscripţiei de pe piatra de mormânt, fiindcă la primăria oraşului se păstrează un document'care a înregistrat existenţa acestui mormânt. În afara celor trei picturi, nu se ştie cu exactitate ce a mai descoperit Sauniere la Paris, deşi este incontestabil faptul că cele trei picturi au condus la descoperirea unui tezaur extrem de valoros. Preotul de ţară cu un venit anual de numai treizeci de dolari a ajuns peste noapte milionar. Banii i-au schimbat pentru totdeauna existenţa, ca şi viaţa micuţei comunităţi din Rennes-le-Chateau. Iar, în opinia unor persoane avizate, importanţa istorică şi religioasă a descoperirii sale (genealogii în care se păstrează informaţii despre descendenţa regală a lui Iisus Hristos) a avut forţa de a schimba lumea. El s-a transformat brusc dintr-un preot de ţară nevoiaş într-un mare filantrop care cheltuia milioane cu lucrările publice din satul său. A construit drumuri în locul

cărărilor colbuite sau pline de noroi pe care se circulase înainte. A împrejmuit satul cu ziduri de apărare şi fortificaţii, deşi nu era iminent nici un atac (sau poate că da?). A modernizat reţeaua de canalizare a acestui sat străvechi. A înfiinţat o grădină zoologică, a restaurat biserica, a construit o bibliotecă şi a înălţat o turlă în cinstea Mariei Magdalena. Se apreciază că a cheltuit în total echivalentul unei sume cuprinse între cinci şi douăzeci de milioane de dolari, la puterea de cumpărare de astăzi. De asemenea, a invitat oaspeţi de vază din toată Europa, de la capete încoronate, până la artişti celebri. Nu putem decât să facem speculaţii şi să presupunem ce ar fi putut atrage la Rennes-le-Chateau personalităţi atât de importante ca Habsburgii sau mari cântăreţi de operă.
Documentele descoperite de Sauniere reprezintă genealogii care stabilesc originea unor persoane, mergând în timp până în epoca vizigoţilor şi a merovingienilor, şi chiar mai înainte, în trecutul îndepărtat. Ele ar putea conţine informaţii referitoare la descendenţii în linie directă din viţa lui David, continuându-se până la Iisus şi la urmaşii acestuia care s-au stabilit în Franţa. Indiferent ce text a tradus nefericitul notar, acesta l-a condus pe Sauniere până la pergamentele ascunse în altar, care, la rândul lor, l-au purtat până în curtea cimitirului din acel sătuc uitat şi, în cele din urmă, la mormântul care a inspirat tabloul pictat de Poussin, adică mormântul Mariei de Negri d'Ables, care a murit în data de 17 ianuarie a anului 1781. Piatra funerară de pe mormântul Mariei de Negri d'Ables a revelat mesajul „Et În Arcadia ego", care fusese inscripţionat de abatele Bigou, unul din preoţii care slujise înainte în biserica de la Rennes-le-Chateau şi autorul pergamentelor codificate descoperite în altarul bisericii. Unul din sulurile de pergament purtau mesajul „Lui Dagobert II şi Sionului îi aparţin acest tezaur, iar el este moartea". Fireşte, Sion era Zion, adică Israelul. Dagobert al II-lea a fost unul din ultimii moştenitori ai tronului francez, descendent al dinastiei merovingiene, iar Marie era descendenta unui neam de sânge regal.
Marie era văduva lui Francis de Hautpoul, seniorul care

stăpânea Rennes şi Blanchefort. Avea trei fiice încă în viaţă, unicul ei fiu murind de tânăr. Dacă ea era ultima dintr-un şir neîntrerupt de urmaşi merovingieni la tron, atunci ajunsese într-un punct mort, fiindcă nu lăsa în urma ei nici un moştenitor de parte bărbătească căruia să îi poată transmite tezaurul. S-a spus că relaţia cu cele trei fiice ale sale era „acră" şi că acestea nu îi inspirau încredere. De aceea, avea nevoie de o persoană căreia să i se destăinuiască. Toate aceste lucruri se întâmplau cu o sută de ani înainte ca Sauniere sa ajungă în sat. Numele predecesorului său era abatele Bigou.
Secretul asupra ascendenţei şi arborelui genealogic al Mariei şi familiei din care provenea i-a fost încredinţat abatelui Bigou. La moartea Mariei, secretul ei încăpuse pe mâini bune. Iar dacă familia din care făcea parte deţinea un tezaur, atunci era unul pe care, după toate aparenţele, nu dorea să îl folosească. Fiicele sale au continuat să ducă o existenţă ştearsă şi au sfârşit prin a pierde domeniul familiei, incapabile să acopere ipoteca. Dacă Marie era în posesia unui secret sau a unui tezaur, atunci abatele Bigou nu a oferit decât câteva sumare indicii în acest sens. Tezaurul, susţinea mesajul, îi aparţinea lui Dagobert. Iar acest mesaj este acelaşi care a intrat în posesia părintelui Sauniere.
Multe din documentele şi mesajele pe care le-a descoperit Sauniere erau derutante, unele fiind pasaje din Biblie, numai că, deşi pasajele din Evanghelie erau scrise în ordinea lor firească, ele erau intercalate cu cuvinte care nu fuseseră preluate din Biblie. Fireşte, majoritatea textului era codificată. Unul din mesaje conţine un cifru atât de elaborat, adică perfect, încât nici programul de computer pe care l-a utilizat armata nu a reuşit să îl descifreze. Este posibil ca acest mesaj să fi fost decodificat de Sauniere. Indiferent care este sensul exact al mesajului, se pare că părintele Sauniere a găsit cheia cifrului. Pentru urmaşii din zilele noastre, el a lăsat doar câteva indicii, unele dintre acestea fiind plasate la vedere în bizara biserică pe care a restaurat-o.
Pe frontispiciul aflat chiar deasupra intrării în biserică, se află o inscripţie *bizară,* scrisă în limba latină, care sună

astfel: „Terribilis est locus ist", cu sensul de „Acest loc este spre înfricoşare". Inscripţia serveşte drept avertisment vizitatorului care pătrunde în biserică, întâmpinat în continuare de o statuie a zeului păgân Asmodeu, venerat în Orientul Apropiat antic, despre care legenda spune că ar fi construit Templul lui Solomon, el fiind considerat şi un simbol ca păstrător al secretelor şi paznic al tezaurului, trăsătură defel definitorie pentru o biserică creştină. O altă statuie prezentă în incinta bisericii este cea a Fecioarei Maria, care are inscripţionat pe piedestal un cuvânt, MISSION, ale cărui litere sunt scrise separat: MIS^SION, constituind o posibilă trimitere la Prioratul Sionului. În altar, sunt prezenţi doi prunci Iisus care stau faţă în faţă, ceea ce ar putea fi o reflectare a credinţei religioase dualiste şi a noţiunilor binelui şi răului, care a fost îmbrăţişată de catari; sau, conform unui text gnostic, o trimitere la ipoteza că Iisus ar fi avut un frate geamăn. Biserica lui Sauniere cuprinde o succesiune de scene de pe Drumul Crucii. Una din scene o înfăţişează pe Maria privind spre o grotă. Oare Sauniere vrea să ne transmită mesajul că Maria ştia unde este ascuns tezaurul merovingienilor? O altă scenă înfăţişează un copil înveşmântat într-o pelerină cu motive scoţiene. Să fi încercat părintele Sauniere să ne transmită un mesaj propriu referitor la ceva ce fusese adus de la Ierusalim şi era bine păzit, şi că cineva din Scoţia primise spre păstrare acest secret, putând fi moştenitorul lui?
Sauniere şi-a construit o casă pe care a numit-o Villa Bethania. În zilele noastre, casa ar valora cinci sute de mii de dolari, iar la vremea respectivă era considerată a fi cea mai impunătoare reşedinţă din ţinut, însuşi numele casei ar putea constitui un indiciu important, în limba aramaică, *beth* se traduce prin „casă", iar *ania,* prin „cer" sau „rai". Prietenul apropiat al lui Iisus, Lazăr cel sculat din morţi în chip miraculos, trăia alături de sora lui, Marta, în casa sa din Bethania. Marta este unul din personajele despre care se presupune că au plecat către Franţa, însoţindu-i pe apropiaţii lui Iisus. Sauniere i-a lăsat moştenire menajerei sale casa, împreună cu toate secretele sale. Biserica

restaurată de părintele Sauniere, ca şi casa pe care a construit-o, este plină de indicii încifrate, despre care nu a vorbit niciodată cu nimeni, nici măcar aluziv. Superiorii lui bisericeşti i-au cerut să le destăinuiască care era sursa bogăţiei sale, însă el a refuzat sistematic să o facă. Când noul episcop de Carcassone l-a suspendat, Vaticanul a intervenit şi i-a redat postul. De asemenea, el nu făcea un secret din noul stil de viaţă, şi nici nu ascundea faptul că trăia cu menajera lui. Biserica l-a ameninţat cu excomunicarea, însă n-a făcut nimic în acest sens. Poate că altcineva ameninţase cu lucruri mult mai grave şi care fuseseră luate în serios.
Un alt preot din satul învecinat Coustaussa, părintele Gellis, a fost găsit mort în casa parohială, în anul 1893. Fusese ucis cu brutalitate (viaţa îi fusese curmată cu o lovitură de topor), însă fusese aşezat „în poziţie solemnă şi respectuoasă". Deşi păstra în prezbiteriu destul de mulţi bani care aparţineau bisericii, suma a rămas intactă. Fusese însă deschisă prin efracţie o cutie conţinând valori şi documente. Nu a fost singura moarte inexplicabilă care s-a petrecut în regiune înainte de sau după moartea tot atât de inexplicabilă a lui Sauniere însuşi. Abatele Boudet, prieten apropiat de-al lui Sauniere şi expert în construcţiile megalitice celtice, l-a ajutat să descifreze inscripţiile de pe câteva monumente din ţinut. Nu se ştie cu exactitate cât de mult i-a împărtăşit Sauniere lui Bodet despre descoperirile sale, însă ceea ce se ştie cu certitudine este că Boudet era bine-sănătos când a primit vizita unor „străini siniştri". A murit la câteva ore după ce aceştia au plecat, în epoca modernă au fost scoase la suprafaţă alte trei cadavre îngropate în curtea casei lui Sauniere.
Şi moartea lui Sauniere a fost una suspectă. Până în data de 12 ianuarie preotul fusese în putere şi activ, când menajera lui a comandat şi a plătit brusc un sicriu, mai precis, cu câteva zile înainte de moartea lui. Apoi, de sărbătoarea Saint-Sulpice, Sauniere a suferit un atac de apoplexie. Data de 17 ianuarie este foarte interesantă, fiindcă ea coincide cu data inscripţionată pe piatra de mormânt a marchizei

d'Haupoul de Blanchefort, dată pe care Sauniere o ştersese. Saint Sulpice este şi locul în care a căutat părintele Sauniere sa afle explicaţii pentru ceea ce descoperise în pilaştri din altarul bisericii, înaintea morţii sale, el a chemat un preot din regiune pentru spovedania de pe urmă. Se spune că părintele Riviere a fost atât de şocat de ceea ce a auzit, încât a refuzat să îi dea ultima împărtăşanie lui Sauniere şi că imediat după această păţanie a căzut grav bolnav. Sauniere a murit în data de 23 ianuarie.
Menajera sa, pe nume Marie Denarnaud, i-a supravieţuit mulţi ani lui Sauniere. Fireşte, se credea că sursa bogăţiei sale era comoara pe care o descoperise Sauniere. în anul 1946, guvernul francez a promulgat o lege conform căreia francii vechi urmau să fie înlocuiţi de francii noi, ca parte a politicii de reconstrucţie a sistemului financiar francez după perioada de ocupaţie germană. Marie a fost văzută arzând în curte cantităţi mari de bancnote depreciate. A refuzat însă să dea vreo explicaţie referitoare la provenienţa banilor.
Rămasă fără resurse financiare, i-a vândut unei prietene Villa Bethania, casa pe care o primise moştenire de la Sauniere. I-a spus atunci prietenei şi însoţitoarei ei că avea să-i dezvăluie cumpărătorului marele secret abia când va simţi că i se apropie sfârşitul. Iar cumpărătorului pe nume Noe'l Corbu i-a spus: „Prietene, calci pe aur, dar nu ştii acest lucru". Marie i-a mai spus bărbatului că ceea ce urma să-i dezvăluie avea să facă din el un om „puternic". Ce exprimare misterioasă, după cum avea să sublinieze un scriitor, fiindcă nu folosise cuvântul „bogat". Ulterior a suferit un atac cerebral şi a paralizat, fiind incapabilă să mai vorbească. Pe cât se pare, Marie a luat cu ea în mormânt secretul pe care voia să-l dezvăluie. La rândul lui, Corbu a murit în anul 1968, într-un accident de maşină suspect.
Misterul care învăluie satul Rennes-le-Chateau şi sursa bogăţiei neaşteptate a părintelui Sauniere au furnizat un bogat material pentru numeroase teorii şi ipoteze. Numai sursa comorii ascunse indică unele direcţii de studiu. Să fi fost vorba de prada pe care o făcuseră celţii în momentul în care au invadat Europa, şi cu care s-au retras apoi în Franţa?

Sau să fi fost vorba de tezaurul vizigoţilor barbari care au ajuns până în Roma imperială, iar ulterior s-au stabilit în regiunea în care se află Rennes-le-Chateau? Sau să fie vorba despre tezaurul catarilor pe care au reuşit să îl salveze în ceasul al doisprezecelea câţiva dintre ultimii supravieţuitori de la Montsegur, şi pe care l-au ascuns apoi în peşteri? Implicarea episcopului din Carcassone, a directorului de la Saint-Sulpice şi, mai târziu, a Vaticanului, care a intervenit direct, sărind în apărarea unui preot de ţară mai mult decât neortodox, să constituie oare indiciul că secretul în chestiune este de o importanţă mult mai mare decât s-ar putea crede?. Oare ce secret putea fi descoperit într-un sătuc de munte neînsemnat, încât să atragă atenţia unor personaje atât de importante şi de influente asupra localităţii Rennes-le-Chateau?

Dinastia merovingiană şi seminţia lui Iisus

Dagobert al II-lea a fost ultimul rege care a condus Franţa merovingiană. Când, imediat după moartea tatălui său, puterea dinastiei a fost contestată, Dagobert a fost trimis la o mănăstire din Slane, în Irlanda. În anul 666, el s-a căsătorit cu prinţesa celtă Matilda care a murit dând naştere celei de-a treia lor fiice, în anul 670, Dagobert s-a recăsătorit. Cea de-a doua sa soţie a fost Giselle de Răzeş, fiica contelui de Răzeş şi nepoata unui bunic celebru, care fusese rege vizigot. Ceremonia cununiei religioase a avut loc la Rennes-le-Chateau, reşedinţa miresei şi capitala fiefului de familie. În afara celţilor care au trăit în Galia, vizigoţii sunt primul popor care a acceptat să convieţuiască, în teritoriul pe care îl ocupau, cu exilaţii veniţi din Ţara Sfântă. Este posibil ca discipolii vorbitori de aramaică ai lui Iisus să se fi unit prin căsătorie cu familii vizigote, însuşi numele propriu de „Răzeş" evocă un cuvânt din aramaică, *razi,* care are sensul de „secretul meu". În cursul perioadei de decădere şi de dezmembrare a Imperiului Roman, vizigoţii au invadat sudul Franţei. Le-au urmat merovingienii care au pierdut tronul Franţei în favoarea carolingienilor, după moartea lui Dagobert al II-lea.

„Viaţa lui Wilfred" *(The Life ofWilfred),* scrisă în secolul al

VIII-lea, este una din puţinele surse documentare în care apare menţionat numele regelui Dagobert al II-lea, în afara acestei scrieri existând prea puţine alte referiri la acesta. Potrivit cărţii intitulate „Regatele merovingienilor" *(The Merovingian Kingdoms),* „lipsa generalizată a oricăror surse ... sugerează faptul că episodul a fost unul asupra căruia atât descendenţii merovingienilor, cât şi cei ai carolingienilor au preferat să se aştearnă tăcerea". Dacă Sion şi Dagobert aveau în comun secretul existenţei unui tezaur, atunci putem face afirmaţia speculativă că este vorba de tezaurul care a *fost* adus prin rapt din Templul lui Solomon. Teza avansată de cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" - dacă aveau de păstrat un secret comun - este aceea că familia lui Iisus, exilată în Franţa, a avut urmaşi şi o dinastie care a supravieţuit de-a lungul câtorva secole. Carolingienii au plănuit să pună capăt dinastiei merovingiene o dată cu Dagobert al II-lea. În data de 23 decembrie a anului 674, el a fost ucis în timpul unei vânători în pădurea care înconjura regiunea nordică a reşedinţei regale de Stenay, iar fiii lui Dagobert al II-lea puteau oricând reclama dreptul legitim de succesiune la tron, fiindcă era descendent în linie directă a casei regale. Vălul care a fost tras de uzurpatorii tronului asupra acţiunii lor regicide nu a fost ridicat decât abia în secolul al XVII-lea, când au ieşit la lumină o seamă de dovezi referitoare la viaţa lui Dagobert al II-lea.

Oricât de vetuste ar putea părea în zilele noastre atât existenţa, cât şi importanţa genealogiilor, există o serie de dovezi care indică valoarea acordată în trecut consemnărilor de acest fel. *Evanghelia după Matei* acordă un spaţiu amplu trasării arborelui genealogic al lui Iisus, ajungând până la regele David. Era temeiul dreptului său la tron şi dovada că profeţia se împlinea. Şi Vechiul Testament cuprinde o serie de genealogii care se întind de la Adam la Noe şi de la Avram la David. Consemnările istorice ale lui Eusebiu consemnează existenţa familiei lui Iisus şi oferă explicaţii asupra arborelui său genealogic în acelaşi capitol în care vorbeşte despre trimiterea în surghiun în Franţa a lui Irod. Romanii au căutat

aceste genealogii, însă nici o mărturie scrisă nu confirmă că le-ar fi găsit. Scopul pentru care doreau să intre în posesia lor era acela de a distruge orice dovadă care să justifice revendicarea tronului, pretenţie care ar fi avut un temei legitim tocmai în aceste genealogii. Scriind despre seminţia lui Iisus, Hegesip, un alt istoric din perioada creştinismului timpuriu, susţine că rudele acestuia care reuşiseră să scape cu viaţă i-au acuzat pe stăpânitorii romani de a-i fi izgonit, prins şi ucis pe moştenitorii la tron ai casei lui David, dar şi de a fi distrus genealogia aristocraţiei iudee. în mod evident, genealogiile erau foarte importante pentru evrei. Aparent, ele au dispărut, deşi, pe de altă parte, nu există nici o dovadă certă că ar fi fost distruse. Prin urmare, putem formula ipoteza că aceste documente de importanţă istorică au fost ascunse. Să fi fost oare Sauniere cel care le-a găsit?
La dispariţia din această lume, Sauniere a lăsat în urma sa doar câteva indicii pentru elucidarea unui mister de proporţii monumentale. Unul dintre indiciile importante referitoare la natura tezaurului de la Rennes-le-Chateau se găsea pe o piatră de mormânt pe care Sauniere l-a şters. Inscripţia funerară era „Reddis Regis Cellis Arcis", care în traducere aproximativă are sensul de „La Reddis-ul regal, peştera fortăreţei". Potrivit opiniei autorilor cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal", Reddis (sau Rhedae) era denumirea pe care celţii o dăduseră aşezării ce avea să devină Rennes-le-Chateau. Rădăcina *rede* mai are şi sensul de „a păzi". Acest indiciu mai poate fi tradus şi cu sensul de „Peşterile (de la Arques) îl păzesc pe domnitor".
Sudul Franţei abundă în peşteri, catacombe şi galerii săpate de mâna omului, dar şi în legende despre o comoară secretă. Este foarte posibil ca sursa bogăţiei neaşteptate a lui Sauniere să fie ceva peste care putea da din întâmplare oricine din împrejurimi. Sauniere locuia la o depărtare de numai douăzeci de mile de fortăreaţa Montsegur, de unde este posibil să fi fost salvat în ultima clipă tezaurul catarilor. Scriitorul Jean Blum relatează despre descoperirea unei casete cu obiecte din aur care a fost dusă la un bijutier. Bijutierul a avut probleme în a determina puritatea aurului,

fiindcă obiectele conţineau şi alte minerale pe care nu le mai văzuse montate până atunci în bijuterii din aur. I-a dat fiului său, care era fizician, o brăţară, iar, în urma analizării aliajului, acesta a stabilit că elementul cu care fusese amalgamat aurul era cobalt. Cum cobaltul era amestecat numai cu aurul african, Blum a dedus că era vorba de piese care făceau parte din tezaurul care fusese prădat din Templul lui Solomon.
Dar dacă orice explorator sau căutător de comori putea oricând descoperi din întâmplare o ascunzătoare secretă, numai Sauniere a avut acces la piatra altarului, la genealogiile şi la piatra funerară inscripţionată care l-au condus direct la comoară, un tezaur care ar fi putut aparţine Sionului şi regelui merovingian Dagobert al II-lea.
Merovingienii franci făceau parte din valul masiv de popoare barbare care au fost împinse spre Apus de hunii din centrul Asiei. Originea şi istoria merovingienilor este învăluită în negura tipului şi ţine de legendă. R'e'gii merovingieni aveau o versiune proprie a istoriei lor, susţinând că erau urmaşii regelui Clodio. După ce regele şi-a^impregnat regina cu sămânţă, regina s-a dus să înoate în ocean, în ocean, a întâlnit o creatură marină, care a impregnat-o cu sămânţă pentru a doua oară. Creatura marină era un „chinotaur", un animal misterios despre care nu ne-a parvenit nici o relatare. Regina a născut un copil în venele căruia curgea şi sânge regal, şi sângele acelei fiinţe marine. Numele băiatului era Merovee, iar, asemenea numelui de Maria, are conotaţii marine.
Legenda ar putea fi o licenţă poetică menită să explice unirea dintre două mari puteri. Tot aşa cum Iisus era în acelaşi timp descendent al lui Aron şi al regelui David, la fel putea şi Merovee să aibă strămoşi iluştri şi puternici - unul, un rege care în Europa anterioară Revoluţiei franceze putea reclama oricând tronul în virtutea dreptului său divin, iar celălalt, o fiinţă supranaturală. Ca o consecinţă a acestui amestec de sânge, merovingienii pretindeau că au puteri tămăduitoare, vindecând „prin aşezarea mâinilor deasupra bolnavului", putere pentru care erau renumiţi şi esenienii, ca

şi Iisus, ale cărui vindecări miraculoase sunt menţionate, de altfel, în Evanghelii. Merovingienii mai credeau că puterea rezidă în păr, motiv pentru care nu şi-l tăiau niciodată. Şi în cazul lui Samson, forţa lui era în păr. Când în anul 564 înainte de Hristos, spartanii cu păr lung i-au învins pe argivi, ei i-au obligat pe argivi să-şi tundă părul ca o recunoaştere a faptului că nu mai aveau nici un fel de pretenţii asupra Peloponesului. Părul era o trăsătură distinctivă a lui Iacob, fratele lui Iisus, pe care Eusebiu îl considera un sfânt, fiindcă „briciul nu-i atinsese părul". Reamintesc că termenii *caesar* şi *ţar* au inspirat cuvântul german *kaiser,* având sensul de coamă de păr. înseamnă că merovingienii erau asemenea lui Iisus, regi-sacerdoţi cu capacităţi supranaturale şi sângele regal care le fusese transmis de primii pământeni.
Nepotul lui Merovee, fondatorul dinastiei merovingiene, descris de mitologie ca fiind pe jumătate om, pe jumătate peşte, a fost Clovis, cel care i-a supus pe vizigoţi. Comparaţia dintre acest rege sângeros şi Iisus se opreşte însă aici. Totuşi, lui Clovis nu-i lipsea inteligenţa, fiindcă a ştiut să urzească planuri de consolidare a rolului său de rege al Franţei. El l-a sfătuit pe Chloderic, fiul regelui Sigibert, să îşi omoare tatăl, ceea ce fiul a şi făcut. Chloderic i-a arătat lui Clovis un cufăr cu monede de aur pe care le luase de la tatăl său. Când Chloderic s-a aplecat deasupra cufărului, Clovis i-a despicat capul cu o secure. Un alt rege minor a fost decapitat împreună cu fiul lui pentru simplul motiv că îl provocase pe Clovis.
Istoria ne învaţă că regele Clovis s-a convertit la creştinism pentru a-şi îmbuna soţia, însă un motiv mai plauzibil este că diabolicul Clovis avea nevoie de aliat puternic, iar Biserica romană s-a dovedit a fi acel prieten puternic care i-a furnizat şi o justificare pentru faptul de a-i ataca pe vecinii lui vizigoţi. Prin căsătorie, la regatul său se alăturase Burgundia. Cel care fusese arian până nu demult a declarat următoarele: „îmi plânge inima că aceşti arieni au în stăpânire o parte din Galia". Beneficiind de sprijinul Romei, el a reuşit să extindă teritoriul francez până la forma sa de astăzi. După moartea lui Clovis, regatul pe care l-a lăsat

moştenire a fost din nou împărţit între cei patru fii ai săi. Istoria dinastiei merovingiene este una încărcată de crime şi de acte de trădare. Nepoţii lui Clovis au continuat să conducă păstrându-se în registrul crimelor pe care îl impusese bunicul lor, şi nici femeile merovingiene nu s-au lăsat mai prejos decât bărbaţii în materie de cruzime. Chilperic şi-a ucis prima soţie pentru a se căsători cu o altă femeie. Metresa sa, Fredegund, a încercat chiar să-şi omoare propria fiică, pe nume Rigunth, care o irita necontenit. Regina-mamă Clotild a fost obligată la un moment dat să aleagă între a le tăia părul nepoţilor săi sau a pune să fie ucişi. Răspunsul ei a fost că dacă li se tăia părul nu mai puteau domni, ceea ce echivala ca gravitate cu moartea. Mai târziu, succesiunea la tron a ajuns până la Dagobert al II-lea, acelaşi rege al cărui nume apare menţionat pe piatra funerară de la Rennes-le-Chateau. După cum ne amintim, el s-a căsătorit cu o prinţesă celtă, iar după moartea acesteia, s-a recăsătorit cu o prinţesă vizigotă pe nume Giselle din Rennes-le-Chateau. însemnările lapidare despre viaţa lui Dagobert ne spun că a strâns o avere fabuloasă care l-a susţinut în stăpânirea majorităţii teritoriului francez în forma sa actuală. Poate că partea de moştenire care i-a revenit din tezaurul vizigot să fi constituit şi sprijinul major în efortul de război, însă nici domnia sa nu a durat veşnic. În cursul unei partide de vânătoare la care a participat în apropierea capitalei Stenay, el a fost străpuns de o lance. Stenay se află în regiunea Lorraine, iar un duce de Lorena avea să devină ceva mai târziu bunicul lui Godfroy de Bouillon, cel care a cucerit Ierusalimul şi a devenit rege al Ierusalimului. Regii merovingieni aveau să piardă ulterior puterea în favoarea contelui palatin, acelaşi devenind regent al regatului franc. În loc să rămână loială dinastiei merovingiene a cărei cauză se angajase să o susţină, aşa cum procedase sub domnia lui Clovis, Biserica s-a răzgândit şi i-a acordat sprijin lui Charlemagne. Astfel a luat sfârşit perioada de domnie a dinastiei merovingiene. Un singur moştenitor a scăpat cu viaţă din partida de vânătoare de la Stenay, şi anume Sigisbert al IV-lea. El a moştenit tronul

merovingienilor (cel puţin teoretic) după ce a fost salvat de furia duşmanilor tatălui său. Conform legendei, el ar fi fost adus în siguranţă înapoi la Rennes-le-Chateau. Neavând nici o şansă de a prelua coroana, lui Sigisbert i s-a oferit titlul de conte de Reddis, duce de Răzeş. El nu a fost ultimul dintre regii merovingieni, însă era descendentul acestora în linie directă. Urmaşul lui Sigisbert a adoptat numele de Plantard, având sensul de „vlăstar înflorit". Sigisbert a devenit moştenitorul dinastiei merovingiene, tot aşa cum cei din neamul Levi erau moştenitorii casei regale a lui David.

Una din ramurile arborelui genealogic l-a avut urmaş pe Bera al Vl-lea. Bera a ajuns să fie cunoscut sub numele de „Arhitectul", pseudonim care le inspira francmasonilor un imens respect, în ciuda faptului că linia dinastică a merovingienilor nu mai era la putere, familiile din nord au continuat tradiţia încheierii de alianţe matrimoniale cu urmaşii lor. Alianţele încheiate între casele de Lorena şi moştenitorii merovingieni au asigurat continuitatea sângelui sacru al regilor franci, care a ajuns astfel să curgă prin venele unui Godfroy de Bouillon. Iar Ierusalimul a fost cucerit de descendenţii regilor merovingieni. Să fi avut merovingienii un plan secret?

Una din ipotezele lansate de cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal" este aceea că dinastia merovingiană era continuatoarea descendenţei davidice, şi că sângele regelui David s-a transmis mai departe prin intermediul seminţiei lui Iisus, sau poate chiar prin însuşi Iisus. Urmaşii lui Iisus stabiliţi în Franţa s-au aliat prin căsătorie cu vizigoţii. Ulterior, familiile domnitoare din dinastiile merovingiană şi carolingiană au stabilit regula de a se căsători cu descendenţii familiei lui Iisus. Marie de Negri d'Ables a fost unul din descendenţii în linie directă ai regelui David. Este posibil ca secretul pe care îl cunoştea Sauniere să fi fost mult mai important pentru omenire decât simpla descoperire a prăzii pe care au făcut-o vizigoţii în urma jefuirii Romei sau a Ierusalimului, sau a oricăror alte ascunzători secrete cu tezaure ale vizigoţilor. Este posibil ca secretul respectiv să se refere la faptul că urmaşii familiei lui Iisus erau încă în viaţă

şi pregătiţi să preia rolul de conducători şi să acceadă la putere, în cel mai propice moment istoric.

Capitolul 10

FIRUL CĂLĂUZITOR

Termenul din limba engleză care corespunde noţiunii de „clu - indiciu" provine dintr-un cuvânt arhaic, *clewe,* care are sensul de „ghem", în mitologia Greciei antice, anual erau duşi în Creta câţiva tineri spre a fi sacrificaţi de ticălosul rege Minos care îi arunca unei creaturi monstruoase, pe jumătate om, pe jumătate taur - Minotaurul. Minotaurul trăia într-un hăţiş de pasaje subterane şi de catacombe, cunoscut sub numele de Labirint, în fiecare an, şapte tineri şi şapte tinere erau duşi în labirint, unde îi aştepta Minotaurul pentru a-i devora. Eroul grec Tezeu a cerut să fie trimis în Creta împreună cu ceilalţi tineri spre a fi sacrificat.
Odată ajuns în Creta, Tezeu a atras asupra sa atenţia fiicei regelui, care s-a îndrăgostit pe loc de el. Dragostea a inspirat-o pe prinţesa Ariadna, fiica regelui Minos*,să* urzească un plan menit să-l scape pe Tezeu de la moarte, în acest scop, ea i-a dăruit un ghem pe care, dacă îl lăsa să se deşire pe măsură ce înainta în interiorul labirintului, l-ar fi ajutat să găsească drumul de întoarcere, servindu-i astfel drept călăuză.
Cuvântul „clewe" a căpătat o semnificaţie nouă, furnizând „cluul", sau indiciul, care poate ajuta în elucidarea misterului labirintului. Enigma din Insula Stejarilor conţine un lung fir al Ariadnei care străbate labirintul complicat al istoriei, singurul indiciu care ne poate servi drept călăuză şi ajuta să descoperim izvorul tezaurului secret ascuns în Mina de aur. Punctul de pornire al itinerarului pe care trebuie să-l parcurgem este Ierusalimul din epoca regilor Solomon şi David.

David şi Solomon

În mod cert, unul din cele mai sacre locuri de pe glob este Ierusalimul, important centru spiritual şi obârşia a trei religii fundamental diferite: creştinismul, iudaismul şi mahomedanismul. Aceste trei religii concentrează împreună majoritatea populaţiei de pe planetă, miliarde de oameni

trăind cu convingerea fermă că Ierusalimul este leagănul credinţei lor. în mod paradoxal, această cetate sacră a fost un spaţiu de venerare păgân înainte de a fi revendicat, pe rând, drept leagănul fiecăreia din cele trei religii mai importante de pe glob. Regiunea în care se află Ierusalimul a fost mai întâi locuită de canaaneni şi de alte popoare care s-au aşezat aici venind de pe mare. Religia canaanită era politeistă, iar Salem, zeul prosperităţii, era venerat ca zeu protector al cetăţii Ierusalim.
David, regele unuia din cele douăsprezece triburi ale poporului lui Israel, a înţeles că putea unifica cele douăsprezece triburi într-o singură naţiune numai stabilind capitala regatului său într-o cetate fortificată. El este cel care a ales Ierusalimul drept capitală a regatului unificat. Tânărul rege era experimentat în arta războiului pe care o deprinsese de pe vremea alianţei cu filistenii, duşmanii Israeulului. El a înţeles că o cetate fortificată, împrejmuită cu ziduri groase de apărare, cum era Ierusalimul, putea rezista timp de câţiva ani chiar şi celui mai cumplit asediu, iar prin intermediul iscoadelor sale a mai descoperit că cetatea era alimentată cu apă de la izvorul Gihon. Arhitecţii care au lucrat la planurile cetăţii au luat în calcul şi posibilitatea unui asediu care putea întrerupe alimentarea cu apă de la fântânile situate în exteriorul zidurilor cetăţii. De aceea, ei au construit în subteranele cetăţii un tunel lung pe care l-au legat la un puţ cu cădere de apă. David a îndreptat strategia duşmanilor săi chiar împotriva lor şi şi-a trimis oamenii să pătrundă în cetate prin acest tunel, şi apoi, în sus, prin fântână. Astfel s-a predat cetatea.
David s-a uns rege al poporului lui Israel. Era salvatorul poporului său, era Mesia, iar poporul iudeu l-a numit „pastoral" său. Titlul nu era doar unul simbolic, şi deşi David era războinic şi rege, tradiţia arhaică din perioada sumeriană impunea desemnarea regilor cu numele de „păstori". Dumnezeu, la rândul său, fusese păstor, iar creştinii se roagă la Iisus Hristos, Mielul lui Dumnezeu, să ridice păcatele lumii.
Religiile monoteiste începeau să prevaleze asupra religiilor

politeiste cu sute de zei. David s-a înscris în acest curent religios novator: a încercat să îşi conducă turma pe acest drum ca să o îndepărteze de tradiţiile strămoşeşti -printre care se număra şi adorarea idolilor - caracteristice religiilor care au precedat religia monoteistă, dar şi să îi oblige pe iudei să renunţe la poligamie, în ceea ce îl priveşte, schimbarea s-a produs mai lent, fiindcă David a avut mai multe soţii. Cea mai importantă dintre soţiile regelui David a fost Betsheba, o femeie din neamul iebusiţilor, care i-a născut un fiu. Relaţia lor a început printr-o legătură adulterină, însă David i-a promis Betshebei că fiul ei avea să domnească peste ceilalţi fii pe care David îi avusese de la celelalte soţii. Şi l-au numit pe fiul lor Solomon. În traducere standard, numele de Solomon are sensul de „pace", însă transpunerea exactă este aceea de „Zeul-Soare din O’n". Formele de manifestare a credinţei nu intraseră încă în tiparele dogmatice, bine stabilite de astăzi, iar versiunile îngrijite ale numelor de sfinţi, din care fuseseră extrase trimiterile la forme mai păgâne de venerare, aveau să apară mult mai târziu.
Atâta timp cât descendenţei de sânge regal şi arborelui genealogic li se acorda o importanţă atât de mare, este cel puţin bizar că regele David i-a încredinţat soarta poporului lui Israel acelui fiu al său care era pe jumătate iudeu, pe jumătate iebusit. Iebusiţii formau un grup de popoare care invadaseră regiunea şi începuseră să o colonizeze cu sute de ani în urmă. Conform unor texte egiptene, printre aceşti „oameni ai mării" se numărau triburi ca sardanii şi peleseţii. Substantivul „peleset" a fost denaturat, primind ulterior forma de „filistin", iar iebusiţii formau o ramură de substrat a acestei mari familii de regi ai mărilor. Invazia regilor mărilor a marcat declinul marelui Imperiu hitit, unul din cele mai puternice imperii antice din regiune. Probabil că hitiţii ar fi reuşit să îngenuncheze şi Egiptul dacă faraonii nu ar fi avut înţelepciunea de a-i angaja ca mercenari.
Prin urmare, descendenţa regelui Solomon era un amestec între sângele casei regale iudee şi >un alt filon care îşi avea

Potrivit Barbarei Walker, „O’n" se referă la denumirea unei cetăţi din Egiptul antic, posibil Heliopolis.

originea în triburile care ajunseseră aici venind de pe mare. Arborele genealogic al lui Iisus cobora până la casta sacerdotală a lui Aron şi la casta regală a casei lui David. Calitatea de sacerdot şi forţa acestuia erau frecvent determinate de puterile sale magice. Regii-preoţi care au venit dinspre Răsărit să asiste la naşterea lui Iisus se numeau „magi", fiindcă magia constituia într-adevăr o artă preoţească, în mod similar, descendenţii casei regale merovingiene se năşteau numai dacă regina era impregnată mai întâi de rege, iar apoi de o misterioasă fiinţă marină, adică dacă, pe lângă tatăl pământean, exista şi un tată venit „din lumea de dincolo" .
Deşi regele David a depus eforturi uriaşe în sensul elaborării planurilor de edificare a unui templu monumental, pe potriva capitalei lumii iudee, lui Solomon i-a revenit sarcina de a finaliza acest edificiu. Un fermier iebusit era proprietarul terenului pe care se afla şirul sacru, şi anume muntele Moriah. După ce vechiul zeu Salem a fost detronat de zeul canaanean El, considerat fiinţă supremă, ebraicii l-au acceptat pe El drept Dumnezeul căruia trebuiau să i se închine din acel moment. Zeul El era cunoscut în antichitate drept „zeul adorat în chip de viţel", fiind adoptat în această formă de popoarele mării în urma contactelor pe care le stabiliseră cu popoarele din bazinul mediteranean. Acesta este momentul în care El devine, pur şi simplu Dumnezeu-Tatăl. Locul sacrosanct al Salemului - *stânca* (vârful Muntelui) Moriah - a fost vândut de fermierul iebusit evreilor care i-au schimbat ulterior numele, denumindu-l astfel Zion. Francmasoneria modernă pretinde că Solomon este cel care a pus bazele tradiţiei societăţii masonice. Templul nu era primul complex arhitectural din antichitate de o asemenea anvergură, însă construcţia în sine presupunea şi impunea iscusinţa unor ingineri experimentaţi, iar constructorii înzestraţi funcţionau în ghilde specializate pe meserii. Fiindcă păstorii nomazi care formau poporul ebraic nu aveau o tradiţie a construcţiilor, cortul constituind adăpostul lor permanent, trebuiau angajaţi constructori şi arhitecţi cu experienţă, în acest sens, Solomon a solicitat sprijinul

regelui canaanean Hiram. în cadrul doctrinei masonice, după cum a fost sistematizată în cursul secolelor al XVII-lea şi al XVIII-lea, când masoneria a început să opereze ca organizaţie secretă şi discretă, Hiram este reprezentat în chip de Mare Constructor. În realitate, Hiram avea la dispoziţie meşteri constructori iscusiţi la care putea să apeleze oricând.
Hiram l-a sfătuit pe Solomon să trimită treizeci de mii de lucrători, să deprindă tainele meseriei de la fenicieni. Hiram însuşi şi-a asumat rolul de antreprenor al întregului complex, contribuind şi cu fonduri la această lucrare pentru finalizarea căreia au fost angajaţi o sută optzeci de mii, de muncitori, în schimbul ajutorului acordat, Solomon i-a ofe'rit lui Hiram în stăpânire peste douăzeci de cetăţi. Templul a devenit o construcţie masivă a cărei faţadă era orientată şi deschisă spre soare-răsare. Prin porticul Templului pătrundeau primele raze de soare ale zilei, tot aşa cum construcţiile din Irlanda şi din Asia erau astfel orientate încât să primească primele raze ale soarelui. Scrierile istorice şi religioase nu pomenesc nimic despre importanţa complexelor arhitectonice de acest gen, discreţia datorându-se în mare parte faptului că funcţiile pe care le îndeplinesc nu sunt încă complet înţelese.
începând din perioada sumeriană şi în continuare, învăţaţii, care erau arhitecţi, nutreau convingerea că modul de alcătuire a cerului putea şi trebuia imitat pe pământ sub forma unor structuri grandioase, începând din perioada sumeriană şi până în epoca în care a fost construit complexul megalitic de la Stonehenge, monumentele şi ansamblurile citadine erau organizate şi construite pornind de la planul divin de alcătuire a cerului, proiectul însumând cunoştinţe religioase şi ştiinţifice de ordin superior. Ulterior, şi după „modernizarea" sa, religia s-a simţit ameninţată de ştiinţa care odinioară era considerată o simplă funcţie în cadrul altei religii, sau, mai rău, „magie". Aspiraţia maeştrilor constructori şi a arhitecţilor de a transpune harta celestă la nivel terestru este evidentă în crezul masonic, care sună astfel: „Precum în cer, şi pe pământ". Acest filon subteran al

ştiinţei obligată să îşi apere cu străşnicie secretele de prigoana religiei în formă organizată, s-a perpetuat de-a lungul întregii perioade medievale.
Catedrala din Chartres este unul din cele mai importante monumente închinate ştiinţei păgâne şi lui Dumnezeu. Datorită unui sistem elaborat de lespezi din piatră, astfel amplasate încât razele solare să cadă cu exactitate pe o anumită zi a anului, catedrala practic indică data exactă din solstiţiul de vară, cea mai lungă zi a anului. Unul din elementele cel mai greu de explicat în cazul catedralei din Chartres este chiar hramul pe care îl poartă, adică faptul că nu este închinată Fecioarei Maria, ci Mariei Magdalena. Ambiguitatea rezidă în faptul că ambelor femei li s-a atribuit calitatea de „Notre Dame", sau „Doamna noastră", deşi, pentru credincioşi, simbolistica fiecăreia era diferită.
După ce religia creştină a fost impusă poporului celt, Biserica a avut de înfruntat şi de biruit cultul venerării divinităţii feminine, predominant pe întregul glob, din India şi până în Irlanda, în locul zeiţei atotputernice, Biserica creştină a încercat să o impună pe Sfânta Fecioară Preacurată, pe Maica Domnului, numai că trăsăturile ei nu corespundeau întocmai celor ale zeiţei păgâne. Zeiţa păgână era caracterizată prin trei atribute, cel de femeie nemăritată (fecioara), de mamă (fertilitatea) şi de hârcă (moartea). Trinitatea era caracteristica sa intrinsecă, ea fiind cea care dădea viaţă şi aducea moartea, în acelaşi timp. Această zeiţă era cunoscută şi sub numele de Isis, iar simbolul său caracteristic era porumbelul, acelaşi simbol fiind adoptat şi în cazul Mariei Magdalena, al catarilor şi al Sfântului Ioan Botezătorul. De asemenea, „filonul secret" de cunoaştere celestă iniţiatică fusese transmis de religiile arhaice, iar apoi preluat de la acestea. Dintre aceste mari secrete făcea parte şi cunoaşterea universului. Deviza masonică „Precum în cer şi pe pământ" ilustrează faptul că misiunea masonilor era aceea de a crea o reprezentare a cerului la nivel terestru. Toată această cunoaştere secretă a lumii celeste a contribuit la construirea unui complex arhitectonic al cărui scop era acela de a permite soarelui să penetreze cele mai întunecate

colţuri ale construcţiei, într-o anumită zi a anului, considerată a fi sacră. Toată această cunoaştere de inspiraţie divină a fost investită în arhitectură, regăsindu-se în monumentele preistorice de la New Grange şi Stonehenge şi până la Templul din Ierusalim şi catedrala din Chartres. în tradiţia cunoaşterii masonice, arhitectul iniţiat Hiram a construit Templul lui Solomon respectând aceste principii sacre menite să pună în evidenţă organizarea lumii celeste. Pe laturile nordice, apusene şi sudice ale Templului, au fost înălţate câteva temple anexe, dispuse în jurul unei incinte numită Elam. Prima încăpere din incinta Templului era nava, având o lungime de optsprezece metri.
Principala încăpere a Templului era denumită Hekal. În extrema vestică, se afla Debir, adică Sfânta Sfintelor, o sală care forma un cub perfect având laturile de câte nouă metri, în Sfânta Sfintelor nu aveau acces decât privilegiaţii, iar incinta era împrejmuită cu lanţuri masive din aur. Chivotul legii în care se păstrau tăbliţele cu cele Zece Porunci era păstrat în Sfânta Sfintelor.
Solomon a fost prevăzător, el nu a lăsat nimic la voia întâmplării, în templul pe care l-a edificat, a făcut anumite concesii zeilor şi zeiţelor păgâne, ca măsură de precauţie suplimentară în cazul în care Dumnezeul iudeilor l-ar fi abandonat. Solomon credea în Dumnezeul suprem El (sau lehova), însă, în acelaşi timp, mai avea la îndemână o serie de alţi zei şi zeiţe care trebuiau îmbunaţi la caz de nevoie. Zeul solar al Tirului, Melek (sau Moloh, în forma sub care apare consemnat în Biblie), zeiţa protectoare a Sidonului, Astarte, şi zeiţa selenară Sin (care s-a transformat ulterior în divinitate masculină, inspirând şi numele propriu de Sinai) populau cu toţii templul. Solomon a ridicat şi alte temple, unul închinat lui Camos, idolul venerat de moabiţi, şi alte două în cinstea marilor zeiţe-mamă.
Templul însuşi a respectat tiparul şi organizarea locaşurilor de cult canaanene. Chiar la intrare, au fost înălţate două coloane masive, având o înălţime de zece metri şi un diametru de cinci metri şi jumătate, în opinia unor exegeţi, cei doi pilaştri ar simboliza soarele şi, respectiv, luna. În

opinia altora, ei ar reprezenta Arborele Vieţii şi Arborele Cunoaşterii, în orice caz, Solomon a dat celor două coloane numele de Boaz şi de lachin. în cadrul ceremoniilor de iniţiere francmasonice, viitorul ucenic află că aceste coloane sunt goale în interior. Interiorul coloanelor era gol pentru a proteja diverse documente secrete de incendii sau de inundaţii. Pilaştrii din altarul bisericii din Rennes-le-Chateau au fost construiţi în mod similar, astfel încât să poată adăposti documente secrete, păstrate probabil în acest lăcaş pentru a preveni degradarea produsă de trecerea timpului, dar şi pentru a le apăra de cuceritori, şi şi-au păstrat această formă până când Sauniere a trecut la restaurarea bisericii.
Şi palatul regelui Solomon constituia una din minunile arhitecturii. Palatul era prevăzut cu un complex sistem hidraulic subteran, care fusese construit încă din timpul domniei lui David, fiindcă, după ocuparea cetăţii, David aflase cât de valoros era accesul la apa de fântână. Cursul râului Gihon a fost camuflat şi a fost inventat un imens rezervor de apă cu scopul de a mări cantitatea de apă furnizată dinspre exteriorul cetăţii şi a spori fertilitatea pământului din regiune.
Dezvoltarea agriculturii şi *a* negoţului au făcut din Ierusalim o cetate prosperă. Cartea împăraţilor 3, capitolul 10, versetele 18-21, cuprinde o descriere a bogătaşilor cetăţii. Tot aici ni se spune că Templul, şi tot ce se afla în interior, era poleit în aur. Se ştie că Solomon primea daruri aduse din toate zările pământului, în fiecare an, el primea tribut „două sute de scuturi de aur şi şase sute şaizeci şi şase de talanţi de aur". Tronul lui din fildeş era îmbrăcat în aur, după cum în aur erau îmbrăcate şi alte piese de mobilier şi obiecte utilitare care se aflau în palat. Tot din Biblie aflăm că regina din Sheba (în Etiopia de astăzi) s-a pus pe sine şi întregul său regat la dispoziţia regelui Solomon. Corăbiile lui Solomon traversau mările lumii încărcate cu mărfuri pe care le duceau în Orient, până în India, procurau mărfuri din China, şi ajungeau apoi în Occident, unde făceau negoţ cu Spania şi de unde cumpărau argint extras din minele de argint de la Tarsis. însă chiar dacă, în timpul domniei regelui Solomon,

Ierusalimul era cea mai bogată cetate din lume, războaiele permanente care s- au purtat ulterior aveau să distrugă templul iniţial. Toate informaţiile pe care le deţinem în prezent despre Templul lui Solomon sunt cele pe care ni le furnizează textele biblice. Nici unul din elementele structurii arhitecturale originare nu a rămas în picioare.
CoIoanele masive care străjuiau intrarea în Templu sunt descrise în Biblie, însă ele s-au distrus pentru posteritate. Erau într-adevăr goale în interior? în afara Bibliei, nu există nici o altă sursă care să confirme aceste afirmaţii. Iar dacă aveau interiorul gol, motivul posibil este că aici trebuia ascuns arborele genealogic al casei regale iudaice? Deşi dovezi de dată recentă confirmă faptul că pilaştrii din altarul locaşului de cult vizigot de la Rennes-le-Chateau erau destinaţi să ascundă documente secrete, această descoperire singulară nu poate constitui o probă definitivă în sprijinul tradiţiei masonice.
Cu toate acestea, există alte mărturii istorice, provenind din surse diferite de tradiţia masonică, care vorbesc despre un fir roşu călăuzitor ce face legătura între Ierusalim şi sudul Franţei. Dovezile sunt probate de documentele ascunse în pilaştrii din altarul bisericii de la Rennes-le-Chateau şi confirmate de legendele care au circulat în regiunea sudică franceză Languedoc. Tema câştigă sprijin parţial în literatura Graalului care a înflorit în cursul epocii medievale. Mesajul care abia se intuieşte dincolo de drama poemelor eroice ale Graalului este că un rege a fost rănit în luptă, însă că el a supravieţuit, sau că un rege ne-a părăsit doar ternporar pentru a se întoarce la noi în viitor. Să fi fost regele legferidar acel Mesia pe care îl aşteptau toţi şi la a cărui moarte prematură a asistat o lume întreagă?
Iisus şi Sfântul Graal
Sfântul Graal poate fi un vas în care s-a păstrat sângele lui Iisus, sau sângele regelui Iisus, descendent al casei regale davidice. într-unul din poemele epice ale Graalului, Iosif din Arimateea este prezentat în postura celui care a salvat Graalul şi l-a adus într-un loc sigur. Să fi servit oare Maria Magdalena drept vas, sau receptacul, care a primit sângele

sfânt, ca viitoare mamă-purtătoare a pruncului conceput cu Mesia înainte de uciderea acestuia? Natura Sfântului Graal a constituit o temă predilectă de studiu pentru numeroşi cercetători ai legendelor arturiene. Majoritatea exegeţilor convin că ar fi vorba de un potir. Unii chiar indică spre vremurile arhaice, când cazanul era considerat a fi un obiect magic. Tradiţia arhaică a celţilor şi a popoarelor nordice abundă în exemple de acest gen. Alţi cercetători consideră în mod explicit că acest vas fusese chiar potirul din care a băut Iisus Hristos la Cina cea de taină, când le-a dezvăluit apostolilor săi în ce consta sacrificiul pe care urma să-l facă. Iar potirul conţinea sângele său. Este posibil ca Graalul să reprezinte o metaforă pentru sângele sacru al lui Iisus? Teza centrală a cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal" este aceea că „sangreal" este chiar sângele regal al seminţiei lui Iisus. Că regalitatea davidică s-a transmis direct prin relaţia de sânge de-a lungul generaţiilor până la Iisus, şi apoi prin soţia sa, Maria Magdalena, până la urmaşii lor exilaţi în Galia romană. Urmaşii lui Iisus au fost asimilaţi de cultura vizigotă, apoi de dinastia merovingiană ai cărei regi, renunţând la tradiţia proprie, s-au căsătorit cu prinţese vizigote pentru a-şi continua propria descendenţă regală şi a se uni cu descendenţii în linie directă ai regelui David. Emiţând postulatul la această teză, autorii cărţii recurg la afirmaţia că originea iudaică a descendenţilor regelui David a fost disimulată de alianţele succesive de sânge cu vizigoţi şi inerovingieni, iar ceva mai târziu cu dinastia carolingiană, motivaţia din spatele acestor alianţe fiind dominaţia creştină şi persecuţiile creştine din epocă. Şi că acest grup secret nu a uitat niciodată care este sensul misiunii sale pământene, misiune de care urmaşii lor sunt conştienţi şi astăzi. Pentru a studia veridicitatea acestei teorii, ne vedem obligaţi să facem o incursiune în trecut, în vechiul regat franc şi în Galia cucerită de Iuliu Cezar. Cea mai mare parte a istoriei vechi a Franţei se concentrează în jurul oraşului Reims. După cucerirea Galiei ocupate de celţi şi supunerea triburilor lui Remi, din anul 57 înainte de Hristos, Cezar a stabilit capitala noii provincii romane în această cetate. Reims continua să fie

o aşezare importantă la momentul încoronării lui Clovis, produsă în anul 496 după Hristos, eveniment care a întărit legitimitatea de spaţiu sacru a oraşului în care regii franci erau încoronaţi. Reims a devenit şi un important centru comercial, răspântie a opt rute comerciale terestre.
Din capitala lor de la Reims, regii merovingieni au cucerit Galia, inclusiv teritoriul din sudul Franţei ocupat de vizigoţi după retragerea legiunilor romane. După ce i-au înfrânt pe vizigoţi, merovingienii au încercat să pună mâna pe tezaurul vizigot, deşi legendele care circulau în epoca respectivă atestă faptul că tezaurul era ascuns într-un loc secret şi sigur, aşadar imposibil de descoperit. Atât vizigoţii, cât şi merovingienii, adoptaseră o tradiţie ariană comună, ambele popoare migratoare statornicindu-se pe teritoriul francez venind dinspre Răsărit, atât nordul, cât şi sudul Galiei continuând să atragă populaţii masive de exilaţi care proveneau din Asia şi din răsăritul Europei. Valurile succesive de popoare migratoare probabil că s-au scurs spre Apus timp de câteva milenii. Grecii din Antichitate şi fenicienii au lăsat urme ale trecerii lor în Europa apuseană. Denumirea oraşului Cannes ar putea fi inspirată de populaţiile de canaaneni care au traversat bazinul mediteranean, pornind de pe coasta de răsărit a Mării Mediterane şi stabilindu-se pe ţărmul sudic european al aceleiaşi mări. în Monaco, au fost înălţate monumente din piatră închinate zeului fenician Baal, acelaşi zeu fiind adorat la vremea migraţiilor respective pe un teritoriu vast care se întinde din Insulele Britanice până în Peninsula Scandinavă şi în Portugalia.
în Franţa, aflată sub stăpânire merovingiană şi vizigotă, se întâlnesc frecvent nume proprii de origine semită. Mons Judaicus, din apropiere de Auvergne, indică acceptarea sau, cel puţin, recunoaşterea influenţei iudaice. Vizigoţii şi merovingienii influenţaţi de arianism coabitau m armonie cu evreii până când, în urma alianţei încheiate cfi Roma, Clovis s-a întors împotriva arienilor lui şi a evreilor, lovindu-i fără discriminare. În epoca respectivă, evreii au fost obligaţi să aleagă - situaţie pe care intoleranţa Europei avea să îi pună

la încercare de câteva ori de-a lungul istoriei: să se convertească la creştinism, sau să ia calea pribegiei. Mulţi dintre ei s-au convertit, însă au rămas evrei în spirit, aşa cum s-a întâmplat şi cu mulţi arieni. Acest fenomen nu a fost valabil şi în cazul ţărănimii care, în lipsa altei soluţii, a trebuit să coexiste alături de cuceritorii vecini puternici. Să fi fost regii vizigoţi şi merovingieni conştienţi de moştenirea lor şi de faptul că în sângele lor se amesteca şi sângele casei lui David? Istoria ne furnizează câteva dovezi în sprijinul acestei teorii.
Cu certitudine, seminţia lui David şi a lui Iisus şi descendenţii lor iudei erau privite cu mare respect de poporul din care făceau parte. Conducătorii vizigoţi creştinaţi, dar adepţi ai arianismul, aveau toate motivele să îi tolereze pe urmaşii seminţiei lui Iisus, deoarece convingerile religioase ale iudeilor nu erau cu mult diferite de ale lor. Credinţa ambelor popoare se întemeia pe un Dumnezeu suprem, pe o biblie şi pe un mesia. Mai mult decât atât, ei probabil că depăşiseră hotarele toleranţei şi acceptării, intrând în zona respectului real faţă de vecinii lor evrei şi, mai ales, faţă de aceia dintre ei care erau de viţă regală. La momentul izbucnirii conflictelor dintre vizigoţii din Spania şi merovingienii aflaţi la nord, între Spania şi Franţa s-a format o fâşie de hotar cunoscută sub denumirea de Septimania. În această regiune era concentrată cea mai densă populaţie iudee din sudul Franţei, iar căsătoriile mixte dintre evrei şi goţi deveniseră un fapt comun, în rândul nobilimii vizigote era frecvent numele Bera. Când seniorii aristocraţiei vizigote şi merovingiene au început să îşi amestece sângele, în familiile care au rezultat astfel se întâlneau chiar şi mai multe nume semite. În unele scrieri din epocă, substantivele „got" şi „evreu" deveniseră sinonime. Codul de legi al merovingienilor, cunoscut sub denumirea de lege salică (un s’et de legi complicate care reglementau dreptul în virtutea căruia un anumit teritoriu putea fi locuit de o anumită familie, modul în care trebuia să se desfăşoare muncile agricole şi altele), conţinea cel puţin un capitol derivat integral din Talmud.

Acceptarea existenţei unei descendenţe legitime a regalităţii din rândul populaţiei ebraice, ca şi relaţiile de rudenie stabilite prin căsătorii succesive între vizigoţi şi merovingieni au devenit şi mai evidente în epoca carolingiană. După ce, în secolul al VIII-lea, fiul ducelui palatin al regatului franc, Charles Martel, Pepin cel Scurt, l-a detronat pe regele merovingian, el a făcut tot ce i-a stat în putinţă şi a revendicat descendenţa merovingiană pentru stirpea sa. A fost uns rege al francilor în rit ebraic şi a solicitat populaţiei iudee din Septimania să îi recunoască dreptul la succesiune, în schimb, el l-a confirmat pe Theodoric rege şi moştenitor legitim din seminţia regală davidică, dându-i sceptrul de conducător peste bastionul iudeilor stabiliţi în regiunea Septimania aflată în sudul Franţei.
Este foarte probabil ca Sigisbert al IV-lea, fiul regelui Dagobert al II-lea, să fi avut un fiu care a devenit ulterior regele Theodoric. Iar dacă Sigisbert al IV-lea a scăpat cu viaţă din atentatul în care a murit tatăl lui, atunci o condiţie a supravieţuirii era să-şi păstreze anonimatul. El era moştenitorul legitim al dinastiei merovingiene, şi probabil când adevărul a ajuns la urechile lui Pepin, acesta a fost obligat să facă o învoială. Probabil că lui Theodoric i s-a cruţat viaţa şi i s-a permis să prospere în rolul de mic rege cu puteri limitate peste ţinutul aflat în sudul Franţei. Theodoric s-a căsătorit cu sora lui Pepin, Aida, gest care a conferit o legitimitate sporită legăturii de sânge pentru ambele familii.
Analele istorice conţin referiri sumare la Dagobert şi nu fac nici o trimitere la Sigisbert al IV-lea,. deşi cuprind menţiuni ample despre Theodoric. Cercetările biografice indică faptul că era originar din Bagdad, că era descendent dintr-o familie cu rădăcini iudee consemnate încă din vremea robiei babiloniene şi că avea legături de sânge în linie directă şi neîntreruptă cu casa regală davidică. Ce motiv ar fi avut un merovingian să pretindă că este descendent pur sânge al liniei davidice dacă nu era, cel puţin în parte, evreu? Sau, invers, ce motiv ar fi avut merovingienii să accepte pretenţiile sale dacă ei, ca popor, nu ar fi avut rădăcini şi o

istorie comune cu semiţii din Asia?
Theodoric, regele legitim al evreilor din Septimania, s-a căsătorit cu mătuşa lui Carol cel Mare (Aida) şi a domnit în ţinutul dinspre sud. în epoca respectivă, evreii erau împroprietăriţi cu domenii vaste în diverse regiuni ale Franţei. Au fost astfel înfiinţate şcoli rabinice în nord, la Troyes, şi în sud, la Narbonne. În ciuda protestelor vehemente ale Romei (evreii fuseseră împroprietăriţi până şi cu pământuri care aparţineau Bisericii), toleranţa domnea atotputernică peste regatul franc. Theodoric şi Aida au avut un fiu, pe Guillem de Gellone, care a primit titlul de conte de Răzeş (domeniul includea Rennes-le-Chateau şi ţinutul din jurul acestuia) şi multe alte titluri nobiliare care aparţineau de drept urmaşilor lui Dagobert. Theodoric era în acelaşi timp evreu şi merovingian, şi acceptat ca descendent direct din seminţia regală a lui David.
încetând de a mai fi cea mai puternică familie a Franţei, foştii regi merovingieni au cunoscut declinul social, însă au reuşit să îşi păstreze averile şi domeniile, deşi în proporţii mult reduse. Câteva generaţii mai târziu, în averea familiei avea să intre prin căsătorie şi domeniul învecinat Blanchefort, aflat la o depărtare de numai o milă de Rennes-le-Chateau. Din acel moment, familia a devenit cunoscută sub numele de Blanchefort, iar mărturii ale existenţei acestei familii continuă neîntrerupt până în epoca lui Sauniere.
După ce a uzurpat tronul merovingienilor, dinastia carolingiană a domnit peste majoritatea teritoriului care aparţinea regatului franc. Domnia lui Charlemagne peste teritoriul din nordul Franţei este cea care a consacrat şi a făcut celebră noua dinastie. Carol cel Mare a luat măsuri pentru a-şi legitima domnia şi puterea, aliindu-se prin căsătorie cu cele mai puternice case dinastice din Franţa. Iar faptul de a fi recunoscut că în venele strămoşilor săi merovingieni şi vizigoţi curgea sânge iudeu a făcut ca el să fie recunoscut drept unul din cei mai toleranţi regi francezi. Numai că această toleranţă i-a atras mânia Papei Ştefan al III-lea care s-a plâns că pierduse domenii întinse aparţinând de drept Bisericii şi că evreii aveau sclavi creştini. Totuşi,

puterea papei era limitată şi nu putea întreprinde nimic împotriva lui Carol cel Mare care era şi protectorul Septimaniei, ba chiar şi al Romei. Carol cel Mare a depăşit graniţele toleranţei creştineşti şi a încurajat statornicirea imigranţilor iudei în sudul Franţei. La suprafaţă, Charlemagne era în mod cert creştin, numai că pe sigiliul lui stătea scris „Rex Solomon".
Fiul lui Carol cel Mare, împăratul Ludovic I (care a domnit între anii 814 şi 840) le-a acordat evreilor libertăţi şi o putere şi mai mare, luându-i sub protecţia sa. Comunităţile iudaice din regatul franc erau plasate sub jurisdicţia directă a regelui, iar drepturile lor de proprietate erau protejate de persoana regală. Mărturia depusă de un evreu într-un proces sau într-un tribunal era la fel de preţuită ca şi mărturia unui creştin. Cea de-a doua soţie a lui Ludovic, Iudita, trădată de numele ei, nu a încercat să-şi ascundă originea iudee şi nici faptul că prefera iudaismul creştinismului, un aspect cel puţin neobişnuit pentru o casă domnitoare europeană. Ludovic s-a împotrivit prin toate mijloacele Bisericii de la Roma, susţinând menţinerea egalităţii în drepturi dintre evrei şi creştini, pe care o garantau în mod tradiţional carolingienii, însă două incidente fără legătură între ele aveau să-i zădărnicească eforturile. Primul incident se referă la cazul unui sclav creştin care a reuşit să fugă de la stăpânul lui iudeu - fapt care a atras atenţia Bisericii şi a opiniei publice asupra politicii de toleranţă carolingiene - iar celălalt este convertirea la iudaism a confesorului personal al lui Ludovic - fapt pe care Biserica l-a considerat un act de mare slăbiciune. Prin urmare. Biserica s-a hotărât să pună capăt atitudinii de toleranţă.
După moartea lui Ludovic, cei trei fii ai săi şi-au împărţit regatul. Carol cel Pleşuv a continuat politica de stat care menţinea privilegiile iudeilor şi a numit mulţi evrei în posturi de conducere importante. El a ţinut piept Bisericii şi a refuzat să-şi vadă autoritatea regală uzurpată de cler. în timpul domniei sale, Franţa a trecut printr-o perioadă de acalmie. Persecuţia evreilor avea însă să izbucnească în perioada cruciadelor. Evreii erau acuzaţi de sărăcia în care

trăiau creştinii şi de a fi provocat practic ridicarea Islamului.

În anul 1095, naţiuni întregi şi-au pierdut minţile după ce au ascultat discursurile înflăcărate ale Papei Urban al II-lea.

înainte însă ca soldaţii cruciaţi să mărşăluiască spre Ţara Sfântă, gloatele s-au năpustit asupra diasporelor evreieşti numeroase din nordul Franţei şi din Germania, în ziua de 15 iulie 1099, dată care marchează căderea i< iu:;ulimului, cruciaţii franci au ucis toţi musulmanii din cetate, dar şi pe toţi evreii. Epoca toleranţei religioase luase sfârşit.

Regiunea din nordul Franţei în care se află locaşul creştin sacru de la Reims se numeşte Champagne. Iar Clovis, regele francilor, se botezase în catedrala de la Reims. în acest locaş fuseseră, de altfel, încoronaţi toţi regii francezi. Regiunea Champagne fusese divizată sub domnia merovingienilor, iar autoritatea asupra acestei regiuni continua să fie disputată între Biserică şi conţii de Champagne. Este cert că^seniorul din Champagne dorea ca balanţa să încline în favoarea sa, fiindcă îşi dorea puterea. În jurul contelui, Templierii formaseră un mic şi discret club privat. Dacă istoria lor timpurie este învăluită într-un mister care a fost bine protejat timp de aproape nouă sute de ani, ceea ce ştim cu certitudine este că primii membri ai Ordinului Cavalerilor Templieri erau vasalii contelui de Champagne. Unul dintre primii Mari Maeştri ai Ordinului a fost unchiul lui Bernard de Clairvaux, un personaj puternic şi foarte carismatic, aflat în fruntea Ordinului călugărilor cistercieni, din rândul căruia făcea parte şi Papa Honorius.

în spatele Cavalerilor Templieri se afla un grup de elită încă şi mai misterios, numit Prioratul Sionului. Se spune că obiectivul pe care şi-l asumase acest cerc restrâns, însă extrem de potent, nu era altul decât restaurarea Regatului Ierusalimului. Merovingienii din nord, care îşi amestecaseră sângele în mezalianţe de interes cu vizigoţii din sud, au început să contracteze căsătorii cu membri dinastiei carolingiene care le-au succedat la tron. Dacă seminţia lui Iisus şi moştenitorii de drept în linie directă ai casei davidice s-au amestecat cu vizigoţii, să fi încercat oare Ordinul Sionului în mod intenţionat o restaurare şi reinstalarea

acestora pe tronul Ierusalimului? Potrivit cărţii „Sfântul sânge", răspunsul este afirmativ.
Un asemenea ţel nu putea fi privit cu bunăvoinţă şi îngăduinţă de Biserica de la Roma, de vreme ce, în epoca respectivă, Biserica însăşi nu putea ridica nici o pretenţie de filiaţie directă din Iisus. Unica moştenire a Bisericii era însă pretenţia de a fi fost numită păstrătoarea şi perpetuatoarea mesajului lui Iisus prin transferarea asupra sa a acestui rol de către Apostolul Petru. Sub conducerea împăratului Constantin, Biserica făcuse toate diligentele pentru a-i elimina pe descendenţii pământeni străini de sângele sfânt, care îi puteau submina autoritatea. Din timpul domniei împăratului Constantin, Biserica şi Roma au devenit o singură putere, iar urmaşii lui Iisus, singurii care puteau furniza un rege pământean, se ascundeau în Franţa, înţelegând cât de teribilă putea fi reacţia Bisericii pusă în faţa unei ameninţări de asemenea proporţii, Prioratul Sionului a preferat să rămână în umbră, acţionând ca grupare secretă. Acest filon „subteran şi discret" de cunoaştere a descendenţei regale a constituit şi secretul pe care l-a păstrat cu sfinţenie Ordinul.
Amintim că după ce Ierusalimul a fost cucerit de creştini, Godfroy de Bouillon a devenit regele cetăţii. Se spunea că în venele sale curgea sângele regilor legitimi şi a sfârşit prin a fi ales rege. A murit în anul 1100, iar la tron i-a urmat fratele său, Baldwin, care şi-a luat şi el titlul de rege al Ierusalimului. Baldwin este cel care a conferit Ordinului Templierilor statutul său oficial. Merovingienii reuşiseră să-şi recucerească cetatea şi să revendice titlul care li se cuvenea de drept, acela de regi din stirpea regală a lui David.
însă Templierii şi regele lor nu au emis nici o altă pretenţie oficială în afara titlului politic, mai ales în această regiune atât de încercată şi marcată de tulburări. Celălalt obiectiv pe care şi l-au propus, găsirea tezaurului din Templul lui Solomon, probabil nu era privit drept o sursă de îmbogăţire, fiindcă Templul fusese deja prădat şi distrus. Pe de altă parte, obiectul căutării lor putea reprezenta ceva mai mult decât recuperarea unui simplu tezaur, printre altele putând fi

vorba de Chivotul legii, sau de moaştele lui Iisus sau ale primilor apostoli, sau poate de arborele genealogic al casei lui David. Relicvele ar putea consitui cea mai importantă pradă cu care s-au întors acasă în Franţa primii Templieri. Moaştele aveau o valoare nepreţuită, iar în Europa apuseană se iscase o adevărată isterie privind aducerea moaştelor de sfinţi. Erau aduse şi scoase la mezat diverse fragmente de oase, cranii, sau şuviţe care aparţinuseră unor personaje importante; bucăţi din adevărata Cruce şi din arca lui Noe; ba chiar şi apă din râul Iordanului.
însă dacă descendenţii merovingieni ai lui David au repurtat într-adevăr o victorie, atunci ea a fost de scurtă durată. Sarazinii i-au învins din nou pe cruciaţi în anul 1187, iar Templierii au început să-şi piardă poziţia de putere. Conform unor surse documentare la care au recurs autorii cărţii „Sfântul
ei au fost abandonaţi şi de organizaţia Sionului. Inima elitei, formată din cavaleri pmveniiid din familiile franceze, care susţineau din umbră organizaţia Templierilor, se disociase de organizaţia „secretă", deşi unele dintre aceste familii rămăseseră acti’ve atât în interiorul Ordinului Templierilor, cât şi în mai discretul Priorat al Sionului. Familia St. Clair era prezentă în ambele organizaţii, fiindcă Hugues de Payens era căsătorit cu Marie St. Clair. Bertrand de Blanchefort, moştenitorul la tron al lui Dagobert al II-lea, a rămas în Ordinul Templierilor şi a fost comandantul fortăreţei de la Bezu, aflată nu departe de Rennes-le-Chateau. Ordinul Sionului şi-a schimbat numele în Prioratul Sionului.
Această organizaţie secretă pretinde că s-ar afla în posesia unei părţi din tezaurul Templului lui Solomon şi mai susţine că, la momentul cuvenit, va restaura părţi ale Israelului. Şi afirmă că partea cea mai importantă a „tezaurului" respectiv nu constă din valori materiale, ci din taine care, odată dezvăluite, vor cutremura societatea din temelii, transfigurând-o. Este de presupus că dacă membrii acestei organizaţii sunt în posesia dovezilor referitoare la descendenţa directă din adevăratul sânge regal, susţinute de un arbore genealogic autentic, atunci urmaşii ar fi

îndreptăţiţi să revendice rolul de monarhi. Pentru imaginaţia unui Habsburg vârstnic, pare mai uşor de acceptat ideea că o asemenea pretenţie de succesiune la tron, fie ea susţinută sau nu de o genealogie, ar putea determina lumea modernă să acorde un rol, fie şi onorific, unui pretendent de acest gen. Iar dacă continuăm în acelaşi registru, pătrundem direct în domeniul science fiction închipuindu-ne că lumea modernă ar accepta să transfere puterea în mâinile unui astfel de pretendent (deşi autorii cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal" par să nutrească convingerea fermă că această ipoteză este verosimilă), însă, cum rămâne cu tezaurul?
Ştim că, la data desfiinţării Ordinului, Templierii s-au făcut nevăzuţi, dispărând fără urmă din Franţa, şi au plecat cu un convoi de căruţe încărcate cu aurul şi argintul care le fusese încredinţat. Mai ştim că Templierii francezi au cerut sprijinul Scoţiei, ţară în care au luptat efectiv în tabăra scoţienilor, ajutându-i să învingă în bătălia de Bannockburn. în al treilea rând, am putut constata că familia scoţiană Sinclair a preluat rolul ereditar de gardian al organizaţiei templiere în forma în care a supravieţuit, francmasoneria. În scurtul interludiu paşnic dintre Bannockburn şi perioada Reformei, clanul Sinclair şi-a consolidat dominaţia şi puterea asupra insulelor scoţiene şi că „Principele" Henric a navigat peste ocean, ajungând pe coasta Noii Scoţii. Familia sa controla cea mai puternică flotă maritimă din nordul Europei şi cele mai întinse domenii şi avea la dispoziţie o întreagă armată capabilă să-i susţină visul de mărire. Oare la baza puterii clanului Sinclair se afla faptul că organizaţia îi ceruse protecţie? Foarte probabil, răspunsul este afirmativ. Titlul de apărători ai francmasoneriei a fost legalizat de nimeni altcineva decât de însuşi monarhul scoţian care şi-a exercitat în acest scop întreaga autoritate. Iar rolul de gardian impunea şi obligaţia de a apăra tezaurul - sau ceea ce mai rămăsese din el. Această misiune a fost factorul decisiv care a condus la o adevărată febră a construirii de pasaje, tuneluri şi galerii subterane, suficient de vaste încât să poată adăposti o întreagă oaste, în cele din urmă, am asistat la

asedierea clanului Sinclair şi la momentul în care capul familiei a dispărut fără urmă, ducând cu sine şi comorile ascunse între zidurile secrete ale castelului de la Rosslyn.
Ajunşi în acest punct al istoriei, constatăm că raţiunile clanului Sinclair îşi aveau rădăcinile în obiective mai lumeşti, însă, dacă studiem mai atent ramura franceză, familia St. Clair, vom constata că elementul de mister al ecuaţiei are un merit cert. Cel de-al doilea Mare Maestru al Ordinului de curând numit Prioratul Sionului era Marie St. Clair, descendenta unui alt Henry St. Clair care luptase în cruciade alături de Godfroy de Bouillon. Numele de domnişoară era Levis, adică un nume merovingian-vizigot, care face trimitere la originea sa iudaică. Dat fiind predispoziţia celor din neamul St. Clair de a-şi alege soţii sau soţiile din aceeaşi clasă socială, este logic să facem legătura între Marie Levis şi familia Levis care stăpânea cetatea catarilor de la Montsegur. Axa familiei Levis se întinde de la Nîmes, unde a fost inventat denimul, al cărui nume este inspirat de numele familiei (denim are sensul de „fabrique de Nîmes), trecând prin versiunea modernă Levi (ca în Levi-Strauss) şi până la Narbonne.
Bertrand de Blanchefort era şi el catar, după cum era, de altfel, întreaga familie din care făcea parte. La o abordare superficială, acest aspect ar putea diminua relevanţa descendenţei din sângele iudeu care a curs prin venele tuturor strămoşilor merovingieni sau vizigoţi ai neamului Blanchefort. Aspectul descendenţei capătă importanţă mai ales din perspectivă istorică, şi mai puţin dintr-una religioasă. Daca vizigoţii erau arieni şi credeau într-un Dumnezeu unic şi suprem şi într-un Iisus mai pământean, adică într-un profet, înseamnă că religia lor nu se deosebea semnificativ de cea a catarilor. De asemenea, ea ar fi fost prea puţin diferită de religia iudeilor, care credeau în Iisus ca Mesia coborât în chip*de om printre oameni. Strămoşii lui Bertrand au luptat alături de catari la Monsegur, însă spiritul lor de jertfă şi dorinţa de a se lăsa sacrificaţi pentru credinţa strămoşească s-a oprit aici. Familiile St. Clair şi Blanchefort s-au distins multe secole mai târziu în evenimente istorice

care aveau să se producă în Languedoc.
Familia Levis din care făcea parte Marie St. Clair se înrudea prin alinată cu familia Gisors care avea să-l dea pe primul şi pe cel de-al treilea Mare Maestru al Prioratului Sionului.
Este indubitabil faptul că Prioratul Sionului a fost creat şi condus de personaje care se înrudeau într-un fel sau altul cu neamul St. Clair. Cel de-al treilea Mare Maestru al Ordinului era în funcţie în anul în care papa a ordonat arestarea Templierilor şi în care corăbiile încărcate cu comorile templiere au pornit spre Scoţia pentru a scăpa de agenţii regelui francez. Să fi existat o corespondenţă secretă între un membru al ramurii franceze St. Clair şi, respectiv, unul al clanului scoţian Sinclair pe această temă specifică? Răspunsul este, foarte probabil, afirmativ.
Familia Sinclair îşi consolidase poziţia în Scoţia, iar ramura Rosslyn se separase din motive cunoscute numai membrilor săi de familia lui Wilhelm Cuceritorul, dar nu şi de rudele sale din Franţa. De-a lungul întregii istorii a Scoţiei, cei din neamul Sinclair şi-au schimbat de multe ori simpatiile, uneori situându-se în tabere adverse în cadrul aceluiaşi conflict. Atitudinea lor nu corespunde însă întotdeauna unei loialităţi orientate exclusiv spre servirea propriilor interese, după cum nici nu reflectă o lipsă de loialitate, ci trebuie privită drept un semn emblematic al epocii în care au trăit. Sentimentele de fidelitate ale celor din neamul Sinclair erau profund ancorate în servirea intereselor de clan, fapt de altfel foarte frecvent întâlnit nu numai în Scoţia, dar şi în nordul Europei. Pe măsură ce clanul s-a extins, sporindu-şi numărul de membri, interesele s-au concentrat în mâinile unui nucleu restrâns din interiorul clanului, în ciuda obligativităţii de a respecta codul cavalerismului, cu care ne-a familiarizat literatura medievală, istoria Evului mediu european ne înfăţişează portretele unor regi şi ale unor slujitori ai Bisericii care îşi păstrau arareori loialitatea faţă de supuşii lor sau faţă de turma pe care erau chemaţi s-o păstorească, în epoca respectivă, sentimentele naţionaliste nu erau încă cunoscute. Iar cei din clanul Sinclair, înţelegând perfect caracterul efemer al alianţelor, erau, prin urmare,

fideli intereselor de clan. Cu alte cuvinte, înţelegeau să nu rateze nici o ocazie.
în anul 1307, când flota Templierilor francezi a ieşit din portul maritim La Rochelle pentru a dispărea pentru totdeauna în negura istoriei, familia St. Clair şi clanul Sinclair urziseră deja planul de a prelua controlul asupra flotei care transporta tezaurul. Corăbiile încărcate cu comori s-au ascuns sub aripa protectoare pe care le-o oferea clanul Sinclair şi au ajuns pe domeniile acestora de pe insulele îndepărtate din largul Scoţiei. Jucând rolul puterii care conducea discret din umbra tronului, clanul scoţian Sinclair a căpătat în scurt timp o putere imensă. Ei s-au raliat cauzei lui Robert Bruce, care a rămas consemnat în istoria Scoţiei ca erou naţional, însă au preferat să acţioneze cu discreţie, fiindcă bărbaţii din neamul Sinclair nu aveau interes să îşi asume rolul de martir. Drept recompensă pentru protecţia pe care o acordaseră Templierilor, regele le-a conferit dreptul ereditar de protectori ai masonilor. O dată cu această distincţie, să fi moştenit ei şi secretul templier?
La două sute de ani după Bannockburn, bătălia în care clanul Sinclair şi-a aruncat toate resursele şi atuurile pentru susţinerea regelui excomunicat de Biserică, urmaşii scoţieni ai clanului rămăseseră devotaţi, dacă nu papilor corupţi, cel puţin religiei catolice, în epoca respectivă, a te situa de partea cauzei catolice nu îţi atrăgea în mod automat popularitatea. Reforma religioasă pustiia Scoţia iar oamenii riscau totul, chiar şi viaţa, luptând pentru a-şi apăra credinţa creştină strămoşească. Dar chiar dacă cei din clanul Sinclair credeau cu tărie într-un creştinism de tip arian sau dacă nutreau convingerea fermă a descendenţei lor de neam din stirpea regelui David, ei nu manifestau semne de erezie. Adevărul este că moştenitorii
SI IM'N SORA
,'n tiu nbindonat loialitatea faţă de Biserica ti.....liniau
i !i i ilin lainui.i lianccxă St. Clair a neamului s-au lăsat HII
.iiiiişi ia miqde mitului pe care îl ţesuseră şi au căzut singuri în propria capcană. Perioada medievală a fost martora unor eforturi laborioase, depuse de unele familii de elită cu scopul de a se prezenta vulgului în chip de zei. Cronicari aduşi

special în acest scop la curţile lor de familiile aristocratice respective şi plătiţi să le înfăţişeze istoria într-o lumină cât mai laborioasă, au rescris arbori genealogici, iar fenomenul nu a dispărut nici astăzi de pe scena istoriei, deşi genealogiile moderne urmăresc obiective mai puţin flatante. A pretinde că eşti urmaşul unuia din primii colonişti care au pus piciorul pe pământul american, descinzând direct de pe Mayflower, este un scop mai puţin fantezist prin comparaţie cu afirmarea dreptului divin de moştenire al unui tron pământesc, întemeiat pe pretenţia că unul din strămoşi a fost preot-sacerdot iudeu.

Dar dacă este cert că neamul Sinclair nu şi-a abandonat niciodată convingerile religioase catolice, francmasonii care fuseseră Templieri s-au lăsat antrenaţi de Reformă şi de tradiţia pe care ei înşişi o creaseră despre Ordinul lor. înainte de a cădea în capcana pretenţiilor de moştenire a cunoaşterii sacre - prezentă atât în cultura păgână, cât şi în cea creştină - ei au fost o organizaţie cu scopuri declarat militare, iar ulterior şi datorită conjuncturii, o societate care şi-a propus obiective mai degrabă civile.

Ordinul Cavalerilor Templieri şi organizaţia căreia i-au dat ulterior naştere, francmasoneria, s-au format într-o Europă care fusese aproape în totalitate cucerită de normanzi. Deşi în prezent este greu să înţelegem la adevăratele proporţii implicaţiile cuceririi normande, un lucru rămâne cert: În Marea Britanie şi în vârful cizmei italice, normanzii au transfigurat lumea în care trăiau. Ei încetaseră de a mai fi vikingii care se năpustiseră venind din nord în campanii de jefuire a Europei. Aceşti strămoşi ai lor cotropiseră coasta irlandeză, colonizaseră insule apusene, navigaseră până în Turcia şi în Rusia, unde influenţa lor a căpătat un caracter permanent. Imediat după ce au reuşit să stabilească o bază politică în Franţa, cel de-al doilea val de „popoare nordice" nu se mai numeau nordici, ci normanzi.

Normanzii au cucerit şi ocupat teritorii vaste pe întregul continent european. Ei au reintrodus cutuma folosirii numelor de familie, ca măsură de a controla mai eficient plata dărilor strânse de la populaţie, care li se cuveneau de

pe urma pământurilor pe care au ajuns să le posede. Au introdus tribunalele în Europa, iar procesele se desfăşurau în limba franco-normandă pe care o vorbeau. La începutul secolului al XlV-lea, limba oficială vorbită la curtea Angliei şi a Scoţiei era, de altfel, franceza normandă. Dacă un briton era acuzat de o crimă, atunci el era adus dinaintea unui tribunal, iar judecata se desfăşura în limba normandă, şi nu în limba sa maternă. Abia din anul 1352 a început să se răspândească utilizarea limbii engleze atât ca limbă oficială, folosită în toate documentele oficiale, cât şi ca limbă vorbită de popor şi de meşteşugari.
Templierii exilaţi (în prezent francmasoni) şi-au păstrat limba franco-normandă din care continuă să folosească cuvinte codificate ce s-au transmis până în perioada masoneriei moderne. Cartea scrisă de John Robinson, intitulată „Născut din vărsare de sânge" *(Born În Blood),* este una din cele mai valoroase surse documentare privind evoluţia acestui limbaj codificat, ea constituind şi dovada irefutabilă că Templierii au trecut în umbră, funcţionând în forma breslelor meşteşugăreşti. Dar în timp ce o ghildă obişnuită, specializată într-un domeniu dat, nu avea nici un motiv să-şi posteze gardieni la intrare, o organizaţie secretă, scoasă în afara legii de Biserică şi de stat, avea toate motivele s-o facă. Francmasonii continuă şi astăzi să facă de strajă la intrarea în lojă cu ocazia întrunirilor masonice, care în limba engleză poartă denumirea de „tyler". însă, spre deosebire de termenul din limba engleză „tailor" (care provine din termenul francezul „tailleur" a cărui semnificaţie este „cel care taie"), paznicul care veghea la^buna desfăşurare a întrunirilor masonice era purtător de spadă, însuşi termenul de „francmason" derivă din termenul *frere* (având sensul de „frate" în limba franceză), apelativul pe care şi-l adresau Templierii, iar *maqon* este un alt termen sinonim al cuvântului cavaler.*

* Etimologia este incorectă, deoarece, în realitate, termenul de *mason* provine din limba franceză (franco-normandă) în care are sensul de „pietrar, zidar", el desemnând ulterior, prin extensie, meşteşugarii organizaţi în bresle de meserii. Francmasoneria reprezenta iniţial o asociaţie a constructorilor liberi, în sensul că erau scutiţi de majoritatea dărilor feudale. Termenul pentru „cavaler" este în engleză „knight". iar în franceză

„chevalier".
Un alt substantiv analizat de autorul cărţii „Născut din vărsare de sânge" este numele propriu „Lewis". în opinia autorului, acest nume nu îşi găseşte o traducere exactă, însă are sensul de „fiu de mason". De pildă, generalul Douglas MacArthur era mason şi deţinea titlul de „Lewis". Daca tatăl novicelui era mason, atunci şi fiul putea fi considerat un Lewis. Deosebit de interesant este faptul că Lewis este varianta engleză a francezului „Levis", având şi sensul de „fiu al", „vlăstar al", „urmaş al" şi aşa mai departe. Aceste aspecte constituie o dovadă suplimentară a faptului că masoneria îşi are originea într-un context istoric învăluit în mister, care se pierde în negura timpului, şi că face trimitere la vâna davidică ale cărei mlădiţe au crescut în taină în sudul, iar ulterior, în nordul Franţei.
Dar dacă este puţin probabil ca, în epoca modernă, credinciosul evreu de rând care se închină lucrurilor sfinte ar putea avea pretenţia că este urmaşul regilor de origine divină ai neamului lui Israel, tradiţii similare de origine masonică - templieră - iudaică sunt acceptate drept adevăruri fireşti de către masoni. De pildă, în cadrul ritualului de admitere a unui nou membru în masonerie, una din scene este evocarea istoriei iniţiatice şi pomenirea numelui maestrului mason ucis în timpul lucrărilor de construcţie a Templului lui Solomon. Se ştie că numele acestuia, deşi nu a fost niciodată consemnat în analele istorice, este Hiram Abiff, cu sensul de Hiram „cel care a fost eliminat". Masonilor moderni li se spune că sunt moştenitorii şi păstrătorii unei tradiţii ale cărei baze au fost puse o dată cu uciderea acestui constructor arhaic.
Un alt cuvânt care rezistă traducerii este termenul *mahabone* folosit de masoneria de rit scoţian. Este considerat a fi un „cuvânt masonic" secret şi este posibil să aibă o legătură cu pirateria. După ce parcurge ritualul iniţiatic, proaspătului mason i se spune că a devenit din acest moment „frate cu piraţii şi cu corsarii". Robinson pomeneşte de existenţa unui port al piraţilor, aflat pe coasta de nord a Africii, pe care l-au folosit şi cruciaţii, şi pe care îl numeşte „Mahdia". Subliniind faptul că Madridul, supus la

acea vreme de mauri, se pronunţa Mahadrid, autorul avansează ipoteza că Mahadia ar fi putut fi denaturat în Mahabone. Pe de altă parte, „Mahadia the Good", s-ar fi putut transforma în franceză în Mahadia le Bon. Autorul face trimitere la un precedent, când sintagma din limba franco-engleză „Marie le Bon" a devenit „marylebone", un cartier al Londrei.
Literatura medievală a Graalului ne-ar putea sugera un alt sens, fiindcă în poemele Graalului, „Mahadia" avea sensul de „cavalerul aşteptat". Galahad era unul din cavalerii mult aşteptaţi, reîncarnarea tatălui său, Lancelot, care a stăpânit peste Masa Rotundă timp de un an şi a murit pe altar după ce a avut o viziune a Sfântului Graal. Literatura Graalului se inspiră dintr-o dublă sursă: misticismul creştin şi cel celtic, iar în unele triburi celtice, „regele" domnea doar preţ de un an, pentru a fi apoi sacrificat, în „Lauda" compusă de inflamantul sfânt şi propagandist al războiului Bernard, Muntele Galahad din Ţara Sfântă este reprezentat de Hristos. Acest termen este utilizat într-un alt poem din literatura franceză a Graalului, intitulată „Queste del Saint Graal", în care Galahad este numit în mod explicit „cavalerul lui Hristos". în cartea intitulată „Graalul: de la miturile celtice la simbolurile creştine" *(The Grail: From Celtic Myths to Christian Symbol),* autorul Roger Sherman Loomis stabileşte că numele de Galahad are ca sursă Galaad „o referire la Mesia". El mai afirmă că Galahad avea semnificaţia de „tămăduitorul mult aşteptat" şi îl compară cu Hristos. în această perspectivă, Galahad, „cavalerul aşteptat", şi Mahadia ar putea face trimitere la o singură noţiune.
Autorul extinde aria explicaţiilor spre zona piraţilor. Termenul de „mahonne" descrie o corabie de joasă înălţime, de felul celor folosite de corsarii francezi, pe care au preluat-o apoi şi piraţii. Iar masonii se declarau fraţi cu aceşti „corsari şi piraţi". Iar ascunzătoarea de pe Insula Stejarilor, care se presupune că ar fi fost un loc de refugiu predilect al piraţilor, se află în Golful Mahone al cărui nume este inspirat de cuvântul care se referă la tipul amintit mai sus de corabie

franceză. Un alt termen mason care sfidează orice traducere, poate încă şi mai fascinant, este „Heredom", perceput atât ca origine a francmasoneriei, cât şi ca denumire a unui munte mitologic. Este extrem de tentant să îl asociem cu Sheerdom Cove, numele pe care îl purta înainte de Smith Cove acest mic golf de pe Insula Stejarilor. Sheerdom Cove este situat în capătul insulei pe care se află celebrul sistem de drenare a apei prevăzut cu nenumărate capcane, ce a provocat timp de câteva secole o adevărată isterie în rândul căutătorilor de comori. Numele golfului a devenit „Smith's Cove" abia după ce insula a fost cumpărată de vânătorul de comori pe nume Smith.
Clanul scoţian Sinclair a moştenit o organizaţie care i-a servit drept front de luptă pentru a duce mai departe obiectivele rudelor lor franceze din familia St. Clair. După Bannockburn, regele scoţian Robert Brace a recunoscut ajutorul primit de la Templieri, astfel încât el le-a acordat dreptul de a funcţiona „sub acoperirea" activităţii de ghildă meşteşugărească şi.sub protecţia familiei Sinclair care a jucat un rol crucial în sprijinirea cauzei lui Bruce (şi a Scoţiei), în anul 1441, mai precis, un secol mai târziu, regele Iacob al II-lea a învestit familia Sinclair cu titlul de gardieni ai francmasoneriei prin drept ereditar. La momentul respectiv, Sir William Sinclair începea lucrările de construcţie ale templului său de la Rosslyn pentru care avea nevoie de cunoştinţele şi de munca efectivă a acestor constructori-masoni. Iacob al II-lea s-a folosit de prilej pentru a face numirea. Masonii activaseră sub protecţia celor din familia Sinclair timp de o sută de ani, iar, prin această măsură, Iacob cădea la pace cu familia Sinclair. În acel moment, era în conflict deschis cu clanul Livingston şi dorea să-şi asigure, la nevoie, neutralitatea familiei Sinclair. Cronicile locale consemnează prezenţa, începând cu anul 1441, a unui adevărat exod de „masoni-constructori" către târguşorul peste care stăpânea neamul Sinclair, deşi lucrările efective de construcţie nu au început decât abia în 1446. De ce era nevoie de constructori cu cinci ani înainte de începerea efectivă a proiectului? în prezent, este evident că

Rosslyn şi capela au servit drept acoperire pentru construirea unui sistem masiv de pasaje şi de galerii subterane. Tunelurile şi intrările secrete crea’te cu scopul precis de a disimula o armată fie au fost construite, fie au fost extinse la data respectivă. Lucrările de edificare a capelei au continuat alţi patruzeci de ani şi nu au fost finalizate niciodată. Ce au făcut exact masonii-constructori în toţi aceşti patruzeci şi cinci de ani?
Capela înălţată pe o strungă este saturată de elemente specifice simbolismului masonic, iar construcţia este încununată de o sculptură care înfăţişează un cap de bărbat, cu o crestătură adâncă în craniu (Hiram Abiff) şi de o reprezentare a celui care l-a ucis. O a treia efigie o înfăţişează pe „Văduva-mamă", un alt simbol masonic care sugerează faptul că toţi masonii sunt „fiii unei mame văduve" (Unul din semnele masonice de recunoaştere, mai precis strângerea mâinii, reprezintă un strigăt de ajutor şi are sensul de „fiul văduvei"). Această stranie şi halucinantă „icoană în piatră" este atipică pentru o biserică creştină, însă ea este o reprezentare de artă arhaică prezentă în Templul lui Solomon. Ar putea fi vorba în acest caz de un mesaj de recunoaştere şi adorare a mai multor zei - temă specific masonică, dar care nu îşi găseşte, în nici un caz, locul în teologia creştină catolică. Edificiul închinat memoriei lui Solomon găzduieşte zei păgâni din panteonul semit. Familia Sinclair l-a plasat la loc de cinste şi pe George cel Verde, zeul vegetaţiei la celţii insulari.
în apropierea capelei Rosslyn, se află o grotă amplasată în spatele unei căderi de apă şi în care este săpat în stâncă un chip de om ros de apă şi de vânt. Iar pe faleza din faţa sa, se află o „fereastră acoperită de vegetaţie" care camuflează „un adevărat labirint de galerii, suficient de amplu încât să permită accesul unui număr foarte mare de oameni". Pentru a pătrunde în această ascunzătoare secretă, mai întâi trebuie să fii coborât într-un puţ şi apoi să străbaţi un tunel. Acelaşi tip de concepţie arhitecturală apare şi în puţul şi la intrarea în catacombele din Ierusalim, care au fost crea’te cu două mii de ani înainte de Capela Rosslyn. Şi acelaşi sistem de

galerii şi de tuneluri a fost folosit la o scară mai mare în Noua Scoţie.
Familia Sinclair era în posesia unor lucruri de o valoare excepţională, atât de preţioase încât pentru a le proteja trebuia construită o tainiţă sigură. La vremea respectivă nu se înfiinţase încă o Bancă a Scoţiei capabilă să servească drept seif; în schimb, falezele, grotele, tunelurile şi catacombele construite de meşterii masoni puteau servi de minune acestui scop. Căutătorii de comori din epoca modernă nu au precupeţit nici un efort şi au recurs la toate mijloacele tehnice existente la vremea respectivă în încercarea de a descoperi ce avea de ascuns clanul Sinclair. Treptat, au fost descoperite fundaţii suprapuse peste alte fundaţii şi alte ascunzători secrete, însă în ele nu s-a găsit nimic.
Atunci, spre ce conduc toate aceste indicii? Firul călăuzitor ajunge la o familie aparţinând elitei societăţii, cu pretenţii de descendenţă din sângele regal al casei davidice. O viţă nobilă şi sacră care îşi extinde ramificaţiile în sudul Franţei, moştenitoarea casei davidice la care par să aspire vizigoţi, merovingieni şi carolingieni. O organizaţie secretă, Ordinul Cavalerilor Templieri, care deţine un secret şi ascunde în interiorul său un nucleu al elitei. O organizaţie secretă care i-a succedat şi care combină simbolismul păgân şi semnele secrete de recunoaştere. Şi un imens tezaur din care fac parte multe bogăţii ale Europei, încredinţat spre păstrare Templierilor care l-au dat în grija unei familii scoţiene, care l-a ascuns într-un labirint subteran secret de pe proprietatea ei, şi care este posibil să-şi fi însuşit toate aceste comori. larjxtate aceste fire călăuzitoarei conduc în final la un seif gol. Între anii 1441 şi 1482, comorile încredinţate spre păstrare familiei Sinclair au părăsit tainiţa construită în labirintul subteran de tuneluri săpat în ţărmul stâncos de la Rosslyn. Comoara a luat din nou calea mărilor, de astă dată cu destinaţia domeniile din Apus ale familiei Sinclair.

Capitolul 11

COMOARA POPOSEŞTE În INSULA STEJARILOR

Neamul Sinclair a dobândit o putere din ce în ce mai mare şi

a prosperat după cucerirea independenţei Scoţiei sub Robert Bruce. Bărbaţii Sinclair au fost semnatarii Declaraţiei de la Arboath, din anul 1320, prin care era consfinţită independenţa Scoţiei şi recunoscut statutul său de naţiune liberă. Este în mod cert indiciul unei poziţii excepţionale şi un semn de distincţie deosebită, cu o semnificaţie echivalentă celei de semnatar al Declaraţiei de independenţă americane, care scoate în evidenţă poziţia importantă pe care o deţinea familia Sinclair. Mai este un document neobişnuit prin faptul că susţine originea asiatică a poporului scoţian şi îl numeşte pe Robert Bruce un al doilea Macabeu, cu trimitere clară la conducătorul iudeu care a luptat pentru cauza de eliberare a poporului său.
Dar şi familia Sinclair avea o cauză de apărat, fiindcă lupta în numele organizaţiei Cavalerilor Templieri, împotrivindu-se tuturor strădaniilor papei de a dona Ospitalierilor domeniile pe care le deţineau Templierii în Scoţia. Familia pretindea că Templierii nu aveau nici un domeniu în Scoţia, deşi aceştia deţineau aici peste cinci sute de proprietăţi individuale. Pe măsură ce pământurile Templierilor erau revendicate de duşmanii organizaţiei, familia Sinclair s-a angajat tot mai ferm în apărarea lor. Clanul Sinclair menţinea legătura cu ramura franceză a familiei, însă campania concertată de reprimare a Templierilor şi o Anglie tot mai ostilă care se interpunea între Franţa şi Scoţia au săpat o prăpastie adâncă între cele două familii. Dar, în timp ce prăpastia se căsca tot mai adâncă, clanul scoţian Sinclair primise spre păstrare tezaurul Ordinului Templierilor. La treizeci de ani de la ultima expediţie întreprinsă de vikingi pe continentul american, Henry Sinclair şi companionul său veneţian Zeno au întreprins prima lor călătorie în Lumea Nouă.
Familia păstrătoare în Scoţia
între anii 1398 şi 1400, Henry Sinclair a întreprins probabil două călătorii în Lumea Nouă şi a elaborat'planurile de întemeiere a unei colonii. El controla cea mai mare şi mai puternică flotă maritimă din lume şi, în calitatea sa de păstrător şi de gardian, cel mai important tezaur din lume. La revenirea în Scoţia, însă, ostilităţile dintre clanurile care

se războiau încontinuu scăpaseră complet de sub control. După întoarcerea în Scoţia, el a intrat în conflict cu englezii care au atacat întâi Edinburgh, apoi domeniul de reşedinţă al familiei Sinclair, Kirkwall, aflat în Insulele Orkney. în jurul castelului Kirkwall fusese ridicată o fortăreaţă construită cu scopul de a apăra portul de atacurile venite dinspre mare. Henry şi-a pierdut viaţa în încleştarea armată pentru apărarea redutei familiale. Cum era ameninţată însăşi independenţa Scoţiei, fiul lui Henry, pe nume tot Henry, a primit demnitatea de protector al fiului regelui. Robert al III-lea şi-a încredinţat moştenitorul loialului Henry care a plecat spre ţărmul francez în căutarea unui liman sigur, însă atât prinţul moştenitor Iacob al Scoţiei, cât şi tânărul Sinclair au căzut prizonieri, fiind eliberaţi mai târziu în schimbul unei recompense substanţiale. Următoarea ameninţare la adresa familiei Sinclair şi a Scoţiei avea să vină din interior. Norvegia renunţase la dominaţia asupra insulelor din nord, majoritatea acestora fiind controlate de vikingi încă din secolul al X-lea. Atunci, clanul Donald a făcut o încercare violentă de a pune stăpânire pe regiunea nordică, închipuindu-se mai puternic decât clanul Sinclair şi clanurile cu care se aliase. înarmaţi cu spade, topoare şi arcuri, războinicii din clanul Donald au reuşit să strângă cea mai numeroasă armată care a luptat vreodată în războaiele dintre clanuri în Ţinutul Muntos. După ce au înfrânt clanul McKay, sălbaticii războinici coborâţi din nord au înaintat spre sud până la Aberdeen, jefuind tot ce le ieşea în cale.
în anul 1411, seniorul din Mar a înfruntat armata clanului Donald încercând să-şi apere fieful de la Harlaw. în cea mai sângeroasă bătălie din Highlands, au murit nouă mii de războinici din clanul Donald, şi posibil un număr egal dintre luptătorii care îşi apărau cetatea. Ca urmare a acestei încleştări sângeroase, şi iritat de nesfârşitele războaie purtate în nord, regele Iacob I, prinţul care fusese întemniţat la englezi împreună cu Henry Sinclair, nu a pregetat să intervină. În anul 1428, Iacob a poruncit şefilor a cincizeci de clanuri să se prezinte dinaintea lui. I-a arestat pe majoritatea, i-a aruncat în temniţe şi i-a executat pe trei

dintre ei. A fost o măsură temerară la care s-a adăugat una încă şi mai îndrăzneaţă : nerecunoaşterea autorităţii pontificale. El a declarat că papa e corupt şi că, izolându-se în scaunul pontifical de la Roma, se înstrăinase de celelalte ţări.
în decurs de numai câţiva ani, regele făcuse foarte multe pentru cauza Scoţiei şi îşi făcuse numeroşi duşmani, în anul 1436, a murit în alcovul său, asasinat de Robert Graham, un ucigaş cu simbrie. A murit de pe urma celor douăzeci şi opt de împunsături de pumnal, iar regina sa a clamat răzbunare. Robert Steward, fiul contelui din Atholl, care a permis accesul asasinului în apartamentul regelui, şi Graham au fost supuşi supliciului torturii şi executaţi, în acelaşi an, nepotul lui Henry, William Sinclair, a fost numit în funcţia de amiral. Era deja moştenitorul celei mai mari flote maritime din lume, ca şi a tezaurului templier, astfel încât numirea a fost o simplă formalitate, de vreme ce familia Sinclair considera că titlul i se cuvenea de drept prin naştere.
După asasinarea regelui Iacob, ţara a încăput pe mâinile unui rege-copil şi ale unui regent belicos. Clanul Douglas s-a aliat cu familia Livingston împotriva clanului Crichton, iar de astă dată teatrul ostilităţilor s-a mutat la Stirling, în apropierea centrului de putere al familiei Sinclair de la Rosslyn. Noul război şi incapacitatea copilului-rege de a domni peste Scoţia le-a servit englezilor drept pretext pentru invadarea nordului, ei ajungând până la domeniul strămoşesc al familiei Sinclair, Edinburgh. William Sinclair a fost aruncat în temniţă fiindcă o parte din răscumpărarea pe care trebuia să o plătească tatăl său nu a fost achitată niciodată. Deşi fusese întemniţat în Turnul Londrei, Henry Sinclair (nu este vorba de principe) a fost eliberat după ce a acceptat să plătească răscumpărarea - pe care, de altfel, nu a achitat-o odată ce s-a văzut liber.
Pentru familia Sinclair, această situaţie arunca bătălia pe două fronturi; ei aveau de înfruntat atât nervozitatea constantă a englezilor, cât şi necontenitele lupte intense dintre clanuri, care îi făcuseră să se lupte între ei până şi pe membri clanului Sinclair. Este foarte probabil că aceasta este

perioada în care amiralul William Sinclair a întreprins o călătorie în America de Nord, să-şi viziteze pământurile pe care bunicul său le descoperise peste ocean. Existenţa posesiunilor din^Atlanticul de Nord era un secret transmis din tată în fiu, odată^cu rolul de gardian al bogăţiilor Templierilor şi al francmasoneriei care se născuse din această organizaţie. Pe vreme bună şi pe o mare liniştită, o călătorie din Scoţia până în Noua Scoţie putea dura trei săptămâni. Adăugând la aceasta perioada necesară verificărilor direct la sursă a porturilor de escală descoperite de bunicul lui, durata întregii expediţii era de trei luni. William a pus toate planurile la punct în perioada cuprinsă între momentul învestirii sale în funcţia de amiral şi anul 1441.

La Rosslyn, el a construit un edificiu demn de maeştrii masoni şi constructori pe care îi luase sub aripa sa protectoare. Tot el este cel care a construit complexul elaborat de tuneluri şi de depozite secrete, menit să apere de curioşi comoara care îi fusese încredinţată spre păstrare, în Noua Scoţie, a construit un adevărat seif în care să depoziteze tezaurul templier, dacă domeniul său strămoşesc ar fi fost ameninţat de un război civil sau de unul cu Anglia. William este cel care a iniţiat sistemul de angajare a lucrătorilor aduşi din străinătate o dată cu proiectele sale care au început în anul 1441, adică cu exact cinci ani înainte de a începe efectiv o lucrare a cărei realizare a durat patruzeci de ami.

într-o discuţie telefonică, David Tobias, actualul proprietar al Minei de aur, mi-a vorbit despre o teorie personală conform căreia Sir Francis Drake a lucrat în Noua Scoţie cu maeştri constructori originari din Cornwall. Ei sunt cei care au efectuat excavaţiile în Mina cu aur şi au construit „seiful" secret. De unde a adus Sinclair mineri? Cu siguranţă nu avea cum să-i găsească în regiunea Cornwall ocupată de englezi. Studiind îndeaproape misterul de la Rosslyn, am descoperit că localitatea fusese odinioară un sat de mineri. Faptul de a fi adus din alte ţinuturi muncitori pentru construirea capelei şi a sistemului de galerii subterane cu cinci ani înainte de

începerea efectivă a lucrărilor ascunde motivaţia ulterioară a lui Sinclair. Realitatea este că noii lucrători îi înlocuiau pe cei de încredere care fuseseră între timp trimişi în Noua Scoţie.
Doar un englez cu suficientă putere cum era Sir Francis Drake, aflat la comanda unei armate navale particulare, ar fi avut resursele necesare disimulării scopului unei asemenea călătorii maritime. William Sinclair probabil că era cel puţin egalul lui Drake: avea putere, se afla la comanda atât a unei flote particulare, cât şi a flotei naţionale şi avea resurse materiale să angajeze constructorii capabili de care avea nevoie. Aşadar, Sinclair dispunea de resurse, de bogăţie, probabil şi de suficient de multă forţă de muncă de încredere şi, cu certitudine, mai avea şi o motivaţie mult mai puternică. Cândva, în perioada cuprinsă între anii 1436 şi 1441, la bordul corăbiilor lui Sinclair s-au îmbarcat muncitori de încredere din târguşorul Rosslyn care, odată ajunşi pe continentul american, au pus bazele unei aşezări nu departe de Insula Stejarilor, posibil pe una din insulele mai mari din Golful Mahone.
Pe lângă faptul că a iniţiat lucrările secrete de la Rosslyn şi din Noua Scoţie, Sinclair a pus bazele unui grup de luptători de elită, numit Garda scoţiană. Asemenea Ordinului Templierilor înaintea lor, Garda scoţiană era formată din tineri provenind din familiile nobile şi bogate. Grupul nu se punea la dispoziţia Scoţiei, ci, în mod explicit, la cea a regelui Franţei. Loialitatea declarată a Gărzii era orientată direct spre regii din dinastia^de Valois şi a unei ramuri colaterale a familiei, Casa de Guise. în fine, regele Iacob al II-lea l-a numit din nou pe William Sinclair în demnitatea de Mare Maestru al ghildelor şi ordinelor din Scoţia.. Această funcţie s-a transmis pe cale ereditară încă trei sute de ani până la crearea Lojii.În mod bizar, Sinclair s-a autointitulat protector al ţiganilor, în fiecare an, începând din mai şi până la sfârşitul lunii iunie, ţiganii din Marea Britanie plecau în exod spre reşedinţa Sinclair de la Rosslyn. Acolo li se acorda dreptul de a-şi ridica corturile pe un teren pus special la dispoziţia lor şi li se permitea să ţină festivalul de vară, un

spectacol despre Robin Hood şi Regina lunii mai. Calviniştii considerau că festivalul era, de fapt, un ritual păgân camuflat şi au protestat vehement.
William Sinclair avea tot ce-şi putea dori, mai puţin linişte. La instalarea sa pe tron, regele Iacob al II-lea, un copil în vârstă de numai şase ani, se afla sub tutela lui Sir William Crichton şi a lui Sir Alexander Livingston. Numai că cei din clanurile Stewart şi Douglas îşi disputau dreptul de succesiune la tronul Scoţiei, astfel încât, temându-se de o lovitură de palat, cei doi tutori au pus să fie ucis tânărul Douglas. Zece ani mai târziu, când Iacob a ajuns la vârsta încoronării, el a declarat că doreşte reconcilierea cu clanul Douglas. Aflase că William Douglas era plecat în străinătate, să-i întâlnească pe Papă şi pe regele englez, şi se temea de iminenţa unei revolte sprijinită de englezi. L-a invitat pe Douglas la cină la reşedinţa regală din castelul Stirling şi l-a rugat pe şeful clanului să poarte o discuţie particulară, fără garda sa personală. Douglas a respins cererea regelui, iar Iacob l-a înjunghiat în ceafă. Alţi curteni din suita regelui au dat fuga să îşi împlânte şi ei pumnalele în corpul lui Douglas. Un alt bărbat din clanul Douglas i-a luat locul lui William şi a ridicat o armată formată din şase sute de scoţieni în fruntea căreia s-a îndreptat spre Stirling. Regele a înfrânt clanul Douglas, numai că, în cursul uneia din nenumăratele şi nesfârşitele încleştări cu trupele engleze, a explodat un tun care l-a ucis astfel pe regele Iacob al II-lea. Fiul său, regele Iacob al III-lea, a urcat pe tronul Scoţiei în anul 1460.
Este foarte posibil ca moştenirea Sinclair să fi fost transferată în Lumea Nouă în cursul perioadei de revoltă a clanului Douglas şi a atacurilor repetate ale armatei engleze. Familia Sinclair stătea în umbra regilor săi, însă, în acelaşi timp, asista la ridicarea opoziţiei. Imediat după ce a urcat pe tron, tânărul Iacob al III-lea a fost răpit. După ce a fost eliberat, el s-a căsătorit cu Margareta, fiica regelui creştin al Norvegiei şi Danemarcei. în anul care a urmat căsătoriei, el a încheiat o înţelegere cu un alt William Sinclair, stră-stră-nepotul lui Henry, şi a cumpărat domeniul seniorial Orkney. Castelul regilor marilor de la Kirkwall a fost cedat în

schimbul castelului Ravenscraig din Edinburgh, deşi alte câteva domenii din Orkney s-au menţinut în posesiunea neamului Sinclair. Dar dacă domeniile care aduceau profiturile cele mai însemnate au continuat să facă parte din fieful Sinclair, acest William a ajuns să capete porecla de „Risipitorul" fiindcă vânduse proprietatea tradiţională a familiei.
În anul 1475, regele le-a acordat zidarilor din Edinburgh o cartă care a fost ratificată la Capela Mariei din oraş. Capela avea să fie cunoscută ulterior sub denumirea de Prima Lojă, însă familia Sinclair era în continuare recunoscută drept cea care îi patrona şi îi proteja pe masoni, în ciuda recunoaşterii timpurii a autonomiei lor. În anul 1488, clanul Douglas a reaprins flacăra revoltei, însuşi regele Iacob al III-lea a luptat pe câmpul de luptă, a fost rănit şi a căzut de pe cal. Deşi purta la centiron sabia lui Robert Bruce, de astă dată ea nu l-a ajutat. Temându-se să nu fie ucis, regele a scăpat cu fuga de pe câmpul de luptă, a întâlnit un preot şi i-a cerut să-i dea absolvirea de păcate. A primit în schimb o lovitură de pumnal care i-a adus moartea.
Adolescentul de treisprezece ani, Iacob al IV-lea, a devenit regele Scoţiei. El a rămas în memoria istoriei ca un personaj renascentist care s-a străduit să menţină pacea cu Anglia, în anul 1503, s-a căsătorit cu Margareta Tudor, o fetiţă de doisprezece ani, fiica lui Henric al VH-lea şi sora viitorului rege englez Henric al VIII-lea (a urcat pe tron în anul 1509). în acea perioadă, şi o dată cu Reforma, creştinii protestanţi au început să îi atace pe creştinii catolici. Regele protestant Henric al VIII-lea şi Franţa catolică au intrat astfel în război. Loială Franţei, Scoţia a invadat Anglia în anul 1513. în bătălia de la Flodden, scoţienii au suferit o cruntă înfrângere, iar pentru familia Sinclair episodul a reprezentat o lovitură puternică în plan personal. Patruzeci de cavaleri din clanul Sinclair au sărit în ajutorul seniorului şi al regelui lor participând la bătălia de la Flodden din care a scăpat teafăr un singur Sinclair. Din acea zi nefastă, nici un scoţian nu a mai purtat vreodată într-o altă bătălie culoarea verde - culoarea pe care o arboraseră cavalerii în acea zi. Se

presupune că şi Iacob al IV-lea şi-a găsit sfârşitul la Flodden, deşi de pe trupul neînsufleţit care se credea că este al regelui lipsea tocmai colanul din fier al ispăşirii, de care acesta nu se despărţea niciodată (şi pe care îl purta petrecut peste talie ca simbol al pietăţii sale), făcându-i pe mulţi să creadă că Iacob scăpase, de fapt, cu viaţă.
Războaiele şi grandioasele proiecte de construcţie şi de reconstrucţie ale familiei Sinclair începeau să îşi lase amprenta asupra averii aparent inepuizabile a familiei. Odinioară, bărbaţii din neamul Sinclair fuseseră păpuşarii care trăgeau sforile conducând treburile ţării din culise, iar în prezent regii tot mai nevolnici îi obligau să iasă la rampă. Această turnură i-a costat scump, făcându-i să plătească fie cu viaţa, fie cu proprietăţile. Oliver Sinclair a fost favoritul regelui Iacob al V-lea. Protecţia pe care i-a acordat-o neamului Sinclair şi căsătoria cu Marie de Guise i-a atras regelui loialitatea catolicilor, însă revoluţia religioasă care izbucnise deja, manifestându-se sub forma Reformei, provoca grave tulburări în Anglia şi în Scoţia. Henric al VIII-lea a încercat să-şi convertească ruda scoţiană la protestantism, însă Iacob a refuzat să-şi repudieze credinţa. În anul 1542, bătălia de la Solway a asistat la înfrângerea Scoţiei şi la capturarea lui Oliver Sinclair. Iacob al V-lea a fost pur şi simplu îngrozit şi a declarat că totul este pierdut prin dispariţia lui Oliver. în acelaşi moment în care afla despre înfrângerea de la Solway, el afla şi că i se născuse o fiică, pe nume Maria. A declarat că dinastia Stewart se stinsese şi a murit la scurt timp după aceea. Fiica sa Maria avea să rămână cunoscută în istorie^ sub numele de Mary, regina scoţienilor.
în timp ce noua regină se afla sub protecţia familiei Sinclair, Oliver a primit un bilet de învoire de la temnicerii săi din Anglia. I se permitea să facă o scurtă călătorie acasă, să-şi viziteze familia, iar el nu a ratat prilejul şi a dispărut pe vecie din Scoţia şi din istorie. Era anul de graţie 1545. Maria de Guise, Regenta Scoţiei, a colaborat îndeaproape cu William Sinclair (totuşi, un altul). Ea s-a străduit să-i convingă pe cei din familia Sinclair că singura alianţă posibilă era cea cu

Casa de Guise-Lorraine. în acelaşi an în care Oliver ar fi trebuit să revină în temniţa din Anglia, episcopii reformaţi au poruncit familiei Sinclair să le predea tezaurul Bisericii catolice scoţiene, însă cum familia Sinclair era cea care comandase şi plătise majoritatea obiectelor de cult, a preferat să le ia sub protecţia sa. în proprietatea Bisericii catolice intrau şi relicve sacre cu care veniseră cavalerii Sinclair în Scoţia după încheierea cruciadelor, printre ele numărându-se şi un fragment din Crucea autentică a Răstignirii, între timp, mulţimile protestante dezlănţuite vandalizau bisericile catolice de pretutindeni, furând şi distrugând relicvele. Clanul Sinclair nu a aşteptat să se întâmple acelaşi lucru şi la Rosslyn. în anul în care a dispărut Oliver, au dispărut şi obiectele sacre aflate sub protecţia familiei Sinclair.
William Sinclair nu a permis decât familiei de Guise să fie părtaşă la marile sale secrete. Maria de Guise a proclamat un „angajament" faţă de William, în care spunea: „îi vom fi stăpâni fideli şi adevăraţi... Sfatul şi secretul arătat, îl vom păstra secret". Despre ce secret este vorba? Andrew Sinclair, biograful strămoşilor săi îndepărtaţi, susţine că secretul consta într-o încăpere aflată sub Capela Rosslyn, care ar fi fost un soi de depozit tainic pentru relicvele sfinte. După vandalismul pustiitor al mulţimilor protestante şi în urma săpăturilor arheologice întreprinse în secolul al XX-lea, în urma cărora au fost scoase la iveală numeroase galerii secrete şi tainiţe, nu au fost însă descoperite nici un fel de relicve. Este mai mult decât probabil că toate edificiile monumentale, castele şi catedrale înălţate în epoca medievală, dispuneau de un tunel secret, sau de o încăpere secretă. Tocmai lipsa unei atare încăperi era neobişnuită, dacă nu chiar suspectă. William Sinclair şi Sir Oliver Sinclair au elaborat un secret teribil. Iar acest secret era Insula Stejarilor, în anul 1545, Sir Oliver, comandantul armatei şi al forţelor navale, s-a îmbarcat într-o călătorie transatlantică către tainiţa construită într-un loc izolat din ţara îndepărtată pe care o stăpânea în secret clanul Sinclair, pentru a nu mai reveni niciodată în Scoţia.

Bogăţiile, atât ale familiei Sinclair din Scoţia, cât şi ale familiei de Guise în Franţa, aveau să fie grav afectate în războaiele religioase care au urmat. William Sinclair a fost ridicat de regina Maria a Scoţiei la rangul de Mare Judecător al Curţii de Apel, demnitate care îi permitea să călătorească nestânjenit către şi dinspre Franţa. Maria de Guise a murit în anul 1560. Fran9ois, duce de Guise, a murit asasinat în anul 1563. Maria, regina tuturor scoţienilor, a murit executată în anul 1587, din porunca reginei Elisabeta I, în timp ce fiul său aştepta plictisit să-i urmeze la tron. Lipsa lui de ambiţie i-a adus atât tronul Scoţiei, cât şi, după moartea reginei Elisabeta, tronul Angliei, în anul următor execuţiei reginei Maria, fiul lui Fransois de Guise, cu alte cuvinte noul duce de Guise, şi fratele lui, cardinalul de Guise, au fost asasinaţi din porunca regelui Henric al III-lea al Franţei.
Apoi, a venit rândul familiei de Guise să-şi asasineze regele, moartea lui Henric al III-lea survenind în anul 1589.
Războiul religios a ajuns la Rosslyn, afectând astfel familia Sinclair, în anul 1615, William Sinclair, care era capul familiei, a fost condamnat la moarte acuzat de a-i fi permis unui preot iezuit să ţină o slujbă catolică în capela de la Rosslyn. Preotul a fost spânzurat, iar William a fost iertat de pedeapsa cu moartea, însă trimis în exil în Irlanda; după care mulţimea a distrus castelul şi capela familiei Sinclair.
Acest simplu gest al familiei Sinclair pare să constituie un indiciu clar că, în ciuda ornamentelor păgâno-masonice care decorează capela de la Rosslyaei erau creştini devotaţi religiei catolice şi credincioşi propriei confesiuni. Şi au rămas la fel de loiali rolului de păstrători ai secretului şi de protectori ai tezaurului în grija cărora rămăseseră prin legat de moştenire. Imensul tezaur templier printre care se numărau şi obiecte aduse de la Ierusalim nu se prăpădise, după cum nici bogăţia familiei Sinclair nu se risipise. El s-a făcut, pur şi simplu, nevăzut. Relicvele sacre şi întregul tezaur al Bisericii catolice scoţiene nu au mai fost recuperate niciodată. Dispăruseră fără urmă, după cum odată cu ele dispăruse şi Oliver Sinclair. De peste jumătate de secol, familia Sinclair transfera obiectele care-i fuseseră lăsate în

păstrare către ascunzătoarea secretă din Noua Scoţie, cunoscută numai de membri ei. Transferul se încheia în anul 1545. Unicul document în care apare menţionat cuvântul „secret" este actul Mariei ^de Guise. Cât i-a permis Sinclair familiei de Guise să ştie? într-un anumit moment al istoriei, s-a produs o scindare între familiile franceze care au format Ordinul Sionului, ulterior cunoscut sub numele de Prioratul Sionului, şi clanul scoţian Sinclair. Această schismă nu a fost completă şi definitivă, însă se pare că grupul scoţian a deţinut în continuare controlul asupra tezaurului secret al Templierilor.

Familiile protectoare din Franţa

Familia de Guise şi clanul Sinclair au rămas unite printr-o legătură mult mai puternică, Ordinul Prioratul Sionului. Acest grup consta într-adevăr dintr-o reţea formată din elita restrânsă a câtorva familii franceze. Primul Mare Maestru al acestui Ordin, după ce s-a desprins de Templieri, a fost Jean de Gisors. El a preluat controlul asupra Ordinului după „tăierea ulmului", eveniment petrecut în anul 1188 şi care constituie separarea simbolică dintre Templieri şi Prioratul Sionului, pentru prima oară Ordinul Cavalerilor Templieri şi Prioratul Sionului nemaifiind controlate, cel puţin cu numele, de aceeaşi persoană.

Cel de-al doilea Mare Maestru a fost Marie de St. Clair, care era descendenta în linie directă a ramurii scoţiene a familiei stăpânitoare de la Rosslyn. Numele ei de fată era Levis, un indiciu al faptului că şi membri ai familiei St. Clair încheiaseră alianţe prin căsătorie cu descendenţii în linie directă ai regelui David.

Cel de-al treilea Mare Maestru a fost Guillaume de Gisors, care a înfiinţat o altă societate secretă, Ordinul Corăbiei şi al Semilunii Duble. Era înrudit cu familia St. Clair şi legat de Templul din Paris din care dispăruse pentru a se pierde pentru totdeauna în negura istoriei fabuloasa avere a Templierilor. Sora lui intrase prin căsătorie în familia Plantard, care a dat numele dinastiei Planţagenet.* La rândul ei, familia Plantard îşi revendica descendenţa directă din seminţia regelui David, în limba franceză *plantară* având

sensul de „boboc". Doi membri ai familiei de Barr au urmat în demnitatea de Mare Maestru. Unul din ei, Jean de Barr, avusese în proprietate moşia de lângă Steney unde fusese ucis ultimul rege merovingian. Familia de Barr era înrudită cu familia lui Rene d'Anjou şi cu familia Coucy din Picardia. în studiul său despre lumea medievală, intitulat „O oglindă îndepărtată" *(A Distant Mirror),* autoarea Barbara Tuchman face referire la seniorii din Picardia numindu-i pe rând făuritori de regi sau candidaţi la tron.
Cel de-al şaselea Mare Maestru a provenit din nou din familia St. Clair, de astă dată din ramura franceză. A fost un personaj minor, însă faptul că fusese ales demonstrează că Prioratul Sionului era controlat de un cerc foarte strâns de persoane. Cel de-al nouălea Mare Maestru a fost una din cele mai importante personalităţi din istoria medievală, Rene d'Anjou, printre ale cărui nenumărate titluri nobiliare se numără şi cel de conte de Guise. El a fost cea mai importantă forţă care a impulsionat din umbră cultura renascentistă europeană, fiind supranumit de vasalii săi „Bunul rege Rene". S-a căsătorit la vârsta de doisprezece ani cu Isabelle de Lorraine, căsătorie care a marcat încheierea unei puternice alianţe politice. Dar dacă majoritatea căsătoriilor aranjate între monarhi nu sunt întotdeauna de durată, Rene i-a rămas fidel şi devotat Isabellei timp de treizeci şi trei de ani, până la moartea acesteia. Rene a creat compoziţii muzicale, a învăţat limbi străine, a studiat matematicile şi geologia, a învăţat legislaţie şi a introdus reforma pe domeniile lui. Ca un adevărat titan al Renaşterii^ el a fost promotorul noilor curente de gândire şi a introdus ştiinţele. Şi mai avea o pasiune: lua parte zilnic la un adevărat ritual zilnic care consta din colecţionarea de relicvele sfinte. Piesa cea mai valoroasă din colecţie era un potir care fusese folosit la Nunta din Cana (şi care ar fi putut consacra unirea dintre Iisus şi Maria Magdalena). Rene d'Anjou susţinea că găsise potirul la Marsilia.
Rene d'Anjou era membru în câteva ordine secrete, printre altele şi o variantă re-interpretată a Ordinului Corăbiei înfiinţat de casa de Gisors. Unul din membri acestui Ordin

era tatăl protectorului lui Leonardo da Vinci. Şi Leonardo da Vinci s-a numărat printre Marii Maeştri ai Ordinului Prioratul Sionului. într-o epocă dominată de spiritul cavalerismului, d'Anjou era promotorul reprezentării cavalereşti a timpului său. A luat parte la festivalul de la Tarascon în care întregul oraş sărbătorea momentul în care Marta ridicase blestemul balaurului care se abătuse asupra cetăţii. De asemenea, el este cel care a dramatizat aşa-numitele reprezentaţii *medievalepas d'armes,* o combinaţie între o piesă de teatru şi un turnir. Tema acestor reprezentaţii gravita adeseori în jurul ideii centrale a unei Grădini a Edenului, Arcadia, şi al misterelor. Cu mult înainte ca Jacopo Sannazaro să îşi fi publicat poemul, tema Arcadia era deja unul din subiectele preferate ale lui d'Anjou, iar în fiecare an doamna lui interpreta rolul ciobăniţei.
Tabloul lui Nicolas Poussin avea să oglindească cel mai bine idealurile prezente în tematica Arcadiei, opera sa conţinând elemente şi detalii ale vieţii mistice şi idilice. Tabloul său intitulat *Leş Bergers d'Arcadie* (Păstorii din Arcadia) avea să-l poarte pe părintele Sauniere la Muzeul Palatului Luvru din Paris unde spera să descopere indicii ajutătoare pentru descifrarea misterului legat de comoara pe care o descoperise la Rennes-le-Chateau. Acest indiciu l-a adus lângă un mormânt pe care l-a considerat atât de important, încât a şters inscripţia de pe piatra funerară. Mesajul care îl determinase pe Sauniere să bată drumul până la Paris în căutarea picturii lui Poussin a fost următorul: „Poussin păstrează cheia". Această cheie era în realitate un cod format din elemente geometrice (pentagrama) utilizate pentru a disimula indicaţiile menite să conducă la tezaurul ascuns în satul Rennes-le-Chateau. Liniile care formau pentagonul se uneau într-un punct central de pe fruntea ciobăniţei. De ce era această ciobăniţă atât de importantă pentru Poussin şi pentru Rene d'Anjou?
Tabloul în sine reprezintă trei ciobani şi o ciobăniţă cu privirile îndreptate spre un mormânt antic. Doi dintre ciobani indică cu degetul întins spre acest mormânt, spre locul pe care este inscripţionat următorul mesaj: „Et În

Arcadia Ego". Păstoriţa ar putea fi Maria Magdalena (în ipostaza de soţie a păstorului Iisus). Maria este cea care le-a arătat apostolilor mormântul gol după ce a descoperit că Iisus nu mai era acolo, în tabloul lui Poussin, ea pare să spună: este aici, şi este mort (ii est mort). Exact mormântul care apare în pictura lui Poussin se află la şase mile de Rennes-le-Chateau, el conţinând alte coduri secrete şi indicii legate de secretul descoperit de părintele Sauniere. în anul 1448, când d'Anjou a înfiinţat Ordinul Corăbiei, continuatorul Ordinului Corăbiei şi al Dublei Semiluni, William Sinclair, era în faza de început a ridicării edificiului de la Rosslyn şi începuse lucrările de amenajarea a subteranei secrete din Insula Stejarilor, înrudiţi prin alianţă, evoluând în aceleaşi cercuri ale societăţilor secrete din care făceau parte, uniţi sub stindardul aceleiaşi religii asediată de reformatori, este tentant să credem că a existat o posibilă corespondenţă între William Sinclair şi d'Anjou, căruia Sinclair i-ar fi încredinţat secretul existenţei acelei lumi noi pe care băştinaşii o numeau „Acadia". Este la fel de tentant să speculăm pe o altă temă: rapoartele pe care i le-ar fi trimis Sinclair lui d'Anjou, referitoare la explorarea ţinutului apusean de dincolo de ocean, i-ar fi putut parveni, într-un fel sau altul, unui personaj aflat în slujba lui d'Anjou, Cristofor Columb. însă şi mai tentant este să găsim semnificaţia mai profundă a unei alte coincidenţe.
Fiica lui Rene d'Anjou, lolande de Barr, preluase demnitatea de Mare Maestru al Ordinului Prioratul Sionului după moartea tatălui său. Ea l-a luat în slujba sa pe George Antoine Vespucci ca tutore al fiului ei. Un alt Vespucci, pe nume Americo, şi-a împrumutat numele hărţii „descoperirii" Americii, cu care s-a întors Columb de peste ocean. Fiul lolandei se numea tot Rene, printre titlurile nobiliare moştenite numărându-se şi cel de duce de Lorena. Tânărul duce şi familia Vespucci au fost patronii lui Leonardo da Vinci şi ai pictorului renascentist Sandro Botticelli. Printre comanditarii lui Botticelli s-au numărat familiile de Medici, Gonzaga şi Este, care erau contemporani şi de acelaşi rang cu familia veneţiană Zeno. Botticelli a inclus tema Arcadiei în

opera sa şi s-a implicat activ în Prioratul Sionului.
Asemenea lui Botticelli, printre patronii în slujba cărora a lucrat Leonardo da Vinci s-au numărat familiile Este şi Medici care l-au ajutat să-şi câştige o mai mare reputaţie. La începutul carierei sale, când era un pictor necunoscut care se lupta cu vicisitudinile vieţii, a fost prezentat familiei florentine Vespucci - de fapt, s-a ţinut pe stradă după bunicul lui Amerigo rugându-l să-l lase să-i facă portretul. Drept recompensă pentru talentul său, Vespucci l-a ajutat pe Leonardo să pătrundă în cercul închis al celor mai bogate familii din nordul Italiei. Una din aceste familii era şi cea a lui Ludovico Sforza, al cărui tată făcea parte din ordinul condus de Rene d'Anjou. Leonardo însuşi a îndeplinit funcţia de Mare Maestru al Prioratului Sionului în perioada 1510-1519. în anul 1515, da Vinci a intrat în serviciul viceregelui Milanului şi Languedocului. Chiar dacă şi-a început cariera ca pictor - iar pictura este cea mai importantă şi mai reprezentativă pentru activitatea sa artistică - el a fost şi inventator, fizician, geolog şi inginer. De fapt, a fost angajat pentru aceste din urmă cunoştinţe şi talente. Ca inginer militar şi dispunând de cunoştinţe avansate de hidraulică, el a proiectat un plan de habitat subteran. Apa a ocupat întotdeauna un rol central în cadrul cercetărilor sale ştiinţifice - de la utilizarea apei ca sursă de alimentare, până la aplicaţii pentru agricultură şi aplicaţii posibile în domeniul militar. De asemenea, da Vinci a studiat şi botanica.
Să fi contribuit oare da Vinci la elaborarea planurilor sau la construirea întregului complex format din tuneluri subterane cu preaplin, plaje artificiale şi conducte cu sistem de epurare, protejat de iarbă de mare, care avea să devină Mina cu aur? Una din invenţiile acestui mare maestru renascentist este şi un tip de ecluză mobilă, numită „brachet cu transmisie". Acest grup de ecluze, susţinea el, putea acţiona asemenea unei bariere în calea curenţilor marini. Sistemul reuşea să producă o mişcare de ridicare şi de cădere a apei. Un sistem de ecluze şi baraje construit la proporţiile adecvate putea controla cantităţile cele mai mari de apă, în funcţie de numărul şi de combinaţiile folosite. El a mai

inventat şi o pompă sau dragă portabilă care era plasată pe două plute.
în anul 1510, da Vinci scria că s-a hotărât să întrerupă studiile de anatomie şi să acorde mai mult timp invenţiilor mecanice. Lucrările sale ar fi putut servi drept schiţe pentru proiectarea unui sistem hidraulic complex şi elaborat al ascunzătorii şi capcanelor menite să o protejeze. Oare apele din Golful Mahone aflat în Noua Scoţie puteau fi oprite de o ecluză concepută de Leonardo? După moartea sa, mii de schiţe şi de pagini din caietele sale de desen s-au împrăştiat în toată Europa, devenind piese de colecţie. Multe dintre ele erau ilizibile, iar multe altele, imposibil de înţeles, fiind codificate. Notiţele lui da Vinci cuprindeau prescurtări sau combinaţii de cuvinte din motive numai de el ştiute. Anumite note au fost scrise retrograd, cu mâna stângă, astfel încât să poată fi citite numai în oglindă. Se ştie că, în ciuda activităţii sale uriaşe de inginer şi de inventator, Leonardo da Vinci n-a lăsat în urma sa nici un monument şi nici o construcţie finalizată care să-i poarte numele.
Una din cărţile publicate recent pe tema uneia din cele mai controversate elemente de iconografie din istoria catolicismului, Giulgiul din Torino, avansează teza conform căreia Leonardo da Vinci ar fi fost artistul necunoscut care a creat această relicvă sfântă. Deşi este recunoscut ca relicvă autentică de Biserica romano-catolică, Giulgiul a fost datat în perioada medievală, sau poate mai devreme. Provenienţa Giulgiului este însă discutabilă; el a fost adus în Franţa imediat după încheierea cruciadelor, însă a fost denunţat de episcopul de Troyes şi declarat un fals. În continuare, a fost încredinţat Casei de Savoia, pentru a-şi face din nou şi brusc apariţia la o expoziţie din Franţa, în anul 1492. Autorii cărţii „Giulgiul din Torino" *(The Torino Shrine),* Lynn Picknett şi Clive Prince, consideră că da Vinci a inventat un soi de aparat „fotografic" rudimentar şi şi-a imortalizat propriul chip pe acest giulgiu. Metodele perfecţionate de datare cu carbon au stabilit că Giulgiul aparţine unei perioade mult anterioare decât se credea iniţial.
Totuşi, autorii „Giulgiului din Torino" prezintă o biografie

extrem de interesantă a candidatului pe care l-au propus drept creator al presupusului fals.
Alchimist şi mag, da Vinci însuşi era tulburat şi preocupat de lipsa identităţii sale sexuale. Fiu al unei fermei necăsătorite, care luase calea bisericii, este posibil ca Leonardo să fi fost homosexual; oricum, a fost acuzat de erezie împreună cu grupul de tineri din care făcea parte. Conform afirmaţiilor autorilor Picknett şi Prince, în epocă, acuzaţia de erezie putea fi sinonimă cu păcatul sodomiei, autorii amintind şi alte indicii care fac trimitere la orientarea sexuală a artistului. Relaţia sa cu familia de Medici a fost însă cea care l-a salvat. Autorii cărţii „Giulgiul din Torino" avansează ipoteza conform căreia da Vinci, asemenea altor alchimişti medievali, s-ar fi închinat zeiţei păgâne Isis, sau Madonna Neagră venerată în taină de Europa creştină în sute de biserici, grote şi catacombe. Indiferent care au fost metehnele omului da Vinci, el rămâne incontestabil un mare maestru în multe domenii ale cunoaşterii, dar şi un mare savant, un titan al Renaşterii despre care se poate afirma că s-a situat la hotarele dintre erezie şi magie. El mai era şi Marele Maestru al unui ordin care unea potentaţii elitei din Franţa şi din Scoţia.
Dacă familia Sinclair a primit tezaurul spre păstrare şi protecţie cu aproximaţie în jurul datei la care a început construirea complexului de la Rosslyn, atunci este foarte posibil ca mai târziu, în cursul aceluiaşi secol şi după descoperirea ulterioară a lumii de dincolo de ocean, clanul Sinclair şi familia franceză înfrăţită de Guise să fi înţeles că la orizont se profila o ameninţare la adresa siguranţei comorii. În anul 1497, de sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, John Cabot a pornit pe mare din portul englez Bristol şi a ajuns în Noua Scoţie. Iar dacă pescarii europeni nu călătoriseră niciodată atât de departe, atunci acesta a fost momentul când au ajuns pentru prima oară în regiunea Grand Banks din Canada, în ciuda faptului că modestele lor ambarcaţiuni împânziseră estuarul fluviului Sfântul Laurenţiu, pescarii inocenţi nu erau totuşi candidaţi la colonizarea noului teritoriu, de vreme ce un Cartier şi alţii

asemenea lui ameninţaseră că vor invada ţinutul necunoscut. Iar o galerie şi un puţ de mină rudimentare trebuie să li se fi părut insuficiente şi nesigure pentru a păstra ascuns tezaurul Templierilor. Dacă complexul elaborat, compus din plaje artificiale şi galerii cu preaplin, nu fusese încă pus la punct, începând din acest moment construirea lui devenise o necesitate imperioasă şi urgentă. Este oare posibil ca Leonardo da Vinci, în dublul său rol de Mare Maestru al Prioratului Sionului şi de inginer militar, să fi elaborat planurile construcţiei menite să apere comorile aflate sub controlul familiilor de elită?

Se spune că istoria este scrisă de învingători. Potentaţii aflaţi la putere în ţările Europei formau o mică comunitate de familii elitiste care încheiaseră alianţe prin căsătorie, dacă nu cumva ei fuseseră aliaţi dintotdeauna. Erau patroni ai artelor şi comandau artiştilor opere de artă în care portretele de sfinţi erau reprezentări ale chipurilor lor. Ei fuseseră iniţiatorii cercetărilor în domeniul ştiinţelor şi mai sprijineau scriitorii care, la rândul lor, erau atenţi şi prudenţi să nu muşte proverbiala mână care îi hrănea. Este foarte probabil că nu vom cunoaşte niciodată influenţa pe care au avut-o asupra istoriei, la adevărata sa dimensiune, în forma în care s-a păstrat pentru cititorul din secolul al XX-lea.

Prioratul Sionului şi Lumea Nouă

Dacă aceste distinse familii îşi înfiinţaseră o societate secretă care, în chip misterios, plasa la loc de frunte cinstirea Sfântului Ioan Botezătorul, atunci nu este o simplă coincidenţă faptul că John Cabot, Jacques Cartier şi Samuel de Champlain au ajuns cu toţii pe ţărmul Lumii Noi în chiar această mare zi de sărbătoare. Să fie prin urmare un act de voinţă că numele capitalei provinciei Newfoundland (Saint John), că denumirea originară a Insulei Prince Edward (Île-St-Jean sau Insula Sfântul Ioan) şi capitala şi portul provinciei New Brunswick (Saint John) îl comemorau pe acest sfânt preţuit? Până şi denumirea noului continent lasă loc unor speculaţii. Principalul susţinător al lui John Cabot era şeriful Richard Amerike. În acelaşi an în care Cristofor Columb ajungea în America, rude ale fostului său patron l-au

trimis pe Amerigo Vespucci la Sevilla cu scopul de a le apăra interesele. Aflat la epoca respectivă în slujba familiei de Medici, Vespucci a desenat hărţi detaliate ale nou descoperitelor teritorii. La dorinţa ducelui de Lorena din Sion-Vaudemont, acest loc sfânt de pelerinaj, s-au legat hărţile într-o culegere preţioasă pe coperta căreia apăreau două nume celebre, Ptolemeu din Grecia şi Amerigo Vespucci. Editorul acestui atlas susţinea că noul continent ar fi trebuit să primească numele acestui mare şi înzestrat om care era Vespucci. Din cărţile de istorie învăţăm că denumirea de „America" a noului continent este rodul unei întâmplări. Cu alte cuvinte, deoarece acest nume de autor fusese menţionat pe hartă, oamenii au interpretat greşit, considerând că este de fapt 9 denumire geografică.
În cartea „Misterioasa istorie a vieţii lui Columb" *(The Mysterious History ofColumbus),* autorul John Noble Wilford atrage atenţia asupra autorului acestei întâmplări. „în acea vreme, într-un sat uitat de lume aflat pe piscurile Munţilor Vosges din Lorena, şi anume vechiul sat St. Die, trăia un mic grup obscur de clerici erudiţi". Aceşti preoţi „obscuri" nu erau chiar atât de neştiutori, fiindcă ei dispuneau de o tiparniţă într-o vreme când tiparul abia fusese inventat, şi aveau un patron, pe Rene, ducele de Lorena. Este posibil ca alegerea numelui noului continent să fie manifestarea actului de voinţă al ducelui de Lorena şi al rudelor sale, urmaşii „bunului rege Rene". Ducele de Lorena se căsătorise cu sora conetabilului Bourbon, care era la vremea respectivă Marele Maestru al Prioratului Sionului. Iar cumnatul lui era personajul în slujba căruia lucra da Vinci. Realitatea este că, după ce a renunţat la angajamentul faţă de Rene d'Anjou şi de grupul pe care îl conducea, Cristofor Columb a descoperit noul continent pentru casa regală spaniolă care era rivala francezilor. Şi este posibil ca din orgoliu, „salonul" ducelui de Lorena să fi nesocotit meritul lui Columb privind descoperirea respectivă, atribuindu-l în schimb unui om angajat în slujba cercului lor restrâns.
Istoricii de mai târziu au încercat să demonstreze faptul că Vespucci a călătorit până-n Lumea Nouă şi că merită să i se

acorde respectul cuvenit pentru explorările şi descoperirile sale, însă această afirmaţie este superfluă. O scrisoare descoperită în arhiva personală a lui Rene, cunoscută sub denumirea de scrisoarea Soderini, susţine că voiajul pe care l-a întreprins Vespucci în America este o mistificare. În realitate, Vespucci nu a părăsit niciodată Europa, numai că el avea prieteni foarte potenţi şi influenţi. Este posibil ca acest grup strâns unit în jurul unor interese comune să fi nutrit convingerea că cel mai potrivit era ca existenţa noului continent să rămână un secret pentru întreaga lume. D'Anjou şi familia franceză St. Clair nu aveau interes ca acest ţinut să fie cunoscut, după cum nici omologii lor italieni - familiile de Medici, Sforza şi Este - nu doreau să se afle de existenţa lui. Aceste familii italiene nobile domneau peste regiunea nordică a Italiei împreună cu familia Zeno care fusese tot atât de discretă în privinţa acestei descoperiri geografice. Iar călătoria lui Columb a schimbat faţa lucrurilor. Brusc, Prioratul Sionului a simţit nevoia să revendice această descoperire. Mai mult decât atât, Ordinul dorea ca Lumea Nouă să poarte numele dat de ei şi, dacă era posibil, să fie controlată de ei.
Bancherul italian Bonacorso Rucellai, un apropiat al cercului Medici, a acordat fondurile necesare organizării unei alte expediţii în Lumea Nouă care a avut loc în anul 1524. Baza operativă a lui Rucellai se afla la Lyons, oraş în care dinastia carolingiană nu mai reuşea să le ofere evreilor protecţie împotriva lăcomiei unora care doreau să intre în posesia bunurilor lor. Mulţi evrei se convertiseră la creştinism, adeseori mai mult cu numele decât cu spiritul. Rucellai a angajat un căpitan de origine aristocratică să preia conducerea expediţiei de explorare. Numele căpitanului este Giovanni da Verrazano. Blazonul familiei da Verrazano era - un fapt excepţional - steaua în şase colţuri a lui David, simbolul descendenţei directe din seminţia acestui rege, iudeu şi al celor care revendicau titlul de moştenitori ai casei davidice.
Verrazano a transferat în Lumea Nouă fascinaţia Prioratului Sionului faţă de tema Arcadiei. Navigând de-a lungul unei

coaste împânzite de arbori înalţi, el a remarcat că regiunea evoca reprezentarea insulei greceşti pictată de Jacopo Sannazaro şi a botezat acest loc Arcadia. Iar portul care poartă în prezent numele de Newport a fost numit atunci de el Rodos, după numele insulei greceşti. Cercetătorii moderni din Rhodes Island, care studiază istoria vechii cetăţii portuare, continuă polemicele pe tema originii „Turnului vikingilor" care este menţionat sub numele de „Vila normandă, pe harta desenată de Verrazano. Ţinuturile secrete pe care le descoperiseră cei din clanul scoţian Sinclair încetaseră de a mai fi secrete.
Când, în anul 1545, Oliver Sinclair a plecat la drum la bordul corăbiei sale, Mare Maestru al Prioratului era Ferrante de Gonzaga, fiul ducelui de Mantua şi al Isabellei d'Este şi protectorul lui da Vinci. Atât Ferrante, cât şi Leonardo da Vinci îl susţinuseră pe Charles de Montpensier în operaţiunile militare din Franţa. Franţa şi Anglia se aflau din nou în război, iar Scoţia a fost târâtă fără voia ei în acest conflict. După fuga lui Oliver Sinclair, ducele de Somerset a atacat Scoţia pe râul Esk, iar în cursul masacrului au fost ucişi zece mii de nobili şi de soldaţi de rând scoţieni.
Prin emisarul său, William Sinclair, Maria Stiiart a solicitat ajutorul Franţei, însă Franţa, deşi la nivel declarativ susţinea că Scoţia face parte din Franţa, a înşelat aşteptările acestui aliat. Anglia şi regina Elisabeta nu doreau să vadă o regină franceză instalată pe tronul Scoţiei, iar Scoţia, aruncată în situaţia de a rămâne fără monarh, era incapabilă să se apere singură. Scoţia şi familia Sinclair erau încolţite.
Regele Iacob al V-lea al Scoţiei, acelaşi care îi permisese Elisabetei, prin însuşi faptul de a nu fi protestat, să îi execu’te mama, a fost convins să preia tronul în calitate de moştenitor al coroanei Scoţiei cu condiţia de a acorda pământuri în Lumea Nouă câtorva nobili din anturajul său imediat de la curte. Regele nu era însă prieten cu catolicii Sinclair, de aceea el a împărţit pământuri şi domenii acelor protestanţi care ulterior aveau să îi acorde sprijin reginei Elisabeta a Angliei. Sir William Alexander a primit prin patent regal Noua Scoţie şi până şi Sir Francis Bacon s-a

numărat printre amicii curţii care au fost împroprietăriţi în Lumea Nouă.
În mod oficial, Sir Francis Bacon era Lord Cancelar şi Mare Păstrător al Sigiliului, în mod neoficial, el întreţinea relaţii cu „Colegiul invizibil" despre care am amintit deja, grupul de savanţi şi de alchimişti, medici şi scriitori care trasau direcţiile filonului de cunoaştere esoterică. În epoca respectivă, cunoaşterea esoterică putea atrage după sine excomunicarea, sau chiar mai rău. Acest colegiu semăna în anumite privinţe cu Prioratul Sionului, cu excepţia faptului că nu se înscria pe linia tradiţiei catolice cum era cazul alianţei dintre familile de Guise-Lorena. Bacon nu putea să îşi recunoască preocupările secrete decât după ce a părăsit Cabinetul, iar, după cum afirmam anterior, avea foarte probabil o atitudine critică faţă de teza dreptului divin al regilor şi monarhiilor în general, contestând acest drept în calitatea sa de autor secret al operelor lui Shakespeare. El a publicat totuşi o lucrare interesantă, intitulată „Noua Atlantida" *(The New Atlantis).*
Aşa-numita nouă Atlantida avea multe puncte în comun cu Arcadia dragă catolicilor francezi d'Anjou şi St. Clair, ţinutul utopic în care un renascentist autentic era liber să studieze şi să publice lucrări pe teme ştiinţifice fără a avea a se teme de cenzura impusă de statul monarhic sau de inchiziţia bisericii. Numele acestui ţinut utopic era Bensalem.
Ierusalim are sensul de „ctitorie a lui Salem", în timp ce Bensalem are semnificaţia de „fiu al lui Salem", în contextul unui al doilea loc sfânt. Aici, în „Noul Salem", susţine Bacon, se afla reşedinţa unei societăţi secrete, în care puţini erau admişi şi încă şi mai puţini dintre aceştia aveau acces la marile secrete. Era această societate de construcţie masonică similară Prioratului Sionului? întemeietorul acestei societăţi secrete era un rege înţelept, iar ordinul iniţiat de acest rege se numea „Casa lui Solomon". Bacon a ţinut să declare că evreilor li se permitea să locuiască pe această insulă secretă şi să practice artele şi ştiinţele.
Bacon ar putea fi cel care stabileşte legătura cu dinastia davidică continuată de cea merovingiană şi obligată să

acţioneze discret şi din umbră mai întâi de Roma imperială, iar ulterior de Biserica romano-catolică. Chiar şi după ce Anglia şi-a schimbat orientarea religioasă şi a îmbrăţişat protestantismul, această grupare iudaică secretă continua să fie alarmată de un eventual val de represiune în Europa. Societatea secretă putea la fel de bine să constituie un refugiu pentru toţi cei care studiau şi practicau astronomia, anatomia, geologia sau orice altă ştiinţă interzisă şi care le-ar fi putut atrage eticheta de eretici sau de vrăjitori cărora Europa le rezerva cea mai cumplită soartă. Sau poate este vorba pur şi simplu de membrii acelui Colegiu invizibil care doreau să câştige libertate intelectuală? Chiar dacă acest ultim argument pare cel mai credibil, însăşi declaraţia lui Bacon ne face să credem că atât societatea secretă, cât şi ţinutul utopic, erau cât se poate de iudaice din prisma sistemului, de organizare, a formării şi a toleranţei.
în scrierile sale, Bacon pomeneşte despre recipientele cu mercur care constituiau unul din elementele sistemului de disimulare a documentelor. Iar în Insula Stejarilor, au fost descoperite recipiente asemănătoare cu mercur, dar, mai ales, o adevărată operă de artă inginerească, care se poate să fi fost proiectată de un alt mare renascentist, Leonardo da Vinci. Sir Francis Drake dispunea de resursele financiare necesare organizării unei expediţii până în Insula Stejarilor, din care puteau să facă parte membrii Colegiului invizibil, dar şi punerii în aplicare a planurilor de construcţie elaborate de Leonardo da Vinci. Aparent, pare neverosimil ca protestanţi şi catolici să fi conlucrat într-o armonie perfectă. Scrierile lui Bacon şi principiile masonice de admitere în cadrul societăţii lor a credincioşilor de confesiuni sau religii diferite, sugerează totuşi ca posibilă existenţa unui soi de participare la un proiect comun, înţeles mai ales în sensul de a pune capăt monopolului asupra ştiinţelor, instruirii şi libertăţii de gândire pe care religia, şi Biserica, şi le revendicaseră ca privilegiu absolut.

Capitolul 12

REGI În INSULA STEJARILOR
CAPETE TĂIATE ŞI SECRETE ANCESTRALE

S-a lăsat noaptea, iar lumina rugului aprins prinde să strălucească în bezna din jur. Tot satul s-a adunat în jurul focului, iar tinerii s-au luat la întrecere şi sar pe rând peste flăcări. Unul dintre ei se împiedică şi cade, în mod evident din pricina exceselor culinare de peste an. Ales să poarte o piele de vacă sau de capră, el merge în fruntea cortegiului care trece prin sat în procesiunea tradiţională din ajunul Anului Nou. Tinerii trec, oricum dar numai ordonat nu, pe la fiecare poartă din sat, fugărindu-l pe păcătosul de peste an în jurul caselor şi bătându-l cu ciomegele. Fiecare casă este înconjurată de trei ori, mergând în sensul acelor de ceasornic, casa respectivă rămânând întotdeauna în dreapta „celui aflat în fruntea" alaiului. Iar la fiecare casă, gazdele primesc câte o halcă de carne, încă fierbinte şi proaspăt scoasă din focul de tabără. Regele iernii, omul care urmează să fie jertfit din cauza neputinţei sale de^a sări peste flăcări, este ţinut în viaţă până în pragul noului an. în prima zi a noului an, el este dat ofrandă focului, iar sătenii iau lumină din acest foc şi o duc acasă pentru a-şi aprinde din nou vetrele. Bun venit la festivalul Hogmanay, sărbătoarea din ajunul anului nou al celţilor din nord. Festivalul se ţine chiar şi în zilele noastre în Scoţia şi în insulele din nordul coastei scoţiene, cu o singură deosebire faţă de ceremonia arhaică - regele iernii nu mai este nici bătut, nici sacrificat.
Urme ale acestor tradiţii barbare s-au păstrat în multe din obiceiurile lumii moderne. Acest ritual era celebrat cu scopul de a cere soarelui să revină şi a sărbători reapariţia soarelui în noul an. În perioada în care oamenii măsurau încă zilele după calendarul iulian, Anul Nou, care coincidea cu moartea şi renaşterea soarelui, era sărbătorit în data de 25 decembrie. Conform autorului cărţii „Creanga de aur"*, strigătele oranţilor ar fi fost „Fecioara a născut". Cu alte cuvinte, Fecioara dăduse naştere noului soare.
Principalele religii ale omenirii, creştinismul, iudaismul şi islamismul, au căutat să-şi impună asupra credinţelor arhaice propria dogmă, miturile şi tradiţia, în acest sensele nu s-au eliberat de constrângerile vechi şi nu au edificat o nouă credinţă pe un teren virgin. Monumentalele catedrale

creştine sunt înălţate pe locul unor temple păgâne, trinităţi de zei masculini înlocuiesc zeiţe trinitare, iar zeii apelor se transformă în sfinţi. În secolul al IV-lea, Biserica de la Roma a hotărât că venise momentul să fie sărbătorită ziua în care se născuse Iisus Hristos. Cum nu se cunoştea exact în care zi a anului se născuse Iisus, Părinţii Bisericii au stabilit că sărbătoarea păgână a naşterii soarelui era cea mai potrivită. Păstrătorii tradiţiei creştine au ales Crăciunul, ziua care s-a născut Fiul lui Dumnezeu, adică în aceeaşi zi în care păgânii celebrau naşterea Zeului soare. Biserica de la Roma a mai făcut un pas, câştigând treptat teren în defavoarea religiei celei mai populare şi mai răspândite din Imperiul Roman, mithraismul. Rezultatul acestei mutări a fost că ziua sacră a săptămânii a devenit ziua soarelui**, care înlocuia astfel ziua Sabatului iudeilor, sărbătorită în mod tradiţional sâmbăta, întotdeauna cei care deţin frâiele puterii sunt aceiaşi care scriu istoria.

Păstrătorii şi Sfântul Graal

Familiile elitei din Franţa şi din Scoţia, Prioratul Sionului de pe continent şi cavalerii care supravieţuiseră Ordinului Templului, la acel moment refugiaţi în Scoţia, sunt cei care au schimbat definitiv chipul omenirii. Ei au încercat să dea naştere unei răsturnări de proporţii revoluţionare vieţii religioase şi modului de guvernare a statelor. Ei au mai încercat să modifice

* Este vorba de James George Frazer (1854-1941), savant, etnograf, antropolog şi folclorist britanic, celebru pentru această carte, al cărei subtitlu este „Studiu de religie comparată" (n. t.).

" în limba engleză, duminică (Sunday) are sensul de ziua soarelui, în timp ce limbile romanice păstrează sensul de „ziua Domnului", (n. t.)

versiunea romanizată a creştinismului, imprimându-i o stilistică predominant marcată de puritatea şi de devoţiunea dezinteresată caracteristică primilor creştini. Statul corupt şi Biserica decăzută îşi lăsaseră asupra religiei amprenta puterii abuzive, a sistemului crud de percepere a dărilor şi de impunere a unor taxe mult mai aspre asupra celor care militau în favoarea libertăţii de gândire şi de expresie. Propunându-şi drept obiectiv tocmai descoperirea acestui soi de libertate, clanul Sinclair şi rudele sale de pe continent au

exercitat o influenţă majoră nu numai în privinţa explorării Lumii Noi, ci şi în crearea celei mai grandioase literaturi pe care a inspirat-o lumea medievală. Literatura care s-a transmis în formă mitologizată, cunoscută sub denumirea generică de legendele Graalului, legendele regelui Arthur şi ale Cavalerilor Mesei Rotunde, cuprinde o serie de poeme epice imaginare care camuflează adevărul istoric al unor evenimente petrecute în realitate.

Arthur era un „rege" de mică importanţă, care lupta împotriva saxonilor după ce stăpânitorii romani au părăsit Britania şi ordinea impusă asupra populaţiei a dispărut o dată cu ei. Arthur era descendentul unei familii mixte în care se uneau o ramură de patricieni romani şi una de oameni de rând celţi. După ce romanii au abandonat Britania, barbarii au încercat să subjuge populaţia celtică care rămăsese pe loc. Războaiele succesive au aruncat Anglia în Evul Mediu întunecat. Istoricul Gildas a fost primul scriitor care îl menţionează în opera sa (cu aproximaţie în anul 540) pe fiul unei familii de origine romano-celtică care s-a împotrivit invadatorilor, deşi autorul nu pomeneşte în mod explicit numele lui Arthur. Un al doilea text, poemul „Gododdin" scris în velşă, evocă acelaşi eveniment, numindu-l erou pe regele respectiv. Nici aici nu este menţionat numele conducătorului, în fine, în anul 800, Nennius stabileşte identitatea regelui, menţionând explicit că este vorba de Arthur. Legendele *dmfolk-for-ni* velş, transmise de-a lungul generaţiilor sub formă de învăţături orale, au fost în cele din urma aşternute pe suluri de pergament, în acelaşi secol al IX-lea, dând astfel naştere legendei lui Arthur, cuprinsă în „Annales Cambriae". în acest moment, legendele regelui Arthur devin, în principiu, relatări fidele ale realităţii şi narează povestea unui conducător care se împotrivea invadatorilor saxoni. Brusc, Geoffrey din Monmouth adaugă mister şi misticism unei istorii întâmplate în nordul Angliei şi în Ţara Galilor şi transferă acţiunea, transpunând-o într-o versiune magică, în sudul Angliei. Dacă unii comentatori convin că Geoffrey a respectat anumite surse istorice, disponibile în epocă, dar pierdute pentru posteritate, este foarte posibil ca el să fi

adăugat la „istoria" sa, într-o manieră destul de liberală, episoade *din folclor-ul* celtic şi galez. De vreme ce Geoffrey şi-a compus povestea la Oxford, este explicabil de ce versiunile ulterioare au migrat spre sud.
între timp, în Franţa, în provincia peste care stăpâneau contele de Champagne şi ducele de Lorena - regiune care reprezenta centrul de putere din care disemina influenţa familiilor elitiste care compuneau Prioratul Sionului - epopeile eroice tratează despre faptele unor cavaleri ca Lancelot, Gawain, Perceval (sau Parsifal), Galahad, Kay şi Malegant. Versiunea franceză a literaturii arthuriene diminuează rolul regelui Arthur însuşi şi introduce fragmente din mitologia celtică în poemele epice despre legendarul Graal, totul adaptat şi scris la comandă. Marie de France a fost probabil prima care l-a „detronat" pe Arthur; astfel, regele însuşi îşi pierde din importanţă, în timp ce personajele din anturajul său capătă o semnificaţie tot mai marcată. Opera scriitoarei este imaginară şi fantastică, iar criticii sunt unanimi în a comenta că probabil autoarea urmărea preamărirea idealurilor cavalereşti prevalente în epocă. Tematica principală şi predilectă a operei ei literare este „iubirea curtenească". Într-o epocă în care instituţia matrimonială era considerată a fi o simplă fuziune între familii, motivată fiind de raţiuni politice, doamnele de la curte îmbrăţişau ideea adulterului cu un libertinaj egal cu cel al bărbaţilor. Chiar dacă imoralitatea, libertinajul şi desfrâul erau condamnate de Biserică, ele constituiau o reacţie firească faţă de mariajele din care dragostea era marea absentă, însă atât de răspândite.
În acelaşi timp, legendele Graalului au fost o încercare de a valida, sau poate de a inventa, o religie care se născuse la Ierusalim şi care fusese implantată în sudul Franţei de un grup de adepţi ai lui Iisus Hristos. Unul din scriitori francezi de poeme eroice ale Graalului merge până acolo încât susţine că Parsifal se trăgea direct din Iosif din Arimateea. Robert de Borron, scriitor din veacul al XH-lea, afirmă despre Parsifal, unul dintre cavalerii Mesei Rotunde, că era evreu. Ca şi când ideea de contingent de cavaleri iudei

înarmaţi nu ar fi suficient de surprinzătoare, genealogia lui Borron ne rezervă o dezvăluire cu adevărat şocantă: din această nouă stirpe face parte şi un anume Laziliez (Lazăr) care era înrudit cu Maria Magdalena.
De asemenea, Robert de Borron a compus şi romane cavalereşti despre cei „trei eroi magnifici" ai Apusului: Arthur, Charlemagne şi Godfroy de Bouillon. Arthur era nominalizat fiindcă reprezenta sursa de inspiraţie a întregii literaturi medievale a Graalului, iar Carol cel Mare, fiindcă, prin căsătoria sa cu o prinţesă de stirpe merovingiană, era moştenitor al tronului prin drept divin şi în virtutea originii sale regale. Cel de-al treilea „Magnific" era Godfroy, care nu numai că descindea direct din sângele regal merovingian, dar a devenit şi regele Ierusalimului în urma victoriei cruciadelor, în timp ce originile lui Charlemagne şi al lui Godfroy pot fi trasate în timp până în epoca merovingiană, Arthur servea drept verigă de legătură şi garant ai transmiterii cunoaşterii şi mitologiei celtice care se suprapusese peste dogma Bisericii creştine, însă dacă intenţia Prioratului Sionului a fost aceea de a confecţiona o literatură servilă, care iradia din centrul său de putere aflat în provinciile Champagne şi Lorena, ca fond menit să asigure supravieţuirea religiei iudeo-creştine, atunci ea nu a fost destinată să conţină filonul principal al religiei iudaice. Sincretismul dintre cunoaşterea iudee şi cea creştină conserva cunoaşterea şi mitologia arhaică pe care instituţia modernă a Bisericii romane încercase cu disperare să le desfiinţeze. Iar în timp ce Biserica îşi edificase locaşurile de cult pe amplasamentul unor vechi sanctuare celtice, în acelaşi mod teologia, istoriile despre stirpea lui Iisus şi diversele povestiri hagiografice fuseseră concepute cu scopul de a camufla vechile legende celtice care se răspândiseră în Europa. Miturile au drept scop transmiterea cunoaşterii pe diverse paliere. La un prim nivel, o povestire religioasă poate conţine o lecţie moralizatoare, în timp ce pentru un iniţiat, ea poate constitui momentul iniţial al trecerii în zona cunoaşterii esoterice. într-o formă sau alta, aproape toate civilizaţiile lumii au un ritual anual al morţii şi

al naşterii. Acest mare mister domină toate formele de viaţă. De ce încep să crească grânele primăvara şi mor toamna? De ce se nasc copiii şi de ce mor bătrânii? Fiecare zi în care soarele răsare şi apoi apune marchează naşterea şi moartea, apoi un nou ciclu al renaşterii. Iar în fiecare noapte, luna reface traseul pe care l-a parcurs astrul solar în cursul zilei. De la începutul timpurilor şi până în prezent, omul a ştiut că astrul selenar parcurge un ciclu de douăzeci şi opt de zile - adică o viaţă cu durata de o lună. La început este luna nouă, palidă, apoi luna plină, de culoare roşiatică, iar la sfârşit, luna întunecată, care porneşte spre apus. Omul a mai înţeles că între fazele lunii şi fecunditatea corpului feminin există o strânsă legătură. Soarele dă căldură, în timp ce luna controlează ciclul mareic, ciclul menstrual al femeii. Acelaşi ritual interpretat zilnic şi regulat de aştrii de pe cer, era interpretat şi pe pământ, iar omul a recunoscut aici o similitudine de natură mistică. Anotimpurile anului marcau naşterea, fertilitatea şi moartea.
Biserica romană nu a ştiut niciodată datele exacte ale evenimentelor petrecute în existenţa terestră a lui Iisus Hristos. În ciuda acestui aspect, teologii au pornit o adevărată campanie de asimilare a vechilor credinţe şi de integrare a lor în noua religie, învierea lui Iisus Hristos, probabil cea mai importantă dată din calendarul anual bisericesc, a fost fixată astfel încât să coincidă cu solstiţiul de primăvară - şi denumită după un ritual păgân de origine celtică, sărbătoare pe care Biserica îşi propusese, de altfel, să o elimine. Paştele a fost astfel denumit după Oestre, zeiţa răsăritului, a primăverii şi, fireşte, a fertilităţii, Ea apare reprezentată cu un iepure.
Sărbătoarea Crăciunului, suprapusă unui ritual păgân, păstra toate ornamentele vechii credinţe. Au fost asimilate noii religii ilicele, plantă sacră pentru adoratorii zeiţei, vâscul care creşte pe stejari, în mod special preferat de druizi, şi buşteanul ars în cămin în ajunul Crăciunului, ca şi pomul de Crăciun, deşi funcţiile lor s-au modificat pentru a reflecta noua credinţă. Biserica creştină a încercat să realizeze ceea ce încercase să facă religia iudaică cu un

mileniu înaintea sa: să asimileze vechea religie în noua religie. Religia iudaică a atins apogeul într-o epocă în care cultul zeiţei, în formele sale diverse, era prevalent pe tot globul. Zeiţa selenară se numea Sin. Numele ei s-a păstrat, regăsindu-se astăzi în numele Peninsulei Sinai care separă Israelul de Egipt. Religia ebraicilor a făcut la început din Sin un zeu selenar, însă mai târziu iudeii au renunţat la politeism, iar „Sin" a ajuns să capete un sens peiorativ, simbolizând răul. *

* în limba engleză, sensul substantivului comun „sin" este acela de „păcat" (n. t.).

Pentru a îmbuna soarele să renască, omul primitiv, foarte probabil şi popoarele primitive din epoca modernă, îndeplinea un ritual anual al cărui scop era alegerea noului rege. El domnea alături de regina sa timp de un an, perioadă care coincide cu un ciclu complet al soarelui. Este vorba de un ritual simbolic al Terrei, fiindcă femeia se însoţea cu soarele masculin, în fiecare an, se alegeau un alt rege şi o altă regină. Iar regele beneficia de toate avantajele regalităţii numai timp de douăsprezece luni. în Grecia antică, ritualul anual începea cu o celebrare din care mitologia a păstrat doar un fragment. Era organizat un concurs de atletism la care participau cincizeci de concurente, iar cea mai rapidă dintre ele era aleasă mare preoteasă, urmând să joace rolul simbolic al zeiţei fertilităţii. Ea devenea astfel regina şi celebra nunta sacră cu regele ales să conducă în timpul acelui an.

Noul rege trebuia ales chiar de regină dintre bărbaţii cei mai virili ai comunităţii respective. Dacă nunta dintre marea preoteasă şi regele ales era primită cu bucurie de zeiţă, recompensa erau roadele bogate - cu alte cuvinte, fertilitatea pământului. Regele verii care domnise în anul precedent nu mai era la fel de bucuros, fiindcă odată încheiată perioada de domnie, soarta care-l aştepta era moartea. Acest moment avea să devină sărbătoarea cea mai importantă din calendarul religios celtic, iar ea se producea în data de 24 iunie a fiecărui an, adică în cea mai lungă zi a anului. Dovezi referitoare la celebrarea acestei sărbători importante se regăsesc în toate civilizaţiile de pe glob, din Asia şi până în

Irlanda. Migraţia celţilor, care a început în anul 2000 înainte de Hristos, a avut ca spaţiu originar India şi s-a extins până în Irlanda, însă practica ceremonialelor ritualice anuale în care era ales noul rege probabil că datează dintr-o perioadă mult anterioară.
începând din epoca bronzului, bărbatul ceva mai emancipat a descoperit că este cel puţin la fel de important ca şi femeia în procesul de perpetuare a vieţii şi pentru fecunditate. Civilizaţiile care se închinau soarelui (element masculin) au devenit mai importante decât cele care venerau luna (element feminin), însă trecerea de la un cult la altul nu s-a făcut brusc. Aheii din Grecia antică aveau o cultură predominant feminină care s-a transmis prin intermediul jocurilor olimpice. Vechiul rege, denumit în mod frecvent Hercule (datorită devoţiunii sale faţă de Hera, zeiţa-mamă), era ucis. Noul rege, sau „Zeus cel verde", se unea cu câştigătoarea concursului de atletism. Uciderea vechiului rege reprezenta jertfa adusă zeiţei, iar scopul era acela de a perpetua ciclul fertilităţii.
Pe măsură ce ritualul s-a modernizat, regele a refuzat să se mai lase sacrificat, jertfindu-i zeiţei primul său născut. Relatările biblice despre Abraham şi Isac sugerează întreruperea continuităţii culturilor lunare în iudaismul timpuriu, care impunea ca fiul regelui să fie cel jertfit. Dumnezeu" (nu neapărat masculin) l-a oprit brusc pe Abraham, spunându-i că nu mai are nevoie de o jertfă umană, în lumea mai „civilizată", sacrificiul animalelor a înlocuit jertfa umană ritualică. Animalul avea funcţia de a-i îmbuna pe zei, răscumpărând în acest fel păcatele oamenilor. Iar ţapul ispăşitor era sacrificat pentru păcatele fiecărui om. în Europa celţilor şi în culturile timpurii din Levant, stejarul simboliza cunoaşterea. Această întoarcere la divinizarea naturii nu s-a stins cu adevărat niciodată. Primele litere ale alfabetului celtic european erau stabilite în funcţie de lucrurile corespunzătoare din natură. Astfel, litera „D" din alfabetul Ogam era a şaptea literă, *duir.* Din acest „D", limba engleză a păstrat cuvântul care corespunde produsului realizat din stejar rezistent, adică „poartă".* Zeii masculini

primitivi erau toţi zei ai stejarilor. Hercule, Jupiter, Thor, până şi lehova, considerau stejarul a fi un arbore sacru. Pentru romani, zeul stejarului era lanus. Acest zeu cu două chipuri simboliza poarta de trecere între ani, anul vechi şi anul nou, cu un chip orientat spre trecut şi celălalt spre viitor. Numele lui s-a păstrat în denumirea primei luni a anului nou, ianuarie, care marchează trecerea dintre ani.
La jumătatea anului calendaristic, luna lui Jupiter începea în 10 iunie şi se încheia în 7 iulie. Iar la jumătatea anului calendaristic, în cursul acestui interval, regele stejarului era sacrificat. Putea muri fiind ucis prin ardere pe rug, străpuns de suliţe sau săgeţi sau decapitat. Trezirea regelui la noul ciclu vital începea în 24 iunie şi se sfârşea în l iulie. Oricât de straniu ar părea acest lucru, tradiţia s-a transmis într-o formă sau alta până în epoca modernă, în perioada medievală, săptămâna trezirii la viaţă coincide cu săptămâna în care se organizau, pe tot cuprinsul Europei, târgurile pentru angajarea lucrătorilor, când bărbaţii îşi căutau de lucru la cules recolta sau în meseriile lor de constructori (masoni) sau de negustori. Pentru celţi, ziua de 24 iunie marca începutul noului an. Pentru francmasonerie, Sfântul Ioan Botezătorul este vechiul rege, regele stejarului. El este jertfit (prin tăierea capului) la scurt timp după ungerea noului rege (Iisus), care nu a marcat doar începutul unui nou an, ci începutul unei noi ere.
La rândul lor, numele de „druid" este inspirat de *duir,* denumirea arborelui rezistent. Druizii erau, la modul literal, „înţelepţii stejarului", practicanţi ai unei vechi arte divinatorii. Ca şi în Grecia antică, ritualurile erau ţinute în cerc. Aşa-numitele *cyrkles* erau sanctuare în care se organizau practicile ritualice magice, cel mai adeseori închinate zeiţei Circe (Kirk). Termenul referitor la cercul prezent în practicile magice s-a transformat ulterior în *kirk,* iar mai târziu a dat naştere cuvântului „biserică"."Bisericile din zilele noastre (circulare numai în cazul construcţiilor în stil templier) nu reprezintă altceva decât sanctuarul în care ne închinăm Dumnezeului nostru, în forma ritualică respectivă. Forma originară a catedralei din Chartres era

biserica rotundă (elementul feminităţii) peste care s-a construit edificiul păstrat până în zilele noastre. Iar biserica circulară a fost construită pe locul unui sanctuar păgân ridicat în cinstea unei divinităţi feminine.
Cel mai important personaj sacru al druizilor anteriori culturii celtice era zeiţa. Reprezentativă pentru elementul feminin, zeiţa avea multe din caracteristicile divinităţii feminine, sub diverse aspecte. Uneori era reprezentată în chip de tânără fecioară, frumoasă şi pregătită pentru nunta sacră. Ulterior, figura ei se va transforma în cea al personajului matern, investită să dea naştere pruncilor şi să se ocupe de creşterea lor. Apoi avea să se transforme în cotoroanţă, bunică, deloc atrăgătoare pentru bărbaţi şi incapabilă să mai conceapă copii, însă geloasă, periculoasă şi teribilă la înfăţişare. Când divinităţile masculine au devenit mai importante decât cele feminine, şi numele zeilor au început să se modifice, Dia-Meter (mama lui Dumnezeu) a devenit simplu Deu (Dumnezeu). Cotoroanţa (crona sau zeiţa decrepită) s-a transformat în Cronos (zeul timpului). Iniţiaţii în cunoaşterea esoterică ştiu că ştiinţa a fost inventată când zeiţa era atotstăpânitoare. Termenul pentru noţiunea de „mamă" şi rădăcina unităţii de măsură „metru" sunt dovezi ale acestei corespondenţe.
Matematica derivă din ştiinţa numerelor şi este astfel denumită prin filiaţie maternă. Iniţiaţii „matriculau", iar termenul este încă folosit în zilele noastre. Pentru misteriosul popor al druizilor, măsurarea timpului, a spaţiului şi a distanţei era o ştiinţă sacră. Termenii asociaţi cu aceste ştiinţe au pătruns în vocabular unde s-au păstrat până astăzi. „Cronologie" este un cuvânt care derivă din numele zeiţei care stăpânea timpul. Din India şi până în Irlanda, această zeiţă întunecată era cunoscută sub numele de Kali, ea măsurând atât scurgerea timpului, cât şi durata vieţilor omeneşti. Astăzi, am preluat termenul de „calendar" din cartea timpului pe care o guverna această divinitate, şi anume calendele. De la însăşi zeiţa-mamă ne-a parvenit cuvântul „a calibra", cu sensul de „a măsura", ca şi „calibru" care se referă la diametrul unei arme de foc. „Cercul", astfel

denumit după Circe, a fost împărţit în categorii în funcţie de diametru (Dia-Meter). în mijlocul său se aflā centrul, denumit astfel după zeiţa Kore. Cuvântul „rază" este inspirat de ciclul soarelui (Ra) care intersectează cercul în centrul său.
În Irlanda, preotesele a căror sarcină era studierea aştrilor purtau veşminte de culoare verde. În engleză, cuvântul „mouth", cu sensul de gură, vine de la „moon", adică lună, care în perioada de supremaţie a zeiţei era folosită cu scopul de a măsura timpul. Cuvântul „oră" derivă din denumirea prostituatelor care trăiau pe lângă templul din Babilon, fiecare fiind însărcinată să stea de veghe pentru o perioadă determinată de timp şi să se pună la dispoziţia trecătorilor şi a străinilor. Expresia „femeile nopţii", adică femeile care aveau de îndeplinit diverse îndatoriri pe lângă templu în cursul nopţii, s-a transformat în cuvântul „prostituate". Cuvântul „horoscop" provine din *horos,* cu sensul de „timp", şi din *scop,* cu sensul de strajă, paznic. Prin urmare, horoscopul este produsul celor care „veghează asupra timpului". „Noapte" şi-a primit numele de la zeiţa Neith, care era cunoscută sub acest unic nume de pe coastele Oceanului Atlantic şi până în Egipt, în Mexic şi în Europa, zeiţa fertilităţii este asociată cu luna şi torsul ca simboluri ale activităţii ei.
în afara rolului său de protectoare a ştiinţelor, zeiţa avea şi alte îndatoriri. Ea le dădea binecuvântare şi le aducea noroc bărbaţilor care plecau la vânătoare sau la război. În forma sa primitivă, Artemis era zeiţa vânătorii. Chiar dacă femeile nu participau efectiv la vânătoare, zeiţa era responsabilă de soarta şi de reuşita ei. Pentru zeiţa Artemis, ursul era un animal sacru, mai ales în Arcadia Greciei. Ursul era numit şi arktos (arctic) fiindcă era originar din regiunile nordice. Pentru a ucide un urs, vânătorul trebuia să fie priceput, să aibă noroc şi binecuvântarea zeiţei, înainte de a pleca la vânătoare de urşi şi după ce vânătoarea se încheia, bărbaţii erau obligaţi să practice un ritual special de mulţumire. Din Munţii Ardennes, al căror nume este inspirat de Arduina, denumirea germanică a zeiţei vânătorii, şi până în sudul Franţei, teritoriul este marcat de vestigii şi de sanctuare

închinate zeiţei protectoare a vânătorii, în Franţa, au fost descoperite în diverse peşteri figurine din lut şi cranii de urs, care sugerează tipul de ceremonial care se petrecea în aceste spaţii. Unul din ritualuri se referea la a bea diverse băuturi dintr-o tigvă de urs (sau de om).
La vreme de război, temuta zeiţa Hera îşi apăra protejaţii. Cei credincioşi zeiţei pe care ea îi dăruia cu forţă şi curaj aveau să devină „eroi" pentru preamărirea numelui ei. Zeiţa le dădea binecuvântare şi agricultorilor. Binecuvântarea acordată de zeiţa Kore se numea „cornucopia", cu sensul de „îmbelşugat". Cuvântul din engleză „corn" (porumb) ar putea fi inspirat de numele zeiţei, iar cerealele erau roade ale pământului trimise de zeiţa Ceres. în perioada cuprinsă între domnia lui David şi naşterea lui Iisus, misterele şi ritualurile magice legate de cultivarea pământului şi de vânătoare au început să fie înlocuite de religia de stat, adică de ritualuri în formă instituţionalizată. în mod neoficial, misterele şi ritualurile magice în formă ne-instituţionalizată s-au perpetuat în diverse forme şi obiceiuri: binecuvântarea bucatelor înainte de a te aşeza la masă, sperietorile de ciori, potcoavele de cai constituie doar câteva exemple în acest sens.
Ritualul decapitării regelui şi tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul sunt două aspecte care aparent nu au nimic în comun, numai că simbolismul celor două este incitant pentru cei iniţiaţi în lumea misterelor. Revenind la alfabetul Ogam, în care fiecărei litere îi corespunde un copac, litera care urmează imediat după „D" este „T". Dacă litera „D" simbolizează luna iunie, adică momentul execuţiei regelui verii, luna corespunzătoare literei „T" este iulie, adică momentul în care noul rege urcă pe tron. Dacă acceptăm că „D" îl reprezintă pe Ioan, iar „T" pe Iisus, faptul că litera T a devenit simbolul crucii este deosebit de important.
Iisus debutează ca „rege verde", adică tânărul rege, al cărui corespondent vegetal sacru este ilicele. Simbolismul arborelui sacru s-a perpetuat, astfel încât ilicele şi Crăciunul au devenit două noţiuni inseparabile. Cariera de învăţător-preot a lui Iisus începe foarte curând după tăierea capului lui

Ioan. Data de 24 iunie marchează moartea lui Ioan, iar perioada cuprinsă între 24 şi 30 iunie coincide cu „trezirea", astfel încât preoţia lui Iisus începe practic în iulie, în cel mai pur simbolism masonic. Evenimentul va căpăta o deosebită importanţă cosmică. Conform scrierilor istoricului Nennius din perioada timpurie a creştinismului, lumea avea şapte ere. Cea de-a patra epocă începea cu domnia lui David şi cu edificarea Templului lui Solomon. Cea de-a cincea eră începea cu Ioan Botezătorul, iar cea de-a şasea, cu venirea lui Iisus.
Religia iudaică s-a debarasat de rădăcinile sale păgâne şi s-a transformat în religie monoteistă până la naşterea lui Iisus. Poporul iudeu nu aştepta un nou rege, ci un Mesia pământean, un rege care să îi elibereze de sub jugul stăpânitorului roman, tot aşa cum un Moise îi scosese din Egipt sau cum fuseseră eliberaţi din robia babiloniană. Conceptul de Iisus ca Dumnezeu nu era înţeles sau acceptat ca atare de poporul iudeu în totalitatea sa, iar în unele privinţe el nu a fost înţeles sau urmat nici de propria sa familie sau de concetăţeni. După moartea lui Iisus, Pavel i-a devenit urmaş, transformat în conducătorul spiritual care a deschis larg porţile noii religii aceloraşi păgâni pe care Iacob, ruda lui Iisus, dorise să-i excludă. Iar dacă Biserica edificată de Pavel s-a dezvoltat şi a prosperat în Europa, în Asia religia a rămas tributară credinţei într-un zeu unic şi concepţiei asiatico-islamice conform căreia Iisus era important doar ca profet. Au fost invocate chiar cuvintele lui Iisus ca dovadă că nu era Dumnezeu: „Căci Tatăl este mai mare decât mine" (Ioan, 14:28).
Britania nu renunţase încă la rădăcinile ei păgâne, totuşi avea un punct de convergenţă cu Israelul : ocupaţia străină. Atât Britania, cât şi Israelul aveau urgent nevoie de un rege. Evreii îşi doreau un rege pământean care să îi conducă spre emanciparea de Roma, iar Britania avea nevoie de un conducător care să-i elibereze pe britoni mai întâi de sub ocupaţia romană, apoi de oprimarea saxonă. Iisus nu şi-a împlinit misiunea pământeană de a elibera Israelul de sub ocupaţia romană şi a murit. Mormântul său gol oferea

speranţa că va reveni. Nici Camelotul regelui Arthur nu a reuşit să supravieţuiască. Potrivit legendei, Arthur a fost rănit şi dus de pe câmpul de luptă, probabil pentru a reveni şi el la momentul cuvenit.

Asemănările dintre personajele Iisus şi Arthur nu se opresc aici. Tot aşa cum enigmaticul vrăjitor Merlin a pregătit venirea regelui Arthur, la fel a procedat şi Ioan Botezătorul în ceea ce-l priveşte pe Iisus Hristos. Guineviere, soţia regelui Arthur, a fost numită astfel după o mare zeiţă albă şi, conform autorilor legendelor Graalului, i-a fost necredincioasă soţului ei. Tovarăşa lui Iisus, Maria Magdalena, personaj al cărui simbol este porumbelul, împrumută câteva din caracteristicile zeiţei Isis şi, conform portretului pe care i-l face literatura creştină de mai târziu, a fost considerată păcătoasă şi prostituată. Sau, aşa cum femeile sunt cele care l-au pregătit pe Iisus pentru punerea în mormânt şi tot ele sunt acelea care l-au văzut primele înviind, tot femeile îl vor lua pe Arthur rănit de pe câmpul de luptă şi îl vor duce pe o luntre până în Avalon.

S-au scris până în prezent sute de cărţi despre similitudinile dintre mitul celtic al ciclului vieţii, viaţa regelui Arthur şi viaţa lui Iisus Hristos. Nu este surprinzător şi nici întâmplător faptul că familiile care fac parte din Prioratul Sionului şi scriitorii aflaţi sub comanda lor încearcă să stabilească legătura dintre cele două aspecte. Literatura Graalului a fost pusă în slujba recuperării idealurilor măreţe ale vieţii. *Questa* Graalului în care a pornit regele Arthur este poate comparabilă cu călătoria eroului din Grecia antică plecat pe mare să se descopere pe sine, sau *arete.* Practic, era mai importantă căutarea Graalului, călătoria, drumul, decât găsirea efectivă a Graalului. La rândul ei, nici devoţiunea grecilor nu a fost împlinită, însă a rămas o aspiraţie pe care eroul nu a abandonat-o niciodată, învăţăturile lui Iisus Hristos ţin de acelaşi filon. Legea a fost făcută pentru bărbat şi femeie, iar nu bărbatul şi femeia pentru lege. Iisus a adus omenirii promisiunea împlinirii unui ideal măreţ, dragostea dezinteresată faţă de Dumnezeu şi de aproapele, de dragul iubirii în sine.

Aceste valori minunate nu coincideau însă cu valorile Bisericii sau ale statului medieval, iar literatura Graalului trebuie privită ca o încercare de a le resuscita. Primul pas era împăcarea tuturor credinţelor religioase - crezul francmason de adorare a unei divinităţi supreme constituia un exemplu în acest sens. Iar cel de-al doilea pas era recuperarea adevăratului mesaj eristic de către omenire prin intermediul literaturii Graalului. Mai exista însă şi un al treilea pas, integrarea credinţei arhaice în credinţa modernă. Creştinismul celtic rămânea în continuare tributar lumii druizilor, zeilor vegetaţiei, magicienilor şi misterelor lor de nepătruns.
Personajul straniu care a fost Merlin a constituit practic o punte de legătură între trecutul celtic înceţoşat şi epoca medievală. Odinioară un „sălbatic", sau „George cel Verde" al britanilor, Merlin a devenit aproape un bun creştin. Povestea legată de venirea pe lume a lui Merlin este poate chiar mai stranie decât cea a lui Ioan Botezătorul, care s-a născut dintr-o mamă „stearpă". Drept răzbunare pentru triumful lui Hristos asupra iadului, este trimis un diavol pe pământ să chinuiască o familie de oameni credincioşi. Respectiva familie, săracă lipită pământului, nu mai avea nimic de preţ în afara celor trei fiice. Diavolul reuşeşte să înşele castitatea fetelor mai mici, însă cea de-a treia îl înfruntă. Această fiică mai mare, încă pură, este vioiată în somn de demon, într-o noapte în care uitase să-şi spună rugăciunile. Astfel se naşte vrăjitorul Merlin, un copil născut de om, dar al cărui corp este complet acoperit de păr. Adevărurile pe care le conţin legendele de acest fel sunt ascunse de metafore şi simboluri, însă înţelesul lor s-a pierdut în negura vremii. Exista o poveste şi despre originea regilor merovingieni franci, care se spunea că s-ar fi tras din Merovee, care ar fi fost conceput în chip miraculos prin unirea unei prinţese cu un rege şi cu o creatură marină. Sfântul protector al galezilor este Sfântul David (Dewi în velşă), al cărui nume are sensul de „omul apelor". După creştinarea Ţării Galilor, funcţia pe care o îndeplinea omul apelor era aceea de a boteza poporul galez. Iar misiunea

Sfântului Ioan Botezătorul a fost tot aceea de a boteza. Numele propriu Ion sau Ioan-îşi are rădăcina în grecescul „Iona" care la rândul său derivă din numele babilonian „Oana". Oana, pe jumătate om, pe jumătate fiinţă marină, îi civilizase pe strămoşii babilonienilor. Şi numele propriu Merlin conţine conotaţii marine, deoarece rădăcina *mer* are sensul de „mare", iar *lin* are tot o semnificaţie acvatică (lac mic). Ce tradiţii ancestrale îi unesc pe aceşti trei oameni ai mărilor? Civilizaţia modernă s-ar putea să nu găsească răspunsul niciodată. Totuşi, putem afirma că aproape nu există cultură în care să nu apară legende şi mituri despre un om care a adus civilizaţia într-o regiune oarecare de pe glob venind de pe mare. De la cultura incaşilor şi mayaşilor, continuând cu cea a amerindienilor şi ajungând până la civilizaţia egipteană şi babiloniană, ne-au parvenit mărturii mitologice ale apariţiei unui bărbat care soseşte din largul mării, care îi învaţă pe locuitorii din ţinutul respectiv îndeletniciri cum ar fi construirea de edificii, arta scrisului, agricultura şi ştiinţa vindecării. Omul mării îndeplineşte întotdeauna funcţia de civilizator. Oare şi Merlin, Merovee şi Ioan să fi fost produsul unor mituri comune?
Explicaţia furnizată de masonerie în legătură cu tradiţia masonică este aceea că Solomon însuşi, regele care a înălţat Templul, a fost fondatorul unei societăţi secrete de constructori-masoni care s-a perpetuat timp de trei milenii. Scopul mai plauzibil al francmasonilor, rozicrucienilor, membrilor „Colegiului Invizibil" şi al altor ordine de acelaşi gen era edificarea unei societăţi mai liberale. Europa devenise un creuzet de popoare - creştini şi păgâni, asiatici, islamici şi celţi. Statele şi religiile statelor respective încercau să facă faţă acestor diferenţe culturale impunând un regim sângeros de reprimare. Biserica romană şi statul normand şi-au unit forţele condamnând abaterea de la principiile impuse şi transformând-o într-o disidenţă periculoasă.
Europa pătrundea în Evul Mediu „întunecat". Invadatorii barbari care se năpustiseră asupra Apusului au fost respinşi în fine în bătălia de la Troyes din anul 451, care a oprit

înaintarea hunilor. Era însă prea târziu pentru Imperiul Roman care permisese hoardelor de invadatori vizigoţi, vandali şi franci să înainteze, să stăpânească şi să conducă Europa Apuseană. Vikingii veniţi din ţinuturile nordice şi invadatorii normanzi stăpâneau deja Insulele Britanice şi o parte din Europa. Cuceritorii recurgeau la metode sângeroase pentru a supune populaţiile cucerite, ucigând sau mutilând oameni şi dând astfel naştere uneia din cele mai crude perioade ale epocii moderne.
Pentru cei care refuzau să plătească dări şi să li se supună necondiţionat stăpânitorilor, Statul şi Biserica deveniseră sinonime cu tortura şi cu execuţia. Statul, care percepea dările de la popor, nu le oferea cetăţenilor oprimaţi protecţia legii, ci le declarase război făţiş. La rândul său, nici Biserica nu le oferea oamenilor recompense sau mângâiere terestre, ci îi obliga să plătească dări tot mai înrobitoare şi să participe la războaiele religioase pe care tot ea le iniţiase. Conţii din regiunea Champagne îi invitaseră pe evreii care fugeau din Spania să caute refugiu în Franţa, în anul 1025, s-a născut rabinul Solomon Isaac, cunoscut pentru meritul de a fi fost păstrătorul Talmudului. Rasbi, după cum mai era numit, a pus bazele unei şcoli rabinice la care au fost invitaţi să studieze erudiţi şi savanţi din întreaga lume. Şcoala sa nu era deschisă numai evreilor, căci se spune că veneau aici să cânte în ebraică până şi preoţi francezi. La vremea aceea, învăţăturile ebraice includeau şi un s’et de cunoştinţe mistice esoterice, cunoscute sub denumirea de Cabala, care pătrunsese în Franţa şi în Spania adusă de diaspora iudee, adică de valul de imigranţi evrei care fugiseră din Israel în urma revoltelor din anul 70 când a fost distrus Templul. Cea mai rapidă cale de ieşire din Israel era Marea Mediterană, iar Cabala a călătorit astfel mai întâi către apus, iar ulterior s-a răspândit către nord. Cabala nu putea fi transmisă oricui şi tuturor, ci numai unui număr s’elect de învăţaţi. Această elită a devenit depozitara secretelor bine tăinuite în spatele limbajului codificat, iar cifrul menit să ducă la interpretarea sensului era ascuns în litere. Cabala era puternic înrudită cu învăţăturile eseniene. Dar şi printre esenieni, numai câţiva

aleşi puteau primi învăţăturile sacre. Gândirea eseniană reţinea ideea centrală a „învăţătorului de drept", care era „nazar", sau „vlăstar" de viţă regală.
Max Dimont, erudit, scriitor şi cercetător al trecutului şi prezentului poporului evreu, defineşte tradiţia cabalistică drept „filonul secret de dincolo de Tora". Cabala reprezintă un amalgam de religie şi raţiune, de logică şi ştiinţă, menite să-l ajute pe om să se apropie de Dumnezeu. Totuşi, nu pe orice om.
Pe de altă parte, ştiinţa şi arta scrisului erau^ ocupaţii cu care se îndeletniceau numai o mână de aleşi, în perioada medievală, scrisul era o profesiune controlată de Biserică şi de stat. Cei care ştiau să scrie erau angajaţi în slujba uneia sau celuilalt. Scriitorii care nu se înregimentau sistemului erau acuzaţi de erezie, trădare sau vrăjitorie, însă curând, până şi cei aflaţi la putere au început să fie îngrijoraţi de proporţiile pe care le atinsese corupţia. Clasa aristocraţiei, care nu era nici ea mai presus de corupţie, este cea care a comandat crearea legendelor din ciclul arturian. Aceleaşi familii care se uniseră sub pavăza Prioratului Sionului şi care au dus la crearea Ordinului Cavalerilor Templieri sunt cele care au comandat scrierea operelor literare despre regele Arthur şi istoria unei lumi idealiste şi misterioase.
Chiar Geoffrey de Monmouth, în scrierile sale despre Anglia, se menţine în zona miracolelor şi-a misterelor. Geoffroy este primul autor care a scris detaliat despre regele Arthur. El îi dedică „Istoria regilor Britanici", scrisă în anul 1135, regelui englez Stephen, nepotul lui Wilhelm Cuceritorul. Etienne de Blois i-a jurat credinţă Matildei, fica regelui Henric I, însă a urcat singur pe tron. Matilda s-a căsătorit cu Geoffrey al IV-lea d'Anjou şi a avut un fiu (pe Henric al II-lea) care avea să devină ulterior moştenitorul tronului lui Stephen. Acest Geoffrey al IV-lea a dat familiei cenţilor d'Anjou numele de familie Plantagenet - vlăstarul de viţă regală.
Geoffrey de Monmouth a plasat acţiunea legendelor despre regele Arthur în sudul Angliei; ulterior, scriitorii rivali francezi vor alege Franţa drept scenă a legendelor arthuriene. Geoffrey a murit în anul 1155. La scurt timp

după moartea sa avea să se nască literatura dedicată Graalului, iar peste jumătate din operele Graalului aveau să fie terminate în decurs de cincizeci de ani, mai precis, în perioada 1180 -1230. Poemul „Lancelot" compus de Chretien de Troyes a fost o operă scrisă la comanda Mariei de Champagne. Mama Mariei, Eleanor de Aquitania, era la a doua căsătorie, iar acest soţ era Henry Plantagenet, duce de Normandia şi conte d'Anjou. Când Chretien a urmat întocmai indicaţiile Mariei, ne spune prolificul exeget al literaturii romaneşti a Graalului Norma Lorre Goodrich, el nu a respectat sursele istorice, iar rezultatul nu a fost „convingător". A plasa un rege pe jumătate briton, pe jumătate galez, pe care istoria îl recunoaşte ca atare, într-un peisaj medieval, subminează atât istoria, cât şi arta, atâta vreme cât povestea respectivă este modificată pentru a satisface solicitările comanditarului.
Adevărata Guinevere era o regină războinică, însă dimensiunile şi statutul ei vor fi reduse la o imitaţie a vieţii contesei de Champagne. Guinevere era de origine picta, iar, conform culturii din care provenea, îşi putea alege singură soţul, după pofta inimii, şi se putea la fel de bine debarasa de el, tot după pofta inimii. La curtea din Troyes, contesele şi chiar reginele erau măritate fără a li se cere consimţământul, prin urmare se resemnau să accepte un mariaj din care lipsea dragostea, fiind incapabile să facă ceva în această privinţă. Guinevere, care putea face tot ce-şi dorea, este considerată infidelă din cauza poveştii de dragoste cu cavalerul Lancelot. Versiunea de la Troyes prezintă drept adulter gestul ei de-al „părăsi" pe Arthur. Cititorul operei lui Chretien este la fel de nedumerit şi în privinţa episodului în care cavalerul Lancelot îi aduce prinţesei inimii sale capul unui bărbat. Tot aşa cum strămoşii lor păstrau capul ursului pe care îl vânaseră, şi celţii au menţinut viu obiceiul de a păstra capul duşmanilor importanţi. Probabil că cititorii normanzi din veacul al XH-lea, care au trăit la şapte sute de ani după moartea personajului istoric Arthur, nu înţelegeau acest obicei. Pe de altă parte, este posibil ca Chretien, care era mult mai

cultivat decât cititorii săi, să fi inclus obiceiuri stranii de acest gen tocmai pentru a rămâne fidel realităţii istorice, însă poate că poemul „Lancelot" a rămas incomplet din cauza diluării povestirii mistice despre celţi, condiţie impusă scriitorului de protectorul său bogat. Goodrich consideră că, probabil, Chretien şi-a pierdut elanul scriitoricesc.
Să se fi hotărât Chretien de Troyes să abandoneze studierea istoriei arthuriene, poate chiar să iasă din slujba Mariei de Champagne? Oricum, el a murit în anul 1188, în condiţii misterioase, iar un incendiu a mistuit majoritatea manuscriselor şi a documentelor istorice. Nu ne putem totuşi împiedica să ne punem fireasca întrebare dacă nu cumva cele două incidente au fost rezultatul căderii sale în dizgraţie. Cu un an înaintea morţii sale, adică în 1187, Ierusalimul fusese cucerit de sarazini, iar mulţi îi învinovăţeau pe Templieri. Tensiunea provocată de greaua pierdere şi presiunea exercitată de opinia publică au afectat Ordinul. Organizaţia secretă formată din familii aristocratice franceze, care îi susţinea din umbră pe Cavalerii Templieri, s-a disociat în cele din urmă de Ordin. Deşi este probabil că familiile din Lorena continuau totuşi să exercite un oarecare control asupra lor, în public ei s-au disociat de activităţile grupului.
Există prea puţine speranţe, sau metode, de a arunca lumină asupra unei morţi care a survenit în urmă cu opt sute de ani, însă putem deduce că, dacă protectorii lui Chretien au fost nemulţumiţi de refuzul său de a finaliza opera în forma şi stilul impuse de ei, atunci este posibil ca alţi scriitori să o fi continuat şi fără să-şi facă prea multe probleme de conştiinţă. Aşadar, el nu era de neînlocuit. Chiar înaintea morţii sale, i s-a cerut să includă în lucrare câteva genealogii. Acest aspect a devenit o adevărată modă în literatura ulterioară a Graalului. La doi ani de la moartea sa, Robert de Borron introduce arborele genealogic al lui Parsifal mergând în trecut până la Iosif din Arimateea. Robert de Borron, succesorul lui Chretien, este bănuit de a fi fost noua unealtă de scris la care a apelat Prioratul Sionului în încercarea de a legitima descendenţa de regi şi urmaşi

dintr-o stirpe cu sânge regal. Referindu-se la Sfântul Graal, Robert este primul care îl prezintă în ipostaza de obiect sacru adus dintr-o ţară străină şi ostilă şi plasat în grija altor protectori. Tot de la acest scriitor aflăm despre construirea unui castel al Graalului, al cărui scop precis era acela de a proteja vasul sfânt. Oare Prioratul Sionului încerca să producă dovezi documentare referitoare la dreptul său de proprietate asupra unui obiect sacru care fusese salvat din Templul de la Ierusalim?
Dacă conferim sfântului Graal interpretarea de obiect care confirmă descendenţa din sângele regal, atunci putem considera că Graalul reprezintă o colecţie de documente, probabil arborele genealogic al familiei de regi de la David până la Iisus. De Borron afirmă că Graalul a fost dus pe o insulă pustie din larg, la 454 de ani după moartea lui Iisus Hristos. De vreme ce anumite legende susţin că familia lui Iisus a fugit din Israel imediat după momentul Răstignirii, atunci ce s-a petrecut cu patru secole mai târziu? Momentul coincide cu instalarea în sudul Franţei a vizigoţilor care au adus cu ei în Franţa obiecte furate de la Roma, în posesia cărora intraseră romanii în urma jefuirii Ierusalimului. Aceste comori au fost duse spre păstrare în capitala regatului vizigot, care era Rennes-le-Chateau, sau în apropierea sa.
Aşa cum Cabala reprezintă o culegere de texte scrise astfel încât cititorul neavizat să înţeleagă doar sensul superficial, în timp ce pentru cititorul iniţiat înţelesul este ascuns la un nivel mult mai profund, putem presupune că tot astfel au fost alcătuite şi operele comandate de Prioratul Sionului. Cavalerul Parsifal este numit „fiul văduvei", termen care deţine p conotaţie extrem de importantă din punctul de vedere al masoneriei secrete. După cum menţionam anterior, sensul este de frate mason-constructor, expresia fiind folosită atunci când un mason solicită ajutorul unui frate, în „Conte del Graal", o altă operă scrisă de Chretien şi terminată de autori necunoscuţi, Parsifal este comparat cu sarazinul „Mahdi", sau „cavalerul aşteptat", acela care îi poate vindeca pe oameni. Atât Iisus, cât şi Parsifal erau recunoscuţi drept

cavaleri aşteptaţi, amândoi având puteri vindecătoare. Mahdi a supravieţuit în vocabularul masonic secret în forma „mahadia".
La numai câţiva ani după Chretien şi Robert de Borron, cavalerul german Wolfram von Eschenbach a scris poate cea mai misterioasă operă despre Parsifal, intitulată „Parzival". Acţiunea poemului se petrece la Poitou. Wolfram şi-a compus cu rigurozitate opera, mergând până într-acolo încât a folosit calcule matematice în numerotarea capitolelor, lăsându-ne nouă să facem speculaţii referitoare la mesajele secrete. Poitou făcea parte din domeniul lui Eleanor de Aquitania şi al lui Henry d'Anjou, iar Wolfram trebuie să fi scris cu gândul la protectorii săi. El are paternitatea celei mai complicate genealogii dintre toate cele care apar în literatura Graalului, tatăl lui Parsifal fiind urmaşul regelui Arthur, iar mama sa, vlăstarul a doi regi ai Graalului, Frimutel şi Titurel. Pe de altă parte, autorul utilizează în mod explicit termenii de „Templier" şi de „Cavaleri Templieri" şi suficient de frecvent încât să ne determine să ne întrebăm dacă nu cumva opera lui reprezintă o încercare tardivă de a face publicitate acestui Ordin căzut în dizgraţie.
Wolfram aminteşte şi despre o soră a lui Parsifal, pe nume Sigune, care este uimită cât de puţin ştie Cavalerul aşteptat. El a văzut suliţa însângerată folosită de soldatul roman pentru a se asigura că Iisus murise, platoşa din argint pe care a fost purtat trupul lui Iisus, Graalul care era potirul cu sângele lui Iisus Hristos. îl cunoscuse pe regele-pescar, zeul-rege rănit care nu mai putea guverna. Sigune se mai întreabă cum nu a reuşit fratele ei să înţeleagă sensul tuturor lucrurilor pe care le-a văzut. Unchiul lui Parsifal, care este prezentat ca fiind eremit, i-a mărturisit lui Parsifal că Iisus Hristos făcuse profeţia conform căreia Parsifal însuşi urma să devină păstrătorul Graalului. Opera iui Wolfram este cea mai limpede operă din literatura Graalului, cu trimitere directă la Templieri şi informaţii despre ceilalţi cavaleri aşteptaţi, din care aflăm că, în vremea cavalerească, Templul se afla probabil în sudul Franţei.
Conform tradiţiei frăţiei Graalului, fraţii trebuia să facă parte

dintr-o societate secretă. Cum la vremea respectivă Templierii nu erau încă proscrişi, aşadar nu deveniseră o societate „secretă", este posibil ca Prioratul Sionului, Ordinul din interiorul ordinului, să fi fost tocmai această „societate secretă". Puţinilor membri admişi în această organizaţie nu li se permitea să îşi divulge originea. Iar în Europa secolului al Xll-lea, un obstacol în calea recunoaşterii arborelui genealogic era, în mod logic, originea iudaică. Iar dacă ipostaza de descendent al regelui David sau Iosif din Arimateea putea părea la prima vedere o onoare, în actualitatea medievală ea putea antrena câteva din cele mai potente familii franceze pe panta suspiciunii şi a persecuţiilor.
Marie de France însăşi a reiterat obligativitatea ca păstrătorii Graalului să-şi tăinuiască originea. Să fi reflectat oare lipsa de înţelegere a lui Parsifal o incapacitate de a înţelege sau accepta originea sa iudaică? Wolfram pare să confirme acest aspect. El susţine că în Septimania aflată în regiunea Munţilor Pirinei - ţinutul peste care stăpânea William de Gellone - s-ar fi aflat la început castelul unde era păstrat Graalul. Să ne amintim că William era contemporan cu Charlemagne, din dinastia carolingiană care uzurpase tronul regilor merovingieni. Noua stirpe de regenţi a făcut tot ce i-a stat în putinţă să legitimeze dreptul de a domni. Fiul lui Carol cel Mare s-a căsătorit cu fiica lui William. Prin intermediul unor mariaje strategice de acest gen, familia lui William a asigurat veriga de legătură dintre regalitatea vizigotă şi cea merovingiană din Sud şi familia Plantard, originea dinastiei Plantagenet. Căsătoriile ulterioare au atras în această ramură şi casele de Alsacia-Lorena. Printre altele, familia lui William poseda şi domeniul pe care se afla Rennes-le-Chateau şi castelul Blanchefort.
Wolfram a continuat în acelaşi registru, aducând corecţii afirmaţiilor făcute de Chretien care căzuse în dizgraţia protectorilor săi. El îşi întemeiază afirmaţiile pe surse provenind din sudul Franţei şi din Spania. O sursă importantă este Kyot din Provenţa (un maestru binecunoscut din Cartea a IX-a a poemului „Parzifal) care „descoperise"

adevărată poveste a Graalului la Toledo, în Spania. Povestea fusese consemnată de un erudit evreu care trecuse la creştinism, deşi familia din care făcea parte părea să nu fie nici creştină, nici iudee. Tatăl acestui învăţat iudeu, pe nume Flegenatis, se închina unui viţel, iar Flegenatis însuşi studiase Cabala. El îşi însuşise ştiinţa astrologiei şi ştia când răsar şi când apun astrele şi modul în care influenţau viaţa oamenilor. El susţinea că Graalul era scris în constelaţii.
De asemenea, Wolfram susţine că erau puţini nobilii creştini aflaţi în slujba Graalului, însărcinaţi cu păstrarea Graalului. Dacă înlocuim ideea Graalului în chip de cazan celtic sau de potir, cu conceptul Graalului ca ansamblu de cunoştinţe, atunci întreaga poveste capătă sens. Această cunoaştere este prin urmare păstrată şi transmisă de-a lungul istoriei de un număr restrâns de familii de elită, cunoscute sub denumirea generică de păstrători. La evrei, cunoaşterea se referă la secrete legate de astronomie, atât de complexe încât este posibil să nu fie cunoscute decât câtorva rabini care studiază şi memorează aceste cunoştinţe secrete timp de mulţi ani, fiind astfel pregătiţi să preia rolul de păstrători. Aceleaşi secrete pot fi ascunse în spatele formei mai „ortodoxe" a iudaismului, combinate cu ştiinţa astronomiei originară din ţinutul magilor, din doctrina budistă (posibil moştenită de esenieni) şi din religia celtică, într-o epocă în care celţii erau răspândiţi pe un teritoriu cuprins între India şi Irlanda, în Britania şi în Galia, aceste secrete au fost apărate şi păstrate de druizi, iar aceste secrete erau atât de complexe încât îţi trebuia o viaţă de om pentru a le putea asimila. Din perspectiva unui iniţiat, o parte din cunoaşterea secretă nu putea fi transmisă decât în forma prin care ne-au fost transmise majoritatea cunoştinţelor istorice sau religioase - adică prin mituri, parabole şi folclor.
Matei a scris Evanghelia pentru a fi sigur că viaţa lui Iisus era în acord cu profeţia vechi-testamentară. Familiile elitei care formau Sionul au pregătit apariţia lui Mesia, care provine din cercul lor. Să-şi fi propus ei obiectivul de a pregăti venirea unui rege pământean?
Există mai multe explicaţii care justifică existenţa Prioratului

Sionului. Una este cea de a perpetua descendenţa directă din Iisus şi Maria Magdalena. Dacă cei doi ar fi avut urmaşi în urmă cu două mii de ani, atunci numărul „moştenitorilor" ar fi de ordinul câtorva milioane. Dacă unul din aceşti urmaşi ar pretinde că este deţinătorul unei distincţii unice care să le dea altor câtorva milioane motivul de a crede în el şi de a-l urma ca divinitate sau ca rege, probabil că ar fi o dovadă de pragmatism. Un alt motiv, cumva mai tainic, ar fi acela de a promova credinţa într-un zeu arhaic. Poate că scopul real era acela de a susţine perpetuarea unei religii în cadrul căreia zeiţa ar fi putut fi reprezentată de Maria Magdalena, unită cu un zeu-rege reprezentat de un Sfânt Ioan, o autoritate superioară în stil templiero-masonic, care să asigure astfel unificarea întregii lumi sub dominaţia unui Imperiu Sfânt. Dreptul la tronul unui atare imperiu ar putea fi atunci revendicat de „moştenitori".
Totuşi, constituirea unei societăţi secrete este ea însăşi un scop în sine. Societăţi de tipul Prioratului Sionului, masoneriei şi altor sute de organizaţii au numeroase niveluri de „perfecţionare" şi numeroase grade. Cu cât se ajunge la un nivel mai elevat, cu atât secretele cunoscute sunt mai obscure. Este posibil că apartenenţa la organizaţia P-2 din secolul al XX-lea să fi trasat calea spre reuşită a unui individ din cadrul grupului. P-2 a fost o grupare masonică italiană, atât de potentă, încât se spunea că cine conduce P-2 conduce practic întreaga Italie. Totuşi, după ce organizaţia a fost deconspirată şi după formularea acuzaţiilor de crime, membrii de rând au descoperit curând că nucleul elitist al grupării era atât de corupt, încât constituia un motiv de ruşine pentru restul grupului.
În mod similar în cadrul masoneriei, pe măsură ce membrii se implică la un nivel profund, sunt şantajaţi să nu părăsească societatea şi să păstreze secretul asupra unor idei şi practici religioase cel puţin bizare. Să fi uneltit membrii Prioratului Sionului şi rudele lor scoţiene în sensul creării unui regat masonic pe pământ?

Capitolul 13

PĂSTRĂTORII GRAALULUI ŞI LUMEA MODERNĂ

Societăţile secrete au existat întotdeauna, iar ele au inspirat teamă regilor, preşedinţilor şi poporului de rând, fără deosebire. Societăţile ţes o întreagă mitologie în jurul lor, creând astfel iluzia de forţă şi putere pentru a-şi asigura loialitatea membrilor. Principalul aspect care diferenţiază masoneria de alte societăţi secrete este complexitatea istoriei întemeiate pe legendă şi treptele iniţiatice pe care trebuie să le urce membrii masoni pentru a plonja apoi într-o ţesătură mitologică şi mai densă. Privită din exterior, masoneria este la fel de inocentă ca şi o organizaţie locală de socializare de tip rotary. însă din interior, ea a fost astfel construită astfel încât să semene cu o religie.
Numai în Insulele care aparţin de Marea Britanie, marea societate secretă a francmasoneriei numără peste un milion de membri (femeile sunt excluse), în Statele Unite, există în prezent şaizeci de mii de loji şi câteva milioane de membri. Numai în Anglia şi în Ţara Galilor sunt şase sute de mii de masoni, iar în Scoţia probabil sunt activi peste o sută de mii. Scriind cartea intitulată „Frăţia" *(Brotherhood),* un studiu al efectelor masoneriei asupra societăţii engleze, Stephen Knight face o trecere în revistă riguroasă a' corupţiei pe care a generat-o masoneria la nivelul departamentului de poliţie şi al sistemului magistraturii. Pentru membrii masoni de grade inferioare, masoneria este un soi de club în care oamenii se reunesc să socializeze, o societate de întrajutorare şi o organizaţie de asistenţă reciprocă care îi ajută pe membri să îşi găsească un post mai bun sau noi clienţi. Membrii iniţiaţi la grade mai mici ştiu că nu există decât trei grade. După ce au ajuns la ceea ce credeau că este nivelul superior, ei descoperă că mai trebuie să treacă prin alte treizeci de grade. Un eminent exeget al masoneriei susţine că ar exista încă trei grade superioare în jurul cărora nu se face publicitate, fiind apărate de o disciplină foarte strictă privind păstrarea secretului. Unii comentatori susţin că opera pe care a scris-o Stephen King a provocat moartea lui suspectă care a survenit la scurt timp după publicarea ei. Iniţiaţii primesc cunoştinţe de „geometrie sacră", transmisă din antichitate, din epoca în care a trăit Hiram. Primii

constructori-masoni probabil aveau cunoştinţe avansate de geometrie reparatorie şi de întreţinere pentru a-şi putea face meseria cum se cuvine. Pe de altă parte, este cert că maeştrii constructori-masoni aveau cunoştinţe avansate de matematici superioare pentru a fi capabili să facă planurile construcţiei şi să supravegheze edificarea de catedrale şi biserici, în mod similar, probabil că iniţiaţilor de grade mici li s-au transmis secrete până la un punct, în timp ce iniţiaţii din gradele mari au intrat în posesia unei forme superioare de cunoaştere sacră. Membrii masoni pot ajunge până la gradul treizeci şi trei, numai că cifra în sine este ilogică din perspectiva unui plan mistic în care treizeci şi şase reprezintă jumătatea celor şaptezeci şi două de grade secrete. Foştii preşedinţi americani Gerald Ford, William Howard Taft, Franklin Delano Roosevelt şi Harry Truman, dar şi alte personaje marcante din viaţa publică, printre care îi amintim pe J. Edgar Hoover, Melvin Laird, Secretarul pentru Apărare din administraţia Nixon, şi Steven Bechtel (marele magnat din industria construcţiilor) toţi au ajuns până la gradul treizeci şi trei. Care era secretul pe care îl ştiau toate aceste personaje sus-puse?
în cartea „Geneza" *(Genesis),* David Wood arată că pentru francmasoni numărul treizeci şi trei a fi suma dintre numerele optsprezece (numărul lui Isis) şi cincisprezece (numărul lui Osiris). Trimiterile de acest gen la sacralitate nu numai că nu sunt întâmplătoare, ci sunt foarte importante în această pseudo-religie. Numărul cinci este simbolul puterii feminine asociată cu pentagrama. Şi numărul opt este un număr sacru prin conexiune cu Isis, care este probabil cea mai veche divinitate universală. Se ştie despre cifra opt că reprezintă dublul simbol al naşterii şi al infinitului. Iar numărul cincizeci şi opt (cinci şi opt) este un număr considerat sacru de Templieri şi de organizaţia Prioratului Sionului din zilele noastre. Cinci plus opt fac treisprezece, număr pe care creştinii îl consideră ghinionist din cauza asocierii cu zeiţa păgână. Dacă cifra opt poate fi un număr pozitiv sau „norocos" pentru creştini, în schimb, treisprezece nu poate reprezenta decât zeiţa. Litera „M" din numele zeiţei

este şi cea de-a treisprezecea literă a alfabetului, fiind folosită ca simbol al constelaţiei Fecioarei. Iar o zi de vineţii 3 a anului 1307, s-a dovedit a nu fi o zi fastă pentru Templieri, de vreme ce valul de arestări masive a început în acea zi. Să fi fost un nonsens simbolismul şi semnificaţia mistică a acestor numere?
Există două motivaţii posibile care ar putea explica legendele şi misterul ţesute în jurul acestor numere. După cum ştim, de-a lungul timpului, arta arhitecturii nu a fost consemnată în documente scrise. Fiecare număr important reprezenta cifrul în spatele căruia se ascundea o întreagă poveste, numerele fiind folosite asemenea unor dispozitive de memorare menite să reactiveze mai rapid un s’et de cunoştinţe însuşite. Am moştenit sistemul modern de măsurare de la cea mai veche civilizaţie a lumii, civilizaţia sumeriană. Sumerienii împărţeau cercul în 360 de grade, iar ora şi minutul, în unităţi de câte şaizeci de subdiviziuni fiecare. Ei sunt cei care au stabilit piciorul ca unitate de măsură la doisprezece ţoli, ca şi sistemul de socotire în duzini pentru ouă. Ei au introdus măsurarea timpului şi a spaţiului cu ajutorul acestui sistem numeric bazat pe cifra şaizeci. Tot sumerienii sunt cei care măsurau timpul cu ajutorul spaţiului. De pildă, intervalul necesar umbrei lăsate de soare să traverseze o suprafaţă dată, îi permitea matematicianului (dar şi arhitectului) să măsoare distanţa. Acest tip de măsurători aveau o semnificaţie cosmică. Soarele echinoxului ocupă fiecare casă a zodiacului pentru o perioadă de 2. de ani. Un ciclu zodiacal complet acoperă o perioadă de 25. de ani. Unui cerc de 360 de grade îi sunt necesari şaptezeci şi doi de ani pentru deplasarea cu un grad. Ciclul zodiacal complet (adică 25. de ani) împărţit la 432 (număr pe care Berosus l-a folosit tot atât de mult pe cât de mult este folosit simbolul d În geometria euclidiană) are ca rezultat 60, numărul pe care se bazează întregul sistem matematic. Anumite numere-cheie declanşau mecanismele de memorare, acţionând asemenea unei legende.
Valhalla, tărâmul morţii din mitologia scandinavă, avea 540 de uşi prin care puteau pătrunde opt mii de războinici,

înmulţind aceste două cifre, vom obţine 432.0. în tradiţia chineză, istoria cataclismelor din univers care au dat naştere planetei Pământ ar fi fost cuprinsă în 4320 de volu’me. Iar istoricul şi misticul babilonian Berosus susţine că perioada cuprinsă între Potop şi primul rege a fost de 432.0 de ani. în poemul indian Rig Veda, există 10. de strofe cu patruzeci de silabe fiecare (adică în total, 432.0 de silabe). Dar şi în civilizaţiile din Lumea Noua, existau anumite cifre care se disting în mod deosebit, în cultura maya, unitatea de măsurare a timpului era *katun,* care coincidea cu 7. de zile, iar cinci *baktun* echivalau cu o perioadă de 720.0 de zile. Mitologia creată în jurul numerologiei poate că este tocmai o încercare de a disimula acest tip de cunoştinţe în interiorul legendelor pentru a fi astfel păstrate. Geometria sacră era, în definitiv, un s’et de cunoştinţe de geometrie necesare şi obligatorii pe care trebuia să le deţină orice individ care lucra în construcţii.
Pe de altă parte, natura ocultă a masoneriei a fost ulterior exploatată cu scopul de a exercita un control mai eficient, total asupra membrilor organizaţiei. Depunerea jurământului de credinţă faţă de zei păgâni stranii, sau interpretarea anumitor roluri în cadrul unor ceremoniale secrete constituiau suficiente motive de condamnare şi de ardere pe rug într-o epocă de dată relativ recentă. Apartenenţa la o organizaţie masonică a curmat cariere politice marcante în Italia chiar şi în zilele noastre. Este evident că metode ca manipularea şi şantajul pot constitui instrumente eficiente de controlare a membrilor săi. în anumite organizaţii şi mişcări, păstrarea secretului şi exercitarea controlului sunt mijloace extrem de importante.
Manly P. Hali, expert în legislaţie şi istorie masonică, este probabil primul care a subliniat ce număr impresionant de Părinţi fondatori ai Statelor Unite erau membri de rang superior în masonerie. Se pare că într-adevăr conceptul de naştere a unei ţări în Lumea Nouă, creată sub numele de Statele Unite, este un concept care a aparţinut masoneriei europene. Câştigarea independenţei americane reprezintă punctul culminant al unor eforturi depuse pe termen lung de

masonerie care a acordat sprijin financiar secret guvernului Statelor Unite, iar, ulterior, a participat la susţinerea financiară a armatei cu scopul de a asigura supravieţuirea ulterioară a ţării nou crea’te. Arhitecţii Declaraţiei americane de independenţă şi cei care au redactat şi semnat Constituţia erau aproape în majoritatea lor masoni, tot aşa cum masoni au fost şi guvernatorii primelor treisprezece colonii britanice din America. Militarii, atât cei care făceau parte din structuri organizate, cât şi cei care acţionau în umbră, făceau parte din masonerie. Iar primul preşedinte american a fost un mason marcant. Erau tot masoni până şi susţinător^ militari ai Revoluţiei, din diverse ţări europene, care au susţinut cauza războiului american. Să fie vorba de o coincidenţă? Greu de crezut.
Sămânţa mişcării care avea să conducă la declanşarea Războiului american de Independenţă a fost plantată odată cu formarea primelor colonii europene în Lumea Nouă. Dacă imensa masă a imigranţilor a colonizat America, unica motivaţie fiind speranţa într-o viaţă mai bună, mişcarea care a dus la declanşarea revoluţiei şi la instaurarea unei societăţi idilice a fost orchestrată de o grupare selectă a elitei europene. Ideea unei lumi dominată de liber cugetători a fost inspirată de filozofia scriitorilor din epocă, iar vorbele lor au fost curând urmate de fapte.
Lista masonilor care au participat la Revoluţie seamănă cu un ghid *Who 's Who* de personaje ilustre din istoria americană. Se spune că Patrick Henry şi Richard Henry Lee au fost masoni. John Hancock, Dr. Joseph Warren şi Paul Revere erau membri ai Lojii masonice de Rit Vechi Scoţian, care, în America, avea un grad numit „Cavaler Templier". Paul Revere făcea parte şi din organizaţia „Fiii Libertăţii" care întreţinea legături cu Loja Sfântul Andrei, aceeaşi care a instigat la celebra Partidă de ceai de la Boston. Benedict Arnold şi tatăl său vitreg, marele şerif din New Haven, au fost ambii masoni în loja locală. Benjamin Franklin era Marele Maestru al Lojii Pennsylvania şi membru într-o lojă europeană a cărei denumire sugerează o societate secretă în interiorul unei alte societăţi secrete: Loja Regală a

Comandanţilor Templului Vestic Carcassone. După cum ne amintim, Carcassone a fost centrul războiului religios declanşat din iniţiativa Bisericii împotriva arienilor catari, în efortul de pregătire a premiselor pentru război, Franklin a întreprins o călătorie în Franţa. El avea misiunea de a menţine deschise canalele comerciale cu Franţa prin care s-ar fi putut asigura transportul de^armament şi muniţie necesare coloniilor în timpul războiului, în Franţa, el a fost primit de Dr. Jacques Barbeu-Dubourg şi de Sieur Mountaudion. întrevederea ia care au participat Franklin şi familia Mountaudion din Nantes, oraş care reprezenta o redută a masoneriei, a dus la încheierea unei înţelegeri care s-a prelungit timp de trei generaţii, afacerea constând în transportul ilicit de arme şi alte bunuri către America. Mountaudion era membru al Academiei Regale de Ştiinţe şi frate mason, înainte de izbucnirea războiului, coloniile erau deja înarmate şi pregătite pentru conflictul iminent.
în luna ianuarie a anului 1775, vasul francez *Jean Baptiste* - un nume foarte potrivit pentru o întreprindere masonică - transporta la bord o încărcătură de arme pentru Portugalia, care a fost apoi transferată pe o corabie olandeză cu destinaţia America. Transportul cuprindea o mie de muschete, cinci sute de perechi de pistoale şi butoiaşe cu praf de puşcă. Când, după câţiva ani de ciocniri clandestine, a izbucnit în cele din urmă războiul american, numeroşi francmasoni au venit din străinătate, grăbindu-se să sară în ajutorul tinerei naţiuni. Baronul von Steuben, Kazimierz Pulaski şi marchizul de Lafayette au fost doar câteva din personalităţile marcante care au participat în efortul de război. Au existat masoni şi în tabăra britanică, iar un cercetător atent al revoluţiei ar putea ajunge la concluzia că rolul lor a fost acela de sabota efortul de război britanic, în ciuda faptului că britanicii au hărţuit, în general, armatele americane conduse de Washington - care duceau lipsă de armament, muniţie şi furnituri şi erau în inferioritate numerică
- ei au pierdut câteva bătălii strategice, iar, în cele din urmă, războiul.

Generalul Arthur St. Clair, descendent al seniorului William Sinclair de pe domeniul Rosslyn, a luptat sub comanda comandantului britanic Sir Jeffrey Amherst în Noua Scoţie. Iar, când în timpul Revoluţiei americane, cauza devenise Franţa ca inamică a Marii Britanii, el a ales tabăra britanică. Totuşi, când i s-a ordonat să lupte împotriva coloniilor britanice din America, el şi-a dat demisia şi a fost imediat numit general-maior în armata americană. Ulterior, el a luptat în războaiele împotriva amerindienilor şi pentru apărarea ţării sale de adopţie. S-a căsătorit cu moştenitoarea unei familii franceze bogate, însă a murit sărac. Pe piatra de mormânt sunt săpate următoarele
cuvinte: „Această piatră este ridicată peste oasele fratelui lor dispărut de către membrii societăţii masonice".
Generalul Horatio Gates, care a luptat sub comanda lui Amherst şi a fost prieten apropiat al lui George Washington, s-a căsătorit cu fiica Marelui Maestru din Noua Scoţie. În mod paradoxal, el a fost preferat lui Washington în poziţia de comandant suprem al armatei de o clică de politicieni din care făceau parte Charles Lee din Virginia şi JohnyVdams din Massachusetts. George Washington depusese jurământ la intrarea în masonerie în anul 1752, adică la vârsta de numai douăzeci de ani, şi a urcat rapid treptele ierarhiei masonice, ca şi cele ale armatei, iar în final a ajuns Mare Maestru al Marii Loji a Virginiei. Lafayette însuşi a remarcat devotamentul exemplar al lui Washington faţă de fraţii masoni şi mai nota că rareori se întâmpla să îi numească la comanda trupelor sale, sau să îi lase să ia decizii importante, pe cei care nu erau masoni. Generalii Horatio Gates, Henry Knox şi Israel Putnam, care luptau sub comanda lui Washington, erau toţi fraţi masoni. Washington s-a folosit de tradiţia şi de fraternitatea masonică ca metodă de menţinere a unităţii armatei şi a condus ceremonii masonice ale lojii sale până şi la Valley Forge.
George Washington i-a învins pe conspiratorii britanici şi americani şi a fost curând ales preşedintele tinerei republici. A fost admis şi a depus jurământul cu mâna pe Biblia Lojii Sfântul Ioan din New York, dinaintea Marelui Maestru al

Lojii New York, Robert Livingston. Dolarii au purtat şi continuă să poarte înscrise pe ei simboluri tipic masonice, printre altele piramida neterminată, „ochiul atotvăzător" şi sulul de pergament care anunţă „noua ordine seculară". Primul procuror general al Statelor Unite, Edmund Randolph, a fost şi el mason, la fel ca şi primul preşedinte al Curţii Supreme a tânărului stat, John Marshall. Masoneria a triumfat în Statele Unite, iar societatea utopică a lui Bacon a dat roade peste ocean.

Bacon şi noua ordine mondială

O seamă de scriitori şi de filozofi au jucat un rol determinant în dezvoltarea noţiunilor de libertate şi de democraţie, însă Bacon a fost unul dintre puţinii membri ai elitei sociale care a dispus de resursele necesare explorării ţinuturilor noi şi capabil să influenţeze colonizarea Lumii Noi. A fost o personalitate cu o reală anvergură renascentistă, atâtsub aspectul gândirii politice, cât şi în domeniul ştiinţelor, în cartea sa intitulată „Noua Atlantida", el lansează o chemare deschisă către cultivarea artelor şi a ştiinţelor, către asumarea libertăţii, stoparea persecuţiei evreilor şi îmbrăţişarea idealurilor superioare egale pentru toţi oamenii. O piesă scrisă în aceeaşi perioadă de un prieten de-al lui Bacon, a cărei temă sfida dreptul divin al monarhiei, l-a costat pe prietenul respectiv viaţa. În acest fel se explică şi de ce Bacon nu şi-a publicat întreaga operă sub numele său; iar acesta este, de altfel, şi motivul pentru care se presupune că i-ar fi cedat unui actor analfabet, laurii compunerii unor opere ca „Richard al II-lea".

După cum am aflat anterior, Dr. Orville Ward Owen a călătorit din Statele Unite în Anglia, pornind în căutarea manuscriselor originale scrise de tandemul Shakespeare-Bacon. Dispunând de indicii care făceau trimitere directă la scrierile lui Bacon şi ale lui Shakespeare, Owen a întreprins studii riguroase pe această temă timp de cincisprezece ani. Lucrarea semnată de Bacon şi intitulată „Sylva Sylvarum" conţinea câteva explicaţii clare ale unor metode de conservare a pergamentelor cu ajutorul mercurului, adică modul în care puteau fi aşezate sulurile de pergament în

argint viu pentru a putea fi păstrate o perioadă îndelungată. Owen a căutat în castele în ruine, scări, pasaje şi încăperi secrete unde credea că pot fi ascunse cutii sigilate în mercur. Cercetările lui l-au purtat până la o galerie construită sub albia râului Wye şi la castelul din împrejurimi, în albia râului, Owen a descoperit un seif din ciment şi piatră de dimensiunea unei încăperi, care era însă gol.
Concluzia la care a ajuns Owen este că Bacon a folosit această ascunzătoare, însă că el, sau ^altcineva, a transferat manuscrisele într-un loc mai sigur, în „Sylva Sylvarum", Bacon vorbeşte despre construirea unor izvoare artificiale prin utilizarea pietrei de râu, a nisipului şi a ierbii uscate. Să fi fost amplasată ascunzătoarea lui Bacon undeva în Noua Scoţie? Se ştie că Bacon şi doi dintre cei mai apropiaţi prieteni ai săi au fost împroprietăriţi cu terenuri vaste în regiunea din răsăritul Canadei. Unul dintre amicii lui Bacon, William Rawley, a păstrat manuscrisele lui Bacon la loc sigur până la moartea sa, în anul 1660. Celălalt prieten este Thomas Bushell, inginer minier, specializat în extragerea de minereu din minele inundate. Este posibil ca ambii să fi contribuit la păstrarea secretului asupra pieselor shakespeariene ale lui Bacon, ascunzându-le şi împiedicându-le să vadă lumina zilei.
în cercul strâns unit în jurul lui Bacon şi al amicilor săi, exista o grupare care forma Colegiul invizibil, compusă din toţi cei care gândeau şi înfăptuiau lucrurile la curtea elisabetană. Numai că aceştia îşi desfăşurau activitatea într-o lume care socotea că ştiinţa este o disciplină care ţine deTriagie şi erezie - crime abominabile care atrăgeau protagoniştilor condamnarea la tortură şi moarte. Ideea unei ţări utopice în care experimentele şi teoriile ştiinţifice să nu fie condamnate prin lege era deosebit de atrăgătoare pentru toţi membrii colegiului. Linia de demarcaţie dintre ştiinţă şi magie era extrem de fină în perioada elisabetană. Un individ putea fi recompensat regeşte pentru o descoperire, sau putea fi dat pe mâna Inchiziţiei şi acuzat de erezie. Un exemplu elocvent îl constituie primele cercetări din domeniul medicinii.

Bacon însuşi a studiat corpul omenesc. El a avansat judecata greşită că temperatura corporală nu este determinată de o regulă precisă. Un alt pionier al Renaşterii care i-a împărtăşit vederile a fost Sir Walter Raleigh. Printre cercetătorii din cercul lor se număra şi Dr. Robert Fludd conform căruia Biblia ar conţine o trimitere la folosirea termometrului în determinarea temperaturii corpului omenesc. Dacă teoriile de acest gen sunt de natură să aducă zâmbete ironice pe buzele contemporanilor noştri, trebuie să ţinem totuşi cont de realitatea momentului să acceptăm că ştiinţa răzbătea la lumină ieşind dintr-o epocă întunecată şi că teoria precede întotdeauna descoperirea uni mare adevăr. Un alt personaj care făcea parte din cercul lor era William Harvey, cel pe care contemporanii săi l-au criticat vehement pentru disecţiile pe cadavre întreprinse în cadrul cercetărilor medicale şi ştiinţifice, însă căruia posteritatea îi acordă în prezent întreaga cinste care i se cuvine.
Dr. Fludd era rozacrucian. Societatea secretă Rozacruciană, care a apărut în Germania la începutul secolului al XVII-lea, îl revendică pe Christian Rosenkreuz drept fondator al organizaţiei, el fiind şi autorul lucrării „Nunta chimică". Lucrările din domeniul alchimiei pe care le-a semnat Rosenkreuz, printre care se numără şi opera mai sus citată, puteau avea drept consecinţă firească trimiterea la eşafod a autorului. Pe numele său adevărat Johan Valentin Andrea, autorul se temea de felul în care va primi Biserica aceste idei şi a preferat să scrie sub pseudonim. Corpul operei „Nunta chimică" abordează tematica Templierilor, literatura Graalului şi descendenţa de sânge regal. Asocierea sa cu societatea secretă „Roza Cruce" nu l-a împiedicat pe dr. Fludd să se implice în cercetarea ştiinţifică modernă. Tatăl lui Fludd era trezorierul reginei Elisabeta I şi slujea la curtea ei alături de Bacon. În epoca respectivă, curtea Angliei trimitea ajutoare în Franţa şi menţinea în acest scop legătura cu ministrul de finanţe francez Louis de Nevers. Fludd însuşi era tutorele copiilor lui Henry de Lorraine, la Marsilia, unul dintre ei fiind Charles, duce de Guise. Charles de Guise, a cărui familie patronase compunerea poemelor

eroice-romaneşti ale Graalului, s-a căsătorit cu Henriette-Catherine de Joyeuse, care stăpânea şi satul Couiza, aflat în apropiere de Rennes-le-Chateau. Iar între Fludd, Nevers şi Andrea mai exista şi un alt tip de legătură : fiecare dintre ei fusese ales în demnitatea de Mare Maestru al Prioratului Sionului.
În Anglia, Bacon şi grupul din care făcea parte insistau, după toate evidenţele, pe lângă regina Elisabeta, în încercarea de a o convinge să dea curs proiectului „Noua Atlantida" ai cărui iniţiatori erau. Dr. John Dee, un alt membru al Colegiului invizibil, avea mare trecere pe lângă regină, care îl asculta orbeşte. Deşi el însuşi nu a excelat în nici un fel în arta navigaţiei, lucrarea sa intitulată „Arta desăvârşită a navigaţiei" l-a inspirat pe Sir Franci s Drake, convingându-l că era posibilă o călătorie în jurul lumii. Totuşi, Dr. Dee s-a remarcat mai ales ca magician şi esoterist. Printre însărcinările sale de curtean, se număra şi aceea de astrolog al reginei Elisabeta. De altfel, regina a fixat ziua încoronării numai după ce dr. Dee s-a pronunţat în favoarea unei da’te faste, însoţită de doamnele sale de onoare, regina a călătorit până la domeniul lui Dee de la Mortlake unde se afla oglinda fermecată care putea prevesti viitorul. Nici unul dintre martorii prezenţi la acest eveniment nu şi-a amintit ulterior ceea ce văzuse acolo.
În laboratorul său, dr. Dee făcea experimente alchimice şi îşi nota descoperirile făcute în această ştiinţă secretă şi în Cabala. Mărturiile din epocă confirmă că biblioteca sa conţinea cea mai impresionantă şi mai numeroasă colecţie de cărţi din toată Europa, multe dintre acestea tratând despre discipline interzise atunci, dar care astăzi se consideră că ţin de ştiinţă. Când chestiunea expediţiei conduse de Drake a fost evocată pentru prima dată, susţinătorii planului au apelat la ajutorul lui Dee. Recurgând la o logică alambicată şi la toată elocinţa de care dispunea, dr. Dee a reuşit s-o convingă pe Elisabeta că era descendenta în linie directă a regelui Arthur şi^ prin urmare, îndrituită să devină regina Americii (dar şi a Scandinaviei şi a Rusiei pentru a păstra buna măsură). Elisabeta, împreună cu alţi

susţinători, i-au pus lui Drake la dispoziţie fondurile necesare îndeplinirii misiunii sale secrete. Călătoria întreprinsă de corabia *Golden Hind* le-a adus investitorilor un profit de 4700 %. Din colecţia dr. Dee mai făceau parte hărţi maritime care datau din perioada expediţiei conduse de Zeno-Sinclair, pe care le obţinuse pentru Dee exploratorul englez Sir Martin Frobisher. Până la urmă, însă, cunoştinţele de magie ale dr. Dee n-au lucrat în favoarea sa, fiindcă o mulţime furioasă i-a atacat reşedinţa şi i-a distrus biblioteca, după ce poporul auzise că se folosea de oameni pentru a-şi face vrăjile.
Un alt membru al Colegiului invizibil, savantul Robert Boyle, a preluat demnitatea de Mare Maestru al Prioratului Sionului urmându-i lui Andrea la conducere. Atât Andrea, cât şi Boyle studiaseră intens şi făcuseră experimente în domeniul alchimiei. Boyle întreţinea relaţii cu familia de Medici, cu Isaac Newton şi cu filozoful John Locke. Locke era la rândul lui în relaţii cu ducii de Guise şi, la un moment dat, a început să studieze temeinic povestea misterioasă de la Rennes-le-Chateau (adică, cu mult timp înainte ca Sauniere să fi făcut extraordinara sa descoperire din secolul al XlX-lea). întreaga operă a lui Boyle, elaborată în urma cercetărilor din domeniul alchimiei, a intrat în posesia lui Newton.
Printre lucrările lui Newon se numără şi un studiu despre iudaism, care se crede că ar fi cuprins şi cunoştinţe de origine divină care s-au pierdut însă între timp. Newton ştia că astronomii şi astrologii din Egiptul, Babilonul şi Grecia antice construiseră temple pentru a servi drept modele de alcătuire a universului şi ca instrumente de conservare a cunoaşterii cosmice, integrată în macrocosmos. Solomon a fost primul din această serie de iniţiaţi. Newton a subliniat importanţa pe care o aveau dimensiunile Templului lui Solomon, construit cu scopul de a reţine şi revela secrete importante. Din Apocalipsa Sfântului Ioan şi din lezechiel, Newton a învăţat ce valoare are respectarea unui plan exact de construcţie a templului. El a fost convins că un număr redus de aleşi deţinuse în trecut piatra filozofală, pe care aceştia o transmiseseră în taină de-a lungul timpului altor

iniţiaţi, din acest club s'elect făcând parte personalităţi ca Solomon, Moise, Platon, Hermes şi Iisus. El însuşi credea în existenţa şi puterea lui Dumnezeu, însă împărtăşea doctrina ariană conform căreia Iisus nu era egalul Creatorului divin. Convingerile pe care le-a îmbrăţişat Newton reflectau mitologia însuşită de masoni conform căreia Solomon a construit o structură arhitecturală menită încă de la început să creeze o copie la scară redusă a universului. Solomon a inclus în această construcţie o cunoaştere secretă accesibilă doar unui număr restrâns de iniţiaţi. Printre cei câţiva aleşi se numărau magicieni persani, preoţi babilonieni şi filozofi greci care au păstrat şi au transmis mai departe aceste cunoştinţe secrete. La moartea lui Newton, majoritatea scrierilor sale s-au împrăştiat şi s-au pierdut, în anul 1936, economistul englez John Maynard Keynes a descoperit din întâmplare la o licitaţie câteva din documentele scrise de Newton, le-a cumpărat şi le-a supus unui studiu minuţios. El a ajuns astfel la concluzia că Newton a fost „ultimul magician".
După o sută de ani, conducerea Prioratului Sionului, în fruntea căruia se aflaseră odinioară savanţi, a revenit unor personaje mult mai orientate către viaţa politică. Pe de altă parte, dinastia catolică Stewart a revenit pe tronul Angliei în anul 1660. Bucurându-se de susţinerea francmasoneriei, societatea secretă a primit permisiunea de a se manifesta mult mai deschis, iar Charles Radclyffe, membru activ al masoneriei scoţiene, a devenit Marele Maestru al Prioratului. El era văr al prinţului Carol, Tânărul Pretendent, şi foarte implicat în activitatea Societăţii Regale. Societatea Regală de Ştiinţe, Colegiul invizibil şi rozacrucianismul au apărut ca reacţii faţă de opresiunea care se făcea puternic resimţită din partea Bisericii şi a statului, dar şi faţă de teama generalizată a maselor populare, care aveau încredere absolută în Biserică. Sub patronajul şi apăraţi de membri caselor regale, aceste grupări şi-au putut continua nestingherite cercetările şi au reuşit să facă descoperiri ştiinţifice, temându-se mai puţin, din acest motiv, că vor fi etichetate drept vrăjitorie sau erezie; iar teama de acuzaţii

grave formulate de Biserică era mai diluată; să nu uităm că Galileo Galilei a fost aruncat în temniţă, supus supliciului torturii, judecat şi obligat la domiciliu forţat pentru tot restul vieţii pentru „vina" de a fi susţinut că Pământul se învârte în jurul soarelui.
Francmasoneria a devenit treptat o societate mai puţin discretă în cursul acestei perioade istorice, în ziua de 24 iunie 1717 (sărbătoarea Sfântului Ioan), patru loji londoneze au hotărât să îşi facă cunoscută existenţa. În anul 1725, o lojă din Irlanda le-a urmat exemplul. În cele din urmă, mai precis în anul 1737, Loja de Rit Scoţian, condusă de Andrew Ramsay, care făcea parte şi din Loja franceză a lui Lazăr, şi-a făcut intrarea oficială pe scena publică. Ramsay a asigurat legătura dintre Templieri şi Francmasoni. Numind noua organizaţie „Cruciaţii resuscitaţi", el l-a iniţiat pe Tânărul Pretendent Carol în misterele francmasoneriei despre care credea că asigură trecerea în posteritatea zeiţelor Ceres, Isis, Minerva şi Diana. Agenda sa de lucru, care era mai degrabă politică şi foarte asemănătoare celei a neamului Sinclair, cuprindea şi un punct referitor la realizarea unirii dintre Franţa şi Scoţia.
în acel moment, însă, francmasonii scoţieni încetaseră de a mai fi devotaţi Bisericii catolice. Biserica de la Roma i-a condamnat pe toţi francmasonii şi i-a excomunicat pe membri catolici ai masoneriei. Papa Clement al XII-lea a făcut, în anul 1738, declaraţia oficială că scopul real al francmasonilor era acela de a submina autoritatea Bisericii catolice. Probabil că acest papă a înţeles masoneria ca pe o erezie ariană. Ştim în prezent că, odată ce un mason avansează pe scara ierarhică şi trece de primele trei grade inferioare, el este iniţiat în sensul că i se transmite o doctrină de natură religioasă. I se spune, ca, de altfel, tuturor iniţiaţilor, că organizaţia acceptă membri de orice religie care cred în existenţa unui dumnezeu suprem. Ulterior, proaspătului iniţiat i se spune că există un singur dumnezeu, dar că Iisus nu face parte, sub nici o formă şi în nici un fel, din divinitate. Pe de altă parte, dumnezeul în care cred francmasonii nu este acelaşi Dumnezeu în care cred

catolicii. Dumnezeu este pentru francmasoni labulon, o combinaţie mistică între Iah (sau Iahve, lehova al evreilor), Ba'al (zeul suprem al fenicienilor şi celţilor) şi On (zeu egiptean, sau Osiris).
Stephen Knight a dezbătut amplu chestiunea divinităţii în care cred francmasonii într-un capitol al cărţii sale, intitulat „Diavolul deghizat". Pentru francmasoni, Dumnezeu este Marele Arhitect care a creat, a edificat universul. Pe măsură ce un mason va urca pe scara iniţierii masonice, el va primi prin revelaţie cunoştinţe referitoare la natura acestui dumnezeu. Puţini sunt cei care au acceptat să discute cu scriitorul Knight despre aceste obiceiuri, fiindcă, în afara organizaţiei lor, masonii sunt credincioşi şi practicanţi ai unor religii admise. Este extrem de greu să pui de acord religia „vizibilă" cu apartenenţa la o societate secretă care crede în zei iudei şi păgâni, în acelaşi timp.
Bacon a ratat crearea societăţii utopice, dr. Dee a eşuat în încercarea sa de a pune întreaga lume la picioarele reginei Elisabeta, iar Drake a reuşit doar să umple cuferele sale şi pe cele ale reginei cu prada confiscată de pe galioanele spaniolilor. Noua utopie, care încerca în mod evident să pună capăt prejudecăţilor religioase şi ascendentului ferm pe care îl avea religia asupra tuturor domeniilor cunoaşterii, şi-a făcut intrarea violent într-o lume în care creştinii luptau împotriva creştinilor, iar persecuţiile religioase căpătaseră forme moderne, materializate sub forma condamnării vrăjitoriei. Partea intelectuală şi speculativă a francmasoneriei ratase momentul, astfel încât partea operativă a Ordinului a preluat conducerea. America secolului al XVIII-lea se îndrepta spre împlinirea idealului lui Bacon, însă Europa o luase în cu totul altă direcţie.
Păstrătorii reuşesc în America
Francmasonii scoţieni au avut un rol decisiv în a implanta aşa-numita „masonerie" în Lumea Nouă şi a păstra Noua Scoţie. Aflat la comanda regimentului Garda Scoţiană Regală, Sir Jeffrey Amherst a reuşit să-i alunge pe francezi din Noua Scoţie în anul 1758. Acelaşi Amherst este autorul actului cunoscut sub denumirea de Patentul Shoreham care,

reflectând dorinţa de creştere demografică, a dus la împărţirea teritoriului, care s-a produs un an mai târziu. Pentru prima dată, Insula Stejarilor avea un proprietar. Ameninţarea războiului iminent din America a obligat numeroase familii să plece din Noua Anglie şi să se stabilească în Noua Scoţie. Dar şi multe familii scoţiene din Ţinutul Muntos de pe bătrânul continent au emigrat în Noua Scoţie. Unde punea piciorul Amherst, imediat îi urma şi francmasoneria. *Unitatea* a fost prima lojă britanică din America recunoscută în mod oficial, iar în această unitate s-au pregătit fraţi masoni dintre care îi amintim doar pe Ethan Allen, Benedict Arnold şi George Putnam. Sub comanda lui Amherst era şi un tânăr locotenent-colonel pe nume John Young. Young fusese numit locţiitorul Marelui Maestru al Lojii Scoţiene de nimeni altul decât de William St. Clair, seniorul domeniului Rosslyn. în anul 1761, Young a cedat conducerea lojii unui alt locotenent-colonel pe nume August Provost, iar Provost a devenit Marele Maestru al tuturor lojilor de Rit Vechi Scoţian din America.
Francmasonii aveau să joace un rol de frunte, esenţial, în diplomaţia de culise şi în rezistenţa militară care avea să se transforme în Războiul american de independenţă. Visul creării unei ţări libere, caracterizată prin separarea religiei şi a statului, oricât de utopic ar fi putut părea, a fost astfel împlinit. Succesul Revoluţiei americane a permis ideilor revoluţionare să pătrundă şi în Franţa. Revoluţia franceză, care se născuse o dată cu conceptele filozofice ale unei elite de intelectuali, a degenerat însă într-un măcel condus de masele populare, în acel moment, tezaurul secret al familiei Sinclair, tezaurul Templierilor, tezaurul provenind în urma jefuirii Templului lui Solomon şi obiectele de cult aparţinând Bisericii catolice din Scoţia, erau deja în păstrarea şi sub paza societăţii secrete care acţiona în cadrul francmasoneriei operative. „Seiful" secret din Insula Stejarilor se afla însă pe teritoriul Noii Scoţi şi era ameninţat de ostilităţile dintre francezi şi englezi.

Păstrătorii eşuează în Europa

în Europa, familiile elitei constituite în Prioratul Sionului nu

erau însă eroii altruişti dispuşi să-şi rişte averea sau viaţa pentru a vedea înfăptuindu-se idealurile măreţe pe care le nutreau. Elita Europei era percepută ca fiind preocupată mai mult de sine, avidă de putere şi lacomă de averi. Astfel încât, aristocraţia a devenit principala ţintă a mulţimii furibunde, iar, în scurt timp, toate personajele care deţineau averi importante au fost considerate antirevoluţionare. Membrii familiei de Lorena care au reuşit să supravieţuiască revoluţiei au ajuns să deţină titlul de Mare Maestru, dar supravieţuirea acestora a fost asigurată numai de faptul că au fugit şi s-au ascuns, între timp, demnitatea de Mare Maestru a revenit artiştilor şi scriitorilor, cu siguranţă personaje de faţadă plătite de patronii lor cu scopul de a evita riscurile pe care şi le-ar fi putut atrage asupra lor patronii respectivi.
Charles Nodier, unul dintre scriitorii marcanţi ai literaturii franceze din secolul al XlX-lea, a încercat să resuscite interesul faţă de dinastia merovingiană şi de societăţi secrete, în general. El a subliniat faptul că gruparea din care făcea parte se întemeia atât pe principiile biblice, cât şi pe filozofia lui Pitagora. Numai că, urmare a scandalului provocat în America de o organizaţie asociată cu masoneria şi de baia de sânge în care a fost scăldată Franţa revoluţionară, societăţile secrete au început să stârnească reacţii ostile, în perioada în care Nodier s-a aflat în fruntea organizaţiei, scriitorul Victor Hugo şi compozitorul Claude Debussy erau cel puţin conducătorii titulari ai Prioratului Sionului, care funcţionam clandestinitate. Desigur, Victor Hugo pare potrivit în această postură, fiind cunoscut drept un mare scriitor, celebru pentru convingerile sale religioase mai puţin ortodoxe. Era originar din Lorena şi atras atât de societăţile secrete, cât şi ocultism. Considerat a fi un personaj profund credincios, el nu credea totuşi în Sfânta Treime, şi nici în originea divină a lui Iisus Hristos. Ceremonia religioasă a căsătoriei sale a fost oficiată la Catedrala Saint-Sulpice din Paris (unde a ajuns şi Sauniere după descoperirea făcută la Rennes-le-Chateau) şi a întreprins numeroase călătorii în Munţii Pirinei. Când

patriotul italian Giuseppe Garibaldi şi masonii au început mişcarea împotriva papei, el şi-a declarat deschis poziţia anti-papală şi pro-masonică. Cea mai celebră operă a sa rămâne „Leş Miserables" (Mizerabilii), roman care l-a îmbogăţit în timpul vieţii, deşi efortul său literar major rămâne, în mod incontestabil, neobişnuita sa operă intitulată „La Legende des Siecles" (Legenda secolelor). Această operă, rescrisă de două ori, reprezintă istoria refacerii traseului unui tezaur, ea începând cu Adam şi Eva şi ajungând în Sudul occitan al Franţei şi în localitatea Rennes-le-Chateau, după cum a fost identificată de o serie de cercetători. La rândul său, Claude Debussy era fascinat de ocultism, el fiind cel care i-a prezentat-o pe Emma Calve părintelui Sauniere.
Cei doi Mari Maeştri, Hugo şi Debussy, evoluau în cercuri foarte interesante. Un obişnuit al anturajului lor era Jules Doinei, episcopul unei biserici de orientare neo-catară din Languedoc, în sudul Franţei, şi bibliotecar în Carcassone. Biserica sa eretică a fost sfinţită în anul 1890, pe domeniul lui Lady Caithness, soţia contelui de Caitness, Lord James Sinclair. Din cercul pe care îl frecventau Doinei, Debussy şi Hugo făcea parte şi Emma Calve, o divă renumită în epoca respectivă, şi o persoană pasionată de magie neagră şi de ocultism. Ea a devenit o vizitatoare fidelă a părintelui Sauniere după ce acesta i-a fost prezentat de Debussy.
în timpul perioadei în care Debussy s-a aflat la conducerea Prioratului (1885 - 1918), mişcarea de modernizare a catolicismului incomoda Biserica paneuropeană, iar reacţia imediată a Papei a fost aceea de a-i acuza pe modernişti de a fi masoni. Este posibil ca în centrul acestui curent modernist să se fi aflat, din nou, Saint-Sulpice. Cei care nu împărtăşesc punctul de vedere al autorilor cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal" considerând că Prioratul Sionului nu s-a perpetuat de-a lungul secolelor, susţin că organizaţia s-a transformat în Compagnie du Saint-Sacrament. Existenţa şi activitatea acestei grupări este solid fundamentată documentar, iar printre membri săi se numără şi fondatorul seminarului de la Saint-Sulpice. Pentru lumea din exterior, organizaţia declară

că este dedicată activităţii caritabile, numai că adevăratul scop este strângerea de informaţii şi manevrarea afacerilor Bisericii şi ale statului. Ea a reprezentat o societate într-adevăr secretă, care a adoptat, nu o dată, o atitudine contrară şi la adresa Bisericii. Indiferent care ar fi adevăratele obiective pe care şi le-a propus la Compagnie, este demn de remarcat faptul că Sauniere a fost trimis la Saint-Sulpice imediat după descoperirea pe care a făcut-o la Rennes-le-Chateau.
Lui Debussy i-a urmat în demnitatea de Mare Maestru scriitorul francez Jean Cocteau. Relaţiile făţişe pe care le-a întreţinut cu alţi Mari Maeştri sunt puţine, însă se ştie că era, pur şi simplu, fascinat de monarhie, mai cu seamă de Casa Habsburg. între Habsburgi şi masonerie a existat o legătură puternică, în sensul că dinastia monarhică a jucat în Germania rolul pe care şi l-a asumat familia Sinclair în Scoţia. Habsburgii erau protectorii Cavalerilor Teutoni, continuatorii Cavalerilor Templieri care conduceau Germania.
Printre vizitatorii care îl frecventau pe părintele Sauniere se număra şi arhiducele Johann von Habsburg, văr al împărătesei Austriei. Acest tip de relaţie s-a materializat într-o formă de o importanţă deosebită pentru monarhi. Cu puţină vreme în urmă, tânăra naţiune americană răsturnase bătrâna monarhie britanică, iar Franţa îi urmase curând exemplul, tăind capetele încoronate ale conducătorilor săi. Aşadar, Habsburgii erau cel puţin ameninţaţi de spectrul războaielor civile care sfâşiau cea mai mare parte a Europei în secolul al XlX-lea. La începutul secolului al XX-lea, ameninţarea devenise o realitate.
Această dinastie, care şi-a extins dominaţia începând din secolul al X-lea, a pierdut totul în secolul al XX-lea. Casa de Habsburg şi-a început ascensiunea în provincia Alsacia, o regiune învecinată^cu provincia Lorena în care s-a născut Prioratul Sionului. în momentul culminant al dominaţiei lor paneuropene, Habsburgii stăpâneau Austria, Germania, Spania, regiuni din Italia şi Europa Centrală, având posesiuni chiar şi în Lumea Nouă. Casa de Habsburg s-a unit cu casa

de Lorena în anul 1735, în urma căsătoriei dintre Fran9ois, duce de Lorena, şi Maria Tereza a Austriei. Grupările masonice s-au situat în ambele tabere ale acţiunilor care vizau răsturnarea monarhiei în Europa, iar dintre acestea, societatea cunoscută sub denumirea de „Illuminaţi" a complotat cel mai asiduu împotriva dinastiei habsburgice în timpul Revoluţiei franceze. Habsburgii au reuşit însă să se menţină la putere până în secolul al XX-lea, când glonţul ucigaş al unui asasin plătit l-a doborât pe arhiducele Franz Ferdinand, declanşând astfel primul război mondial. Prin moartea împăratului Franz Iosif, care a survenit în anul 1916, tronul i-a revenit vărului său Karl şi soţiei acestuia, împărăteasa Zita, ca moştenitori de drept ai Casei Habsburgice, numai că războiul i-a surprins în exil mai întâi în Elveţia, apoi în Portugalia, după două încercări de restaurare a monarhiei, care au eşuat.
La moartea împărătesei Zita, care s-a petrecut în anul 1989, mii de oameni au participat la funeraliile organizate la Viena, iar alte milioane de telespectatori au vizionat ceremonia care a durat patru ore şi jumătate. Au fost evocate atunci toate titlurile pe care le-a purtat împărăteasa, iarprintre cele cincizeci şi două pe care le-a păstrat era şi acela de „împărăteasă a Ierusalimului". Visul ei, şi misiunea căreia i-a dedicat întreaga sa existenţă -aceea de a-l reinstala pe tron pe fiul ei, Otto - nu s-a împlinit. Otto este în prezent membru al Parlamentului European şi îşi păstrează toate titlurile dinastice ale Casei din care face parte, denumită în continuare Casa de Habsburg-Lorena.
Moartea lui Cocteau din anul 1963 a lăsat în aparenţă vacant postul de Mare Maestru. Organizaţia*s-a conformat regulilor impuse de guvernul francez societăţilor de acest gen, a completat declaraţia de principii, şi-a făcut public obiectul de activitate şi a furnizat o listă a demintarilor care fac parte din Ordin. Conform autorilor cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal", Marele Maestru care i-a urmat în funcţie lui Cocteau a fost Pierre Plantard de St. Clair. Spre deosebire de predecesorii săi celebri, el nu era nici neobişnuit de bogat, nici nu era pe punctul de a deveni un scriitor sau un

dramaturg de succes; şi nu era nici alchimist. Totuşi, avea ceva: deţinea o proprietate în regiunea în care se află Rennes-le-Chateau şi încă una înspre nord, nu departe de Stenay jmde, după cum ne amintim, a fost ucis Dagobert al II-lea. în cursul celui de-al doilea război mondial, făcuse parte din mişcarea franceză de rezistenţă şi luptase din umbră ca susţinător al lui Charles de Gaulle. Când, în cele din urmă, s-a prezentat pentru a fi intervievat, el a declarat că organizaţia sa era într-adevăr în posesia „tezaurului pierdut la Templului din Ierusalim". Numai că demnitatea sa de Mare Maestru nu era destinată să ţină o viaţă. Publicitatea creată în jurul cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal" şi atenţia răuvoitoare a presei, concentrată mai cu seamă asupra localităţii Rennes-le-Chateau, au jucat un rol esenţial pentru St. Clair care a demisionat din funcţie, în prezent, demnitatea este deţinută de un avocat din Barcelona, iar organizaţia sa s-a retras din nou în umbră.

" Puterea societăţii secrete

Fie că ne place sau nu, societăţi secrete au existat întotdeauna. Cel mai adesea, ele îşi desfăşoară activitatea pentru propăşirea cauzelor bune, însă unele au o latură insidioasă care favorizează apariţia corupţiei şi a favoritismului, atribute care nu constituie neapărat monopolul organizaţiei în sine. în jurul Bisericii romano-catolice orbitează câteva grupări de tip cultic

- un fapt deloc surprinzător pentru o epocă marcată de schimbare

- ale căror natură şi dimensiuni ar trebui să ne atragă atenţia. Opus Dei („Lucrarea lui Dumnezeu") este o grupare de dreapta care numără şaptezeci şi trei de mii de membri în optzeci şi şapte de ţări. Deşi, din punct de vedere numeric, nu este vorba de o organizaţie mare, totuşi, misiunea pe care şi-au asumat-o membrii săi depăşeşte graniţele obligaţiilor impuse unui mason. Membrii acestei organizaţii depun jurământ de obedienţă necondiţionată şi de celibat şi se conformează unui ritual cotidian din care face parte şi auto-flagelarea. Există cel puţin un caz documentat al unui părinte care a apelat la serviciile unui deprogramator

calificat pentru a-i scoate copilul din această grupare. Opus Dei se mândreşte cu faptul că are intrare în 487 de universităţi şi licee, la cincizeci şi două de posturi de radio şi de televiziune şi aproape şapte sute de publicaţii. Deşi acest grup are cea mai mare influenţă în Spania, Mexic, Columbia şi Peru, el este destul de bine reprezentat şi în marile oraşe din Statele Unite.
Comunion y Liberacion (Comunitate şi Libertate) este o altă grupare similară, însă mai puţin discretă, care numără şase mii de membri. Scopul pe care şi l-a propus gruparea este acela de a schimba societatea italiană. Aproximativ o zecime din membri organizaţiei sunt preoţi. Capitulele lor au înflorit în New York, Washington şi Boston. Este vorba de catolici mai tradiţionalişti care refuză să conlucreze cu grupări mai puţin tradiţionaliste, dintre care amintim Acţiunea Catolică. Deşi este prezentată de publicaţia *New York Times* drept o organizaţie „armată, dinamică şi dură", Acţiunea Catolică nu este la fel de dură în atitudinea sa faţă de avort, care reprezintă şi unul din motivele pentru care nu este acceptată de organizaţia Comunitate şi Libertate.
Cea mai influentă organizaţie a lumii catolice este ordinul Cavalerii de Malta. Penny Leroux prezintă acest Ordin drept „un club al vechilor aristocraţi ai Europei şi al dreptei politice din Statele Unite şi din America Latină. " Ordinul Cavalerilor de Malta s-a întemeiat pe bogăţia Ordinului pe care l-a distrus, îşi are în prezent sediul la Roma şi numără cincisprezece mii de membri numai în America. Printre membri Ordinului, în trecut şi în prezent, îi amintim pe William Casey (director CIA), pe William şi James Buckely, Clare Boothe Luce (editor al revistei *Life),* William Simon (fost Ministru de finanţe), Frank Shakespeare (Radio Europa Liberă şi CBS), Lee lacocca (preşedintele firmei Chrysler), pe senatorul republican Pete Dominici, pe guvernatorul statului Alaska, Walter Hickel, şi pe J. Peter Grace (magnat al unei corporaţii multinaţionale). Ordinul Suprem Militar de Malta şi Cavalerii care îl formează au jucat un rol important în protejarea naziştilor acuzaţi de crime de război în cursul proceselor instrumentate după încheierea celui de-al doilea

război mondial, în lovitura de stat din Chile care a răsturnat regimul condus de Salvador Allende, în toate loviturile dreptei din Italia şi în coordonarea logisticii grupării Contras din Nicaragua.

Cu toate acestea, Biserica romano-catolică nu deţine monopolul asupra societăţilor secrete. De la Ordinul american al rozacrucienilor, până la organizaţiile oculte de tipul Răsăritului Auriu, condusă de A. W. Waite, sau la Ordinul Noilor Templieri al lui Aleister Crowley, seria obiectivelor propuse sunt dintre cele mai diverse. Toate aceste organizaţii ascund secrete care nu vor fi niciodată revelate unui neiniţiat şi şi-au propus obiective care afectează viaţa politică. Multe dintre acestea recurg la ritualuri de iniţiere. Grupările de acest tip s-au implicat în mod activ şi şi-au făcut simţită prezenţa atât în treburile religioase, cât şi în activităţile guvernamentale. Prioratul Sionului este doar una dintre grupările „de elită" de acest gen, având propriile sale obiective şi o istorie proprie, mai mult sau mai puţin autentică sau mistificată.

Prioratul Sionului a jucat un rol extrem de important în misterul care învăluie Insula Stejarilor. Membrii Prioratului au reprezentat nucleul secret al Templierilor, implicându-se major în asigurarea bogăţiilor şi organizării eficiente a acestui Ordin militar, însă poate că şi conflictele şi războaiele religioase care au sfâşiat familii şi naţiuni europene să fi contribuit la scindarea acestei organizaţii în două facţiuni. Familia Sinclair, odinioară cea mai importantă familie din cadrul Prioratului, a devenit familia protectoare a Templierilor. Tezaurul templier a fost adus în Noua Scoţie sub protecţia acestui contingent scoţian al Ordinului, iar cheia menită să deschidă cuferele încărcate cu comori a fost lăsată spre păstrare în grija unui Sinclair.

Epilog

COMOARA GRAALULUI ŞI INSULA STEJARILOR

Familia Sinclair avea toate motivele, dar dispunea şi de toate resursele necesare transferării tezaurului în America de Nord. Şi mai avea tezaurul în sine. Faptul că Robert Bruce le-a oferit, la începutul secolului al XlV-lea, azil şi refugiu

Templierilor alungaţi din Franţa şi că a ascuns flota care transporta tezaurul nu are altă semnificaţie decât aceea că întreaga bogăţie depozitată în Templul din Paris a fost transferată în Scoţia. Asemenea Templului din Ierusalim, Templul din Paris era locul în care erau bine păzite toate valorile depuse la prima bancă a lumii - relicvele sacre ale creştinităţii aduse acasă de cruciaţi, artefacte datând din primul secol de creştinism şi provenind din Ierusalimul jefuit de Roma, ca şi obiectele de preţ şi tezaurul pe care catarii le păstrau în cetatea Montsegur, printre altele şi Sfântul Graal, considerat a fi fost fie potirul prezent la Cina cea de taină, fie genealogia lui Iisus Hristos ca descendent al unei seminţii regale cu sânge sfânt.
Toate aceste valori au fost da'te spre păstrare familiei Sinclair, după cum tot lor le-a revenit şi rolul de protectori ereditari ai organizaţiei care le-a succedat Templierilor, francmasoneria. Acţionând în consecinţă şi conform rolului asumat, familia a construit un sistem elaborat de grote, catacombe, tuneluri şi galerii, fie subterane, fie în jurul a ceea ce a fost odinioară mândra fortăreaţă de la Rosslyn. Un secol mai târziu, mişcarea religioasă a Reformei a întors destinul împotriva familiei Sinclair. Tezaurul, şi o dată cu el toate obiectele de cult ale Bisericii scoţiene, care fuseseră de puţin timp da'te spre păstrare familiei Sinclair, a fost transportat în Noua Scoţie. Acest tezaur nu a mai fost recuperat niciodată.
Eforturile de a scoate la lumină comoara ascunsă pe Insula Stejarilor continuă şi în prezent. Planurile complexului din insulă au fost astfel elaborate încât să zădărnicească orice intruziune, iar construcţia în sine a presupus un efort care a durat ani de zile. Intruşii din zilele noastre, dispunând de toate descoperirile ştiinţifice moderne şi de milioane de dolari, s-au trezit depăşiţi şi învinşi de o ştiinţă străveche, dacă nu chiar arhaică, ca şi de travaliul unor muncitori constructori şi mineri din secolul al XlV-lea.
Un articol publicat recent în revista *Macleans* vorbeşte despre încheierea ultimului parteneriat în vederea»strângerii de fonduri pentru asaltul „final"; să nu

uităm, însă, că acelaşi tip de optimism l-au împărtăşit şi alţii în urmă cu două sute de ani şi totuşi căutările lor au fost zadarnice. Ultimul asalt s-a materializat în forma unei galerii ample şi adânci, numită Sonda 10X. Echipa de foraj nutreşte convingerea că sonda lor este lipită de puţul originar. Până de curând, turiştii puteau vizita insula şi auzeau zgomotul utilajelor care scoteau la suprafaţă piatră şi noroi de la o adâncime de şaizeci de metri. Căutătorii moderni de comori abordează lucrurile mult mai ştiinţific astăzi, nemaifolosind metodele de săpare şi de forare vetuste, iar sarcina lor este cu atât mai dificilă, cu cât de-a lungul secolelor au fost săpate, forate şi inundate nenumărate puţuri de mină şi galerii. Un aspect încă şi mai grav este faptul că generaţiile succesive de căutători de comori care au intervenit asupra solului, au reuşit doar să acopere amplasamentul originar al Minei de aur.
Compania Underground Research a elaborat un plan de forare a unui puţ imens, având un diametru de douăzeci şi cinci de metri şi o adâncime de şaizeci de metri. Conform acestui plan, urmau să fie scoase din subteran trei sute cinci mii de metri cubi de piatră şi de pământ, în acest scop, a fost necesară o pompă cu o capacitate de extracţie de opt mii de gaIoane pe minut, capabilă să pompeze în exterior apa de infiltraţie care inunda galeria. Singurul rezultat bun al forării unui puţ de asemenea amploare avea să fie descoperirea de alte noi tuneluri laterale. Descoperirea, la o adâncime de douăzeci şi şapte de metri, şi traducerea unui mesaj simplu, codificat, şi inscripţionat pe o lespede din piatră indica faptul că comoara s-ar fi aflat la o adâncime de încă doisprezece metri. Este posibil ca inscripţia să fi fost o invitaţie de a săpa în profunzime, adică exact până în locul în care săpătorii au căzut în capcana aparent inofensivă, însă special montată, care a şi dus la inundarea dezastruoasă a galeriei. Pe de altă parte, este posibil ca traseul până la „seif să treacă de fapt printr-o galerie laterală care porneşte de undeva de la o adâncime de douăzeci şi şapte de metri.
Ce se va întâmpla dacă şi noua galerie se prăbuşeşte? Un scriitor făcea un comentariu sec spunând că insula în sine ar

putea reprezenta adevărata comoară prin valoarea imobiliară pe care o are zona de litoral. Trebuie spus că, în ultimii ani, valoarea terenurilor din Noua Scoţie a crescut ameţitor, întreaga insulă fiind evaluată la patru milioane de dolari, în timp ce inginerii şi minerii fac eforturi să rezolve enigma Minei de aur, poate că însăşi istoria ne poate furniza indiciile care ne vor ajuta să elucidăm întregul mister.

Ierusalim

Ierusalimul este prima noastră escală. Istoria confirmă că Cetatea Sfântă a fost ridicată pe un vechi amplasament păgân şi că a ajuns să posede în timp tezaure de o valoare inestimabilă. Proprietarii păgâni ai terenului care avea să devină cel mai important loc de pe glob pentru religia lumii construiseră un sistem de tuneluri şi de galerii subterane care alimentau cetatea cu apă, în aşa fel încât sursa de apă să nu fie expusă. Acest aspect este atestat documentar în Biblie şi de alte surse istorice. Ulterior, pe acelaşi amplasament a fost construit un complex mult mai elaborat, Templul lui Solomon, iar el a fost, mai târziu, demolat şi reconstruit. Mai ştim că Templul a fost profanat şi jefuit în mai multe rânduri, cea mai importantă pradă fiind dusă la Roma care a fost, la rândul ei, jefuită de vizigoţi, apoi de Templieri.

Tezaurul lui Solomon era imens, iar bogăţiile sale reprezentau fie tributul pe care îl primea regele de la popoarele învecinate, fie profitul care îi revenea regatului din negoţ în epoca în care regatul era condus de Israel. Din tezaurul lui Solomon făceau parte aur adus din Africa, argint din Spania şi obiecte de cult considerate sacre de iudei, printre ele fiind posibil să se fi numărat şi Chivotul Legii. Aceste obiecte şi bogăţii erau ascunse într-un imens labirint de galerii şi de tuneluri construite pe verticală şi pe orizontală, camuflate de tot ceea ce putea oferi mediul natural. Aceste pasaje subterane erau menite să protejeze atât cetatea, cât şi tezaurul - şi ştim deja că arta construirii unor sisteme arhitecturale atât de complexe era cunoscută înaintea perioadei în care a fost înălţat Templul. Cavalerii Templieri şi nucleul elitist al ordinului lor, Prioratul Sionului,

cunoşteau existenţa acestui tezaur important care aştepta să fie descoperit şi şi-au petrecut câţiva ani efectuând săpături arheologice sub grajdurile lui Solomon. Nu se ştie însă exact ce au adus cu ei în Europa.
Nu se cunoaşte nici destinaţia exactă care i-a fost dată sanctuarului subteran, după căderea lerasalimuliîi în mâinile Islamului, în sanctuarul interior al celui mai sacra altar din lumea islamică, aflat la Mecca, este o zonă numită Kaaba. Kaaba are o lăţime de doisprezece metri, o lungime de unsprezece metri şi o înălţime de cincisprezece metri. Deşi se spune că Abraham este cel care a edificat Kaaba, acest lucru este puţin probabil, deoarece Templul a fost distrus şi reconstruit. Fireşte, în acest loc nu vom întâlni niciodată oameni făcând excavaţii^ şi nici căutători de comori, fiindcă acest lucru nu este permis. În locul icoanelor creştine şi a obiectelor de cult ale religiei mozaice, „Piatra Neagră" este protejată în locul cel mai sacru pentru lumea islamică. Asemenea Sfântului Graal, pe care Wolfram îl descrie în „Perzival" ca fiind o piatră care a căzut din cer, Piatra Neagră, având un diametru de douăzeci de centimetri, este cea mai importantă relicvă pentru Islam, considerându-se că ea i-a fost adusă lui Abraham de Hagar, slujnica Sarei. Ca un paradox. Piatra Neagră era prezentă odionioară în cultul zeiţei, iar preoţii din perioada precursoare mahomedanismului erau cunoscuţi sub o denumire care aminteşte de cea folosită de Templieri - drept fiii Bătrânei. Oricum, orice încercare de căutare a comorii în acest loc ar provoca cu siguranţă un incident internaţional.

Valea Domnului

Cea de-a doua noastră escală este sudul Franţei. Regiunea în care se află localitatea Rennes-le-Chateau a fost capitala puterii imperiului vizigot, iar vizigoţii, să ne amintim, aduseseră aici tezaurul lui Solomon jefuit din cetatea Romei. Printr-o coincidenţă, sau nu neapărat, această regiune este scena pe care se desfăşoară arhitectura precreştină la o scară (cel puţin) la fel de amplă. Aici există un al doilea complex construit atât la nivel subteran, cât şi la suprafaţă. Acest complex este în acelaşi timp masiv şi invizibil. La

nivelul solului, există cinci structuri muntoase care formează o uriaşă pentagramă. Rennes-le-Chateau este unul din vârfurile pentagramei. Situl templier de la Bezu este cel de-al doilea vârf, domeniul ancestral Blanchefort este al treilea, iar alte două puncte de referinţă, Serre de Lanzet şi la Soulane, completează pentagrama. Distanţele sunt exacte şi ele corespund mişcărilor planetei Venus într-un ciclu de opt ani. Zeiţa Venus, cunoscută sub multe alte nume, coincide cu Isis. Planeta ei formează un motiv în cinci colţuri, în cursul unui ciclu de opt ani (să ne amintim că numerele cinci şi opt au semnificaţia cincizeci şi opt în numerologia templieră).
Este posibil ca populaţia celtică a tectosagilor, sau un alt popor celtic care a construit pentagrama de la Rennes-le-Chateau şi galeriile subterane, să fi făcut parte din acelaşi val de popoare migratoare care au venit dinspre Mediterana în perioada cuprinsă între anii 1800 înainte de Hristos şi 1200 după Hristos Filistenii, după cum sunt numiţi în Biblie, erau de fapt peleseţii, conform izvoarelor istorice egiptene. Este posibil ca aceste „popoare ale mării" să fi edificat construcţiile monumentale care se întind pe întreaga linie de coastă a Europei. Important nu este atât cine a construit aceste situri, ci mai degrabă dacă există o legătură referitoare la transmiterea cunoaşterii secrete de-a lungul timpului -cunoaştere care ar putea furniza cheia de descifrare a acestor construcţii.
Henry Lincoln, unul dintre cei trei autori ai cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal", şi-a stabilit un traseu personal încercând să găsească o explicaţie acestei enigme şi a ajuns la concluzia că rolul pentagramei este acela de a indica spre micul sat Arques situat în Normandia. Ipoteza sa ar putea avea o însemnătate extraordinară din perspectiva sintagmei „Et În Arcadia Ego". Trebuie spus că la Arques există un castel ridicat pe ruinele unei vechi fortăreţe care datează din secolul al VH-lea. Scriitorul David Wood consideră că poziţia pe hartă a satului Arques ar putea fi cheia înţelegerii geometriei pentagramei.
în centrul stelei în cinci colţuri se află „pântecul" pentagramei, un cerc înconjurat de alte linii concentrice.

Denumirea geografică a acestui loc pe harta Franţei este Le Cercle, în cazul în care semnificaţia ar putea scăpa cuiva. Acest centru este traversat de râul Sals. În limba sumeriană, *Sal* are sensul de „pântec". Chiar în centrul stelei şi al pântecului se află o mină veche, părăsită, şi, cu siguranţă, locul ideal pentru a ascunde un tezaur. Autorii cărţii „Sfântul sânge, Sfântul Graal" susţin că la un moment dat, în regiune au fost aduşi mineri germani cărora nu li s-a permis să aibă legături, fie ele şi comerciale, cu localnicii. Să fi căutat minerii o comoară? Conform mărturiilor, minele de aur exploatate odinioară în această regiune s-au închis fiindcă au secătuit. Există o altă posibilă localizare a unui amplasament vechi în care putea fi ascuns tezaurul. Este vorba de un lac artificial care reprezintă calea de acces într-un sistem de galerii subterane. Lacul este situat în locul care se numeşte Lavaldieu, sau „Valea Domnului", menţionat şi astăzi pe hartă, şi se află în interiorul pentagramei, în zona în care se presupune că a fost ascunsă comoara.
Să fi fost ştiut cei care au construit sistemul antic de galerii subterane de la Rennes-le-Chateau de existenţa celor care au ridicat Templul lui Solomon? Este foarte posibil ca ei fie să fi fost contemporani, fie ca aceste cunoştinţe de arhitectură - de geometrie „sacră" - să fi fost moştenite şi transmise mai departe constructorilor moderni. Conceptul care îmbină resursele mediului natural cu talentul arhitectural al omului este evident atât în cetatea sfântă a Ierusalimului, cât şi în regiunea Rennes-le-Chateau. Acest al doilea sit posibil al tezaurului, Rennes-le-Chateau, a căzut pradă armatei unei Rome noi, Biserica romano-catolică. „Bunii creştini", după cum se autointitulau catarii, au fost practic exterminaţi. Toulouse şi Carcassonne au fost reconstruite din cenuşă după pogromul catarilor, însă cetatea Monsegur a rămas asemenea unei cochilii goale, vizitată numai de turiştii New Age şi de bizarii neo-catari care vin aici ocazional într-un pelerinaj solitar. Cât despre Rennes-le-Chateau, el este o adevărată Mecca pentru vizitatori, printre aceştia numărându-se esoterişti moderni, oameni care venerează soarele, neo-nazişti, hipioţi trecuţi şi aşa-zişi druizi,

înfloritoarea industrie artizanală, tributară perioadei New Age, include şi o librărie (cu numele de Centrul Arcadia) condusă de o descendentă a celui de-al optulea preşedinte al Statelor Unite - Elizabeth van Buren. Căutătorii de comori au făcut săpături în secret, au profanat şi distrus morminte şi au produs un adevărat dezastru pentru cei care profită de pe urma recent câştigatei popularităţi de care se bucură regiunea ca loc turistic.

Rosslyn

Cea de-a treia escală reprezintă şi cel de-al treilea loc în care se întâlneşte acest tip de complex arhitectural, completat de tuneluri subterane. Deşi capela de la Rosslyn nu a fost construită în antichitate, ea este cu adevărat un „spaţiu sacru" pentru masoni. Şi acest complex îmbină avantajele pe care le oferă mediul natural cu ceea ce a reuşit măiestria omenească să creeze. Ca şi la Ierusalim, construcţia de la Rosslyn nu este ascunsă, ci foarte vizibilă. Păstrând proporţiile, fiecare dintre aceste locuri era extrem de important şi ambele au făcut obiectul atenţiei unor personaje importante. Pentru construirea celor trei situri despre care am discutat s-a recurs la galerii, tuneluri, sisteme de alimentare cu apă şi construcţii artificiale menite toate să asigure o ascunzătoare trainică şi sigură pentru apărarea secretelor şi a bogăţiilor celor din ordinul cărora au fost edificate. Şi toate trei au avut de suferit de pe urma atacurilor armate, ca urmare a schimbării epocilor istorice şi a transferului de putere. Rosslyn a fost ultimul bastion care s-a predat.

Cu siguranţă, tezaurul ascuns în labirintul secret de la Rosslyn era format din tezaurul dat în păstrarea Templierilor şi din vestigiile sacre ale Bisericii catolice scoţiene. Nu suntem la fel de convinşi că tezaurul cuprindea şi comoara adusă de vizigoţi după jefuirea Romei, în mod straniu, Templierii au fost mai fideli cauzei catarilor decât cauzei Bisericii de la Roma. De altfel, acest moment este singurul consemnat de istorie în care Ordinul nu a ascultat de voinţa Papei, probabil ca o consecinţă directă a faptului că familia de Blanchefort era catară - sau cel puţin simpatiza cu cauza

catarilor. O altă explicaţie ar putea fi aceea că Templierii nutreau probabil convingeri religioase mai apropiate de arianism, în acest fel similare credinţei catarilor.
Familia Blanchefort deţinea şi o moştenire vizigotă. Două tezaure fuseseră încredinţate spre păstrare familiei de Blanchefort- cel pe care îl salvaseră catarii din cetatea Monsegur şi cel pe care îl lăsaseră vizigoţii. Cel puţin o parte a acestui tezaur trebuie să fi fost încredinţată spre păstrare Templierilor. Este posibil ca Sauniere să fi descoperit aur şi argint, însă nu există nici o singură sursă documentară care să indice apariţia bruscă a unor obiecte de cult cu valoare religioasă şi istorică în timpul vieţii lui Sauniere sau imediat după moartea acestuia. Este plauzibil că o parte din tezaurul Templierilor a fost încărcat la bordul corăbiilor care părăsiseră portul La Rochelle cu sute de ani înainte.
Rosslyn a încăput, la rândul său, în mâinile invadatorilor. Astăzi, seniorii domeniului au dispărut de la Rosslyn, fiindcă familia Sinclair nu mai are moştenitori în linie directă de parte bărbătească şi şi-a pierdut castelul. Căutătorii de 'comori din zilele noastre caută sistematic printre ruinele castelului şi ale capelei, în speranţa că vor descoperi tezaurul templier, icoanele la care s-a închinat Scoţia catolică, moaştele sfinţilor din vechime şi Sfântul Graal.
Peste ruine a fost ridicată în secolul al XVII-lea o casă cu cinci etaje, făcând astfel imposibilă continuarea săpăturilor. Recent, însă, în urma tasării terenului, a ieşit la iveală o scară circulară secretă. Cei care au descoperit-o au sperat că la capătul ei vor da de comoara Templierilor, însă Rosslyn refuză cu încăpăţânare să-şi dezvăluie secretele.
Şi castelul ascunde locuri secrete care aşteaptă să fie descoperite, însă până-n prezent, aceste comori uitate rămân în continuare ascunse. O veche sală de mese cu şemineu, care a rămas fără acoperiş, este aşezată deasupra unui număr de cincisprezece încăperi şi celule de temniţă, folosite odinioară pentru depozitarea proviziilor necesare în timpul asediilor inevitabile. Andrew Sinclair, biograful radelor sale îndepărtate, susţine că mâncarea era ridicată cu ajutorul funiilor şi al unui mecanism care ar putea fi primul ascensor

pentru alimente din lume, care leagă bucătăria de sufragerie. Capela conţine criptele a douăzeci de cavaleri Sinclair, înmormântaţi cu toate însemnele rangului lor, ceea ce îi conferă, de altfel, sacralitate acestui loc în ochii celor care^ au moştenit în Scoţia mantia Templierilor - francmasonii, în august 1991, organizaţia masonică a Cavalerilor Templieri din Noua Scoţie a plecat într-un pelerinaj transatlantic pentru a cinsti mormintele fraţilor cavaleri care au fost martirizaţi în numele apărării cauzei proprii. În lespedea de pe piatra funerară sunt sculptate o reprezentare a Sfântului Graal şi a unei săbii. Unul dintre morminte a fost identificat ca aparţinându-i lui William Sinclair, acelaşi care a luptat în bătălia de la Bannockburn şi a murit ucis în cruciadă. Au dispărut majoritatea vechilor reprezentări bizare care ornamentau capela, datând din secolul al XV-lea, însă legendele ţesute în jurul domeniului Rosslyn sunt încă vii în amintirea lor.

Una dintre legende vorbeşte despre o doamnă în alb care va răspunde într-o bună zi la sunetul goarnei şi va veni să indice drumul către locul unde este ascunsă comoara. Însă, poate că cel mai valoros secret aflat în capelă este confirmarea călătoriei pe care a făcut-o Sinclair în America. Printre efigiile în piatră se numără şi reprezentarea porumbului, adus de europeni din America, sculptat pe arcade, dar şi alte reprezentări de vegetaţie specific americană. Comoara, dacă s-a păstrat ceva din ea, se află cu siguranţă în coridoarele secrete prin care se putea pătrunde direct din capelă. Asemenea Templului lui Solomon, sau catacombelor săpate în stânci, care au fost descoperite în Languedoc, complexul subteran de la Rosslyn este o construcţie monumentală. Totuşi, căutătorii de comori au fost dezamăgiţi. Tezaurul ascuns odinioară în tainiţele de la Rosslyn a fost demult mutat în altă parte.

Insula Stejarilor

Cea de-a patra escală este Noua Scoţie. Nu există mărturii scrise care să furnizeze dovezi ale faptului că de la Rosslyn ar fi fost furate obiecte sacre la momentul în care domeniul a fost atacat şi distrus de mulţimea anti-catolică. Dacă poporul

ar fi găsit aici relicve provenind din Templul lui Solomon, „Sfântul Graal" al catarilor, poate chiar artefacte mai comune, sau mai actuale, aparţinând Bisericii catolice scoţiene, cu siguranţă acest lucru ar fi fost imediat cunoscut opiniei publice. După cum nu există mărturii nici că mulţimea ar fi descoperit comori inestimabile sub forma monedelor sau a lingourilor de aur. Tezaurele de la Ierusalim, de la Monsegur, sau cele aflate iniţial în visteria Templului din Paris, ca şi relicvele religioase păstrate de familia Sinclair nu au fost niciodată recuperate.
Familia Sinclair din Scoţia, familia păstrătoare, a organizat expediţii de explorare a Noii Scoţii cu mult înainte ca vreun alt european să fie interesat de pământul de peste ocean. Familia Sinclair a fost motivată să creeze o ascunzătoare, dar, totodată, a dispus de resursele financiare şi a avut ocazia să aducă aici muncitorii şi furniturile necesare finalizării acestui proiect. Familia nu numai că nu a dezvăluit nimănui niciodată existenţa şi amplasamentul acestui pământ nou, dar, aspect încă şi mai important, a păstrat secretul absolut împreună cu câteva alte familii. Această atitudine avea să păstreze secretă existenţa Insulei Stejarilor. Poate că şi din acest motiv, familia Sinclair nu a putut niciodată revendica proprietatea asupra insulei sau nu a putut recupera tezaurul. Fiindcă probabil păstrătorul secretului a murit înainte de a transmite acest secret mai departe. Este posibil ca, la un moment dat, ultimul Sinclair să fi avut viziunea edificării unui nou domeniu Rosslyn, o ifouă reşedinţă a familiei ancestrale, cu o nouă capelă şi un nou castel într-o nouă Scoţie. Numai că nu a fost să fie aşa. Probabil că moartea l-a surprins pe ultimul Sinclair pe câmpul de luptă, într-o temniţă sau într-o expediţie pe mare care nu a rămas consemnată, înainte de a transmite secretul următorului Sinclair.
Noua Scoţie le oferea celor din neamul Sinclair şi familiilor aliate în acelaşi timp un refugiu, dar şi cel de-al patrulea spaţiu sacru: Arcadia. Iar Insula Stejarilor a devenit tainiţa comorii sfinte. Existenţa provinciei Noua Scoţie nu mai putea fi însă menţinută secretă, deşi cea a Insulei Stejarilor putea

fi şi a fost tăinuită (până când trei tineri au descoperit din întâmplare acest loc). Şi atunci, cine deţine cheia care poate conduce la descifrarea enigmei din Insula Stejarilor? Marele Maestru dispărut al Prioratului Sionului, Victor Hugo, şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii scriind şi re-scriind opera *Legende des Siecles* în care îi mărturiseşte cititorului că un singur om cunoaşte locul de taină în care este ascunsă comoara. Să fi fost acest secret transmis mai departe prin intermediul unui membru al familiei Sinclair? Sau să se fi pierdut el pentru totdeauna o dată cu moartea prematură a ultimului Sinclair păstrător al cheii?
Este foarte posibil ca acest secret important să nu fi fost transmis urmaşilor, ci să se fi stins o dată cu moartea prematură a păstrătorului său, deznodământ tragic, specific, de altfel, celor din familia păstrătoare Sinclair. William, cel de-al doilea conte de Caithness, a fost răpus pe câmpul de luptă în bătălia de Flodden, împreună cu alţi patruzeci de bărbaţi din neamul Sinclair; John Sinclair, cel de-al treilea conte, a murit în luptele din Insulele Orkney; John Sinclair, „stăpânul" domeniului Caithness, şi-a găsit moartea în temniţa din castelul Girnigo; George Sinclair, nepot după frate al contelui, a fost ucis în urma unei alunecări de teren pusă la cale de duşman, în cursul unei bătălii în Norvegia. Să fi dus astfel cu ei secretul în mormânt?
După ce reşedinţa strămoşească a neamului Sinclair a fost distrusă la jumătatea secolului al XVII-lea, supravieţuitorii familiei Sinclair şi susţinătorii lor scoţieni de încredere - familiile Ramsey, Douglas, Seton şi Sutherland - au emigrat în masă în Lumea Nouă. Cei din familia Sinclair şi-au făcut un nume şi o reputaţie în America, deşi nu pentru avere au devenit cunoscuţi. Generalul Arthur St. Clair, al cărui nume îl poartă cu mândrie câteva locuri geografice aflate în regiunea Detroit, a suferit una din cele mai cumplite înfrângeri pe care le-a cunoscut vreodată armata americană într-o confruntare cu triburile amerindiene, dinaintea înfrângerii suferite de George Armstrong Custer la Little Bighorn. Numai intervenţia fratelui său mason George Washington l-a salvat pe St Clair de comisia de anchetă. A murit sărac, după

cum a rămas consemnat, undeva în vestul Pennsylvaniei. Maiorul Samuel Sinclair, maestru mason şi luptător în bătălia de la Ticonderoga, al cărui nume a rămas imortalizat în toponimicul localităţii Sinclairville, din statul New York, a murit şi el sărac. La mormântul lui, împodobit cu simbolistica pretenţioasă a masonilor, printre altele echerul şi compasul, a venit însuşi Lafayette să-şi manifeste tristeţea faţă de pierderea unui tovarăş mason. Una din cele mai interesante ramuri ale descendenţilor Sinclair a fost cea a unui anume James St. Clair, care era înrudit cu generalul. A avut doisprezece copii, printre ei un fiu pe nume Levi şi o fiică pe nume Polly; iar Polly s-a căsătorit cu Hezekiah Whitney şi a avut un fiu pe nume Levi St. Clair Whitney.
Levi a avut mai mulţi copii, iar unul dintre ei a fost Henrietta May Whitney care a fost un geniu încă din copilărie. May era celebră pentru că ştia să citească încă de la trei ani şi şi-a publicat prima carte la vârsta de nouă ani. Pseudonimul literar sub care semna era „Egipt", explicabil prin prisma afinităţii sale faţă de orice avea legătură cu Egiptul. Ea a pus bazele Societăţii Sancto Claro şi a susţinut ideea că vikingii sunt cei care au descoperit primii America, performanţă care a fost realizată de „cei de un neam cu noi şi strămoşii familiei". Una dintre cărţile sale care se intitula „Originea şi istoria Potirului nordic Arvel, sau Sfântul Graal". însă nici ea şi nici unul dintre sutele de Sinclair răspândiţi din Maine şi până în Barbados nu au afişat bogăţii imense care s-ar fi putut datora deţinerii tezaurului de la Mina de aur.
Cel mai probabil scenariu este că secretul care învăluie Mina de aur s-a pierdut pentru totdeauna. Neamul Sinclair, care a construit complexul şi a supravegheat lucrările de extindere, erau, în acelaşi timp şi păstrătorii Graalului. Iar secretul Graalului, cunoştinţele despre ceea ce zace bine ascuns în măruntaiele minei, sau calea pe care se poate ajunge la comoară, s-au pierdut pentru totdeauna din cauză că deţinătorul secretului a murit înainte de a apuca să-l dezvăluie. Dacă nu un Sinclair, atunci cine altcineva ar fi putut avea acces la cheia enigmei din Insula Stejarilor?
Data la care a fost construit complexul de către cei din

familia Sinclair, şi care se presupune că ar fi fost început în secolul al XV-lea, a fost confirmată de metoda datării cu carbon. Iar tezaurul a fost ulterior transportat treptat pe Insula Stejarilor. Este foarte posibil ca puţul să fi fost ulterior extins şi protejat urmând planurile lui Leonardo da Vinci, în anul 1510, da Vinci scria *Codex Atlanticus,* lucrare în care desena schiţele sale de inginerie militară şi de hidraulică. Şapte ani mai târziu, el era complet absorbit de studiile de inginerie. Deşi el însuşi nu a călătorit niciodată până în America, reprezentanţii Prioratului, minerii şi inginerii care au lucrat în Noua Scoţie i-au urmat întocmai planurile de construcţie. Cei doi candidaţi aflaţi în fruntea listei, care au transportat muncitorii în Noua Scoţia, sunt Sir Francis Drake şi Sir Oliver Sinclair.
Drake este unul din favoriţi, fiindcă făcea parte din anturajul imediat al reginei Elisabeta care, după cum ştim, era prinsă în hăţişul intrigilor ţesute de alchimiştii, societăţile secrete şi uneltitorii de la curte. Chiar dacă Drake este cel care a asigurat transportul lucrătorilor şi al tezaurului până în America, este în continuare posibil ca un Sinclair să fi fost, în realitate, păstrătorul tezaurului, sau cerberul. Oliver Sinclair a dispărut fără urmă din Anglia şi a ieşit din istorie în anul 1545. Chiar dacă el s-ar fi ascuns în Insulele Orkney sau Shetland, lucru, de altfel, plauzibil, chiar şi aici exilaţii au ajuns să fie vânaţi şi atacaţi, în schimb, este mult mai probabil ca fostul comandant suprem al armatei ţării sale şi al propriei flote familiale să fi fugit în America de Nord. Iar o colonie mică, sau o tabără provizorie, amplasată în apropiere de Insula Stejarilor, dar nu chiar pe insulă, putea foarte bine să le servească drept adăpost muncitorilor constructori. Descoperirea unei ascunzători de acest gen nu este o sarcină uşoară. Sunt voci care susţin că ar exista, în realitate, două Insule ale Stejarilor unde au fost plantaţi stejari cu scopul precis de a le diferenţia de restul numeroaselor insuliţe presărate în largul Golfului Mahone. „Insula Stejarilor" situată în punctul cel mai nordic, a încetat de a mai fi o insulă după construirea, în anii 1930, a unui dig artificial care a transformat-o în peninsulă. La jumătatea distanţei

dintre cele Insule ale Stejarilor, se află ruinele unui vechi edificiu care ar putea reprezenta baza acestor exploratori. Ruinele acestui castel sunt la fel de neobişnuite ca şi afirmaţiile că ar exista două insule. (Trebuie menţionat faptul că un autor din regiune susţinea că întreaga linie a litoralului, ca şi insulele din largul Golfului Mahone, ar fi fost punctată de plantaţii de stejari până în secolul al XlX-lea, când o invazie de furnici negre a decimat pădurile).
Faptul că nu s-a descoperit amplasamentul taberei muncitorilor constructori nu constituie neapărat şi dovada că ea n-ar fi existat. Deşi au existat numeroase aşezări ale vikingilor în nordul Canadei, nu a fost descoperită până-n prezent decât una, şi anume vestigiile unui sat ai cărui locuitori se ocupau cu agricultura. Taberele care au fost ridicate în prima expediţie condusă de Sinclair-Zeno, ca şi în cele organizate mai târziu de cei din neamul Sinclair, aşteaptă în continuare să fie aduse la lumină. Este cert că cineva a construit complexul de la Mina de aur. Şi tot oamenii sunt cei care au săpat un puţ, astfel construit încât să permită inundarea galeriilor. De asemenea, cineva a săpat inscripţii în piatră, a construit conducte de scurgere a apei, a montat platforme din stejar pe care şi-a dat apoi silinţa să le ascundă de privirile intruşilor. Insă cea mai importantă întrebare dintre toate rămâne următoarea: au transferat cei care păzeau tezaurul în alt amplasament?
Este posibil ca tainiţa care este Mina cu aur să fi rămas descoperită începând din anul 1441, adică de la începerea construirii ei, şi până în anii 1630 când a început colonizarea regiunii Lunenberg de către familii hughenote. După această perioadă, incursiunile în Insula Stejarilor au devenit prea riscante datorită creşterii masive a populaţiei şi intensificării tensiunilor politice dintre Anglia şi Franţa. În jurul anului 1630, unicul gardian al ascunzătorii a trecut în nefiinţă.
Cele două societăţi secrete, aflate în relaţii strânse (însă despărţite de distanţa războaielor interminabile), ştiau că deţin o comoară. Membrii celor două grupări distincte, infiltraţi, pe de o parte, printre francmasonii din Scoţia şi din Anglia şi, pe de altă parte, în Prioratul Sionului, împărtăşeau

convingerea comună că din rândul lor fusese ales un păstrător. Numai că secretul, trebuind să rămână cunoscut numai ceM în chestiune, nimeni nu şi-a dat seama că străjerul a murit şi că secretul a fost îngropat o dată cu el. Pe măsură ce periplul nostru ne-a purtat de la Ierusalim la Rennes-le-Chateau, şi de la Rosslyn până în Insula Stejarilor, am întâlnit presărate pe întreg acest parcurs indicii referitoare la comori şi artefacte sacre care au dispărut fără urmă între timp. Cu singura excepţie remarcabilă a părintelui Sauniere, nimic din aceste bogăţii nu a ieşit la suprafaţă. Chiar dacă este greu să păstrezi secretă descoperirea neaşteptată a unei averi fabuloase, ar fi practic imposibil să poţi ascunde descoperirea unor vestigii de importanţă istorică. Tezaurul secret al Templierilor nu a fost încă recuperat şi este cert că a rămas adânc îngropat, undeva în Insula Stejarilor.

NOTE

Capitolul 1

1. D'Arcy O'Connor, *The Money Pit: The Story ofOaklslandandthe World's Greatest Treasure Hunt* (New York: Coward, McCann and Geoghegan, Inc. 1978), şi ediţia revizuită din 1988, *The Big Dig* (vezi nota 3), a servit drept sursă de informare avizată asupra numeroaselor excavaţii de pe Insula Stejarilor
2. Robert L Nesmith, *Dig for Pir aţe Treasure* (New York: Devin-Adair Co., 1959); p. 117
3. D'Arcy O'Connor, *The Big Dig:* The $ 10 Million Search for Oak Island's Legendary Treasure (New York> Ballantine Books, 1988), p. 12
4. William S. Crooker, *The Oak Island Quest* (Hantsport, Nova Scoţia, Lancleor Press, 1978), p. 31
5. Douglas Preston, "Death Trap Defies Treasure Seekers for Two Centuries", *Smithsonian* voi. 19, no. 3 (iunie 1988): pp. 52-62
6. Nesmith, *op. cit.,* p. 117
7. Camerpn Platt and John Wright, *Treasure Islands* (Golden, Co. : Fulcrum Publishing, 1995), pp. l-39; Steve Proctor, DslandofControversy", Macleans, voi. 108, no. 34 (21 august 1995): p. 54.
8. Crooker, p. 57.
9. Preston, *op. cit.,* pp. 52-62.

Capitolul 2

1. Ruth Holmes Whitehead, *Storiesform the Six* Worlds (Halifax, Nova Scoţia: Nimbus Publishing Ltd., 1988), pp. l-6.
2. Barry Fell, *America B. C.* (New York: Simon and Schuster 1976), p. 257

3. Harold Harwood, *Newfoundland* (Toronto: Macmillan, 1969), pp. 130-l32
4. Francis Parkman, *TheJesuits În America,* (New York: The Library of America, 1983), pp. 146-l47. Parkman a scris această carte în anul 1867.
5. Patrick Huyghe, *Columbus Was Last* (New York: Hyperion, 1992), p. 201
6. Harwood, *op. cit.,* pp. 130-l32
7. Parkman, *op.* czY., pp. 155-l57
8. John Noble Wilford, *The Mysterious History of Columbus* (New York: Alfred A. Knopf, 1991) pp. 62-63
9. Parkman, *op. cit.,* p. 150
lO.Samuel Eliot Morison, *The Great Explorers: The European Discovery of America* (New York: Oxford University Pr’ess, 1978), pp. 147-l51
ll.Barry Fell, *Atlantic Crossings Before Columbus* (New York: W. W. Norton, 1961), p. 190
12.Parkman, *op. cit.,* pp. 145-l47
13.bid.,pp. 175-l47
14.Magnus Magnusson and Hermann Palsson, *The VinlandSagas: The Norse Discovery of America* (New York> Penguin Books, 1965), p. 9.
15.bid.,pp. 1l-43
16.Hans Holzer, *Long Before Columbus* (Santa Fe, N. M. : Bear and Co., 1992),pp. xi-xiv
17.Dean Snow, *The Archeology ofNorth America* (NşjvjYork: Viking Press, 1967), p. 196
18. O'Connor, *The Money Pit,* p. 227
19.O'Connor, *The Big Dig, p.* 220
20James A. Williamson, *Sir Francis Drake* (London: Crief, Lives-Collins, 1951), pp. 49-59
21.Derek Wison, *The WorldEncompassed* (New York: Harper and Row, 1977), p 199
22. James Bailey, *The God-Kings andthe Titans* (New York: St. Martin's Press, 1973), p. 29
23.Colin Wilson, *The Encyclopedia of Unsolved Mysteries* (Chicago: Contemporary Books, 1988), pp. 237-248
24.bid.
25. Sir Edwin Durning-Lawrence, *Bacon îs Shakespeare* (New York: John McBrideCo., 1910), p. 178
26.Wilson, *op. cit.,* pp. 237-248
27.Durning-Lawrence, *op. cit., p.* 137
28.O'Connor, *The Money Pit,* pp. 13l-l32
29.bid.
30.Catherine Drinker Bowen, *Francis Bacon: Temper of a Mân* (Boston: Little, Brown & Co., 1963), pp. 6l-62
31.O'Connor, *The Big Dig,* pp. 8l-82
32.Robert C. Ritchie, *Captain Kidd and the War Against the Pirates* (Cambridge: Harvard University Press), pp. 173-l82

33.O'Connor, *The Big Dig,* pp. 98-l02
34.Wilson, *op. cit.,* p. 161
35.William S. Crooker, *The OakIsland Quest* (Hantsport, Nova Scoţia: Lancelot Press, 1990), pp. 169-l87

Capitolul 3

1. Frederick Pohl, *Prince Henry Sinclair* (New York: Clarkson Potter, 1974), p. 130
2. Peter Fristbrook, *The Voyage of the Matthew* (Sân Francisco: KQED Books and Tapes, 1997), pp. 87-l05
3. Magnus Magnusson and Hennann Palsson, *The VinlandSagas,* (New York: Penguin, 1965), p. 8
4. Ibid.,p. 22

5. Frederick Pohl, *Atlantic Crossings Before Columbus* (New York: W. W. Norton, 1961), pp. 38-39
6. Tim Severin, *The Brendan Voyage* (New York: Avon, 1978), pp. 1l-35
7. Patrick Huyghe, *Columbus Was-L'osi(fi'ew* York: Hyperion, 1992), p. 142
8. Magnusson and Palsson, *op. cit.,* p. 19; Hjalmar Holand, *Explorations În America Before Columbus,* (New York: Twayne Publishers, 1958), p. 104
9. Pohl, *Atlantic Crossings Before Columbus,* p. 137

lO.Hjalmar Holand, *Explorations În America Before Columbus,* (New York: Twayne Publishers, 1958), pp. 79-88
ll.Arlington Mallery and Mary Roberts Harrison, *The Rediscovery of Lost America* (New York, E. P. Dutton, 1951), pp. 138-l40, 163-l66
12.Holand, *op. cit.,* pp. 154-l60
13.Huyghe, *op. cit.,* p. 154
14.Peter Schledermann, "Eskimo and Viking Finds În the High Arctic", *National Geographic,* voi. 159, no. 5 (mai 1981): pp. 575-601
15. Mallery and Harrison, *op. cit.,* pp. xiii-xv.
16. Huyghe, *op. cit.,* p. 142
17. Barry Fell, *America B. C.* (New York: Simon and Schuster, 1976), pp. 283-l84
18. Severin, *op. cit.,* p. 13
19. Charles H. Hapgood, *Maps ofAncient Şea Kings* (New York: E. P. Dutoon, 1966), pp. 124-l32'
20.Harwood, *op. cit.,* pp. 130-l32

Capitolul 4

1. AnnaRitchie, *Viking Scoţiană* (London: B. T. Batsford Ltd., 1993), pp. 44-76
2. Lawrence Millan, *Last Places: A Journey În the North* (New York: Vintage Books, 1990), pp. 54-60
3. Deanna Swaney, *Iceland, Greenland and the Faroe Islands* (Hawthorn, Victoria: Lonely Planet, 1994), pp. 528-529

4. John Julius Norwitch, *A History of Fenice* (New York: Alfred A. Knopf, 1982), pp. 254-255
5. Frederick Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 81 -83. Regretatul Frederick Pohl apornitpe urmele expediţiei conduse de Sinclair încă din anul 1943. în câteva dintre cărţile sale, care constituie una din sursele de documentare moderne cele mai ample, el scrie despre expediţiile Sinclair-Zeno.
6. William Herbert Hobbs, "The Fourteenth-Century Discovery of America by Antonio Zeno", *Scientific Monthly,* voi. 72 (ianuarie 1951), pp. 24-31
7. Severin, *op. cit.,* pp. 107-l09
8. Swaney, *op. cit.,* p. 518
9. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 110-l11
10. Hobbs, *op. cit.*

ll.Ibid.
12. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 130+131
13. Andrew Sinclair, *TheSwordandthe Grail*(New York: Crown, 1992), p. 147
14. Pohl, *The Atlantic Crossings Before Columbus,* p. 196
15. Lawrence F. Willard, "Westford's Mysterious Knight", *Yankee* 42 (aprilie 1958), pp. 6l-62
16. Frank Glynn and T. C. Lethbridge, corespondenţă personală
17. Frank B. Livesay, *The Gunn Salute,* voi. 17, no/3 (martie 1987).
18. North Ludlow Beamish, *The Norse Discovery of America.* Editată de Rasmus Anderson. (London: Norroena Society, 1906), p. 239
19. Hjalmar Holand, *op. cit,,* pp. 218-225
20. Sinclair, *op. cit.,* pp. 144-l47
21. Holand, *op. cit.,* pp. 216-218
22. Pohl, *Atlantic Crossings Before Columbus,* pp. 17l-l72
23. Samuel Eliot Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages* (New York: Oxford University Press, 1971), p. 504
24. Arlington Mallery and Mary Roberts Harrison, *The Rediscovery of Lost America* (New York: E. P. Dutton, 1979), pp. 154-l59 (ed. 1979)
25. Arthur M. Reeves, În Anderson, ed. *The Norse Discovery of America,* p. 31.
26. Mallery and Harrison, pp. 154-l55
27. Charles H. Hapgood, *op. cit.,* pp. 124-l32 (ed. Rev. 1979)
28. Ibid.
29. Mallery and Harrison, *op. cit.,* p. 154
30. Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages,* p. 504
31. Ibid., p. 608
32. Mallery and Harrison, *op. cit.,* p. 158
33. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 132-l54

34. Mallery and Harrison, *op. cit.,* Anexa C, pp. 239-242
35. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 132-l54
36. Barry Fell, America B. C., pp. 247-251
37. Mallery and Harrison, *op. cit.,* Anexa C, pp. 239-242

Capitolul 5

/. *LeonardA. Morrison, A* History of the Sinclair Family (Boston: Damrell andUpham, 1896), p. 37
2. Frederick Pohl, *Prince Henry Sinclair,* p. 172
3. Andrew Sinclair, *op. cit,* pp. 127-l50
4. Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages,* pp. 127-l50
5. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* p. 178
6. Charles H. Hapgood,, *op. cit,* pp. 128-l29
7. Samuel Eliot Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages,* (New York: Oxford University Press, 1974), p. 97

8. John Noble Wilford, *The Mapmakers* (New York: Alfred A. Knopf, 1981), pp. 73-77
9. Ibid.
10. Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages,pp.* 157-l80
11. Christopher Hibbert, *Venice: The Biography of a City* (New York: W. W. Norton, 1989), p. 39. Si John Julius Norwich, *A History of Venice* (New York: Alfred A. Knopf, 1982), pp. 249, 252, 254-255.
12. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* p. 82
13. Jean Markale, *Celtic Civilization* (London: Gordon & Cremonesi, 1978), p. 69
14. Inge Ingus, *Baedekers Great Britain* (London: Jarrold and Sons), p. 282
15. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* p. 86
16. Morrison, *op. cit.,* p. 55
17. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 179, 181
18. Morrison, *op. cit.,* pp. 17-30
19. Ibid., p. 17
20. David C. Douglas, *The Norman Achievement* (Berkeley: Universiţy of California Press, 1969), pp. 173-l74
21. Sinclair, *op. cit.,* pp. 27-35
22. Ronald McNair Scott, *Robert the Bruce: King ofScots* (New York: Peter Bedrick Books, 1989), pp. 15-l6
23. Ibid., p. 73
24. Ibid., pp. 145-l65
25. Sinclair, *op. cit.,* pp. 45-50
26. Morrison, *op. cit.,* p. 37
27. Douglas, *op. cit.,* pp. 35-36
28. Morrison, *op. cit.,* p. 37

29. Sinclair, *op. cit.,* pp. 77-86

Capitolul 6

1. Michael Baigent and Richard Leigh, *The Temple and the Lodge* (New York: Arcade Publishmg, 1989), pp. 195-l96
2. Ibid., pp. 34-37
3. John J. Robinson, *Born În Blood: The Lost Secrets ofFreemasonry* (New York: M. Evans.and Co, 1989), pp. 153-l55
4. Ibid., pp. 14l-l43
5. Ibid., pp. 63-78
6. Peter Partner, *The MurderedMagicians* (New York: Barnes and Noble Books, 1987),pp. 3, 4, 8-l0.
7. Michael Baigent, Richard Leigh and Henry Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail* (New York: Dell Publishmg, 1982), p. 418.
8. Robinson, *Born În Blood,* p. 66
9. Ibid., pp. 67-68
10. Ibid., pp. 62-65
11. Ibid.

12. Robert Payne, *The Dream andthe Tomb* (New York: Stein and Day, 1984), pp. 125-l26
13. Malcolm Barber, *The New Knighthood*(Cambridge: Cambridge University Press, 1994), pp. 64-l14. Barber descrie evenimente de curaj aproape sinucigaş, de pildă bătălia de la Hattim din care au scăpat cu viaţă doar cinci cavaleri şi bătălia de la Ascalon, unde patruzeci de cavaleri au atacat o cetate.
14. Norman Cohn, *Europe s Inner Demons* (New York: Basic Books, 1975), p. 22, 55-58
15. Zoe Oldenbourg, *Massacre at Montsegur* (London: Weidenfeld and Nicholson, 1961), p. 361.
16. James Henderson, "În the Steps of Unrepentant Heretics", *Financial Times,* 18/19 martie 1995.
17. Robinson, *Born În Blood,* pp. 123-l26
18. Ibid.
19. Ibid. pp. 150-l51
20. Baigent and Leigh, *op. cit.,* pp. l-l3
21. RichendaMiers, Scotfa«rf(Chester, Conn, Globe Pequot Press, 1989), p. 473
22. Partner, *op. cit.,* p. 138
23. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 82-83
24. Lionel and Patricia Fanthorpe, *Secrets of Rennes-le-Chateau* (York Beach, Maine: Samuel Weiser, 1992), p. 91
25. Geoffrey of Monmouth, *The History of the Kings ofBritain* (New York: Penguin, 1969), p. 222
26. Robert Bain, *Clans and Tartans ofScotland* (London and Glasgow: Collins, 1938), pp. 112,
27. Ian Grimble, *Scottish Clans and Tartans* (New York: Tudor, 1973), pp.

10l-l02
28. Lloyd and Jenny Laing, *The Picts and the Scots* (Dover, N. H.: Alan Sutton, 1993), p. 5
29. Norma Lorre Goodrich, *Guinevere* (New York: Harper Collins, 1991), pp. 5, 50-58.
30. Scott, *op. cit.,* pp. 8l-85
31. Ibid., pp. 85-89
32. Baigent and Leigh, *op. cit.,* pp. 63-76
33. Ibid., p. 117.
34. Ibid., pp. 10l-l02
35. Miers, *op. cit.,* pp. 148-l49
Capitolul 7
1. Frances Gies, *The Knight În History* (New York: Harper and Row, 1984), pp. 108-l19
2. Claude Marks, *Pilgrims, Heretics andLovers* (New York: Macmillan, 1975), p. 286
3. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holv Blood,* p. 386.
4. Ibid., p. 344
5. Morrison, *op. cit.,* pp. 20-21

6. Sinclair, *op. cit.,p.* 167
7. Ibid.,pp. 179-l80
8. Fitzroy Maclean, *Scoţiană* (London: Thames and Hudson, 1970), p. 78
9. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 11l-l30.
10. John J. Robinson, *Dungeon, Fire and Sword* (New York: M. Evans Co., 1991), pp. 36-39
11. Michael Grant, *Jesus: The History of Ancient Israel* (New York: Charles Scribner's Sons, 1984), p. 19.
12. Jerry M. Landay, *TheHouse ofDavid(New* York: E. P. Dutton, 1973), pp. 219-235
13. Samuel Sandmel, *Herod: Profile of a Tyrant* (Philadelphia: J. B. Lippincott, 1967), pp. 210-211.
14. Michael Grant, *An Historian s Review ofthe Bible* (New York: Charles Scribner's Sons, 1977), pp. 153-l68
15. Graham Hancock, *The Sign andthe Seal* (New York: Crown, 1992), pp. 360-364.
16. Ibid. pp. 409-411.
17. Ibid., pp. 64-66
18. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 306-309
19. Maladii Martin, The Keys of This Blood (New York: Simon and Schuster, 1990), p. 519.
20. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 316-322
21. Grant, *Jesus: An Historian 's Review ofthe Bible,* pp. 68-77.
22. John J. Robinson, *Born În Blood,* pp. 214-215.
23. Hugh J. Schonfield, *The Passover Plot* (Netherlands: Beraard Geis, 1965), pp. 37-38.

24. Grant: *Jesus: An Historian s Review ofthe Bible,* pp. 45-61.
25. Evanghelia după Marcu, 3:34-35 (vezi şi Marcu 6).
26. Grant: *Jesus: An Historian 's Review ofthe Bible,* pp. 68-77.
27. Ibid., pp. 7-29 " "~
28. Hugh J. Schonfield, *The Original New Testament* (Rockport, Mass: Element, 1985), p. 11.
29. Eusebius, *The History ofthe Church* (New York: Penguin Books, 1989), p. 59.
30. Ibid., p. 38
31. Schonfield, *The Passover Plot,* p. 52.
32. Eusebius, *op. cit,* pp. 79-82.
33. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 333-338
34. Ibid., p. 338.
35. Ibid., pp. 366-367.
36. Brbara W. Tuchman, *Bible and Sword* (New York: New York University Press, 1956), pp. 13-21.
37. Ibid., p. 14.
38. Eusebius, *op. cit.,* pp. 65-l04.
39. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 398-413.
40. Lynn Pickett and Clive Prince, *Tur În Shroud* (New York: HarperCollins, 1994), p. 71.

Capitolul 8
1. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood,* pp. 99-l03.
2. Hugh J. Schonfield, *The Passover Plot,* p. 100
3. Ibid., pp. 129-l42
4. Tuchman, *Bible and îhe Sword,* pp. 13-21
5. Paul MacKendrick, *Roman France,* (New York: St. Martin's Press, 1972), pp. 18-21
6. Ibid., p. 73 .s,_f'
7. Tuchman, *Bible and the Sword,* pp. 7-l2
8. Rosemarie Arnold, *Baedecker's France* (Englewood Cliffs, N. J. : Prentice-Hall, 1992), pp. 52-53
9. MacKendrick, *Roman France,* p. 21
10. Eusebius, *op. cit.,* p. 139
11. Werner Keller, *Diaspora: The Post-Biblical History of the Jews* (New York: Harcourt Brace and World, 1969), pp. 66-87
12. Ibid.
13. Susan Haskins, *Mary Magdalen: Myth and Metaphor* (New York: Riverhead Books, 1993), p. 218
14. Ibid., pp. 119, 124-l25
15. Ibid., pp. 115-l19
16. Ibid., p. 418. Vezi şi Aedeen Cremin, *The Celts În Europe* (Sydney: University of Sydney, 1993), în legătură cu comoara din Delii.
17. Claude Marks, *Pilgrims, Heretics andLovers,* (New York: Macmillan,

1975), p. 309
[1] 18. Dana Facaros and Michael Pauls, *Southwest Frânez: Dordogne, Lot and Bordeaux* (London: Cadogan Books, 1994), p. 175
19. Ibid, pp. 36-40
20. Ian Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751* (London: Longman, 1994), pp. 6-l4
21. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 250-251 . 22. Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751,* pp. 6-7
23. Haskins, *op. cit.,* p. 88. Ulterior, Origen a fost considerat eretic, deşi acest aspect nu l-a oprit pe Eusebius să-i ia apărarea (Cartea VI).
24. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 389-397.
25. Ibid.
26. John J. Robinson, *Dungeon, Fire and Sword* (New York: M. Evans and Company, 1991), pp. 223-224
27. Ibid., p. 224
28. Marks, *op. cit.,* pp. 282-295
29. Zoe Oldenbourg, *Massacre at Montsegur* (traducere de Peter Green) (London: Weidenfeld and Nicholson, 1961), p. 345.

Capitolul 9

1. Jean Blum, *Rennes-le-Chateau, Cathars, Templiers: Le secret des hereîiques* (Monaco: Editions du Rocher, 1994), pp. 13-l8

2. Ibid, pp. 53-55. vezi şi Lionel şi PatriciaFanthorpe, *Secrets ofRennes-le-Chateau* (YorkBeach, Maine: Samuel Weiser, 1992), privind istoria morţii notarului şi alte câteva crime locale.
3. Wilson, *Encyclopedia ofUnsolvedMysteries,* pp. 197-209
4. Ibid.
5. Blum, *op. cit.,* p. 44
6. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 3l-47.
7. Fanthorpe and Fanthorpe, op. cit, pp. 139-l42
8. Ibid. 2
9. Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751,* pp. 22l-222
10. Ibid., p. 223
11. Evanghelia lui Matei, 1:l-l8
12. Eusebius, *op. cit,* pp. 22-23
13. Ibid., pp. 79-80
14. Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751,* p. 37
15. Ibid., pp. 4l-50
16. Gregory of Tours, *TheHistory oftheFranks* (London: PenguinBooks, 1974), p. 151
17. Ibid., pp. 123-l24
18. Ibid., pp. 23l-234
19. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 26l-265

Capitolul 10

1. Norma Lorre Goodrich, *Ancient Myths,* (New York: Penguin, 1994),

pp. 75-90
2. Michael Grant, *The History of Ancient Israel,* pp. 16-21
3. Ibid., pp. 77-83
4. Jerry M. Landay, *TheHouse ofDavid(New* York: E. P. Dutton, 1973), pp. 108-l10
5. Zecharia Sitchin, *When TimeBegan,* (New York: AvonBooks, 1993), pp. 86-S8
6. Grant, *The History of Ancient Israel,* pp. 77-83
7. James Bailey, *The God-Kings andthe Titans* (New York: St. Martin's Press, 1973), pp. 130-l31
8. Landay, *op. cit.,* pp. 203-217
9. Robinson, *Born În Blood,* pp. 111, 217-218
10. Pentru o dezbatere privind orientarea construcţiilor vechi şi momentul în care ştiinţa modernă a început să accepte, de relativ puţin timp, "arheo-astronomia", vezi E. C. Krupp, ed. *În Search of Ancient Astronomies,* (Oxford: Oxford University Press, 1994), pp. ix-xv.
11. Robinson, *Born În Blood,* pp. 274-276.
12. Hancock, *op. cit.,* pp. 44-55.
13. Robert Graves, *The White Goddess* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 1948), p. 406.
14. Hancock, *op. cit.,* pp. . 366-370
15. Grant, *The History of Ancient Israel,* pp. 89-90
16. Robinson, *Born În Blood,* pp. 178, 213.

17. Bailey, *op. cit.,* pp. 94-95
18. Norma Lorre Goodrich, *TheHoîy Grail,* (New York: HarperCollins, 1992), pp. 74-80.
19. Roger Sherman Loomis, *The Grail: From Celtic Myih to Christian Symbol* (Princeton, N. J.: Princeton University Press, 1991), pp. 24,-29.
20. Julius Caesar, *The ConquestofGauls,* trad. S. A. Handford (London: Penguin, 1988), pp. 58-61.
21. Arnold, *op. cit.,* pp. 154-l55.
22. Keller, *op. cit.,* relatarea despre atitudinea şi tratamentul evreilor în Franţa medievală începe la paginea 112. , >'
23. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 329-393.
24. Ibid., pp. 254-258
25. Ibid., pp. 389-397.
26. Pierre Riche, *Daily Life În the World of Charlemagne,* trad. Jo Ann McNamara (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1978), pp. 126-l30.
27. Steven Runciman, *A History of the Crusades,* voi. l (New York: Cambridge University Press, 1990), pp. 10-l1. în data de5 mai din anu! 614 după Hristos perşii au intrat în Ierusalim cu ajutorul evreilor. Creştinii au fost masacraţi, mai mult de militarii evrei decât de persani,

lucru care nu a fost uitat şi nici iertat.
28. Robinson, *Born În Blood,* p. 66.
29. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 11l-l18.
30. Runciman, *op. cit.,* pp. 292-293.
31. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail, pp.* 26l-265.
32. Ibid., p. 131.
33. Marks, *op. cit.,* pp. 235-249.
34. Robinson, *Born În Blood,* pp. 224-234.
35. Loomis, *op. cit.,* pp. 163-l69.
36. Robinson, *Born În Blood,* pp. 224-230.
37. Baigent and Leigh, *op. cit.,* p. 151.
38. Richenda Miers, op. cit., pp. 148-l49.
39. Robinson, *Born În Blood,* p. 217.
40. Baigent and Leigh, *op. cit.,* p. 111.
41. Sinclair, op. cit., pp. 180-l91.

Capitolul 11

1. Cordon Donaldson, ed. *Scottish Historic Documents* (Glasgow: Neil Wilson: 1974), pp. 55-58.
2. Pohl, *Prince Henry Sinclair,* pp. 170-l71.
3. Maclean, *op. cit., pp.* 49-50.
4. Ibid., pp. 52-53.
5. Rosalind Mitchinson, *A History of Scoţiană,* (London: Methuen and Co., 1970), pp. 59-62.
6. Ibid., p. 68.
7. Sinclair, *op. cit.,* pp. 187-l89.
8. Ibid, pp. 5-6.

9. Baigent and Leigh, *op. cit.,* pp. 114-l15.
10. Ibid.,pp. *92,* 94 şi 104-l05.
11. Ibid., pp. 118-l22.
12. Maclean, *op. cit.,* pp. 56-57.
13. Ibid., p. 60.
34. Mitchinson, *op. cit.,* pp. 60-61.
15. Morrison, *op. cit.,* p. 65.
16. Baigent and Leigh, *op. cit.,* p. 116-l17.
17. Maclean, *op. cit.,* p. 74-75.
18. Sinclair, *op. cit.,* p. 79.
19. Ibid., pp. 179-l82.
20. Baigent and Leigh, *op. cit.,* p. 114.
21. Ibid.
22. Sinclair, *op. cit.,* p. 182.
23. Baigent and Leigh, *op. cit.,* p. 109.
24. Ibid.
25. Sinclair, *op. cit.,* p. 185.
26. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* p. 415. Este prima sursă a listei familiilor conducătoare ale Prioratului Sionului.

27. Barbara W. Tuchman, *A Distant Mirror,* (New York: Ballantine Books, 1978), pp. 343-264.
28. Henry Lincoln, *The Holy Place* (London: Corgi Books, 1991), pp. 75-76.
29. Patrice Boussel, *Da Vinci* (New York: Konecky and Konecky, 1989), pp. 5-l8.
30. Ibid.
31. Ibid., p. 119.
32. Picknett and Prince, *op. cit.,* pp. 148, 149, 151.
33. Boussel, *op. cit.,* p. 119.
34. John Noble Wilford, *The Mysterious History ofColumbus* (New York: Alfred A. Knopf, 1991), p. 214.
35. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* p. 421.
36. Ibid., p. 424.
37. Maclean, *op. cit.,* pp. 79-81.
38. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* p. 144.
39. O'Connor, *The Big Dig,* pp. 105-l11.

Capitolul 12

1. Clement A. Miles, *Christmas Customs and Traditions: Their History andSignificance* (New York: Dover, 1976), pp. 328-330.
2. Sir James Fraser, *The Golden Bough* (New York: Macmillan, 1922), pp. 308-330.
3. Jean Markale, *King ofCelts* (Rochester, Vt.: Inner Traditions, 1994), pp. 117-l21.
4. Ibid., pp. 117-l20.
5. Norma Lorre Doodrich, *King Arthur* (New York: Harper and Row, 1986), pp. 13-25.

6. Roger Sherman Loomis, *The Grail from Celtic Myth to Christmas Symbol* (Princeton: Princeton University Press, 1991), pp. l-l9.
7. Norma Lorre Doodrich, *The Holy Grail,* pp. l-l0.
8. Margaret Drabble, ed., *The Oxford Companion to English Literature* (Oxford: Oxford University Press, 1985), pp. 118-l19.
9. Krupp, *op. cit.,* pp. 179-l89.
10. Gale R. Owen, *Rites and Religions of the Anglo-Saxons* (London: Dorset Press, 1985), p. 140.
11. Miles, *op. cit.,* pp. 15-28.
12. Fraser *op. cit.,* pp. 308-319.
13. Graves, *The White Goddess,* p. 176.
14. Fraser, *op. cit.,* p. 153. vezi şi Barbara Walker, *Woman s Encyclopedia ofMyths and Secrets* (Sân Francisco: Harper and Row, 1983), pp. 48-50, 503.
15. Graves, *The White Goddess,* pp. 218-219.
16. Ibid., pp. 177-l78.
17. Ibid.,pp. 128,2,6.
18. A. MacCullough, *The religion oftheAncient Celts* (London: Studio

Editions, 1911), pp. 198-l99.
19. Arnold, *op. cit.,* pp. 96-97.
20. Graves, *The White Goddess,* pp. 6l-73.
21. Walker, *op. cit.,* p. 218
22. Ibid., p. 491.
23. Ibid., pp. 168-l69.
24. Ibid., pp. 58-60.
25. Ibid., pp. 514-515.
26. Graves, *The White Goddess,* pp. 179-l80.
27. Thomas W. Lippman, *Understanding Islam* (New York: Penguin, 1990), pp. 7-9.
28. Norma Lorre Goodrich, *Merlin* (New York: Harper and Row, 1988), pp. 4l-44.
29. Walker, *op. cit.,* pp. 212-213.
30. Joseph and Francis Gies, *Life În a Medieval City* (New York: Thomas Y. Crowell, 1969), pp. 93-95.
31. Max I. Dimont, Jews, *God and History* (New York: Simon and Schuster, 1962), pp. 152-l53.
32. Geoffrey de Monmouth, *op. cit.,* p. 51.
33. The Oxford Companion to English Literature, pp. 408-409.
34. Goodrich, *KingArthur,* pp. 117-l19.
35. Ibid., pp. 113-l50.
36. Ibid., pp. 202-203.
37. Robinson, *Born În Blood,* p. 127.
38. Ibid., p. 229.
39. Goodrich, *The Holy Grail,* p. 264. Goodrich susţine că Graalul ar fi putut fi transferat în Scoţia: p. 309.
40. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 255-261.
41. Goodrich, *The Holy Grail,* p. 218.

Capitolul 13

1. Martin Short, *Inside the Brotherhood*(New York: Dorset Press, 1989), pp. 33-40.
2. Stephen King, *The Brotherhood (New* York: Dorset Press, 1984), pp. 16-25.
3. Robinson, *Born În Blood,* p. 214.
4. Fred Marks, ed., *Marquis Who 's Who* (New Providence, N. J.: Reed Elsevier, 1997).
5. David Wood, *Genesis: The First Book ofRevelations* (Kent, England: Baton Press, 1985), p. 218.
6. L. Resnikoff and R. O. Wells Jr., *Mathematics În Civilization* (New Xotk: Dover, 1973), p. 25.
7. Hildegard Wienke-Lotz, "The Origin of Time Measurements", În Donald L. Cyr, ed., *Full Measure* (Santa Barbara: Stonehenge Viewpoint, 1990), pp. 34-46.

8. Robinson, *Born În Blood,* pp. 305-317.
9. Peter Tompkins, *Secrets of the Pyramids* (New York: Harper and Row, 1971), p. 38.
10. Baigent and Leigh, *op. cit.,* pp. 252-255. ll.Ibid., pp. 222-229.
12. Ibid., p. 228.
13. Morrison, op. cit., p. 354.
14. Robert Leckie, *George Washington s War* (New York: HarperCollins, 1992), pp. 445-451.
15. Baigent and Leigh, *op. cit.,* p. 261.
16. Wilson, *The Encyclopedia ofUnsolvedMysteries,* pp. 237-248.
17. Ibid.
18. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail,* pp. 425-426.
19. Ibid.
20. Ibid.
21. Ibid.
22. Mary M. Luke, *Gloriana: The Years of Elizabeth I* (New York: Coward, McCann and Geoghagen, 1973), pp. 37-40.
23. Ibid., p. 305.
24. Paul Johnson, *Elizabeth I* (New York: Hoit, Rhinehart and Winston, 1974), pp. 246-247.
25. Picknett and Prince, *op. cit.,* p. 87.
26. Baigent and Leigh, *op. cit.,* pp. 187-l97.
27. Robinson, *Born În Blood,* pp. 305-316.
28. Baigent and Leigh, *op. cit.,* pp. 204-229.
29. O'Connor, *The Big Dig,* p. 6.
30. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail, op. cit.,* pp. 150-l53.
31. Fanthorpe and Fanthorpe, *op. cit.,* pp. 6-7.
32. Ibid., p. 62.
33. Picknett and Prince, *op. cit.,* p. 72.

34. Michelle Green, "Europe's Heads, Crowned and Otherwise, Bury Zita, the Last Habsburg Empress", *People Weeklv,* voi. 31, no. 15, (April 17, 1989): pp. 50-54.
35. Picknett and Prince, *op. cit.,* p. 71.
36. Michael Walsh, *OpusDei* (Sân Francisco: HarperCollins, 1989), pp. 13l-l59.
37. Penny Lernoux, *People ofGod* (New York: Penguin Books, 1989), pp. 324-337.
38. Ibid.,pp. 283-301.

~| -* Epilog

1. John Daly, "Solving Old Mysteries: A New Shaft May Reveal Buried Treasure", *Macleans,* voi. 102, no. 12 (March 20, 1989): p. 45.
2. Henry Lincoln, *The Holy Place* (London: Corgi Books, 1991), pp. 147-l54.

3. Wood, *Genesis: The First Book ofRevelations,* p. 98.
4. James Henderson, "În the Steps of Unrepentant Heretics", Financial Times, March 18/19, 1995, p. 8.
5. Sinclair, *op. cit.,* pp. 180-l91.
6. Morrison, *op. cit.,* pp. 138-l48. 7.. Ibid., p. 16.,.
8. Ibid., p. 247.
9. Fanthorpe and Fanthorpe, *op. cit.,* pp. 144-l45.

Câţiva membri ai sindicatului Blair la anul 1909, printre ei aflându-se şi tânărul avocat Franklin Delano Roosevelt (al treilea din dreapta).

W*- -^ "m'£H^!mţfsmS ;-----.--. ^ţî
i

Secţiune transversală a excavaţiilor Piatra funerară de pe mormântul ST? dm am|1?, ţ cursul Prinţului Henry, primul Sinclair din săpaturilor, aparatele de foraj au Orkney (foto de Terry Sora) străpuns câteva platforme de lemn şi metal, înainte de a atinge ceea ce se considera a fi comoara (foto de Terry Sora)

/^S'';F5r-3$j
4:M;-y</-,,-;â.:; ui?,Ci
*^fa^te««w^ ;" /*T > ^?*,•b'tw,**- e
^ţ.X'.-flSŞ

Inscripţie descoperită în Westford, statul Massachusetts. în medalionul care a fost umplut cu praf de calcar este reprezentat blazonul clanului Gunn. (foto de Terry Sora)

Reproducere a unei pietre inscripţionate, descoperită la o adâncime de 2, metri care se presupune a fi un indiciu al faptului că 1, metri mai jos s-ar afla ascunsă o comoară. Piatra originară, care a fost inclusă în şemineul din reşedinţa lui John Stone, a dispărut între timp. (foto de Terry Sora)

CUPRINS